

KÉZIRATOS ÉS KIRÁLYI:

NAGYKANIZSA

SOMMUT 4. SZÁM

TÖRÖKÖZÖVÁLY:

KIRÁLYI KIRÁLYI

KIRÁLYI KIRÁLYI

KIRÁLYI KIRÁLYI

KIRÁLYI KIRÁLYI

KIRÁLYI KIRÁLYI

KIRÁLYI KIRÁLYI

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

KIRÁLYI KIRÁLYI

KIRÁLYI KIRÁLYI

KIRÁLYI KIRÁLYI

KIRÁLYI KIRÁLYI

KIRÁLYI KIRÁLYI

KIRÁLYI KIRÁLYI

KIRÁLYI KIRÁLYI

KIRÁLYI KIRÁLYI

KIRÁLYI KIRÁLYI

KIRÁLYI KIRÁLYI

A béke lehetősége.

Anglia és Oroszország, amikor Franciaország, Szerbia és Belgium beugratásával előkészítették a világháborút, aligha számítottak arra, ami most Ázsiában van készülődésben. Japán, amelyet Anglia idejekorán a nagy áldozatok árán barátjává igyekezett tenni, egyszerűen cserben hagyta szövetségét s oly lépésre készül, amely elsősorban Anglia, másodsorban Oroszország érdekeit sérti. Amint tudjuk, a világháborúnak egyik fő oka az a féltékenység volt, amelyvel Anglia nézte Németország tengeri erejének szakadatlan növekedését, mert ezáltal veszélyeztetve látta gyarmati uralmát. Ezért is egyezett bele oly nagy készséggel, hogy Japán anektálja Németország egyik leggyönyörűbb ázsiai gyarmatát, Csingtaut. Csak hogy a japán tigris Csingtau elfoglalásával vért szagolt a még vérengzőbbé vált Nem elégedett meg a német gyarmattal. Ő egész Ázsiát hatalma alá akarja hajtani s azon jelszó alapján, hogy Ázsia az ázsiaiaké, minden idegen nációt ki akar turni onnan. Ezt előzve Kína elleni akciója, mely csúdlatozóképpen Amerikában, Angliában és Oroszországban sokkal nagyobb rémületet keltett, mint magában Kínában. Mintha csak egy huron pendülne a két sárga faj az idegen uralom megbuktatásában. Szóval Anglia Németországtól féltette tengeri uralmát és gyarmatait s ime, most onnan fenyegeti veszedelem, ahonnan legkevésbé várta. Japán nem lehet kárhóztatni azért, amire most készülődik, hiszen tudvalevő dolog, hogy régi vágya, törekvése volt az idegenek által elnyomott ázsiai fajokat saját protektorátusa alá hajtani. Hisz örültség volna tőle, ha nem ragadná meg erre ezt az alkalmat, amelynél kedvezőbből nem is álmodhatott. Miért elégedjen meg Csingtauvál, mikor mindent megszerezhet magának? Talán az adott szó, az Oroszországgal és Angliával kötött szerződés feszélyezné ezen szándékában? Miért? Hiszen Angliától s Oroszországtól látta a példát, miként kell hazudni, adott szót megszegni. A közönség talán nem is sejt, milyen óriási horderejű a japán kínai amerikai konfliktus ügye. A vajjudóban lévő világegyetemenk megszületését aligha lehet már megakadályozni. — A csendes ázsiai vizeken japán és amerikai hadihajók futnak ismeretlen, de sejtendő rendeltetéssel s a japán és az Unió kardosortetését még a mi világháborunk szörnyű zajából is kihallani. S szent meggyőződésünk, hogy amint az első japán katonája az első lépést teszi Kína felé, mi is az első, de nagy és komoly lépést tesszünk a béke felé. Mert ha valakinek vesztetni valója lesz Japán, Kína és az Unió háborújában,

az elsősorban Anglia és Oroszország lesz. És ez a két állam inkább azon aspirációról mond le a németek javára, amelyekért most a világháború folyik sem-

hogy Ázsiából kihagyja magát szorítani. Eppen ezért teljesen indokolt az az óriási érdeklődés, amellyel Európa az ázsiai konfliktus fejleményeit figyeli.

A Kárpátokban nincs változás.

A magyar főhadiszállás hivatalos jelentése szerint nagyobb harcok északon egyáltalán nem voltak s a Kárpátokban a helyzet napok óta változatlan. Ennek a nyugalomnak és mozdulatlanságnak az oka a Kárpátokban az időjárás. De Galiában sincsenek nagyobb harcok, ami arra vall, hogy az oroszok az újabb csoportosulások sikeres végrehajtása érdekében igyekeznek kitérni a magyar csap-

atok támadása elől. Az utóbbi napokban széles körben az a hír terjedt el, hogy az oroszoknak sikerült Homonnát újból hatalmukba keríteni. Illetékes helyről felhatalmazásunk van ezen hír legenergikusabb megcáfolására. Az oroszok a mostani helyzet szerint épp oly messze vannak Homonnától, mint Budapesttől vagy Bécstől. Höfer jelentése egyébként ezeket mondja a harctéri helyzetről:

Budapest, március 1. (Hivatalos jelentés.) Lengyelországban és Nyugat-Galiában lényeges dolog nem történt s csupán tűzérési harcok voltak. A kárpáti arcvonalon Wyszkow környékén és a Dnjestertől délre folytak csak harcok. A helyzet az utóbbi napokban nem változott. **Höfer, altábornagy.**

A francia harctér Elfogott hadipénztár.

Német hivatalos jelentés: A Champagneban az ellenség tegnap is folytatta előretörését. A támadásokat egész terjedelmükben visszavertük. Maumontól délre (Verdunól északra) az ellenségnek több egymás mögött levő hadállását rohammal elfoglaltuk. Győzve francia támadások megfúszultak. Het tisztelet és 250 főnyi legénységet elfogtunk és 4 géppuskát és 1 aknavetőt zsákmányoltunk. A Vogézek nyugati szélén heves harc után kiverők a franciákat blamont-bionvillei állásukból. Támadásunk elérte a berdinal-bremeni és folytatódott a Badonvillertől és Celléstől keletré eső vonalra. Az ellenséget husz kilométernyi szélességben hat kilométernyire visszavertük. Az ellenségnek az elfoglalt terep visszafoglalására irányuló kísérletei súlyos veszteségek mellett kudarcot vallottak. Szétvagy visszavertük az ellenségnek a déli Vogézekben ellenünk infézett előretöréseit is.

Budapestről jelentik: Az orosz-turkai vonalon az oroszok néhány nappal ezelőtt rendkívüli vehemenciával támadtak, de kísérletük balul ütött ki. Nemhogy tért tudtak volna nyerni, hanem mi vertük ki őket eredeti hadállásukból s messze üldöztük őket. Sok hadifoglyot ejtettünk, akik már utban vannak a fogolytáborok felé. Az egyik orosz sereg hadipénztárát is sikerült huzárjainknak elfogni. A pénztárban háromszázezer korona készpénz volt rubelekben.

Osztrolenkánál.

Német hivatalos jelentés: Grodnó tól északnyugatra tegnap új orosz erők nyomultak előre. Ellentámadásunk az oroszokat visszavetítette a vár előtti állásaikba. 1800 hadifogoly maradt a kezünkben. Osztrolenkától északnyugatra az Omulev mentén az ellenségnek egy támadását visszavertük. Délről és keletről Prasznyssz-ra előnyomuló ellenséges tulerő elől csapataink a várostól északra és nyugatra kitértek. A Vistulától délre nincs ujság.

A japán-kínai konfliktus.

Rómából jelentik: Diplomáciai körökben az a vélemény, hogy a japán-kínai konfliktusban némi enyhülés mutatkozik. Japán állí ólag hajlandó volna követeléseiből engedni.

Ha az antant szétrobbanna.

London, febr. 28. Az alsóház ülésén egy munkáspárti képviselő meginterpellálta a kormányt, hogy Anglia végigküzdené-e a világháborút, ha Franciaország és Oroszország abbahagyja a küzdelmet. Churchill kijelentette, hogy ilyen esetet elképzelni is képtelenség. Asquit miniszterelnök szintén abban a véleményben volt, hogy az antant nem robbanhat szét.

A németek vesztesége

a keletporoszországi harcokban.

Berlin, márc. 1. (Hivatalos jelentés.) A Londonban megjelenő Central News című lap szerint Németország római nagykövete kijelentette volna, hogy a német hadsereg a keletporoszországi téli csatákban halottakban és sebesültekben százezer embert veszített. A hír koholt, mert Németország vesztesége egyhatodát sem teszi ki az említett számnak.

A Dardanellák ostroma.

Konstantinápoly, március 1. A Dardanellák ellen intézett angol-francia támadás engedett hevesedéséből. Az ellenséges flotta legutóbb már csak jelentéktelen időközökben lövöldözött a Seddi Bahr erőddel, de csuttal semmi kárt nem tudott okozni. Az ellenség a vizalatti aknákat tüzéjével akarja megsemmisíteni, de célját az aknákhálózat különleges elleni lyerésénél fogva nem fogja elérni.

Fölrobbant dinamitraktár.

Lion, márc. 1. A Bruay-i bányában borsalmas szerevesztélesség történt. Fölrobbant egy hatalmas dinamitraktár s az explosió hangja oly hatalmas volt, hogy a dörrenés tizenegy kilométernyi körzetben belől mindent megrázott. A halottak száma megdöbbentően nagy.

Revans 48-ért a 48-asoktól.

Ifjú Handlery Gusztáv, ki az észak-török közeli határánál a mostandóan földműveléssel foglalkozó fiatalok között a legelőkelőbbek közé tartozott, a következő levelet írta hazai szüleinek: Kedves jó Szüleim! Magam hozzatottam testőreim, másodszor a négy hónap alatt. Mert téma itt csak a lengyel nemesség és berendezéséről beszélek? Hol van? Talán csak képzelted? De mégis így, mert mindenki mondja és így is a lakásomat, mely jól le van áruztva két méterre a föld alá, a lobot bent állni, nem úgy lefektetve beborítva, mint máséba. Földből készült ágyam is van és szalmával — így már töreks — jól betakarva, no meg pad és egy pintes üveg is van benne. A pintes üvegben olvasztott hó leve, mert azért legelőkelőbb így talált, tehát nem ártalmas sokat megnézni. Elég akkor, ha mondd. Majd jó híreket hallottunk, sok országot fogtunk el. Itt, hol a 48. gyalogezred, a 48. és a 48. gyalogezredet együtt állunk, itt rendben áll a szénák, mert ez mind számomra jó, kik közül sokan ugyan meghaltak, de még nem verték meg őket. Beszélgetünk orosz foglyokkal, kiket mi fogtunk el, s ezek mondják: ha mindenütt így van, emberekkel élénk az orosz hadsereg szemében. Akkor már rég a pokolban volnának és ezt is hiszem, mert nekünk nem igen kell fogoly. Közül engedjük őket és azután halomra dobjuk a nációját. Nem kár egyért sem, hisz az oroszok a 48-ért a 48. ezredtől. Mások többet.

Vizsgák az elemiben.

Budapestről táviratozzák: A kultuszminiszter intézkedésére az elemi iskolák hatodik osztályában a vizsgák már április hónapban megtartják.

HIREK

A 20-ik honvéddalozogezred kitüntetett hősei.

A honvéd nevét rettegi ma legjobban az ellenség és a honvéd vitézségét csodálja legjobban a világ. Amit hősi katonáink művelnek a harcban, arra példát talán csak a 48-iki szabadságharc történetében találhatunk. De a magyar honvédség díszeséből is országrész jár a zala 20-ik honvéddalozogezrednek, amely nem ismer létezését, jelszót, lehetőséget, hanem lángoló hősiességgel, főtartóhatatlan leudllettel tör a végső, szent cél felé. Zalamegye fiatal vőlegényeinek a katonai erények de azért mégis a lelkes, a jó példával előjáró honvéd tisztikarnak köszönhető, hogy annyi díszes, díszes, elismerés illette a háború kitörése óta a zala nevet. Ölelése díszesére, kitüntetésre tehát mindenkor alaposan ráérőltak a 20-as honvédtisztek. — A legfelsőbb kitüntetésnek lemt egész áradata jutott a nagykanizsai honvédtiszteknek. A hivatalos lap vasárnapi száma a következő kitüntetéseket közli:

Ölelése díszes Aládr 20 honvéddalozogezredbeli öreagnak az ellenség előtt tanusított vitéz és eredményteljes magatartása elismerésül a hadiékítményes harmadik osztályú vaskoraszereket adományozta.

Ugyancsak az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismerésül:

Dalhof Henrik öreagy,
Nagy Sándor és
Endrődy Leo századosok,
Schneider István főhadnagy és
Szombathy Pál hadnagy, valamennyien a 20-ik honvéddalozogezredben a hadiékítményes 3-ik osztályú katonai érdemkeresztet kapták.

Ugyancsak az előző katonai kitüntetés juttatta ölelése az ezred egyik kiváló tisztjének, a harcban csevit **Ebenspanger Andor** századosnak.

Ölelése díszes elismerésben részesültek az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásukért:

Farkas Andor százados,
Gabovics Kornél százados,
Dömös Gyula főhadnagy,
Dannenberg Károly és
Dr. Moys István tartalékos hadnagy gazdászati tisztek.

Dr. loyag Alth Egon tartalékos segédorvos az ellenség előtt tanusított kitűnő és önfeláldozó magatartásának elismerésül a koronás arany érdemkeresztet kapta a vitézségi érem szalagján.

Horváth László, a 20. honvéddalozogezrednél létrám feleit vezetett a vezérkarhoz beosztott főhadnagy, szintén ölelése legfelsőbb díszes elismerésében részesült.

A tömeges kitüntetés Nagykanizsán öszinte örömet keltett.

— **Haldéonás Preiss Mór** dr. alsórendű körorvost fájdalmas csapás ért. Édesanyja, **Preiss Simonné** 74 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Muraszombatban helyezték nagy részvét mellett örök nyugalomra.

— **Örök katonák a Balatonon.** A lőhadon katonákat a tél szigorúsága miatt fűtőház, zárt barakokban kellett elhelyezni. Azonban jön a szép idő, amikor kies állulólapon gyorsabb a gyógyulás, mint zárt helyen. Erre való tekintettel a honvédelmi miniszter és a Vöröskereszt Egyet elhatározták, hogy a Balaton körül állulólételeket létesítsenek. Az első ilyen telep 200 katonára részre Badaconyban lesz, a többi Füreden, Tihanyban, Berényben, Panyédon, Almádiban, Szemesen 100—200 beteg részre. A telep létesítése egyben már folynak a tárgyalások az örök helyiségekkel.

— **Elnökválasztó közgyűlés.** A Dáklai Takarékpénztár Egyesült Összegyűlés Saóvetkeret vasárnap délelőtti tartotta meg rendes évi közgyűlést a ugyancsak alkalommal töltötte be az elhalálosítás folytán megüresedett elnöki tisztet is. A közgyűlésen **Bettheim Győző** alelnök elnökölt, aki megnyitójában kegyeletos szavakkal paréntálta el **Fischer Ignác** volt alelnököt. Az elnöki előterjesztések elfogadása után **Kónya László** könyvelő betérjesztette a szármadást, amely a kedvezőtlen gazdasági év dacára is szép eredményeket tüntetett föl. Az intézet tiszta nyeresége 1914-ben 22.71 korona 71 fillér volt, ami 5 $\frac{1}{2}$ -os részesedésnek felel meg. Erután a választásokat ejtették meg. Elnökké egyhangulag **Eperjesy Gábor** választották meg, akit köldősség hívott meg a közgyűlésre. Az új elnököt **Bettheim** alelnök, a részvényesek nevében pedig **Bród Tivadar** dr. ügyvéd üdvözölték. Bród leendőletes beszédében örömeinek adott kifejezést afölött, hogy a részvényesek egyhangú bizalma Nagykanizsa város közigazgatási életének egyik legkiválóbb, legagilisabb tagját állította az elnöki székbe, **Eperjesy Gábor** meghatottan köszönte meg a bizalmat a kijelentette, hogy minden igyekezetével azon lesz, hogy a szövetség folytat ismosodva teljesítse hivatását. Az elnöki székfoglalót a nagyszámú megjelent tagok lelkes ovációja kísérte. Ezután az igazgatósági és felügyelőbizottsági tagokat yllásztották meg. Az igazgatóságban rendes tagok lettek: **Karlovics József**, **Miltényi Sándor**, **Plander György**, **Schwarz Ignác**, **Strém Vilmos**. Póttagok: **Dr. Malek László** és **Neuman Aladér**. Felügyelőbizottsági tagok: **Mathea Károly**, **Reichenfeld Gyula**, **Strém Tivadar**. Póttag: **Frank Vilmos**.

— **Kinevezés.** A hivatalos lap jelenti, hogy az igazságügyminiszter **Fűky Bélát** a nagykanizsai törvényszék hivatloakává nevezte ki.

— **Kaposvári hírek.** Kaposvár város képviselőtestülete az állatölös tisztújítást éppogy, mint Nagykanizsa boldogabb időkre halasztotta. A város a színházat átengedte a hadikórház célja ra.

— **A segélyezés.** A hadbavonultak családtagjai közül sokan panaszkodtak már, hogy a segélyezés körül igazságtalanságok történnek, amennyiben nagyon sok araszorólót elutasítanak segélyiránti kérelmével. — A zalaegerszegi pénzügyigazgatóság viszont azon a véleményen van, hogy sokan jogosulatlanul élvezik a segélyt s éppen ezért a segélyezés körül vizsgálatság kezdte el. A fölívizsgálatot március hónap elején tartják meg a járási székhelyeken. Természetes, hogy a visszaéléseket meg kell szüntetni. Aki nincs rászorulva, az ne is élőkódjék az ország testén. Azonban túlszaba se szabad esni. Több esetet állottunk, amikor gyógyíthatatlan betegekkel vonták meg a segélyt azzal, hogy elmebetegnek szolgálni. De olyan eseteket is tudunk, amikor a hatóságok a hadbavonultak segélyt kérő hozzátartozóit mezei munkára utasították. Azt azonban elfeledték, hogy januárban, februárban mezei munka nincs. Az is méltánytalan, hogy csecsemő anyákat is munkára utasítanak. A segélyezés ügyét egyébként a pénzügyminiszter leszallította. Az arról szóló rendelet most érkezett le a zalamegyei pénzügyigazgatósághoz s így szól:

A hadbavonultak itthonmaradt családjaik segélyezésére vonatkozó összeírás jegyzéknek a pénzügyminiszter és honvédelmi miniszter kiküldöttjei által a érozgyigazgatóságoknál eszközölt fölívizsgálása alkalmával megállapították, hogy az ország számos községében a bevonultak átlagos napi keresetét gyanánt hasonlították össze a nemzeti községekben szokásos átlagos napi keresetét meghaladó, tehát túlmagyas összegek vannak föléve. — E megállapítás alapján a bizottság azért is, mivel a közeledő tavaszi időre való tekintettel, amidőn majd a bevonultak munkabíró családtagjainak módjukban fog állni, hogy megfelelő keresetforrás, vagy munkavállalás által megélhetésüket részben biztosítsák — a mezőgazdasági családok, illetve földműveseket és napismákosokat illetőleg az átlagos napi kereset összegét 1.50 koronára állapította meg. — A jövőben tehát azon segélyösszegek, amely a mezőgazdasági családoknál és napismákosoknál a 1.50 koronás átlagos napi kereset meghaladja, töröltetel fog.

— **Szűdhármokok a falvakban.** Komoly, ügyeleme érdemes fölívást intézett a földművelésügyi miniszter Zalamegye alispánjához. A kormányhoz érkezett panaszok szerint a falvakban tag lelkiismeretű ügynők és követők járnak, akik azzal a hasznággal, hogy a kormány minden használatot és gabonaműtől oltó-árakon lefogallat, arra bírják a falvak tapasztalatlan és hisztény dépt, hogy állatjait és gabonakészleteiket sietve és oltón eladják. De olyan esetekről is tud a kormány, hogy ilyen ügynők a hadbavonultak családjaik hamis hivatalos kimutatókat mutatnak, a melyek szerint katonai szolgálattal teljesítő hozzátartozók estek és a megijedt asszonynepet arra bírják, hogy ingatlanukat oltón eladják. A földművelésügyi miniszter széleskörű intézkedést vár a hatóságtól, hogy az ilyen veszedelmes szűdhármokok üzemeltet lehetetlené tegyék.

— **Hadifogságban.** A hadügyminiszterium legutóbbi hivatalos jelentésében olvasuk, hogy **Zombory Lajos** 70 ik honvéddalozogezredbeli számvevő-hadnagy az oroszok hadifogságába jutott Nagykanizsára, ahol a szimpatikus fiatal tisztnak sok jóbarátja van, már régebben megérkezett a hír, de magától Zomborytól még nem érkezett értesítés a hadifogságból.

— **Az alkohol áldozata.** Zöld Imre zalaerdői kisbirtokos a napokban holtan találták a törzsi országúton. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen ember torkig itta magát s a rengeteg alkohol ölte meg.

— **Egy fiatal házaspár tragédiája.** Tegnapelőtt megrendülő szerencsétlenség történt Németújváron. **Halmos Lajos** vasúti hivatalnok és feleségét reggel mordulatlansul, elékült arccal találták ágyukban. Az előhívott orvos megállapította, hogy **Halmos** már halott, a fejében azonban van még élet. Nagyneheren magához térítették, de életben maradásához kevés a remény. A tragédiát a kályhából kiömlő szénrész idézte elő. Németújváron a házaspár iránt annál nagyobb részvét, mert **Halmos** csak három hete nőt a s frigy szerelmi házasság volt.

— **Henny Porten** a mozi „Szőke film csodója” játszik ma és holnap, azaz hétfőn és kedden az **Uránia** mozgóképtételeiben szívet kerülő „**Mártir**” című remek drámában, melyben a mozi a fenomenális szépségű művésznője egy sors csapásai alatt szenvedő házasságot kreál. Hogy **Henny Porten** kifejező és mozik, azt felesleges bővebben fejtegetni, hisz mindenki ismeri őt. Anyit azonban mondhatunk, hogy a mai film kreációja az összes eddigi szerepein felül áll. Még mászorra kerül a világháború e heti eseményei is remek kísérő műsor keretében.

— **A tengeri ára.** A tengeri-liszt árának újból való megállapítása céljából tegnap Zalsegerszegen **Árpay Lajos** alispán elnöklete alatt ülést volt, amelyen az összes járási képviselve voltak. Nagykanizsáról **Sabján Gyula** dr. polgármester vett részt az ülésen. A bizottság Zalamegyében a következő maximális árat állapította meg: A kukoricaliszt kilója az egész vármegye területén 43 fillér lesz. A maximális árra vonatkozó határozat március elsőjén lép életbe, de nyolc napon belül fölebbezni lehet ellene. Mátl kezdve tehát a kukoricaliszt drágább árúsnál föl. Minden visszaélést legszigorúbban büntetnek a hatóságok. Ha a tengeri lisztet kicsinyben árúsítják, akkor az eladó csak olyan árat számíthat, amelyek a maximális árnál nem magasabbak.

— **Egy harcban álló nemzet.** **Sven Hedin**, a világhírű svéd utazónak az egész művelt világon szeretett és bresült írónak és tudósának új könyve jelent meg, melynek magyar címe „**Egy harcban álló nemzet**”. Ez a könyv a legmegkérdősebb leírása a nemzeti háborúnak, tele a legszemélyesebb, legeredeibb megfigyelésekkel. **Sven Hedin** hónapokig élt a német harcterekben, azívesen látott vendége volt a német császárnak, bepillantott a német hadvezetés íródáiba, látta, hogy organizálják a strégiai mordulatoskat s ott lehetett a hősi rohamokban. **Hatalmas szándék** lesz ez a könyv, mert az egész világ számára először tárja fel a csodálatos Németországot a történelem legnagyobb háborújának hónapjai alatt. A vasok, 200 oldalas gyönyörűen kiállított könyv bolli ára mindössze 1— korona; postadíj 20 fillér és **Fischer Fülöp** fia könyvekeskedésben Nagykanizsán érteztető be.

— **Festékdobozok** gyermekek részére nagy választékban kaphatók **Fischer Fülöp** fia könyv és papírkészletében Nagykanizsán.

Takarékoskodjunk.

— *Kéll a miniszterelnökség sajtóosztálya.*

Igy tél utoljára, tavasz kezdetén, még hékeldőben is megkérdeztük néhány gondot okozó okozó és a minden évben visszatérő térszög kérdés: Hogy leszünk ki új? Monnyival aggodalomkeltő és a leleghatás most, mikor a megvárt, rendes szűdhármokok fölül még a háború időkkal mindeke egyttjáró iságas napok réme is lésztet beundket: Pedig hát nem kell megijedni. Ahogy van kitéltnek eddig — bárcn kimondhatjuk minden nagyobb nyomorúság alkál: — azonképpen, merjük állítani, hogy lésen segítségével, ha nem is szűdhárm négy jölethez, de éhség, kopálás nélkül kibírhatjuk orszáig, ha magunk is úgy akarjuk, ha mindenki akarja, ha minden itthonmaradt ember a nap minden óráján ehhez a szigorú parancshoz igazodik. Ezt az országot, ennek az országnak a népet sem időjárásnak, sem semmiféle ellenségek kitéstetnie nem szabad! Ebben az országhoz nem vesztet éhen seki. Ebben az országhoz meg kell hogy legyen mindenki és maga mindennapi kenyere. Nem sok, csak éppen amennyi szűdhárm elég. Minden étkészhez egy-egy kártya. Ahogyan hadbavonultak véreinknek csak egy jelszavuk van: „Gyűdhárm kell!” — és Híndenburg, a minden idők legnagyobb hadvezére, birtást állítja, hogy gyűdhárm is, mert nekünk jobb az idegrendszérünk, mint az ellenségeké: ugyannyi az itthonmaradt delogtevő népek pedig szintén arra legyen gondja, hogy a megélhetés tépelődésű seki, se maga, se más, el ne vonassa a fejt. Mindenki akarjon élni a akarja, hogy a szomszédja is éljen. Tehát csak akarat kell. Nagyon órs akarat. Segítse mindenki egy a más, hogy minoeknek meglegyen a mindennapi kenyere. Hogyan kell ezt akarni? Erre is Híndenburg vezér acéldegzetű nemzetitől van hatánk példát. A németek törvényrel, hatósági és társadalmi intézkedésekkel rákényszeríték önmagukat a szigorú takarékoságra, beosztják a készleteket úgy, hogy akiknek morében árs is a kamarája, Németországban még az sem fog éhezni. Lész mindenkinek kenyere. Bizony nem fehér, de lesz Bejuts a német német sajtó mostanában egy orodulatos srép írásmű, mely valóságos himnusz, tiszparancsok és kikáltás ennek a rordon, katonás kiáltásnak: Múráj kenyérnek lenni! Kíváncsian így szól emez írás: Németország (Mondhatjuk Magyarországot is) egy egész ellenséges világgal áll szemben, amely meg akarja őt semmialteni. Dárdalmas diós téregyeinket nem tudja leleperni Hát, mint egy ostromlót vért, ki akar bennünket éhezteni. Ez sem fog-neki akérülni. Már nem? Azért, mert elég kenyermag van az országhoz, hogy orszáig kibírja a lakosai. Csak nem szabad prédálni, pazarolni. Ne etessék meg a marhátok a kenyérnek gyűdhármával. Takarékoskodjatok a kenyérrel, hogy ellenségeink kaja reménye szűdhárm váljon. Legyeitk tisztelettel a mindennapi kenyér iránt. Akkor mindig lesz belőle nektek, akármeddig tart is a háború. Er e neveljétek gyermekeiteket. Ne vesztetek meg egy darab kenyeret sem azért, mert már nem fűss. Ne szűdhárm egy kártyával se többet a kenyérből, mint amennyit éppen enni akartok. Gondoljátok mindig katonáinkra, akik sokszor az őrhelyen vagy a lövészárokban boldogok volnának, ha tisztegyük volna a ti elpredált kenyérdrákák. Egyik mindeki hadikenyeret, éppen egy típlál és éppen egy jól lehet vele lakni, mint a misikkel. A krumpit mindig him-zatlanul hejában főztétek. Ezzel sokat spóroltok. Az előzőleg nyersen hámozott krumpiból sok enni- való réss elpocsékolódik. Ne dobjátok semétra az ételhulladékokat. Gőjstétek össze, jó lesz takarásnyak. Ha magatoknak nincs labasjószágotok, adjátok a takarásanyagot annak, akinek van. Ezek a legprózább dologról, itt-ott szinte köbös leendőlettel megít gyorsan tanácsok, kell, hogy Magyarország népének is minden rétegeben elterjedjenek a s komoly nagy időkben mindenkinek szinte vértbe oltódnak. Ezekhez az árbevénál és minden iskoában megtanítani való szavakhoz, mi a mi speciális viszonyokhoz képest még a következő jóindulati tanácsokat függesszük: Soktassa mindenki magát és családát a káborlószt háznál-táhor. Ebből is lehet letes éltől főzni. Csak tudni kell a módját. Gádasanyagait tanulják el egymástól a káborlószt éltől. Lelebbe írott törvény legyen hogy gabonát a forgalmatól elvonni: háznál-táhor, ha egyen tehetősebb vagy előrelátóbb családok még kellő időben szakszerűen raktároztak el lisztet éltékmárkában. Amde, akiknek ilyen lisztártárakjaik vannak, ne kövessék el ezt a káborlószt és lelkiismeretlenséget, hogy bár oda-haza van eldögös lisztészletek, mégis holtoiban vásárolnak. Ezzel, hogy nem az otthon való lisztet használják, csökkenti a forgalomban levő mennyiséget s valóságosul kivesszik a szűdhárm nép szájából a kenyeret, aki káborlószt óvák a boltokban való vásárlásra vanak utalva. Ne csak csak az imádgást tartson feen minket, hogy add meg Uram a mindennapi kenyérnek, hanem érde akarattal magunk is arra törekedjünk, hogy mindenki meglegyen a mindennapi kenyere. Hínyképpen minden tömegesség nélkül megfogunk élni orszáig.

Egy olasz város legforgalmasabb utcája a legutóbbi földrengés után.

Országos érdek

hogy az idei termés fényesen sikerüljön, kötelessége tehát minden földbirtokosnak a tavaszi vetést idejkorán kártevők ellen megvédeni. A vetőmagnak ellensége: a varjúk, egerek, hangyák és az úszók, melyek ellen biztos védelmet nyújt a kitűnő

CORBIN

csávázó-szer, mely 8 év óta bevált, miként azt tudományos írtézetek, valamint gyakorlati gazdák alapos kísérletei hitelesen bizonyítják. A Corbin nem befolyásolja a vetőmag csírázó képességét! Buza, rozs, árpa, zab, kukorica, répa, kender, honyhavetemények stb. magjainál alkalmazható egyaránt kitűnő eredménnyel. A jelenleg drága kék-kővel való csávázás, mely csak úszók ellen véd, teljesen elmaradhat.

Megrendelések idejkorán lehetőleg azonnal eszközözendők, mert a vasúti szállítási száma vonalon akadálylyal jár.

Rögtön küldünk árajánlatot, (igen egyszerű) használati utasítást és bizonyítványmásokat érdeklődőknek.

Dr. Keleti és murányi vegyészeti gyára Ujpesten,
valamint a főelárusító:

Rosenfeld Adolf Fiai, Nagykanizsa.

A ZALA TÁRCÁJA

A holland határon.

Utirendünk rövid, de érdekes volt: Gent-től Brügge-ig szőlt az út. Gent nagyon szép város; elég gyönyörű az út, alig tudunk elcsúszni a gyönyörűségei benn. Szinte sajnáljuk elhagyni Végül azonban mégis rá kellett szánni magunkat a továbbutazásra. A kikötő ódon, lapostejű házai mellett vitt el utunk, neki egyenesen a hosszan elnyúlt flandriai mezőnek; melyek körvonalai a város mögött kezdődtek. A kép nagyon szép. Mindenfelé, amerre a szem ellátott, mezők, lák, szőlőmők terültek a néző elé. Nagy körülötte Cocho városán keresztül haladtunk előre. Apró, lényegesen kis város ez. Lakosai télen, bémesszen állodgáltak az utakon, mintha éppenséggel nem ismernék a munkát, vagy mintha ünnepség volna. Egészen más a kép Maldoghem helységben, mely körvonalai a holland határon fekszik. Nyugodt, isteni békességű városka benyomását tette.

Utunk rövidesen egy folyó szelvényénél állt meg. Egy német őrszolgát figyelt mindössze a környékre. Kérdésünkre előadták, hogy ez a belga-holland, vagy helyesebben: a német-holland határt jelző hegység. A tulajdonképpeni határ azonban néhány száz méternyire távolabb volt, a csatorna túlsó partján, magas lák között. Egy országot az eglen.

A szakállas német járőrök nagy, beható gondossággal vizsgálták át iratainkat. Volt is mit nézniük, mert egy haditudósító iratát — az egész sok-sok ívből és pecsétből áll — megismerhettem iratát és bonyolultságát adták a vizsgálatnak. Természetes tehát, hogy tül-

relnesnek kell az embernek lenni, még ha fél óráig tart is a vizsgálat. Hogy mi mindent jelelt egy igazolvány, azt csak háborúban külsősen pedig az országhatárokon tudja meg az ember. Itt nem a ruha teszi az embert! Egy generális, bármilyen csillogó is a ruhája, nem jut itt át a határon, ha nincsenek meg a kellő irások, igazolványai.

Hogy a csatornán átkelhesünk, le kellett szállanunk az autóról. A híd tudniillik saját katonáink már rég felrobbantották volt. Keskeny, falépcsős kellett lefelé haladnunk. — Az utolsó lépcsőfokon egy keskeny, de hosszú deszka palló volt ráillesztve, mely az egész csatornán átnyúlt. Még korlátja is volt a kis szűkségihidnak. A korlát egy felrobbantott vasúti vágány össze-vissza görbült sinjeiből állott. A csatorna túlsó partjára szintén egy keskeny falépcső vezetett fel.

Alig értünk a túlsó partra, felénk sietett az ott állomásozó járőr vezetőtiszteje. Ő is az irásainkra volt kíváncsi. A közeli házakból mind több és több katona özönlött elő; valamennyien autókban és ládáinkat mustrálgatták végig gyönyörű szemekkel. Nemsokára véget ért a vizsgálat és a tiszt — főhadnagy volt az illető — udvariasan meghajolva előttünk, felajánlotta kíséretét. Közben azonban mellénk parancsolt egy katonát, aki fölfegyverkezve, feltűzött szuronyal követett bennünket.

A tiszt láthatóan örömmel társalgott velünk. Részben, mert hallhatóan egyet-mást hazuról, részben pedig, mert ő maga is elmondhatott egyet-mást egyhangú életéről. Beszédéből kivetült kitétel is: egy württembergi falucskája papja volt. Sok érdekes dolgot mesélt az itteni állapotokról, de a legérdekesebb mégis az volt, amit magáról a határképzésről mondott. Minthogy a viz a legjobb határvonal mindenütt, ezt a csatornát is annak

URANIA mongókép palota
ROZGONYI UTCA 4. szám

HENNY PORTEN-nek

A csodaszép, új, német művészetek műveit bemutatója az idejében.

Március 1 és 2 án, hétfőn és kedden kerül bemutatásra:

A MARTIR

Csodaszépség és halálak életéből 4 felvonásban.

Szerelemből díjbirkózó

Vígjáték.

Harcéri hiradó A világhírű orosz-magyar.

A torreador leánya Dráma a Spanyolországról.

Rendkívül helyes, Károlyi és társaságok 4, 5, 7 és 9 órák. Hétfőnapokon pedig 6 és 9 órák.

Szerelem és halál Testvérek vagyunk

A. Károlyi dráma kerül bemutatásra.

Csengeri utca 27/a. FISCHEL-féle házban a földszinten egy **4 szobás lakás** fűtőszobával és összes mellékhelyiségekkel, vízvezetékkel **kiadó.** kel május hó 1-re

Ispáni állást keres

1915. évi április 1-ére, 45 éves, hadmentes izr., ki 12 évi gyakorlattal bír, s a gazdalkodás minden ágában járatos. Ajánlatok: Birken Jenő Hencse puzsár, posta: Tófej.

Erzsébet-tér, Balthori-u. 14. sz. házban egy **2 szobás utcai lakás** megfelelő mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó.

tették meg, bár a tulajdonképpeni határtól jóval innen — ellenséges területen — húzódtak. A tulajdonképpeni határ és a csatorna között ilyenformán egy jó nagy sáv maradt fenn, a mely most sem belga, sem német, sem pedig holland terület, deára annak, hogy házak is vannak rajta, amelyben emberek laknak. Hogy ez a furcsa helyzet milyen életet teremt, az is fölülte érdekes. A kis, gazdátlan sávon lakó emberek nem léphetik át a csatornát. Ha élelmiszert szeretnének, úgy azt átveszik nekik a csatornán. Egyébként minden néven nevezendő forgalom szünetel itt Hollandiával és a belga-holland határnak csakis négy pontján van megengedve az érintkezés és járás kelés.

Érdekes különben, hogy itt a határon a németek és belgák között a viszony már régóta a lehető legbarátságosabb. Készséges vezetők, a fiatal pap-katonák, erélyes kézzel kormányozza és igazgatja a reá bízott területet. Megmutatott példájuk nekünk egy belga asszonyt, aki a háború elején egyebet sem csinált, mint kiállt az országotakra és egész napon át szidta, kiármolta a németeket. Most már teljesen megváltozott és udvariasan köszönt egy német katonának. Ilyenek különben a többiek is. Aki a háború elején a németektől való félelmében visszavándorolt holland területre, az most lassankint visszavándorol elhagyott lakhelyére.

Meglehetősen békés a hangulat az egész környéken. Ez a hangulat átterjedt az itt szolgáló teljesítő német népfelkelőkre is. — Szélidek, nyugodtak, békések egytől-egyig. De azért az óvatosságról egy pillanatra sem feledkeznek meg. Amikor autók tovorobogott a környékről, hosszas, álmódorva néztek utánuk. Ők ott maradtak. Ott kell maradniuk, míg a föltételek dobpergés föl nem hallatszik. Majd — a győzelem után.

3725
1915

Hirdetmény

a jövedelemadó alá tartozó jövedelmek bevallása és a jövedelemadó kivetéséhez a 15000 koronát meghaladó, szolgálati illetmények jegyzékének be-szolgáltatása tárgyában.

1. Hadsegélyezés céljaira a jövedelem adónak ideiglenes és részleges életbeléptetéséről szóló 1914. évi XLVI. t.-c. 1. §-ában foglalt rendelkezések alapján mindenki, a kinek összjövedelme az 1914. évben 20000 koronát meghaladta, ezen öt, illetve a vele közös háztartásban levőket megillető összjövedelméről, származék az akár a magyar szentkorona országainak területéről akár a külföldről,

1915. március 31-éig

bejárólag vallomást adni tartozik.

2. Azok a természetes vagy jogi személyek, kereskedelmi, ipari és gyári vállalatok, nyilvános számadású és egyéb vállalatok, a kik illetve a melyek a náluk alkalmazásban álló egyének részére egyenként 15000 koronát meghaladó szolgálati illetmény kifizetésére vannak kötelezve, szintén tartoznak a fenti határnapig név és illetmény jegyzékét benyújtani.

3. Az ingyen kiszolgáltandó vallomási iv a félnek hivatalból kézbesítve nem lesz, hanem azt az adóköteles ezen városi adóhivatalnál maga vagy megbízottja veszi át.

A városi adóhivatal

Nagykanizsán, 1915. évi február 26.

Horváth
adóellenőr.

Halvax
pénztárnok.

A legjobb minőségű hadiczipók

csizmák, gamaschnik, hócipók

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházban NAGYKANIZSÁN, Fő-utca a VÁROS PALOTÁJÁBAN.

Feladó szerkesztő: Tóth Zoltán
Lévelezésben a szerkesztőség felé:
Fischel Lajos
Igényelt: Fischel Lajos

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkek, reklám falí hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHATÁL:

NAGYKANIZSA

SUGAR-UT 4. SZÁM

FŐKIRADÓHATÁL:

Készítette: Dr. J. A. P. (P. J. A. P.)
Készítette: Dr. J. A. P. (P. J. A. P.)
Készítette: Dr. J. A. P. (P. J. A. P.)Készítette: Dr. J. A. P. (P. J. A. P.)
Készítette: Dr. J. A. P. (P. J. A. P.)
Készítette: Dr. J. A. P. (P. J. A. P.)Készítette: Dr. J. A. P. (P. J. A. P.)
Készítette: Dr. J. A. P. (P. J. A. P.)
Készítette: Dr. J. A. P. (P. J. A. P.)Készítette: Dr. J. A. P. (P. J. A. P.)
Készítette: Dr. J. A. P. (P. J. A. P.)
Készítette: Dr. J. A. P. (P. J. A. P.)Készítette: Dr. J. A. P. (P. J. A. P.)
Készítette: Dr. J. A. P. (P. J. A. P.)
Készítette: Dr. J. A. P. (P. J. A. P.)

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak	
Külföldi előfizetőknek	
Egy évre	1000
Hat hónapra	600
Három hónapra	300
Egy hónapra	100
Belmagyarországi előfizetőknek	
Egy évre	500
Hat hónapra	300
Három hónapra	150
Egy hónapra	50
Egyes számok ára 5 fillér	
Munkatársaknak és szerkesztőknek	
Külföldi előfizetőknek	
Belmagyarországi előfizetőknek	

Német jelentés az orosz harcterről.

A német hivatalos jelentés szerint a legutóbbi harcokban az oroszok támadtak, de támadásaikat egy Lomsától északra, mint Osztrólskától északra visszavertük. Egyébként a hivatalos jelentés szerint lényegesebb közelelni való nincs a lengyelországi harcterről.

Visszahívott követ.

Rómából táviratozzák: Itteni diplomáciai körökben komolyan tartja magát az a hír, hogy Krupanszky orosz nagykövetet a pátervári kormány visszarendelte a helyébe külföldi misszióval Giers nagykövetet küldik. Ennek állítólag az az oka, hogy Olaszország külpolitikájában Németország javára jelentős változás történt, amelyet a volt követ erőteljesen nem tudott meggátolni. Szóval ha a hír igaz, innét az orosz diplomácia csúfos kudarcával állunk szemben.

Válasz Amerikának.

Berlinből táviratozzák: A német kormány választát a második amerikai jegyzékre határozottan adott át az Unió követének. Amint hírlik, a válasz minden félreértést meg fog szüntetni a két állam közt. A szöveget egyébként ma közzé is tesszük.

Montenegró háboruja.

Montenegró külön elkecseregett háborút folytat albán fölkelők ellen, akik óriási csapatokban intézik támadásaikat Montenegró ellen. A harcok egyre hevesebbek lesznek. A törökök pénzzel és fegyverrel segítik a fölkelőket.

A hivatalos lap

rendkívüli kiadásban közli, hogy az Országos Gazdasági Bizottság a földművelésügyi miniszter felhatalmazásával március 15-ig bezárólag a hatóságilag megállapított maximális árndíj magasságban a vásárokat tengerit. Azonban az a földművelésügyi miniszter határozza meg. Az eladásra szánt készletet a birtokosnak március 15-ig kell bejelenteni.

A galíciai és kárpáti hadműveletek.

— Höfer altábornagy jelentése —

A Kárpátokban diadalmasan operálnak derék csapataink. Az újabb hadműveletek ismét több nagyfotosszerű stratégiai állást juttattak kezünkbe a ami szintén nem megvetendő, ezáltal is kerék kétezer hadifoglyot ejtettünk. A csöndes, álmos Dnjeszter folyásánál folynak most a leghevesebb harcok. Az oroszok segítséget kaptak a hatalmasan megépített gyöngyöző pozícióikat.

Eddigi támadásaikat azonban főlegynyel vertük vissza, miközben kegyetlen veszteségeket okoztunk nekik. Szóval az oroszok kétségbeesett erőfeszítése, amely Galícia birtokáért folyik, eddig semmi eredményt se tud fölmutatni. Ellenben ha mi így haladunk tovább, nem sokára főlszabadul Przemysl és Lemberg. Höfer jelentése így szól:

Budapest, március 2. Hivatalos jelentés. A kárpáti arcvonal nyugati szakaszán sikeres harcok folytán több orosz előretolt állás jutott birtokunkba. Tizenkilenc tisztet és kétezer főből álló legénységet fogtunk el. Ezáltal is sok hadianyagot zsákmányoltunk. A Dnjesztertől délre fekvő területen, miután az oroszok erősítéseket kaptak, elkecseregett harcok folynak. Az állásaink ellen megkísérelt összes ellenséges támadások az ellenfél legsúlyosabb veszteségeivel megheiusultak. Lengyelországban és Nyugat-Galiciában tegnap is csak ágyuharcok voltak. Höfer altábornagy.

Kétségbeesett küzdelem a francia harctéren.

Az új francia offenzíva, dacára annak, hogy az ellenséges katonák oroszánbátorsággal a tigris vadágával küzdenek a olykor az eszénkökben sem világosított, — nem tud tarti bódítani. A németek acélfalként állják a szörnyű bevesztés rohamokat a a franciák minden támadása porbaesik a germán fal előtt. A franciák eddig csupán azok közelekkétek,

hogy a német előnyomulást földlak tartóztatni, hogy erős fedezékbe húzódtak ők is. A francia temperamentum azonban nem bírja tovább a földlakati, lassan őrlő harcok módját. Alighanem az a türelmetlenség lesz az, amely a francia hadsereg veszét fogja okozni. A nyugati harctér eseményeiről egyébként ez a hivatalos német jelentés számol be:

Vervicpnél, Lille-től északra egy angol légi járművet tüzelésünk leszállításra kényszerített. Arcvonalunk egy részén a franciák ismét — mint már néhány hónappal ezelőtt is tették — oly lövedékeket használtak, amelyek robbanásakor bűzös és fojtó gázokat fejlesztenek. Kárt ezzel nem okoztak. Champagnei hadállásaink ellen tegnap legalább két hadtest több támadást intézett. Ez előretöréseket heves tüzerharcok után mind visszavertük. Az Argonneokban két aknavetőt zsákmányoltunk. Az Argonneok keleti szélé és Vaupouis közt a franciák tegnap ötször kíséreltek meg az áttörést. A támadások az ellenség súlyos veszteségei mellett megheiusultak. Azokat a hadállásokat, amelyeket Badonvillertől keletre elfoglaltunk, az ellenség visszafoglalási kísérletei ellenére tegnap is megtartottuk.

Katasztrófális földrengés.

Pólaból táviratozzák: A sziszmozografikus készülékek 9000 kilométeres távolságból katasztrófális földrengést jeleztek.

Pusztulás a tengeren

Berlinből jelentik: Az Eitel Friedrich nevű cirkáló elsüllyesztett két hatalmas vitorlőhajót. Az egyik hajó Franciaország volt a tonnatartalma 1785. A másik angol cirkáló volt, 2785 tonnás. A legénység megmenekült.

Letartóztatták az orleansi herceget.

Párisból jelentik, hogy francia katonák letartóztatták az orleansi herceget, aki angol vasárkari egyenruhában járt a francia csapatok közt. A herceg ellen az a vád, hogy Németország részére kémkedett.

Szibériába.

Bernből jelentik Kiewből ötezer német, magyar és osztrák családot száműzték Szibériába. A száműzöttek közt van 2000 orosz nő is, akik idegenekhez mentek férjhez.

Városi közgyűlés.

Elmúlták már lapunkban, hogy a városi képviselőtestület hétfőn d. n. 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melynek legfőbb tárgya a külföldi bizottságok megválasztása lesz. Dacára azonban a választásoknak, melyek pedig mindig érdekfeszítőek keltenek, mégis alig lesz volt jelen a képviselőtestületnek (106 képviselő). Különösen a virilitás hiányosnak, pedig már többször reámutattunk arra, hogy az helytelen politika, mert távolmaradással éppen nem lehet megakadályozni, hogy egy ember akaratát érvényesítse. A közgyűlés lefolyásáról szóló részletes tudósításunk a következő: Dr. Sándor Gyula polgármester nyitotta meg az ülést. Előadó Dr. Krátky István főjegyző volt.

A központi választmány megalkutása volt az első tárgy. A polgármester előadta, hogy a törvény rendelkezése értelmében a központi választmányt meg kell alkotni és annak megválasztása tilkosk. Maavásd után történt. Javaslata a közgyűlés két szavazattal szavazatos küldött ki. A szavazás megtörtént, mely alatt a közgyűlés szünetelt — Dr. Rotschild Jakab olvasta föl az eredményt, mely szerint központi választmány tagjai lettek: Dr. Bród Tivadar, Falta Lajos, Dr. Hajdu Gyula, Károlyics József, Pláner György, Dr. Pihál Viktor, 106 szavazattal, Dobrovits Miklós, Elek Ernő, Dr. Lőke Emil 105 szavazattal, Fátér Mihály 103 szavazattal, Ujváry Géza 99 szavazattal és Tripammer Gyula 73 szavazattal. Fátér Mihály és Tripammer Gyula új tagjai a bizottságnak, s az elhalt Soma József és Schwarz Adolf helyett választották be.

A városi bizottságok új alakítása volt a második tárgy. Ez szintén tilkosk szavazatos ügy történt két szavazattal szavazatos. Szavazás után Dr. Lőke Emil jelentette be a közgyűlésnek, hogy az eredmény az ötéss bizottság által kiadott törvénnyel ellentétben teljes egészében, csak néhány képviselő kapott kevesebb szavazatot mint a többi.

Sem a jelölt bizottság, sem a képviselő nem találták szükségesnek, hogy egyes mellénytelenségek orvosoltassanak. Elfogadták mindent úgy, amint kapták. Végül a városi bizottság nem volt helyes, mert így nemcsak olyan tagjai vannak a képviselő testületnek, akik egy bizottságban sem kaptak helyet, de igen sok bizottságnál a régi tagokkal is számos történet Páládé a pénzügyi bizottsághoz ki hagyják Dr. Rotschild Soma és Miklós Sándor v. képviselőket, akik közül az első 26 éven át, a második 18 éven keresztül volt szorgalmas és buzgó tagja a bizottságnak. Helyükbe beváltották földművelés, akik bizonyára jókarral, de gyakorlat és komáértés nélkül lettek majd a város pénzügyei. A harmadik tárgy a városi közoktatás kiépítése volt. Ezt már többször jelezték lapunkban és most csak az kell följegyeznünk, hogy a közgyűlés elfogadta a t. a. a. javaslatot, mely a pénzügyi bizottság véleményével egyet értőleg azt javasolja, hogy az építkezést Berényi Béla kezethelyi vállalkozónak, mint legolcsóbbnak adják ki. A vízvezeték és ezzel kapcsolatos munkák elvégzését Erdélyi János és Dr. Schéval Lajosnak vállalkozók; a villam berendezését Franz Lajos és fia részvételével; a kályhák szállítást pedig Bettheim és Outh cég, illetve Bogard István kálhá monterre bízták.

A Franz-céggel folytatott tárgyalások szakértői díjának megfizetésére a cég volna kötelezve, de a másodszori szakkészítés költségét nem akarta vállalni. Ezt az önkormányzat városi fizeti ki a csatlakozás majd pár utat. hajja be a cégen.

Az 1915. évi szűkösgyeket ötvényosására szóló felhatalmazást az 1914. évi költségvetés keretén belül a közgyűlés megadta, miután a polgármester bejelentése szerint a számvizsgáló kőszén kárárt el a költségvetési tervezettel, így az még nem tárgyalható. Biztosításunk szerint a számvizsgáló már laboratórium heterozsított a költségvetést, így valószínűleg a pénzügyi bizottság ajánlata volt az akadály annak, hogy azt még nem intérték el. Öv. Hornyovics Bertalanéknak a város eladta a József főherceg-utca a Sugár- és Kálvária utca, közté levő a az ottani melletti utcáról földesúrt udvarhelyisémet 20 koronáért; az adárért a közgyűlés is elfogadta. Néhány jelöltetlemből postai előadása után a közgyűlés véget ért.

HIREK

Ki tudja hol?

— Dittler von Lillencron. —

A hama, vár az vár felett,
A lóportörtét felett
Lament a hold.
Futott az út. Már nincs csata.
De sokan nem tértek haza.
Kölnnél.

Egy ifjú is, félig gyerek
A puszpaport talalta meg
És ott maradt.
A szalaját emelte meg
S a halál fogta már kezét
Kölnnél.

Melléte a szent könyv fehédt,
Mely ott járt vele mindenütt
Az átkosban.
Egy gránátos, Bawaria
Fia maglatta: Biblia,
Hát fölemelte!

S vitta a könyvet egyenesen,
Mint utolsó üdvözlést,
Mely sírba száll.
És beletette az apá:
— Köln. Fiam a föld alatt,
Ki tudja, hol?

És aki ezt dalolta most
És aki hitét olvasd
S lelked dalol.
Egyeser majd én is, meg te is
A föld alatt alszunk s nem is
Tudjuk ma: hol?

Fordította: Juhász Gyula.

Mit tesz Nagykanizsa az élelmiszerdrágaság ellen.

Nagykanizsa város tanácsa a múlt napokban elhatározta, hogy a husáság enyhítésére sertéseket bízaltat s a hús mértékét áron fogja s lakosság rendelkezésére bocsátani. Mindenki örömmel fogadta a hatóság ezen intézkedését, mert azt gondoltuk, hogy ez az első lépés az élelmiszerhiány és a drágaság enyhítésére. Azonban csalódtunk. A hatóság a meghozott uton megállt s míg másutt mindenki elkövetkez a legürögösebb szükségletek kielégítésére, mi ma-holnap odajutunk, hogy egyes alkalmatlanok élelmiszerrel horribilis áron nem tudunk megszerezni. A legtöbb vidéki városban radikális intézkedéseket tettek az élelmiszer-üzors megszüntetésére. Hogy más példát ne hozunk föl, Szeged, a százharminceszer lakosú alföldi metropolis az ország minden részéből juhalkákat, burgonyát, babot, marhát és egyéb élelmiszeri vasároltatott össze s a vásárlások még ma is tartanak. Az élelmiszerkezelés után a közönség beszerzési áron kapja meg. Ez az oka annak, hogy míg például nálunk a legálányabb sertésbőr ára így alakult:

sertés karaj 3 kor. —

sertés comb 2 kor. 40

lapocka 2 kor. 40

addig Szegeden az elsőrendű

sertés karaj 2 kor. 40 fillért

sertés comb 2 kor. 20 fillért

lapockát 2 koronáért lehet

korlátlan mennyiségben beszerezni. Pedig Szegeden a fogyasztók száma ötször nagyobb, mint Nagykanizsán. De a vidéki hatóságok a jövő ilyetét is tud néztek az orruk hegyén. Az összes üres városi telkeket átengedték konyhakertészeti céljaira s ha elkövetkezik a friss vetemények ideje, a szükségletet nem kell vidékről lehetetlen áron beszerezniük. De tömörítlen intézkedést tettek még a város — az élelmiszerhiány eltűntetésére. és a drágaság csökkentésére. Csak nem kell ölbetett közel várni a sültgalembot s nem szabad mindenben az amogy is tulajdonosan igénybevevett kormányra támaszkodni. De a publikumhoz is volna ebben a tekintetben néhány szavunk. Immár a nagykanizsai háziorvosok is megkezdik a tavaszi munkát. De az idén ne virágok,

diszidvények számára ássuk föl a földet, mint más években, hanem minden talpalatnyi helyre konyhakerti veteményt ültessünk. Béke idején szokásunk gondolt arra, hogy díszkertjében veteményt termeljen. Most azonban fontos nemzeti érdek, de magánérdek is, hogy a tulipán, rózsák, szegfű helyén burgonya, bab, hagyma, paprika, tök, uborka, stb. teremjen. Akinek kertje van, az az szerző el a pácson azok elől a földet és földetkelt, akiknek nincs módjukban azt termelni. Negyven bokor burgonya alig foglal el valamelyes helyet s mégis négy száz élelmiszer terem. Tehát aránylag igen kis területen és kevés fáradsággal sok élelmiszer lehet termelni. Tegyük így, mert ez kötelességünk is.

RÓTH MIKSA.

Nagykanizsa társadalmának mélyesége nagy gyász van. A város egyik legértékesebb polgára, Róth Miksa postafőnök aránylag rövid betegkedés után, elhunyt. Tudtuk, hogy alattomos körülmények között, de azt hittük, hogy a látszólag életelő, hatalmas fizikumú ember könnyű szerrel fog megbirkózni a betegséggel. Róth Miksa csak pár hónapja kezdett el gyengélkedni. Tüdőbaja támadt, amelyhet régebbi keletű szívbej is járult. A betegség ellen orvosai tanácsára Meránban keresett gyógyulást s most mélyes megdöbbenést keltve onnan érkezik a gyászos halálhír. Nagykanizsa városát pótolhatatlan veszteség érte Róth Miksa halálával. A művészi lelkű postafőnök ezen kevesek köré tartozott, akik rajongó lelkük teljes önzetlenségével szolgáltak a város érdekait s ántudatos programokat alkottak annak fölíváratására. Alig volt nagyobb szabású társadalmi akció, melynek élén az ő nevével ne találkoztunk volna. Az ő lankadatlan agitálásának igen sokat köszönhet Nagykanizsa, Róth Miksa érdeme például, hogy a nagykanizsai postahivatal előrangú intézményé fejlődött, amely előtt csak egy cél lebegett: a közönség érdekében minél tökéletesebb szolgálata. Róth Miksa közbeszárásának köszönhető az is, hogy a kerekedelmi kormány nagyszabású, modern postahivatali föléllását határozta el Nagykanizsán. Csak a körbejött hadi lapot miatt maradt el az építkezés, különben már új, díszes otthonában működne postánk. Róth Miksa művész volt a szó legteljesebb értelmében. Nagy rutinnal és hivatossággal kezelte a tollat s írás műveiben a stílus tisztasága volt az, ami leginkább megmagadta a figyelmet. Aranyos kedélyű, pompás humoru, finom novelist a Zalaiban láttak napvilágot. Nem kevesebb hivatossággal kezelte az ecsetet és rajzolt. Festményeiből az ő derűs telke sugárzik vissza, amely csak a szépet, a jót látta meg s természetben és az emberekben egyaránt. A rossz fölött elisklott szelid tekintete. Ecsetkezelése gyakorlott, biztos, a színei ujak s témáiban sok a modernség. Karikatúrái rendkívül jellegzetesek, kacagtatók, de mindig finomak. Nehány könyvillusztrációja a művészvilágban is méltó felhívást keltett. Legnagyobb mestere volt azonban a rézkarcnak. Ez irányu műveit biztos kézjára s a plasztikának s a távlatnak művészi ismerése jellemzi. Lakása valószínűs tarháza a művészi kincseknek. Róth Miksa univerzális műveltségű ember volt. A tudományok és szépirodalomnak minden új termékét ott találjuk könyvtárában. De az irodalmi termékeket el is olvasta, megemésztette s minderről meg volt az ő sajátos, eredeti véleménye. Róth Miksát férfikora délen ragadta el a könyörtelen halál. Mindössze 49 éves volt. Középiskoláit Nagykanizsán végezte a piarista atyáknál s aztán a postai pályára lépett. Több ízben hivatalnokskodott itt, majd a poci postaiszolgálatára vették hosszasan igénybe kiváló szaktudását. A nagykanizsai posta élére 1912-ben került. Hatala varoszszer mélyes részvételt keltett. Hűl temető Nagykanizsán fogják örök pihenőre helyezni.

— **Új hadsereg** — Fődes Miklós polgári iskolai tanár, dr. Domján Lajos ügyvéd, Pórtos Miksa főgimnaziumi tanár, Székely Jenő magánhivatalnok és Thassy Jenő főbírókost néplőlkölő hadseregbe nevezték ki. — **A Központi Jóléti Iroda** 5-ik hangverseny föléllást: Molnár, Gellert, 150-150 K, Halvichter Emma, Toth Miksa, 1-1 K, Kasztor Miksa, Rosenberger Ernő, N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., 30-60 fill. N. N., 10 fill. A föléllástól kezdve az uton mond hálás köszönetet a Közp. Jóléti Iroda.

— **A Nagykanizsai Takarékpénztár közgyűlése.** Vasárnap délelőtti 11 órakor tartotta a Nagykanizsai Takarékpénztár 70-ik évi rendes közgyűlést az intézet helyiségében. Újnépl Elek Ernő igazgató elnök előléte alatt a részvényesek elő nagy érdekfeszítéssel kísérték. A közgyűlés a beérkezett számadatokat, az igazgató jelentését és egyéb javaslatát egyhangúlag elfogadva, a 80 100 100 és 197 780 K 04 fill. a részvényesek föléllására nézve akként határozott, hogy abból osztalékul részvényesek 80 K fizetessék; jötekmény célra 2070 K adományozassék. Az ezek után megrendelkezésre álló összeg pedig részben a tartalék alpok gyarapítására, részben pedig nyereség áthozatál az idei év javára használatának fel. Az igazgató 2 új taggal lett kiegészítve; a megválasztott új igazgatói tagok lettek: Tripammer Gyula, az intézet érdemes igazgatója és Forintos Károly vrászlói uradalmi főintéző. A közgyűlés az alapszabályok számos szakaszát is módosította, mely módosítás egy jelentős újítást is tartalmaz, mely szerint ezen az igazgatósság mellett egy 14 tagú választmány is működni fog a részre megállapított hatáskörben. A módosított alapszabályok alapján a közgyűlés azonnal meg is alakította ezen új választmányt, melynek tagjai lettek: Blaskenberg Imre, Dr. Darányi Árpád, Dr. Hajdu Gyula, Dr. Halpeth Jenő, Kohn Jacques Köhler Gyula, Löwentfeld Joachim, Dr. Ország Lajos, Dr. Pillitz Samu, Dr. Rácz Kálmán, Reichenföld Gyula, Robin Károly, Szentmihályi Dező, Weiser János. Hivatalos közlönyül továbbra is a „Zala” lett kijelölve.

— **Nagyvándorlás sorozatnak.** Hét-önn délelőtti nagyfontosságú rendezett értekezlet Nagykanizsán. A honvédelmi miniszter elnöke mindazon 37-42 éves B) osztályú néplőlkölő sorozatát, akiket annak idején katonai szolgálata alkalmatlannak találtak. Az erre vonatkozó plakátokat március 4-én fogják kifüggeszteni. A 37-42 évesek sorozatának elrendelése bizonyára csak övlelőkedés. Hadseregünk most bővítésre el van látva emberanyaggal s különben is remélhető, hogy néhány hónapon belül a most rendelkezésre álló emberek kivívják a döntést. Azonban a hadvezetőségnek minden intézkedésre készen kell állni. A sorozás április elején kezdődik s a hónap közepéig tart.

— **Gyámjelentés.** Sági Dózsa tartalékos hadnagy az éreki harcban hősi halált halt. A gyámok család elhunytáról a következő jelentést adta ki: Fajdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy Sági Dózsa meghalt. A 37-42 évesek sorozatának elrendelése bizonyára csak övlelőkedés. Hadseregünk most bővítésre el van látva emberanyaggal s különben is remélhető, hogy néhány hónapon belül a most rendelkezésre álló emberek kivívják a döntést. Azonban a hadvezetőségnek minden intézkedésre készen kell állni. A sorozás április elején kezdődik s a hónap közepéig tart.

— **Ismeretlen halottak.** Szombaton éjjel a Bathány-uradalom majorja előtt egy munkásember börtöntést találtak. A halott személyazonosságát nem lehetett megállapítani, mert csak egy Borsról Nagykanizsáig szülő vasuti szabadjegyet találtak nála, amelyet szombaton használtak s vonaton. A hullát hétlón fölboncolták s megállapították, hogy a halál oka szívrohlódás volt. — Vasárnap délelőtti a kiskánizsai uton, közvetlen a szeszfinomító előtt ifjabb Varga Ferenc kocaja elgázolt egy öreg embert. Az öreg életveszélyes sérülésével a kórházba szállították, ahol rövidesen meghalt, anélkül, hogy eszméletét egy pillanatra is visszanyerte volna. Eddig az 5 kitért sem sikerült megállapítani. A rendőrség azonban kétségtelenül kiderítette, hogy a haláleset elgázolást gyorsbajtás idézte elő s így Varga ellen gondatlanság miatt megindították az eljárást.

— **Tájékoztató.** Azon valótlán, részben pedig mindenesetre rosszkaratú híresztelés megcáfolására, meg kell említeni a Kárpátokba több helyen beírt volt elenged s a szegye-lpochi Salvaforforra telepet is megfogott és a tőre tette volna és hogy ez az oka a Salvaforforra x ideiglenes hiányának s a következők szolgálatok tájékoztatásul: A Salvaforforra-telepet, a mely minden katonai órázástól félre esik és ezért külső helyeslő. Eperjélt 28 kilométernyire. Itszuk, az ellenség soha sem érintette. A forrás tökéletesen rendben van. Özeme sphaem szűnött és nem is fog szűnne. De mert a forrás szűnülési helye Eperjen, az észak harctere vektis vasutak egy k legfontosabb táplálása, mely a hajrást alatt teljesen a hadvezetőségnek van alárendelve és első sorban ennek célját szolgálja, innen a polgári teherközlelés, tehát a Salvaforforra szűkülése is föléte nehezes, töb ször betekent az pedig lehetetlen meg tette. Ez az oka annak, hogy a Salvaforforra kizslet egthő helyen ki van fogva és egy időre hiány állott be ezen győgyvben. A valótlán azonban nem kímélve semminemű aldosat és farsztagot mindenkör, azon iparkodik, hogy a hadi helyrehoz képet a Salvafor vizet minden nehézség dacára is szűltessék. Schultes Agost Szalay-lyoni Salvaforforra vállalat Budapest, Rudolf rakpart 8.

— **Festékdobozok** gyermekek részére nagy válságokban kaphatók Fischel Flórip Fia könyv és papírkészletében Nagykanizsán

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsai közgyűlése.

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság február hó 28-án tartotta IX évi rendes közgyűlést, amely Remete Géza elnökletével a részvényesek előtt érdeklődés mellett folyt le.

A közgyűlés az előterjesztett összes javaslatokat egyhangúlag elfogadta és elhatározta, hogy az 1914. évi osztalék fejében részvényesek 9 K, március hó 1-től kezdve fizetessék ki.

A választás alá került igazgatói és felügyelő bizottsági tagok egyhangúlag újm megválasztottak. Az igazgatósság új tagjává Gellert Henrik ügyvezető igazgató s a felügyelő bizottság új tagjává Soltes József, a Magyar országos központi takarékpénztár igazgatója választott meg.

Helybeli jötekmény és kulturális célokra a lefolyt évben már kiutalt adományokon kívül, további 600 K szavazott meg.

Az igazgatósság a közgyűlés elő terjesztett jelentését kivonatban a következőkben közli:

Az általános moratórium elrendelése és a háboru kitérőse által okozott kábulat és az arva piacukon csak igen rövid ideig tartott. Betevőknek nyugtalansága pár nap alatt lecsillapodott és habár bizonyos tessaurálási hajlam tartósabban észlelhető volt is, a betétek elvonására való törekvés megakadt. Adósságnak legnagyobb része egy augusztus első napjaiban, tehát a legkritikusabb időben, mint azota is, pontosan s a moratórium igénybe vétele nélkül teljesítette kötelezettségét.

A rendkívüli viszonyok folytán fokozott mérvben kötelezettségünk tartjuk t. részvényeseket üzleti viszonyokról s legbebetóbban tájékoztatni és különösen feltüntetni azon adatokat, amelyek a háborus és az általános moratóriumnak intézetünkre gyakorolt hatását megvilágítják. Az egyes üzletágak ezen adatai a következők:

Váltótárcánk állománya volt 1914. július hó 31-én K 3,181,303:55 fillér, 1914. december 31-én K 3,827,364:48 fillér, tehát a moratórium alatt beállott spadás K 353,967:47 fillér.

A december 31-iki 2,827,306:48 K váltó állományból aug. 1. előtti lejártú óvatolt és perelt váltó volt 28 tételben 64,617 korona 91 fillér, amelyből dec. 31-én leirtunk 8,570 K 97 fillért 5 tételben, lebonyolítás alatt áll és a mérlegünkben figyelembe nem vett hátralekös kamatokkal együtt teljesen fedezve van 35,390 K 94 fillér 6 tételben, úgy hogy ezen óvatolt és peres állományból még függőben marad 2656 K 17 tételben. Ezek is tételeken fedezve vannak és csupán a moratórium miatt nem voltak még lebonyolíthatók. — Tehát a leírás figyelembe vételével, összes óvatolt és peres állományunk tárcánk 2. a volt s a lebonyolítás alatt állók levonása után pedig csupán tárcánk 1/2-é, a.

Augusztus 1. óta rendezetlenül maradt 118 drb. 99388 K értékű váltók, tárcánk 20 K a, amelyből elsőrendű tárgyi biztosítékkal fedezve van 25 tétel 118,053 K értékben; kamattal rendeztetett, de új váltóval nem cseréltett 76 drb 171 163 K értékű váltó, tárcánk 6,03 K a, amelyből tárgyi biztosítékkal fedezve van 31 drb 130,111 K értékben. (Február hó 15-ig chrendeztetett ezekből 72 drb 186,391 K értékben.)

Jelzalag és kötvény kölcsön állományunk volt 1914 július hó 31-én 235,908 K 31 fillér, 1914. december hó 31-én 230,153 K 50 fillér, tehát a moratórium alatt beállott spadás 5,754 K 81 fillér.

A december 31-iki állományból rendezetlen volt aug. 1. előtti lejárt 12 tételben K 10,178:29 az állomány 4 K a, aug. 1. óta lejárt 30 tételben K 25,309:59 az állomány 11 K a.

Betét állományunk volt 1914. július 31-én 892,385 K 86 fillér, 1914. december 31-én 801,78 K 74 fillér, tehát a moratórium alatt beállott spadás 90,667 K 12 fillér.

Ezeki szemben betéteinkből kitérőleg a haddi kölcsön győztetésre kifizettünk 116,291 K-t, úgy hogy a művelet elől betétünk 25,623 K 88 fillér emelkedést mutatott volna fel a moratórium alatt.

Visszafizetendő váltók volt: 1914. július 31-én 1,862,584 K 58 fillér, 1914. december 31-én 1,551,145 K 78 fillér tehát a moratórium alatt visszafizettünk 311,438 K 80 fillért.

Ezen beztől számok híven jellemzik szigorúan reális üzletvitelünket, amely csak szolid és biztos épen ezért szerény jövedelmet hajtó üzletekre támaszkodva s az intézet állandó, beelő megcserélhető szolgálat. normális időben is kizárja ugyan a rekord-mérleket s a nagy nyereségek produkálását, valamint a magas osztalékok fizetését is, de másképp biztosít is becsületet minden bellemellen esélyesség ellen úgy a jelenlegi viszonyok, mint a beláthatatlan jövő bizonyos alakulati körülményei.

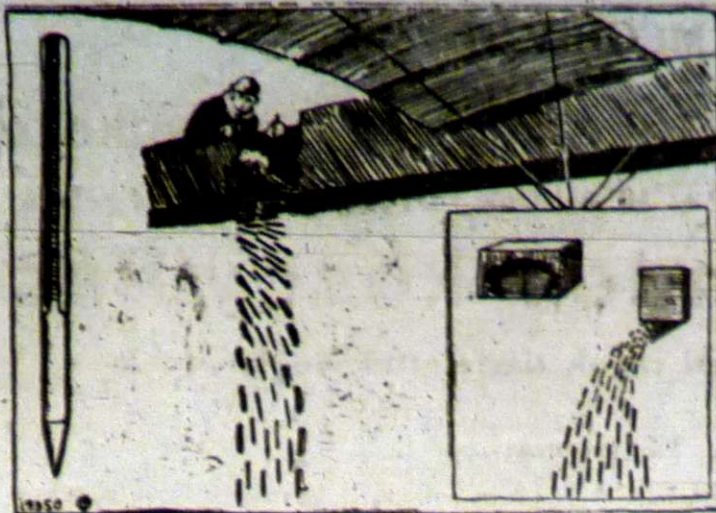
Ezen elveket az eddigiektől is fokozottabb mértékben érvényesítettük jelenlegi mérlegünkben.

ben, amelyben összes aktívulnak a legújabbban értékeltek. Ártóképek állományukat a július 25-iki állományról 2-2/3%-kal alacsonyabbra vették fel, teljesen biztosított, de még be nem folyt hátrahagyott jövedelmeiket figyelembe nem vették és leírásukat tartó leírásuk megtérüléséről emlékeztetnek.

Ehhez mérten előtér eredmények, habár kisebb is a tavalyinál, kielégítőnek mondható.

A folyó évi tiszta nyereség K 83.316 30 fillér, a múlt évről áthozott nyereség K 17.196 66 fillér. Összesen K 100.512 96 fillér felosztásra vonatkozólag a következőket javasoljuk:

Alapszállások 45. §-a értelmében a folyó évi tiszta nyereségből tartalékalapra fordítandó 5% K 4.165 81 fillér, az igazgatóság jutalékára 15% K 12.497 44 fillér, a választmány jutalékára 3% K 2.499 49 fillér, — K 19.162 74 fillér, amely levonások után fennmaradó K 81.350 22 fillér felosztását illetőleg javasoljuk, hogy osztalékul fizessék 6500 db részvény után 4 9/10% K 58.500 — fillér, tartalékalapunk 140.000 — ra leendő kiegészítésére fordítsanak K 584 27 fillér, külön tartalékunk 10.000 K-ra leendő kiegészítésére fordítsanak K 3.613 84 fillér, jótékony és kulturális célra K 600 — s a fennmaradó K 18.052 11 fillér a jövő évi nyereségy számúra vitéssék át.

A röpülőgépről az aviatikus nyilakat szór le a csapatokra. A nyíl hegyezett ceruzához hasonlít, átfuródik az acél-sisakon is és rendszerint halált okoz.

Minden

ragályos betegségnél fontos szerepet játszik a fertőtlenítés, mert vele emberi számítás szerint a betegség terjedését meg lehet akadályozni. Ezért kötelessége a gondos családapának, hogy otthonában fertőtlenítőt (pl. egy üveg Lysoformot) tartson készletben. De nem elég az, hogy az

ember

megvegye a lysoformot, érdeklődni is kell annak használati módja iránt, el kell olvasni alaposan a minden üveghöz mellékelt használati utasítást és ki kell próbálni a lysoformot a háztartásban, meg kell győződni annak hasznáról. Aki csak megvásárolja az üveg

lysoformot

és aztán addig vár, míg egyik családtag ragályos betegséget kap, az éppen olyan szellemes, mint az a bizonyos gazdag ember ki télen addig várt a befűtéssel, míg valakije meg nem fagyott. Most mindenféle sok ragályos betegség lapang, pl. himlő, tifusz, kolera, vérhas stb. tehát ilyenkor

használ

igazán a fertőtlenítés. Tanuljunk meg mindnyájan fertőtleníteni, miként az az **Egészség és Fertőtlenítés** című könyvben érdekesen meg van írva. Aki e könyvet ingyen és bérmentve óhajtja, az kérje rögtön

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyártól Ujpesten.

Telefon: 323.

Tavaszi ujdonságok

Női és leányka felöltők,

Gumi köpenyek,
Kosztüm kelmék,
Bluz és pongyola
kelmek,
Selymek,
Mosó áruk,
Kosztümök,
Bluzok,
Pongyolák,
Fehérneműek,

Féreg mentes selyem
ingek és nadrágok :

Hadbavonultaknak nélkülözhetetlen, a legolcsóbb árban
szerezhetők be

Barta és Fürst
divatáruházában

Nagykanizsán Fő-ut
CSENGERI-UTCA SAROK.

Naponta érkező ujdonságainkat
kérjük megtekinteni. Vétel
nem kötelező.

Feloldó szerkesztő: Tóth Zoltán
táviróztó: a szerkesztőség feloldó:
Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Ernő

URANIA mozgóképek
palota
ROZSGONYI-UTCA 4 szám

HENNY PORTEN-nek

A csodaszép és német művészetek második
filmjei kezdődnek az előadásban.

Március 1 és 2-án, hétfőn és kedden
kerül bemutatásra:

A MARTIR

Csempészdráma a halálak útjából 4 felvonásban.

Szerelemből dijbirkózó

Vígjáték.

Harcéri hirdető A világhírű osztrák

A torreador leánya Dráma a nagyvilágban

Rendező helyek: Készen állnak és várakoznak
3, 5, 7 és 9 órák. Hétfőnapokon pedig 6 és
9 órák.

Szórakozás és
szórakozás

Testvérek vagyunk

s. aktuális dráma kerül bemutatásra.

A ZALA TÁRCÁJA

Svájcban.

Aki mostanában ejön Lausanne-ba, ebbe a szép kertvárosba, annak ne jusszon eszébe, hogy a tükörsima nagy tavai genfi tónak nevezze. Az itteni emberek füleiben ez az elnevezés valóságos sértésként hangzik. Mert a helyi levegő, mely Svájc falusi lakosainak piros színt ad, a városi lakosokat idegessekké teszi. A tó, mely Ouchy és Genf között a csinos fehér hajókat cipeli a hátán, itt csak Lac Léman néven ismeretes.

Itt, a francia Svájcban különösen a németeknek kell nagyon óvatosnak lenniük. Mindjárt készek az emberek a Boche nevet a szemükbe vágni. Ebben az elnevezésben valami megvető, sértő akár lenni, de az élet maguk a németek vették el. Sokszor olvassák és gyakran hallják a Boche elnevezést, de azt mindenkor barátságos mosolygással fogadják. A Boche, akár férfi, akár nő, aki idejön, nyugodtan él, mert hisz a levegőt, melyet szívnak, senki sem tudja megmérgezni. Viszont pedig, hogy a pénzért ne szolgálják ki őket tisztességgel, attól nem kell tartaniuk, mert a svájci francia nyelvű lakosok minden gyűlöletük dacára sokkal jobb ázletemberek.

A francia Svájc lakosságát mély rokonságosítja az a helyi lakosok és az egyben nagy áldozathézséghez készített őket. Senki sem tagadhatja meg nagyrabecsülését a svájciaktól, aki látja, hogy milyen nagyilekben és felebaráti szeretettel állnak dolgozni a háború óta. Hogy hajlandóságuk inkább vonzák őket a franciák és belgák felé, amely két nemzet az ő nyelvüket beszéli, az természetes. Meg kell

engedni azonban azt is, hogy annak idején a Franciaországból a háború kitörésének első idejében Genfbe érkezett német, magyar és osztrák alattvalók a legjobb fogadtatásban részesültek. Genf nem tartozik ugyan a de Vaud kantonhoz, melynek Lausanne a székvárosa, hanem mégis csak Genf a francia Svájc fővárosa. És éppen mindez, amit Genfben a központi szövetségi polgárok érdekében tették és még mindig tesznek, háromszoros elismerést érdemel.

Ezen a télen egészen más utcai képe van a svájci városoknak, mint az előző években. Mindenfelé bizonyos idegenség uralkodik. Türelmetlen lázál veti magát mindenki az újságokra. — Legalterjedtebb lap a Le Feuille d'Avis. Ami a lapban a legtöbb van, az a hirdetés. Van köztük olyan hirdetés is, melyben valaki egy zsák burgonyáért hajlandóan mutatkozik egy lakástól cserébe adni. Minthogy Svájc a tehének országa, ennél fogva gyakoriak az olyan hirdetések, melyekben fejni tudó „bőreket” keresnek. Azonban politika is van az újságban. Van egy állandó rovata: La situation, a helyzet. Erről a rovatról azt állítják, hogy teljesen semleges, azonban egy kis mélyebb bepillantás a sorok közé, mindjárt feltárja előttünk azt a tiltakozást, melyet a lap az entente, különösen a franciák és belgák iránt ápol. Azután van egy rovat, mely rendszeren egy, de sokszor két oldalra terjed. Ezt a rovatot nem írják, hanem nyírják. A rovat címe Echo s különböző más lapokból ollózzák össze. Itt nem kell nekünk annyira aktualitásra, mint inkább szeszálásra.

A Feuille d'Avis-ra mindenkinek elő kell fizetni, aki itt tartózkodik, mert a kantonális kormány a lap első oldalán teszi közzé a maga hirdetményeit, melyekről mindenkinek illik tudomást vennie. Innen fűdik meg az

ember, hogy mikor kell befizetni az ebédet és az idegenek adóját, a jövedelmi és a lakbérleti adót itt hirdetik ki, hogy vasárnap mely gyógyszertárak vannak nyitva, hány orszényt találunk és hány kutya veszett el és hány tehén bitngolt el. Itt olvashatók a piaci árak és kövér betűkkel itt díszleg a felhívás:

— Csak svájciaktól vásároljunk!

A La Feuille d'Avis délután négy órákor jelenik meg és nagy tekintélye van. Bár sok lausannei polgár van, akinek nem tetszik és aki jobban kedveli a délből és este megjelenő Gazette de Lausanne című lapot. Van itt egy reggeli lap is, mely gyermekmódra utánozni igyekszik a Matint. Ez a La Tribune Kővér betűkkel hozza mindig a Franciaországból érkezett legújabb táviratokat. Ezekben a táviratokban szemcszédett hazugságok vannak és akinek hajlandósága van a gutaütésre, ne olvassa el őket. Azonban a La Tribune nemcsak a politika terén ilyen gyűlölködő. Mindent, ami nem svájci, üldöz s mikor egy kanadai művésztrío előadásokat hirdetett, a Tribune azt írta:

— Nincsen szükségünk külföldi művészekre. Van Svájcban elég művész. Ne engedjük ezek elől a jövedelmet mások által ellopni.

Azok a svájciak, akik teljesen komolyan és merőben távolattartják magukat minden nacionalizmustól, a feltétlenül semleges Journal de Geneve-ek az olvasói. A Place St. Françoise-n levő újságkioszkok igen látogatott helyek és este hat-hét óra tájban olyan eleven élet van itt, akár csak Páris egyik másik forgalmas utcájában. Számtalan fiatal hölgy, akik sikkben semmivel sem áll francia társai mögött, vígan csoszog a világ minden részéből itt összehajló ifjakkal. Mindenféle nyelvet lehet itt hallani, csak éppen németet nem. A svájci hajléktalan nem bakfajok, akik más években

nagy rajokban sétálnak itten, most teljesen hiányzanak.

A tér közepén vasból és üvegből készült fűtő csarnok emelkedik, melyet a villamos vasúti társaság építtetett a várakozók számára. A téren szaporán jönnek-mennek a csinos villamos kocsik és számaik már megszáriol igen könnyen felismerhetők. A csarnokkal szemben emelkedik a Banque Cantonale impozáns épülete és a főposta. Ebbe a hatalmas palotába ki és be járnak az emberek, olyan fürgén, olyan gyorsan, mint a kaptárba a méhek. Éppen csak abban ellenkeznek a méhekkel, hogy nem oda, hanem mindig csak vissza visznek valamit. Mert legtöbbször idegenek járnak a postán, akik a hazáról érkezett pénzeket veszik ottan át. Leglátogatottabb a poste restante osztály. Sok érdekes és későbbben komolylyá váló regény kezdődik itt.

Az utcákon sok száz fiatal hölgy látható hegyes hegyes bottal és merész toalettal. Van azonban szép számmal komoly ruházatú szimpatikus nő is, aki távolattartja magát a divat minden hőbortájából. Ezeknek a férjei legtöbbször öregebb urak. Délután négy órákor megszállnak a kávéházakban és a szállodák halljaiban a kis zenekarok. A háború hozza magával, hogy német zenét sehol nem lehet hallani. A színházakban élénk élet uralkodik. Természetes, hogy itt is csak merőben francia darabokat adnak.

A háború dacára igen nagy közönség van jelenleg Lausanneban. Mindenkik jól érz magát, mulat, vígád, szórja a pénzt és élve. Igaz volt annak, aki Valtaire-ek az itenről mondott szavalt Svájcora vonatkoztatva, így mondta:

— Ha Svájc nem létezne, akkor az emberiség jövője érdekében fel kellett volna találni.

MEGHIVÁS

A Nagykánizsai Segélyegylet Szövetkezet

1915 március hó 13-án d. e. 10 órakor tartja saját helyiségében

53-ik évi rendes közgyűlését,

melyre a szövetkezeti tagok tisztelettel meghívtnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése
2. Az 1914. évi zárszámadás (mérleg) előterjesztése, annak megállapítása, a nyereség mikénti felosztására vonatkozó határozathozatal és ennek alapján az 1909-1914. évtársulat végfelszámolása és a felmentvény megadása.

3. A szövetkezet hivatalos lapjának kijelölése.
4. Választások. Választás alá kerülnek: elnök, alelnök, ellenőr, továbbá 9 igazgatósági tag 3 évre; 1 igazgatósági tagnak és a felügyelő bizottságnak 1 évre leendő megválasztása.

Nagykanizsán, 1915. évi február hó 27-én.

AZ IGAZGATÓSÁG

JEGYZET. A zárszámadás, mérleg, igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések 1915 évi március hó 1-től kezdve az együt helyiségében a hivatalos órák alatt betekínthetők, hol egyúttal a szavazati lapok a közgyűlést megelőző napon átvethetők.

MÉRLEG-SZÁMLA.

	Korona	Hár	Korona	Hár		Korona	Hár	Korona	Hár
Vagyon:					Téher:				
Készletek:					Törzsbetét befizetések:				
Készpénzben	9852,	09			Az 1909-1914. évtársulatok befizetései	1253774			
Postatakarékpénztárban	1024	78			Havi törzsbetét befizetései	33435	—	1287209	—
Pénztárakéknél elhelyezve	250330		261206	87					
Kölcsönök:					Alapok:				
Kötelezvények értéke	1150094	—			Tartalékalap	34512	53		
Összesített személyi számlán	5461	99	1155555	99	Tisztviselők alapja	5759	97	40272	50
Egyéb vagyon:					Egyéb terhek:				
Átmeneti kamatok			20748	02	Óvadék			6000	
Hadi kölcsön			9750	—	Az 1909-1913. évi évtársulatok előbbi haszoneredménye			68267	68
Letét			6000		Nyereség			52401	37
Ingatlan			889	67					
			1454150	55				1454150	55

Nagykanizsán, 1914. évi december 31-én.

Dr. Szabó Zsigmond
elnökKaufer József s. k.
altérRosenberg Oszkár s. k.
ciszességi főkönyvelőMilhoffer Kálmán s. k.
penztárnok

Fenti mérlegszámlát megvizsgáltuk, a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk és azokkal teljesen meg egyezőknek találtuk

Nagykanizsán, 1915. évi február hó 23-án.

A FÜLÖP-ELŐ-BIZOTTSÁG:

Halphen Mór s. k.

Lendvai Samu s. k.

Spitzer Gyula s. k.

Csengeri-utca 27/a FISCHEL-féle házban a földszinten egy fűrdőszobával és összes mellékhelyiségekkel, vízvezetékkel május hó 1-re **kiadó.**

Egy gyermektelen házaspár házmesternek és boltiszolgánának felvétetik. Bővebbet Weiss Jakab üvegkereskedésben

CS. K. SZAB. DÉLIVASPÁLYA TÁRSASÁG.

37901/R. sz.

Hirdetmény.

A talált tárgyak és kézbesíthetetlen küldemények f. év március hó 8 és 9-én, 9 órakor Nagykánizsa állomásunk teherraktárában, az idevágó határozat alapján elárvereztetnek, mihez a venni szándékozók ezennel meghívtnak

Budapest, 1915. március hó 2-án.

AZ ÜZLETIGAZGATÓSÁG.

Tanuló lányok felvétetnek varrodába.

Cím a kiadóbivatalban

Ispáni állást keres

1915. évi április 1-ére, 45 éves, hadmentes izr., ki 12 évi gyakorlattal bír, s a gardaloklás minden ágában járatos. Ajánlatok: Birken Jenő-Henese pusztá, posta: Tófej.

3 vagy 4 szobás lakás

kerestetik. Cím FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedésében, Nagykánizsán.

Katonatiszteknek

önkénteseknek

a hadvezetés, újszerűség, alkatosság, szellemi és fizikai erősség a legfontosabb tulajdonságok, melyek által a legvalószínűbb körülmények között, igen előszerző humoros művészet.

„Der Rekrut“

militärische Reihe zur Erbauung für

Rekrut und Instruktor

HANS WEDEL 48. gy.-sz. 1. füzete
A szöveget 30 aradii Auten Olaszgy (Schlesmann-írás) művészi rajza kíséri.
Ara 2 korona.

Kapható Nagykánizsán

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében

Kanizsai-utca.
Vidékre a plusz előzetes beküldés mellett bérmentesen szállítom.

A legjobb minőségű hadiczipók

csizmák, gamaschnik, hócipók

::: Továbbá mindennemű :::

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőruházában NAGYKANIZSÁN, Fő-ut

::: A VÁROS PALOTÁJÁBAN. :::

Osztrák-magyar

! Öröskönyv !

Ara 1 korona.

Kapható: FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedésében Nagykánizsán.

Vidékre 1 kor. 30 fill

beküldése ellenében bérmentve lass megküldve.

POLITIKAI NAPILAP

[illegible]

Visszavert

francia támadások

jelentés.

magyar-osztrák seregek Przemysl és Lemberg felé való előrenyomulását föltartóztassák, visszaverjék és a lengyel-orosz és a kárpáti, illetve galíciai csapatok közti összeköttetést megghisítsák. Azonban eddig az orosz tulerőnek minden támadását visszavertük, még pedig akként, hogy nekünk alig volt veszteségünk, míg az ellenség szörnyű veszteséget szenvedett. A Höfer-féle hivatalos jelentés ezeket mondja a legutóbbi harcokról:

A nemzet legfőbb hadvezetőség hivatalos jelentése szerint a franciák iszonyú erőszakkal folytatják elkeseredett támadásait. Támadnak Champagnában, az Argonnokban, a Vogézokban, Elzászban, sőtval az egész fronton, — de mindenütt visszavertük őket. A franciák offenzívája eddig borzalmas veszteséget okozott nekik. Nem kell különösebb jóstehetség annak megjósolásra, hogy ez a nagy erővel kezdett offenzíva is francia verbe fog fulladni. Orosz-Lengyelországban ezúttal is az oroszok támadtak az augusztusi erdő mellett, továbbá a Lomzától északkeletre és a Plocktól keletre támadásaikat azonban mindenütt könnyűszerrel visszavertük.

Válságos a helyzet Portugáliában.

Lisszabon, márc. 3. A katonai diktatúra elhatározta, hogy az összes minisztereket vád alá helyeztetí a köztársasági törvények megsértése miatt. — A helyzet országoszerre válságos.

A déli harcterről

Ujvidékről táviratozzák: A szerbiai harcstérben semmi lényegesebb esemény nem történt, mióta csapatainkat onnan visszavontuk. A határokon mindenfelé nyugalom uralkodik, amelyet csak olykor olykor zavar meg a szerb határszéli csapatok ágyú puffogtatása. Ez an ágyúzás azonban inkább ijesztgetésszerű történik, mint azért, hogy kárt tegyen csapatainkban, a amit a mi acélőrvényeteink felelni kezdenek, a szerbek éhallgatnak. A nyílt városok bombázásánál a multkor kemény lecke öta szigoruan kerülik a szerbek a magyar és bosnyák határszéli helységekben a lakosság biztonságában van.

A török önérzet.

Konstantinápoly márc. 3. A Kamarai tegnapi ülésén Halil elnök azt a kijelentést tette: „Tudja meg az egész világ, hogy élni akarunk, még pedig nem hasoncsuszva, lehorgasztott fejjel, gyáván, hanem mint független, büszke nemzet oroszláncoktól harcolva. Ime, elnöki székemből kiáltoom, nem fogunk meghalni, élni fogunk” A beszéd lélektan hatást keltett s a székbe ejtette a lelkeket.

Munkácsi harcok?

Budapest, márc. 3. A sajtó főhídjáról jelentik A nagy erők, amelyeket az ellenség Délkelet Galiciában összehozott, késleltetik a döntést Az orosz hivatalos jelentések munkácsi harcokról beszélnék, ez mulatságos ferdités és valószínűleg abból táplálkozik, hogy a wyskowi csata a munkácsi utt mindkét oldalán állt A kárpáti hegységre mindenütt a mi birtokunkban van és a harcok — a Dukla-medence kivételével — galicjai területen folytak A harcok egyéb helyein nincs lényegesebb változás

ostroma.

Konstantinápolyból sür-
gényszik: A francia és angol
egyesült flotta támadása tel-
jesen elenyült. A Sedil Bahr
erőd sietetlenül állja az os-
tromot a alkalmas pillanatban
nagy károkat okoz az ellenség-
nek. A legutóbbi ütközetben in-
agyasszánk elől vonult vissza
a támadó flotta.

Az Unio jegyzéke Németországhoz.

Visszaajóztott lélekzetrel figyeltük annak a konfliktusnak fejleményeit, amely Amerika és Németország között támadt az angol partok blokádja miatt. A veszedelem most már szűnőben van, tehát megirhatjuk, hogy a német blokád éle nemcsak Anglia, hanem az Unió ellen is irányult. Az Egyesült Államok volt ugyanis az, aki Angliát élelmezéssel és hadi dugáruval ellátta. Így tehát neki fajt legjobban, hogy ezt a szállítást Németország az a buvárhajókkal lehoztatná tette. Anglia az első

gyezyekben meg lehetösen éles hangon tiltko-
zott a német terv ellen, de mikor látta, hogy
Németségöt szándékától eltéríteni nem le-
het, — engedett Kieutetve, hogy hadiszert
nem fog szállítani, — élelmiszerral pedig nem-
csak Anglia, hanem Németség sz polgári la-
kosságát is hajlandó ellátni. A német bloká-
d tehát teljes sikert aratott. Az Uniónak és Né-
metországnak egymáshoz intézett szenciációs
jegyzékeit itt közöljük:

Az Unió nagykövete által átadott jegyzék javasolja, hogy Anglia és Németország egyezzenek meg abban, hogy a partmenti vizeken ne helyezzenek el aknákat A védelmi aknáknak olyanok legyenek, hogy elszabadulva ártalmatlanok legyenek. A tengeraltávirókat csak főirtóztatásra használják bármily nemzetiségű kereskedelmi hajó ellen. Semleges zászlót használni egyik hadviselő félnek sem szabad. Németország és Anglia hoz járul ahhoz, hogy az Unió életmszert szállítson kizárólag a polgári lakosság számára. Ez a tényleg az angol jegyzéknek.

A német kormány válaszában gerince ez: A császári kormány úgy véli, hogy az Unió kezdeményezése alapja lehet egy praktikus megegyezésnek. Hozzájárul az Unió jegyzékéhez, amelyből előjoghatalannak csak a lehorgonyozott aknadórlóknál részt tartja és a lemondást a támadásról, amennyiben a semleges hajó dugdruvát vinne, vagy föl volna fegyverkezve és ellendítést feltétele ki. Ezen esetekben a semleges hajók ellen a nemzetközi jogszabályok szerint kell eljárni. Végül a német kormány kijelenti, hogy az élelmszármazékokat a polgári lakosság részére megengedi.

Hasonló szövégi jegyzéket kapott Anglia is a 8 állítólag teljes mértékben hozzájárult ahhoz. Németországnak azonban nem szabad engedékenységet tanúsítania a hadiexport szállító

semleges hajókkal szemben. Még a kísérletet is meg kell akadályozni annak, hogy az egész világ ellenségeinknek szállítsa hadiszertét.

HIRESK

Álom a sátorban.

Már csak véres éjszakák
Mégis lesznek. Delföld megyék.
Köszönlek a diktált róna, érdők fái
S vértől pirosló kincses szent hegyek.

A dombon, melyről felmúl látszik,
Könnel köszöntöm a drága határt,
Zsoltáros ajkam érinti a drága földet,
Melyen rabolva bítang csorda jár.

Hallelujah! Uj mese-ország!
Áldott új magod szengülő mező,
Hallelujah! megcsókoltam a szent nőt,
Aki elémbe lelkendezve jő.

Karját karomba bússzák ölti
S megállok vele a kapuk előtt,
A hős társakat daltal köszöntni
S megkeresem a gyóni temetőt.

Szegény öreg pap lent a sírban
Az én apám tudom, hogy nem aludt,
Míg messze Észak gyilkos éjszakán
Fiai fölött étek a faluk.

Szent öreg, néhai pásztor
Sírja tövében pihenő telek.
Beszél nekik népe tavaszról
S magádnak áldott apai kesek.

Harcos dicsőség koszorúját
Szegény öreg pap sírjára tesszem:
Az Ur velünk volt apám: visszaföttünk,
Szabad földben nyugodj már csendesen.

Przemysl, febr. 1.

GYÓNI GÉZA.

Kitüntetések. Öfelsége legfelsőbb elismerése ismét több nagykanizsai tisztet tüntetett ki. A hivatalos lap legújabb száma szerint Tschepes Béla 48 ik gy. e. századost az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartása elismerésül a hadiértékményes katonai érdemkereszt harmadik osztályát kapta. Legfelsőbb dicsőítő elismerésben részesültek a 48 ik gy. ezred következő tisztjei: az ellenséggel szemben tanúsított vitéz és önfeláldozó magatartása elismerésül, Pircher Ödön százados, — vitéz magatartásuk elismerésül: Finta József és Simonsszky Elemér főhadnagyok, Kása Lajos tartalékos főhadnagy és Hruszóczy Győző hadnagy. Öfelsége Miltényi József 20 ik honvédelmi gyalogezredbeli tart. hadnagynak vitéz magatartása elismerésül dicsőítő elismerését fejezte ki.

Roth Miksa halála. Roth Miksa halálhíre városszerte osztott, mélyszégyes részvételt keltett. Egyhangú a szomorú vélemény, hogy Nagykanizsa város társadalmát pótolhatatlan veszteség érte az ő halálával. A községnek ebben a sajnálatraméltó városában már régen kialudt volna minden élet, ha ne hány „Roth Miksák” nem volna, akiknek nemcsak neve, hanem lelkesültsége magával nem ragadná a város társadalmát is. Roth Miksa elhunytáról a postahivatal ezt a gyászjelentést adta ki: „A nagykanizsai i. sz. m. kir. postahivatal tisztikara fájdalomtól telt szívvel tudatja, hogy szeretett főnökük Roth Miksa m. kir. posta-távírdó felügyelő ur rövid szenvedés után életének 49 ik évében Meránban, folyó hó 1-én elhunyt. Emléket mindenkor kegyelettel őrizzük meg!” Roth Miksa holttestének hazaszállítására a gyászboronult család megtette az intézkedéseket.

A 36-42 évesek öszelírása. Emeltették már, hogy a honvédelmi miniszter elrendelte a 36-42 éves B) osztályú népfőlkélek öszelírását. A rendelet szerint, amelyet csüörtökön ragasztanak ki, öszelírás végett jelentkeznők kell az 1873, 1874, 1875, 1876. és 1877. évben született azon népfőlkéleknek, akiket annak idején a sorozáson, vagy a vegyes fölvizsgálási bizottság előtt alkalmatlannak találtak legyverés szolgálatra. Az érdekelteknek a rendeletben föltüntetett napon a közlő előjárásig, Nagykanizsán pedig a város katonasági osztályánál kell jelentkezniük. — Tehát a 36-42 éveseknek nem sorozás, hanem csak öszelírásra kell jelentkezniük.

Románia megüzente a háborút Oroszországnak? Egyes fővárosi uraknak cudar szokásuk van. Ha vidékre tévednek le, azt hiszik, hogy a naiv mucsálval szemben nekik kötelességük a befenest, s jól beavatottat adni. Ahány butául lehetetlen hazugság Nagykanizsán a háború tartama alatt elterjedt, — azt Budapestről szállították. Tegnap is valami belfantáziájú, de botrányosan hiányos külpolitikai tájékozottságú pesti ur járhatott Kanizsán. Abból következtetjük ezt, hogy — régi szornalisztikai terminus technikussal élve — futótűzként terjedt el ismét egy hazugság híre, hogy: Románia megüzente a háborút Oroszországnak. Természetesen ismét mi ittuk meg a pesti nagyképekűködés levét, mert a közönség fölünk várta a hír megerősítését. Sajnos, csak cáfolattal szolgálhattunk, dacára annak, hogy a hír forrásul egy eléggé megbízható fővárosi lapot neveztek meg. Egyes pesti urak okosabban tennék, ha nem tüntetnének jólérsütséggükkel, mert az ilyen esetek után, hamarosan kiderül, hogy nem is annyira pestiek ők, mint ujpestiek, vagy uj-pestiek.

A pozsonyi hadtestparancsnok dicsőrete. Puhalló Pál tábornag, pozsonyi hadtestparancsnok verhasban megbetegedett s hat hétig feküdt súlyos betegen, míg egészsége helyreállt. A tábornok egy előkelő személyiség előtt hosszabbban nyilatkozott az 5-ik hadtest hősiességéről s az alkalommal kiemelte a nagykanizsai 48 ik gyalogezred vitézségét is. Ez az ezred hosszú ideig ötszörös orosz erővel állt szemben s rendkívül értékes sikereket ért el. A hadtestparancsnok dicsőrete annál jobban esik nekünk, mert a 48-ik gyalogezred zala-megyei fiukból áll.

Még egy példa. Mondhatjuk, hogy a hatóság a mostani nehéz időkben sehol sem tanúsít akkora közönyt a közönség érdekeivel szemben, mint Nagykanizsán. Lapunk legutóbbi számában kimutattuk, hogy az ország második városának, Szegednek közönsége sokkal olcsóbban jut élelemhez, mint mi. Kimutattuk ennek okát is: Szeged város hatósága saját maga szerzi be a legkezelebbi élelmiszert s önköltségi áron bocsátja azt a közönség rendelkezésére. Most pedig Kaposvár város hatósága tett üdvös intézkedést az élelmiszerutóra megszüntetésére. A tanács ugyanis megállapította a főbb élelmiszerek árait s a rendőrségnek most csak az a dolga, hogy ellenőrizze, betartják-e az elárusítók a rendelkezéseket. Szabályozva van a tej, a tejföl, turó, vaj, bab, lencse, burgonya, tojás, hagyma, petróleum ára. A husz maximális árát legközelebb állapítják meg, mégpedig próbavágás útján. Reméljük, hogy a sok jópélda végre a mi hatóságunkat is cselekvésre ösztönzi. Kaposvárról március elsejétől kezdve a tojás ára 5 fillér. Nálunk örül az ember, ha tíz fillért kapja.

Jótekonyság. Nehai Ledofsky Dezső mérnök elhalálozásának évfordulója alkalmából koszorúpótló adományok címén özv. dr. Koritschner Lipótné 20 koronát a Vöröskereszt javára, 10 koronát a háboruban megvált katonák részére, 10 koronát a hadbavonultak árvái részére és 10 koronát az amputált vitézek részére beszerzendő műtagokra, Forbáth Arthur és neje 15 koronát a Vöröskereszt javára, 15 koronát a hadbavonultak hátramaradtjainak részére, Ledofsky Ernő és neje 15 koronát a Vöröskereszt javára és 15 koronát a hadbavonultak hátramaradtjainak részére adományoztak.

Az Uránia mozgóképpalota ma és holnap, azaz szerdán és csütörtökön mutatja be a kinematográfia egyik legérdekesebb aktuális háborús drámáját a „Testvérek vagyunk” című 3 felvonásos filmet, melynek főszerepeit közismert elsőrangú mozgó művészek játsszák. Színe kerül még a „Pórljárt donjuán” humoros, „Lelek az árnyékban” dráma, „Adolár mint fotográfus” vígjáték és a legújabb harszíri híradó. Rendkívüli gondnal van a műsor összeállítva, s az Uránia agilis vezetőségének jó ízlését dicséri. E műsornak nagy sikere lesz.

Forman
nátha ellen

Szociális Ára 40 fillér

A hazafias muraközi horvátok.
A B. H.-ban olvassuk: Nem magyarok honfoglalásunk közt talán sehol sem nyilatkozott meg a háborús idők alatt oly őszintén a hazafias lelkesedés és a harci kedv, mint Zrínyi, a költő katonáinak és jobbágyainak dedunokái, a muraközi horvát- és vendéjü nép körében. Különös érdekessége a muraköziek lelkesedésének, hogy a harctérben lévő s az itthonmaradottak hazaszeretetének horvát nyelven írt népies költeményekben adnak kifejezést, melyeket örszével küldenek lapjuknak, a Csáktornyán megjelenő Muraköznek. Ennek a lapnak a háború kezdete óta minden száma tanuskodik a muraközi horvát népek dalaiban megnyilatkozó hazaszeretetről. A dalokat a magyar népdalok melódiáival éneklő a nép s valamennyi soruk a királyhoz s a magyar szent koronához való hűségről, a magyar hazához és nemzethez való ragaszkodásról, valamint a magyar katonák vitézségéről s az ellenség legyőzésében való erős hitről szól. Nemcsak a férfiak, hanem az asszonyok és leányok is pengetik lantjaikat s verseikben Muraköznek a zalai magyarokkal együtt vitézül harcoló horvát fiaihoz intéznek lelkesítő szavakat, az elesettektől pedig szokat dicsőítő gondolatokkal búcsúznak el. Ezekben a nagy időkben többi nemzetségeink között a hűtárszéli horvát s vend népek hazafias lelkesedése is egyik följegyzésre érdemes jelensége a „nemzeti állam vonzó erejének” s a „lelek egységének.”

A Köpönti Jóléti Ir. da Hadsegélyező Osztályának adakozói: Szegő Géza 3 db prém Elék Ödön 9 hóapka, 9 pár térdvédő, 9 pár émelegítő, Musset Ferencné Zalaegerszében 12 hóapka, 4 pár térdvédő, 6 pár émelegítő, 6 hóapka, 1 db prém, Hevey Jenőné 2 db prém Királyi 2 pár émelegítő, Rosenfeld Adolfiné 6 haskötő, G. szony Sándorné 1 hóapka, 1 triko ing, 1 f. a. nadrág, 1 kabát, Dezményi Árpádné 3 pár émelegítő, Stoliczer Vilmosné 1 hóapka, Horvath Ilona Muraszennamarton 10 db prém, Trebiczky Józsefné Pusztazentaszó 10 hóapka, 6 pár térdvédő, 15 haskötő, Pébánia Honokomár m 2 triko ing, 1 f. a. nadrág, Pini Istvánné Redics 1 triko ing, Stampf Mihályné Muraszendáhegy 4 haskötő, Krali hosi 1 f. a. nadrág, Csikváry Edith 2 hóapka, N. N. 11 pár émelegítő, Kopstein János 1 triko ing, 5 t. a. nadrág, Deutsch Edné 1 pár émelegítő, St. ra Margit 1 hóapka, 1 pár kesztyű, W. sz. T. adar 4 hóapka, 1 nyakvédő, 2 pár kesztyű, Markó Dénes 2 pár émelegítő, Hittel-zó-etteket Tó József 23 hóapka, 29 nyakvédő, Ulo Lászlóné 12 pár papucs, Dr. Országhné 1 hóapka, 1 pár émelegítő, Erdmann Heránia 6 hóapka, Mark Lászlóné 12 pár kesztyű, 12 pár papucs, Fischer Józsefné 3 pár papucs.

Megszűnt a hadastya-egylet.
Hosszu vajjudas után végre a belügyminiszter is kimondta a halálos ítéletet a nagykanizsai hadastya-egylet fölött. Az egylet működésének megszüntetésére az adott okot, hogy a tagok nem tették eleget alapszabályszerű kötelezettségeiknek. A legközelebbi ünnepies fölvonuláson tehát hiába keressük ezután a hadastya-egylet tarka barka táborok ruhás csapatát.

Hirdetmény. Zala vármegye alispánjának 3951—1915 számú rendelete folytán (értelmezve Nagykanizsa város közönségét, hogy burgonyát vetőmaggyal a közönség részére mátermi-sszántó 8 koronáért bocsát a közönség rendelkezésére. Felhívom mindazokat, kiknek vetőmaggyal van szükségük, ebből szükségletüket a város I—V. kerületben a városi kisdő hivatalban, a VI—VIII kerületben a kiskánizsai rendőrkölösköztetésen legkésőbb 1. évi március 8-ig jelentésük be. Dr. Sahján, polgármester.

Festékdobozok gyermekek részére
nagy választékban kaphatók Fischel Fülöp Fia könyv és papírkereskedésében Nagykanizsán.

Lakkbronz mindenféle tárgyak bronzirozására 1 doboz ára 80 fillér. Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésében kapható.

Nyilt-tér.

Tóth Teréz Kazinczy-utca 41. száma üzletét a mai nappal átvettém, — felkérem mindazon hitelezőket, akik elődömtől bármilyen tartozást követelnek, nálam 8 nap alatt bejelentésük.

Hadn Hani.

Budapesti zenekar!

Ma és minden este Horváth Jancsi

piccolo hegedű művész
12 tagból álló hírneves
zenekara nagy hangver-
senyt tart az

Arany Szarvas

kávéházban.

Legjobb italok. Rendes árak. Pontos kiszolgálás.

Kiváló tisztaság!

FELDMANN JÓZSEF

tulajdonos.

Szerkesztői üzenetek.

Loncy. Mélyérzésű leánylélek szomorú tragédiája csillan ki a szép sorokból. A verset csak azért nem közöljük, mert csüggedést váltogatna ki a lelkekből. A mi hivatásunk pedig most az, hogy lelkesítsük közönségünket. Olvasó. Állítólag ott járt. Sőt mi valószínűnek tartjuk annak dacára is, hogy „messziről jött ember azt mond amit akar”.

Feloldó szerkesztő: Tóth Zoltán
távollétében a szerkesztésért felelős:
Fischel Lajos
igazgató: Fischel Ernő

Hirdetmény.

Tisztelettel tudatom, hogy Fonyódon a vasuti szállodában 22 szoba berendezést szabad kézből

nyilvános árverésen eladok.

Tükrök, szekrények, ágyak, ágybetét, madracok, éjjeli szekrények, divánok, asztalok, mosdók és többfélek.

Az árverés március hé 7 8 és 9-én, az utóárverés március 14, 15 és 16-án lesz megtartva.

Tisztelettel

Vajda Endre

Gránátrobbanás által forgácsra tépett faóriás

Eladó. Egy jó fuvaros kocsi egy pár lószerszám, egy fuvaros fa szán Vörösmarti utca 47 sz.

Tanulólanysok felvétetnek varrodába.

Cím a kiadóhivatalban.

Csengeri utca 27/a. FISCHEL-féle házban a földszinten egy **4 szobás lakás** fürdőszobával és összes mellékhelyiségekkel, vízvezetékkel május hó 1-re **kiadó.**

ÁLLAST KERES

48 éves uradalmi kovács

saját szerszámmal. Címe:

GEMEJNER FERENCZ

Zala m. u p. GELSE KILIMÁN

Előnyös beszerzési forrás!!!

Tudatom a t c közönséggel, hogy

ékszerműhelyemet.

Főter 8. sz. Bazárépületben (1-ső udvar) helyeztem át:

Elváltok mindenestül arany, ezüst és más ékszerszámait a legfinomabb kivitelben és ezek legolcsóbb árát javítását a legújabb szabvány árak mellett

Vasgyűrűk bélelését legolcsóbban vállalom.

Éveken át külföldön szerzett tapasztalatom révén legjobb kiszolgálást biztosíthatom

Szíves pártfogást kér

Fried József ékszerész.

Meghívásra házhoz megyek. Vidéki megrendeléseket pontosan eszközök.

**TELJESEN UJ
ÜZLETBERENDEZÉS ELADÓ
SCHVARCZ DEZSŐ**

uri és női divat kereskedő előbbi (Csengeri-utca 5.) helyiségében levő teljesen új berendezés, áruványa részben üvegáruványa, pulter üvegáruványa, kassza tükrével, továbbá egy egyenesen teljesen új 4 ló iróasztallal ellátott Wertheim kassza **ELADÓ.** Bővebbet:

SCHVARCZ DEZSŐ

uri és női divat-üzletében, NAGYKANIZSÁN. Fő-ut 5. a Korona kávéház mellett. : : : : :

Ajánlja duzan fe' szerelt rakatárat uri- és női divat, valamint katonai felszerelési cik'ekben. Szőlő kizsoltása. Szabott árak. Telefon 238. sz. : : : : :

URANIA mozgóképalota
ROZGONYI UTCA 4 SZÁM

Szenzációs slágerudvarodag!

Aktuális háborusdráma

Március 3-án és 4-én, szerdán és csütörtökön kerül színre:

TESTVÉREK VAGYUNK

egy aktuális háborus dráma három felvonásban.

Póroljárt Donjuan Vigjáték.

Lelek az árnyékban Dráma.

Adolár mint fotográfus Humoros

A világháború hirdója.

Hazafelirati aktuális híradó.

Rendezési helyek, Kezdetek ünnep és vasárnapokon 3, 5, 7 és 9 órák. Hétköznapiakon pedig 6 és 9 órák.

Pénteken és szombaton **Házadnak rendületlenül!**

Nagy hazafias dráma 4 felvonásban

őzv. Schável Lajosné

épület és műlakatos

Nagykanizsa Rozgongy-u 9

Telefon 122. szám

Elvállal vaskapuk, rácsok, takaréktűzhelyek, szivattyuskutak, fürdőszobák, vízvezeték berendezését és építésvissalást.

Minden lakatos és vízvezetési munkálatokba vágó javításokat a legújabb nyosabb árban eszközölök.

Előírás szerinti

harcztéri dobozok

:: kaphatók ::

FISCHEL FÜLÖP FIA

kövy- és papirkereskedésben
Nagykanizsán Kazinczy-utca.

**A legjobb minőségű
hadiczipók**

csizmák, gamaschnik, bőrcipők

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházban NAGYKANIZSÁN, Fő-ut

:: :: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

A ZALA TÁRCAJA

A háború lelke.

— Prohászka püspök könyve a háborúról. —

A háború tulajdonképp a tettek kora. Lélekemelő hősiességek, embertelen kegyetlenkedések változataiban feszül és mutatkozik be az egyének és nemzetek energiája. Sokszor azt hiszük hogy az emberiségben összehalmozott összes energia és a kultúra által megokozott összes erő véres patakokban ömlenek a harcmezőkre. Az inter arma silent Musae régi mondás is csak visszhangja amaz érzésünknek, hogy mikor tettek kellenek, mikor a nemzetek ereje legyőzve öltözik csap össze és mérkőzik, szünetel a szellemi munka. Nincs is rá szükség.

A mostani világháború másra tanít. A szellemi munkának óriási intenzitását szemléljük, csak hogy ezt is jobbra a maga körébe vonja a világháború — ez a nagy örvény, mely mindent magába szippal. Nem is szólva arról a szellemi munkáról, mely egyenesen magára a hadvezetésre és a háborúval megváltozott élet irányítására fordítatik, a nagy szellemek mind a háború irányították értelme fényűzőjét, hogy fölismerjék e páratlanul gigászi világtörténelmi okait, törvényeit, mibenlétét, kihatásait.

Előddig is ismertük a háború költségét. Eposzok, lírai költemények születtek a háború nyomán, de most a tudományt, a bölcselkedést, a lélektant, sőt a vallást is a háború Furiájának szinkszere arca költi le. Hogy a XX. század kulturális haladottsága és viszonyai között toppant be a Háború — az ember összes szellemi erejével neki fekszik, hogy ennek a szinkszerek lelkét vizsgálja, ha lehet, megértse.

Prohászka Ottokár püspök is a háború-

nak, mint világtörténelmi tünetnek pszichológiájába akar beletátni. Hogy vizsgálódásából, szemlélődéséből már egész kötet kerül ki az Élet kiadásában, ezen nem csodálkozunk, ha Prohászka püspöknek a magyar szellemi világban való pozíciójára és szellemének csodálatos erejére gondolunk. Sőt a kiadott kötet csak egy részét képezi eddig irt cikkeinek, beszédeinek, valóságos esszéinek s azt hiszük — amint a szellemi munkáját figyeltük — hogy már egy második kötetet se volna nehéz összeállítani, főleg mikor Prohászka püspök folyton újat és újat termel. E könyvben is vannak teljesen új dolgok.

Maga a könyv egyike Prohászka püspök legérdekesebb, legértékesebb és szellemi gazdagságát legcsodálatosabban tükröző műveinek. Az ő lelki világában, világszemléletében és felfogásában a háború nem eszközölt változást, mint azt sok szellemi nagyságnál látjuk, mert hiszen a háborúnak eme hatása jobbra az idealizálásban mutatkozott, Prohászka püspök szellemének pedig mindig az idealizmus volt: a lelke, a lendülete, a szárnya. De igen is végig futott összes érzésein a háború, mint borzalmaiban is páratlan éleljlenség s Prohászka püspök azzal a nagy kifejező erővel közli ezt másokkal is, melyet hírszáiban mindig megcsodálunk. A háború óriási teljesítményt ról egész nemzetekre. A erők felfokozásának csodás világa ez, még a szellemek országában is. Prohászka püspök könyve szinompás és erkölcsi komolyságával meghatározó bizonyosság erre. Az ő szellemének sajátága, hogy az értelem fény sugarait mindig a képzelete-prizmáján törli meg s hogy így, ami fény és világosság élénk táru, az a szívárvány színeiben jelenik meg; e könyvben is érvényesül talán még a háború feszítő erejéhez mérten nagyobb intenzitással. Ezt cikkeiben, beszédeiben is észrevettük, de ezeket most egy könyvben együtt olvasva, a jelenség még jobban szemünkbe ölik.

És Prohászka, mikor a háborúnak, e világtörténelmi tünetnek pszichológiáját kutatja, akkor se centiméteres mérőeszközökkel, körzővel és vonalzóval jó és áll meg e nagy tény és a lélekre nézve oly hatalmas élmény előtt, hanem úgy áll meg előtté s úgy szemlél, mint általában az egész világot és életet. Ha nem háborúról volna szó, azt mondanák, hogy most is lent van a kezében, jobban mondva, kezével tapogatja az élet nagy lantján a hurokat és keresi: mikép csatlakozt az azokból harmónikus zene. De mert háborúról van szó, csak annyit mondunk, hogy Prohászka ezáltal is, mint az életet a maga egységében s a világ folyását el fogulatlanul szemlélő ember áll meg a háború véres és örvénylő folyamánál a partján. Nézi romboló, pusztító, alakító és építő erejét, — Tudja, hogy ezt az emberi ész, ha még úgy megfeszíti is magát, nem mér fel, nem meríti ki, tehát igyekszik annyit megérteni, amennyit lehet és főleg a nagy történelemből az ember számára megmenteni, lefoglalni, kamatoztatni mindazt, ami abban számára értéknek mutatkozik. Prohászka sohasem elégszik meg a pusztá szemlélődéssel. Mélyen kontemplatív lelkének intuitív ereje nála mindig indító erő is, — Ennyiben igazi pragmatista. A háborúról írván, szemlélődése után oda konkludál, hogy ámulva állunk meg, azaz, hogy inkább rogyunk térdre a világ s a psziché mélységébe vetett e tekintet után, de rögtön biztat, hogy a világalakulásban fellelhető, sok öntudatlan és irracionális tényező ne zavarjon meg, álljunk talpra. „Ahol az élet mélységeiből is kegyetlen erők törnek elő, legyünk azok, hogy ugyanazon mélységekből az életösztön és az ételszükséglet másféle, nélkülözhetetlen hatalmai keljenek fel s lépjenek elő.” Hígyünk az élett megvalósító ésszerűségben. — A lappangó isteni gondolatokban, hígyünk az elledünk érvényesülő roszs daczára a dicsálatos jobban. — Hinnünk kell a háború juttára is a nálunknál

nagyobban. Természetesen ehhez kell alkalmazkodni azután lelkületben, tetteikben, életünkben.

Ime ez a Prohászka filozófiája a háborúval szemben is. A Monnan és Hová nagy kérdéseire, amelyek egész életünket átfogják s melyek a viruló élet nyomában épp egy rénk merednek, mint a halált osztó háború láttára, Prohászka a háborúval kapcsolatban se felel matematikai formulával. Aki azt vallja, hogy „a világalakulásban annyi az öntudatlan, az irracionális tényező, annyi az előre nem látható, fogalmakkal ki nem tipelhető s distinkciókkal meg nem közelíthető elem, amennyi rajta az értelmes, belátó munka” az a háborút se fogja megjelölni tartani semmiféle magyarázattal. Prohászka tehát nem áll azok közé, kik a háborút biológiai alapon akarják megmagyarázni mint pl. Mehely, aki a természet egy nagy törvényét, a természetes kiválasztás érvényesülésének tekintti. Nem tartja olyan értelemben a fajok harcának se, mintha a germanizmus és pánszlávizmus hullámai csaptak volna össze. Nem nyugszik bele abba se, hogy itt a gazdasági harc egy neme tört ki, hogy az angol és német rivalitásban a kapitalista terjeszkedési vágy tört ki, vagyis hogy a háború sem más, mint amit Bebel vallott, der Kampf um den Futterplatz. Prohászka mindennél még többet vesz észre a háború jelenségében. Az élet összes tényezőjét felfedez és számba veszi. Látja a háború tüzeiben azt az izzó, hevülő, hűtő öntudatot, a lelkesedést is, mely már valóban obszessio, megzsaltság, mint amikor más, hatalmasabb lelek, az isten lelke vagy új világok, új vágyak s meglátások lelke vagy nagy történelmi fordulatok lelke szállja meg a nemzeteket a néha az egész emberiséget. Más szóval mint írja: „Itt gondolatok gyultak meg, itt az élet, mint folyó — nem is — hanem mint szőlővessző tűz vágat végig a világon.”

(Végső köv.)

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

KÉZIRATOS ÉS KÖNYVTÁRI

NAGYKANIZSA

BUDA-UT 4. SZÁM

KÖNYVTÁRI

Könyvtárak és könyvtárak (Könyvtárak és könyvtárak) a köznevelés és a kultúra szolgálatára

Könyvtárak és könyvtárak (Könyvtárak és könyvtárak) a köznevelés és a kultúra szolgálatára

Könyvtárak és könyvtárak (Könyvtárak és könyvtárak) a köznevelés és a kultúra szolgálatára

Könyvtárak és könyvtárak (Könyvtárak és könyvtárak) a köznevelés és a kultúra szolgálatára

Könyvtárak és könyvtárak (Könyvtárak és könyvtárak) a köznevelés és a kultúra szolgálatára

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Költségtérítési táblázat

Költségtérítési táblázat

Költségtérítési táblázat

Költségtérítési táblázat

Költségtérítési táblázat

Költségtérítési táblázat

Költségtérítési táblázat

Költségtérítési táblázat

Költségtérítési táblázat

Költségtérítési táblázat

Költségtérítési táblázat

A francia

és lengyelországi harcok

Nyugati hadszíntér: St. Eloiánál, Yperntől délre két angol század támadását véres kitérési után visszaverték. Paronne-nál motorhíza következtében lezárult egy francia légi járőr. Utasait elfogták. A Champagneban a franciák támadásainak a legcélszerűbb sikere sem volt. A franciák súlyos veszteségei mellett állásaikból visszavetették. Ville sur Tourde-től északnyugatra az ellenségtől 350 méter hosszú lövészárkot ragadtunk el. A coensvoyei erdőben és Allé-Apremont környékén a franciák előretöréseit könnyedén visszautasítottuk. Badonvillertől északkeletre támadásunk ismét jelentékeny tért nyert. A legutóbbi napokban arcvonalunkat nyolc kilométerrel előbbre toltuk. Celette-től északkeletre a franciák hibás kísérletét meg a legutóbbi napokban szenvedett veszteségeik kiegyenlítését. **Keleti hadszíntér:** Ordonnánál a helyzet változatlan. Augusztóvól délkeletre az oroszok megkísérelték a Bobron való átkelést. Súlyos veszteségeket okozva nekik, visszavetették őket. — Ezeröttszáz orosz elfogtunk. Az oroszoknak Lomaztól északkeletre ellenünk intézett egyéb támadásai közvetlenül arcvonalunk előtt teljesen összeomlottak. Kolnától délre előbbre haladtunk. Mysinec-től délre előcsapatainkat ellenséges tüzér elől kisért, visszavontuk. Prasznyától északnyugatra az oroszok lassan előrehúzódtak. Plectól keletre az oroszoknak több éjjeli támadását visszavertük. A legfelső hadvezetőség.

Az elzászi harcok.

Párisi jelentés szerint az elzászi harcok, miután az időjárás enyhült, újra nagyobb arányokat öltöttek. A németek hatalmas erőket vonnak össze s megkezdtek az előrenyomulást. A leghevesebb csata ma a Metz, Schlicht és Sulzern közt folyik.

Támadnak a franciák.

Genf, március 4. A franciák Reims körül rendkívül heves offenzívát kezdtek. És válassz akar lenni a tizenhatalmadiki német bombázásra.

Az angolok félelme.

Kölnből táviratozzák: Anglia a legújabb hadsereg szállítást megkezdte Franciaországba. Alexandretől több csapatszallító hajót láttak Mindegyiket egy cirkáló kísérte.

A tartalékos tiszték behívása Olaszországban.

Rómából táviratozzák: A Kamara felhatalmazta a hadügyminisztert, hogy az összes tartalékos tisztakat behívassa, mert a szükséghez mérten behívassa.

Heves harcok a Kárpátokban.

— A főhadiszállás jelentése.

A Kárpátokban ismét véres harcok dúlnak. Minden talpalatnyi hely birtokáért ádáz küzdelem folyik, de hiábavaló az orosz seregek szokatlan vitésége, heves ellentámadása, a magyar seregek szakadatlan előnyomulásban vannak. Az orosz hadvezetőség elkeseredett harcmódozást mutat, csodálkozni a küzdelem nagy tétért, Galicia birtokáért

Budapest, március 3. Hivatalos jelentés. A Kárpátokban, az uzsoki szorosától nyugatra harcok folynak, amelyek a fontos magaslatok és hegyhátvonalak birtokáért még nagyobb arányokat öltenek. Több orosz ellentámadást véresen visszavertünk és a nap folyamán a harcvezetésen újabb helyi sikereket értünk el. Csanától északra egy magaslatnak rohammal történt elfoglalása alkalmával négyszáz oroszot elfogtunk. Délkeleti Galiciában az egész csatavonalon heves harc volt. A Dunajec mellett és Oroszlengyelországban lényeges változás nem történt. **Höfer altábornagy.**

A déli harctér. Talált milliók.

Ujvidék, márc 4. A szerb harctéren az esőzés és az utóbbi hetek áradása ismét lehetetlenné tesz minden nagyobb csapatmozdulatot. Ez a speciális terepviszony, tudvalevőleg a feneketlen szerbiai sár az oka annak, hogy úgy a mi részünkről, mint szerb oldalról szünetel minden nagyszabású akció. Egyes kisebb patakok valóságos tengeré dagadtak.

Hadifoglyaink Szerbiában.

Rómából jelentik: A Corriere della Serra tudósítója Niaben járt és megállapította, hogy az magyar-osztrák hadifoglyok helyzete rendkívül súlyos. A szerbek nehéz munkát végeztenek velük s lerongyolódva járnak. Hatszázharminc magyar-osztrák tiszt egy laktanyában lakik. Ezeknek valamivel jobb a helyzetük. Ötven orvosunknak nagy hasznát veszik a szerbek.

Az angol csapatok nem szállnak hajóra.

Berlinből táviratozzák: Az angol hadseregnek most kellene átkelnie a csatornán, hogy a francia harctéren kimerült csapatokat főlváltsák. Egyes csapatok azonban kereken megtagadták a hajóra szállást, mert nem akarják életüket kiténni a német aknáknak és torpedóknak veszedelmeinek.

folylk. Hogy milyen reménységgel az oroszra, kiténik abból, hogy a nagyobb galiciai városokból költözködnek az orosz állami hivatalok, pénztárak s az értékeket lázas gyorsasággal szállítják Oroszország belsejébe. Höfer altábornagy a legújabb kárpáti harcokról ezeket jelenti:

Zürichből jelentik: A japánok Csingtau fölépítésénél nyolcmillió dollár értékű aranypénzt találtak. A rengeteg összeget állítólag a német hatóságok rejtették el.

Románia és a Dardanellák ostroma.

Bukarest, március 4. A antant hatalmasságok a Dardanellák ostromára már régebben készültek s a kivitellel azért késtek, hogy Románia és Görögország érzékenységét meg ne bántsák. Romániában az ostrom tökéletesen megváltoztatta a közvéleményt. Most már mindenki tisztán látja, mik a Románia érdekei. Ha a hatalmas orosz kar keletről és délről átkarolja Európát, akkor Románia fejlődéséről le kell mondani. Görögországot az antant megnyugtatta, mert a konstantinápolyi aspirációk földadáért újabb szigeteket ígértek neki.

Japán-Kína

Berlinből táviratozzák: A japán-kínai konfliktus máig sem enyhült. Megállapítható, hogy Angliában rendkívül kínos hatást keltettek a Kelet-ázsiai események, habár hivatalosan azt állítják, hogy mindenről előre tudtak s Japán Anglia hozzájárulásával cselekedtek.

Szárazföldi harc készül a Dardanelláknál

Berlinből táviratozzák: Az angolok és franciákat a Dardanellák eddigi vízi ostroma megtanította arra, hogy ha sikereket akarnak elérni, akkor egy időben szárazföldi ostromot is kell intézniük az erődök ellen. Erre való tekintettel a Dardanellák közelében máris nagyobb számú csapatot vontak össze s egyben a csapatszallításokat megkezdtek. A török hadvezetőség azonban ezzel az eshetőséggel is számolt s úgy megrakta csapatokkal az erődök környékét, hogy óriási erejűnek kellene az ellenséges seregnek lennie, ha eredményt akarna elérni.

A Dardanellák sikertelen ostroma

Konstantinápolyból táviratozzák: (Hivatalos jelentés.) Az egyesült angol francia flotta tegnap ismét rendkívül heves támadást intézett a Dardanellák bejárata ellen. Az ellenséges hadihajók nem kevesebb, mint hatszáz lövést adtak le, amelyek azonban semmi kárt sem okoztak az erődökben. A lövedékek legnagyobb része ismét a tengerbe esett. Végül az ellenség megkísérelte a tengerszorosba való behatolását, mire az erődök összes ágyú gyilkos tüzet szórta rájuk. A hadihajók erre visszavonultak. Több dunaughtot eltaláltunk. Egy ellenséges torpedónaszád elsüllyedt.

Az Unió és az antant.

Berlinből táviratozzák: Franciaország és Anglia elutasító választ adtak az Egyesült Államok legutóbbi jegyzékére. Amerikában emiatt nagy a fölháborodás s az Unió állítólag Londonban és Párisban újabb jegyzéket készít leadni, amelyben bejelenti, hogy Anglia és Franciaország részére minden szállítást betilt, ha a két állam bele nem egyezik abba, hogy Németország polgári lakossága részére is szállíthassanak élelmiszert.

Elmaradt utazás.

Athén, márc. 4. György görög király a kontinensre akart utazni. Utja azonban a búvárhajók miatt elmaradt.

Mikor avatkozik be Olaszország?

Itália Romániával együtt valóságos szfinxje most Európának. A világháború kitörése óta aggódva lesi az egész világ az ő állásfoglalásukat Olaszországnak és Romániának olyan fontos érdekeik fűződnek a világháború kimeneteléhez, hogy aligha kerülhetik el a fegyveres beavatkozást. Csak az a kérdés, hogy melyik hadviselő fél oldalán vélik föltalálni aspirációik kielégítését. Olaszországban jelenleg két hatalmas párt van. Az egyik a hármasszövetség híve, s a föltétlen semlegeség mellett van. Megállapíthatjuk, hogy ide a hivatalos Olaszország tartozik. A másik párt ántant barát és az ellenünk való háborút sürgeti. Amde a legutóbbi időkben az ő háborús kedvüket is alaposan lelohasztotta először az a katasztrófális földrengés, amely százszázalékos existenciáját tette tönkre, másodszor a gazdasági válság, amely a világháború nyomán Olaszországban támadt.

A kék egü Itáliában ugyanis tarthatatlan drágaság uralkodik a különösen nagy a hiány gabonában. Emiatt forrongások is törtek már ki a az alsóbb népréteg a kormányt okolja egy a drágaságért, mint az inségért.

A nagy gabonahiány oka az, hogy az orosz és román gabonabehozatal teljesen elmaradt a Dardanellák elzárása miatt. Az Amerikából való behozatalt pedig más okok húsították meg. Ugyanis Amerika eddig a készletét Franciáor szágnak és Angliának szállította. Az olasz kormány a gabonahiányon úgy akar segíteni, hogy a beviteli vámokat teljesen eltörölte. Amde ez az intézkedés későn jött. Óriási a hiány szénben is, amelyet eddig tengeren szállítottak Németországból és Belgiumból Itáliába. A szállítás azonban a háború kitörése óta szünetel, ami miatt óriási károkat szenvedett már eddig is az olasz ipar. Ezek a kérdések mind szőnyegre kerülnek a parlamentben s ismerve a hangulatot, aligha a Salandra-kormány fejébe nem kerül. A jövődő kormányelnökének Giolittit tartják, akiről köztudomású, hogy rendíthetetlen híve Németországnak. A kiváló államférfi az utóbbi időkben szakadatlan tanácskozásokat folytatott a német nagykövettel, ami kinos meglepetést keltett Párisban és Londonban. Mindezekből nyilvánvaló tehát, hogy Olaszország háborús beavatkozására belátható időn belül nem lehet számítani.

HIREK

Róth Miksa. Ertesztésünk szerint Róth Miksa postafőnöki csütörtökön éjjel fogják Meránból hazaszállítani s a temetés péntek lesz. Róth Miksa tudvalólag hosszabb ideig volt a pécsi postafőnökség főtitkarságában. Pécsen szintén általános közszéletemnek és nagyrabecsülésnek örvendett. Erre vall az alábbi nekrológ is, mely a *Pécsi Napló*-ban jelent meg: Igaz részvételt értesülünk arról, hogy Róth Miksa, a pécsi p. és t. igazgatóság műszaki osztályának volt főnöke, akit három évvel ezelőtt állítottak régebbi működésének színhelyén, Nagykanizsán a p. és t. hivatal élére, Meránban, ahol hirtelen komolyabban föllépő szívbeteg ellen keresett gyógyulást, hirtelen virradó éjjel meghalt. Róth Miksa, akinek édesatyja is már a magyar posta szolgálatában állott, ezelőtt ötven évvel *Venencia* mellett, olasz földön született. Édesanyja olasz leány volt. Keresztapja maga Sarto József velencei plébános, a későbbi X. Pius pápa volt. — Származásának tudható be nagy szeretete minden iránt, ami olasz volt. A festészethez érzett nagyobb hajlandóságot, szép tehetsége is volt ehhez, de mégis jobbnak találta a biztos kenyeret és így jutott a postához, ahol különösen a telefonkábelek lerakása volt reá bízva. Lelkiismeretes, pontos tisztviselő volt, emellett élénk részt vett a tudományos és társadalmi életben is, egy ideig elkalandozott a művészetirodalom keréibe is, még pedig elég szép eredménnyel. Gyermekei nem lévén, abban a helyzeiben volt, hogy jövendőmet művészeti és emberbaráti cölökre fordíthatta. Ezelőtt három évvel került Nagykanizsára az 1. sz. hivatal élére, és ott is hamisraosan visszanyerte ottani régi barátait, akikhez újakat szerzett. A bolleitet Meránból Nagykanizsára szállították, de hogy mikor érkeznek oda és így mikor lesz meg végülisessége, még nem lehet tudni. De a pécsi p. és t. igazgatóság és hivatalok képviselőitőlől gondoskodni fognak.

Haiázolás. Dr. Hegedűs György ügyvédet, a 20. ik honvédegyezred tartalékos hadapródját fajtalamas gyász érte. Nővére, férjezett *Bongayai* Ferencné 30 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Csütörtökön délután fogják a kiskanizsai temetőben örök nyugalomra helyezni. Férjén és kiterjedt rokonságán kívül négy gyermeke siratja.

Megsebesült honvédek. A legutóbbi hivatalos veszteséglajstrom szerint a 20. ik honvédegyezred következő tisztjei sebesültek meg a legutóbbi harcokban: *Szagh* méster István tartalékos hadnagy, *Csete* Lajos hadapród és *Vajda* István hadapródjelölt.

A legöregebb B. osztályunk sorozása. A honvédelmi minisztériumnak azon rendeletét, amely a kiképzetlen 37-4. éves népfőkelők sorozására vonatkozik, — ma publikálják. A rendelet szerint a népfőkelőket márciusban írják össze és áprilisban sorozzák. Nagykanizsán a katonaságiosztálynál (Városháza, II. k. emelet) lesz az összeírás, ahol következőképpen kell jelenkezni: 1873-ban s születésének március 7-én délelőtt, az 1874. és 1875. éveineknek március 8-án délelőtt, az 1876. és 1877. éveineknek március 9-én délelőtt. A bemutatás szímet (sorozást) április 6-tól május 4-ig terjedő időben fogják megkezdni. Akik önkénteskedezményben akarnak részesülni, erre való igényjogosultságukat kötelesek a sorozásnál megjelölni okmányokkal igazolni.

A Vörös Kereszt részére Újnépi adománya. 300 korona, Nepiskarcipénztár K. T. adománya 100 korona, Posta és Javiradivatal I. sz. kárákának havi gyűjtése 72 korona, Potlak M. Emilé adománya 50 korona, Casinó pörölője 36 korona, öv, Gross Lajosné Geise 10 korona, Weiss Ignac István havi adománya 10 korona, Kautman Mór 3-ik adománya 10 korona, Prikel József gyűjtése 7 korona, Weiss Julianna Zalaújvár 5 korona, Toch Miksa 6-ik adománya 10 korona, Vida István közke-tőbe egy heti zsoldja 2 kor. 60 fill., Weiss Ignac kasznói betegnek 4 korona, Epejessy Gábor alkalmi gyűjtése 1 kor. 90 fill., Szendrey Karoly 3-ik adománya 1 korona, Dr. Gross Dezső naplatra felülírt 8 koronát. A Vörös Félholdnak adományoztak: Újnépi Elek Ernő 100 koronát és Szendrey József 10 koronát. Ugy a Vörös Félholdnak, mint a megváltott katonáknak szívesen közvetíti a Vörös Kereszt pénztárának a kegyes adományokat.

A szombati nemeseztély. A Hadsegtől szombati esti fűzmonikus hangversenyre nagyban folynak az előkészületek. Az agilis rendezőség mindent elkövet, hogy a siker biztosítva legyen s a körönség várakozása minden tekintetben kielégítést nyerjen. A közönség kényelmét fogja szolgálni az praktikus újítás is, amelyet az előbelyek föllállításánál eszközöltek. Az eddigi próbákból megállapíthatjuk, hogy a szereplők mindegyike tehetségének legjavát nyújtja s az estély messze fölül fogja múlni a tucat-koncertek nivóját. Abból a páratlan érdekfűzéstől viszont, mely a hangversenyt megelőzi, a legteljesebb erkölcsi és anyagi sikerre számíthatunk. Ezen nem is lehet csodálkozni, ha tekintetbe vesszük, hogy a háború kitörése óta most nyílik először alkalom művészi igények kielégítésére. Az estélynek nem kellene reklám akkor sem, ha annak színvonala nem felelne meg minden tekintetben a kanizsai publikum fejlett, kényes ízlésének. A koncert jövedelme harcos fiaink segélyezésére megy s ilyenkor nincs olyan áldozat, amelyet készséggel ne rónánk le a háborús jótékonyaság oltárára.

A hadsereg aranykönyvéből. (A közös hadügyminiszter közleménye.) Egy fiatal főhadnagynak a hadidíszítményes III. osztályú vaskorona-renddel való kitüntetése tálán a legmagasabb dekorációt jelenti, amelyet egy alantasi tiszt kaphat. Sill Ede, a 39. gyalogezred főhadnagya egyike azoknak akiknek ez a gyönyörű kitüntetés jutott osztályrészül. Derekasán meg is érdemelte. Zászlóal, a busznapon át szakadatlan harcban állt a számszokkai erősebb orosz csapatokkal. A zászlóalj parancsnoka hősi halált halt, a századparancsnok pedig részint elesett, részint megsebesült. A legénység is iszonyu veszteségeket szenvedett s úgy látszott, hogy a zászlóalj maradványa az állást már nem tarthatja a mind fenyegetőbben növekvő orosz ár ellen. E kétségbeesett helyzetben Sill főhadnagy arra vállalkozott, hogy rövid távolságra az ellenségtől a hét külfüldöző század szétszórt legénységét összegyűjtse és belőlük néhány tartalékos hadapród segítségével új osztályt alkosson. A vezénylő lett bizakodó hangulat szállta meg a vitéz dalmeceni magyar legénységet. Sill főhadnagy minden nehézség dacára gondoskodott kielégülő élelmezésről és egészségtelen, mocsaras terep dacára meg tudta óvni legényeinek testi épségét. E módos vált lehetőséggé, hogy a vezérükben feltétlenül megbízó dörék katonák nyolc napnál tovább helyt tudtak állni a kétézáz lépésre lévő óriási számu ellenséggel szemben. Az ellenséges srappellek zápora alatt, a kezdetlen egész primitív árkokat mindinkább erősödő sáncokká építették ki, melynek falain minden orosz roham összeomlott. A harc csoport parancsnoka, a melyhez Sill főhadnagy tartozott még a harc bevében azt indítványozta, hogy Sill főhadnagy majdnem emberfeletti tevékenységgel elismerésül Ö Felsége különös kitüntetésben részesüljön, a melyre legnagyobb mérvben méltó. A hős tisztnak nem sokáig kellett várnia e kitüntetésre. Szép dekorációját azon büszke tudattal viselhette, hogy kötelességét erélyen fölül is teljesítette.

A B) osztályú besorozott népfőkelők első teendője. A legutóbb besorozott B) osztályú népfőkelők figyelmébe ajánljuk, hogy háború esetére azonnali érvényességgel bíró elbiztosítást rendkívül előnyös feltételek mellett köthetnek a Magyar-Francia biztosító társaság nagykanizsai vezérigazgatójához.

A központi jóléti Iroda részére legújabb a következő adományok folytak be: Mór Aladár Zalaigása 5 kor., Hemokkomárom község gyűjtése 624 kor. A drávanagyalusi Állami lakola és postaügyökség gyűjtése 380 kor. A kacorlái községi előjáróság gyűjtése 41 kor. 80 fill.

A Vörös Félhold felvétele. A Vörös Félhold művészi kivitelű felvételei iránt országosan nagy érdeklődés mutatkozik. Mindegyik technikailag lehetetlen minden egyes érdekfűzőnek az általa kivont példányt elküldeni, emellegve az Országos Bizottság, mely Budapestre az Országsházában székel, kért vitézi városaink hazafias kereskedőit, hogy megfelelő mennyiségű felvényt a bizottság útján beemerkvén, ők vállalkozzanak azoknak kiszolgáltatására, akik a török-magyar testvérségnek ezt a szép felvényt feltűnő óhajlják. A bizottság öt kildig terjedő postacsomagban beérkezve küld felvényt mindenkinak, aki a kért mennyiségnek darabonként egy koronát árt előre beküldi.

Lakkbronx mindenféle tárgyak bron- zirozására 1 doboz ára 80 fillér Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésben kapható.

A legújabb behívások.

Április 6-tól május negyedikéig sor alá kerülnek azok a 37, 38, 39, 40, 41 és 42 éves népfőkelők is, akik soha katonák nem voltak. Amikor erről első ízben hírt adtunk, megjegyeztük, hogy a legöregebb B. osztályú népfőkelők sorozása még nem jelenti azt, hogy be is kell nekik vonalulni katonai szolgálatra. Mikor a hosszú háborúra készülődünk, hadvezetőségünknek természetesen meg kell állapítania azt a programot, amely a hadapródokozatos kiegészítéséről gondoskodik. A háború legkedvezőbb menete mellett is szükség van arra, hogy tartalékunk soha ki ne merüljön. Természetes dolog, hogy egy hadjáratban nemcsak az ellenség fegyverrel tesznek károkat a csapatokban, hanem a háború nyomán járó különféle betegségek és a legregebben harcban álló csapatok egy részének kimerültsége is. Amint hogy az élelmiszerek és munició föllétezésében is hosszú időre kell előkészülnünk, úgy hónapokkal előbb meg kell tenni az előkészületeket az embererőszükséglet szükségessé válható pótlására is. Ezek a szempontok tették szükségessé, hogy a legöregebb kiképzetlen népfőkelőket is újra sorozzák. Mi igen valószínűnek tartjuk hogy a besorozandó 37-42 évesek behívására sohasem fog sor kerülni, mert amire ennek ideje elérkezne, teljesen megszűnnek, vagy szűnőben lesznek az ellenségeskedések. De amíg a világháború borzalmait tartanak, hadvezetőségünknek elengedhetetlen kötelessége a legbővegebb tartalékra gondoskodni. A nemrégiben behívott és a március 15-én bevonuló anyag sem kerül véleményünk szerint teljes egészében a harciúrra. De milyen megnyugtató az a tudat, hogy ha mégis ennek az ellenkezője történne, — hatalmas harcok erő áll tartalékban a hadvezetőség rendelkezésére, a haza védelmére. Akadnak talán az érdekeltek közt olyanok, akik igazságtalannak tartják, hogy azokat is fegyver alá szölitják, akiket ifjabb éveikben alkalmatlannak találtak hadi szolgálatra, tehát soha katonák nem voltak. De nem így van. Aiket szöng korokban katonai szolgálatra alkalmatlannak találtak, ezek nagy része — a tapasztalat bizonyítja, — férfikorban megizmosodott, meg-erősödött. Ha tehát a haza szent érdeke úgy kívánja, mért ne követhetnek ők is azon kortársaikat, akik már régen a harctéren silylőnek. Az csak nem igazságos mentesítő körülmény, hogy az unalomszűk a civiltást áldásait, kényelmét élvezték akkor, amikor alkalmas kortársaik a katonai foglyam és kiképzés nyűgét, faradalmát alult állták. Egyetlen szempontból fájó csak a legújabb behívás: hogy ezáltal ismét sok ezer ember vonatik el a nemzetiön-tartó munkától és sok ezer család vonatik el kenyérkeresőjét. De a már eddig meghosszított áldozatok után nem szabad visszatérni az újabb áldozatoktól, különösen ha ezekről a már meghozott áldozatok értéktelenné válnának. A kenyérkereső nélkül maradt családokon segíteni fog a kormány, a polgári életben nélkülözhetetlen munkáikat pedig ezáltal is mentesíteni fogják. Zavar, fölkavarás a polgári életben tehát ezáltal sem lesz. Tehát legújabb áldozathozatalunk is legyen olyan méltóságteljes, imponáló, mint az addigiek voltak.

Arat 10 fillér (naponta)
Eltér 2. — 10 fillér K. 1.20

Aki következtet-
sen minden nap hasz-
nája az Odol, az
mai tudásunk szerint
az eldopálható leg-
jobb száj és fogke-
pelt gyökere.

Odol

A világ
legújabb

Türkî Bâlm.

Zala Hírlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

Spreads	2.3	2.8	3.2	3.6	4.0	4.4	4.8	5.2	5.6	6.0	6.4	6.8	7.2	7.6	8.0	8.4	8.8	9.2	9.6	10.0	10.4	10.8	11.2	11.6	12.0	12.4	12.8	13.2	13.6	14.0	14.4	14.8	15.2	15.6	16.0	16.4	16.8	17.2	17.6	18.0	18.4	18.8	19.2	19.6	20.0	20.4	20.8	21.2	21.6	22.0	22.4	22.8	23.2	23.6	24.0	24.4	24.8	25.2	25.6	26.0	26.4	26.8	27.2	27.6	28.0	28.4	28.8	29.2	29.6	30.0	30.4	30.8	31.2	31.6	32.0	32.4	32.8	33.2	33.6	34.0	34.4	34.8	35.2	35.6	36.0	36.4	36.8	37.2	37.6	38.0	38.4	38.8	39.2	39.6	40.0	40.4	40.8	41.2	41.6	42.0	42.4	42.8	43.2	43.6	44.0	44.4	44.8	45.2	45.6	46.0	46.4	46.8	47.2	47.6	48.0	48.4	48.8	49.2	49.6	50.0	50.4	50.8	51.2	51.6	52.0	52.4	52.8	53.2	53.6	54.0	54.4	54.8	55.2	55.6	56.0	56.4	56.8	57.2	57.6	58.0	58.4	58.8	59.2	59.6	60.0	60.4	60.8	61.2	61.6	62.0	62.4	62.8	63.2	63.6	64.0	64.4	64.8	65.2	65.6	66.0	66.4	66.8	67.2	67.6	68.0	68.4	68.8	69.2	69.6	70.0	70.4	70.8	71.2	71.6	72.0	72.4	72.8	73.2	73.6	74.0	74.4	74.8	75.2	75.6	76.0	76.4	76.8	77.2	77.6	78.0	78.4	78.8	79.2	79.6	80.0	80.4	80.8	81.2	81.6	82.0	82.4	82.8	83.2	83.6	84.0	84.4	84.8	85.2	85.6	86.0	86.4	86.8	87.2	87.6	88.0	88.4	88.8	89.2	89.6	90.0	90.4	90.8	91.2	91.6	92.0	92.4	92.8	93.2	93.6	94.0	94.4	94.8	95.2	95.6	96.0	96.4	96.8	97.2	97.6	98.0	98.4	98.8	99.2	99.6	100.0
---------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	-------

POLITIKAI NAPILAP

Further work is needed to clarify the role of the various components of the system in the overall process of learning and to develop more effective training programs.

Budapestről táviratozzák: A földmívelésügyi miniszter elrendelte, hogy a hatóságok a magánosoknál található összes tengeri-készletet rekvizitálják.

HIRESK

Nagykanizsa hölgyközönségéhez.

Már nyolcadik hónapja dal a háború, kündenek kündenek a házi és miértünk, kik itthon a megmunkált jó otthonban töltjük — bár a háza és katonáink sorsán aggódva — napjainkat. A karácsonyi ünnepeket is a lövészárkokban töltötték katonáink, távol a hazától külváros, szenvedve a zord tél viharoságaitól, s most a közelgő húsvéti ünnepek is ott találják őket. Aki itthon van, az el sem képzelheti, mi az örömet okoz katonáinknak a legcsekélyebb figyelem, ajánlat, melyet a harctérről hozzjuk juttatunk; ennek tanácsai azok a hálafeltétlően köszönő kártyák, amelyeket csekély kis küldemények kísértetvénnyel kapunk.

Azt hiszem nem hiába kérem a város hölgyközönségét, gyűjtésük szeretet adományait, mint azt más városokban is teszik, s küldjék el a húsvéti ünnepekre a harctérről katonáinknak. Ők annyit kündenek, szenvednek a mi jólétünkért, vonjunk meg mi is magunktól valamit, s juttassuk azt csekély viszonzásul, aekik. A „Hadseregélyző” ugyan dicsegetre méltó nagy buzgósággal és szép eredményel működik és sok katonát ellát meleg holmival és cigarettával a harctéren, ami mindezt csak a közönség ajándékozásaiból létezik. De ennek dacára nem hiszem, hogy bárki is ne adna szívesen egy doboz kávé, egy csomag csokoládé, gyufát, cognacot, dohányt, levélpapírt vagy más egyéb, ami katonáinknak örömet szerezne.

Gyűjtésük! Bár mily csekély adományt is szívesen fogadunk. A „Hadseregélyző” vezetője szívesen az adományokat nyugtázza, ellenében átvenni e hó 15-ig, melyek hirtelre is nyugtázva lesznek. A gyűjtés eredménye szerint, a 48-as háziaradónak, a 20-as honvédeknek és a népfelkeltők részére felosztva lesznek az adományok, a „Nagykanizsa hölgyközönsége” nevében a harctérről juttatva. Dr. Szekeres József.

A polgármester intézkedése a háztartásokról. A nehéz idők olyan helyzeteket teremtek, amelyeket ma egy éve még elképzelni sem tudtunk volna. A hatóság ma békés a háztartások, hogy nincs-e ott fölösleges élelmiszer. Belenéz a füzeteinkbe, hogy nem pazaroljuk-e a drága élelmiszereket, amelyekből csak annyi a miénk, amennyi a főtartáshoz szükséges, — a többi a nemzété. Ma mindenki természetesen találja ezeket az állapotokat, amelyeket tavaly ilyenkor a személyes szabadság legteljesebb megbántásának tekintettünk volna. Azonban a hatóság nemcsak azt nézi, hogy az élelmiszert pazarlás ne történjék, hanem arra is gondja van, hogy mindenki hozzájáruljon a legfőbb táplálékhoz, a lisztből annyiból, amennyire feltétlenül szüksége van. Sabján Gyula polgármester felhívja a családfeleket, jelentést be a rendőrségnek, hogy hány tagból áll a családjuk, s melyik kereskedésben óhajtják lisztmennyiségüket beszerezni. A kereskedő aztán csak annyi lisztet kap eladásra, amennyi a háztartásjához szükséges. Így tehát bizonyosan hozzájárul mindenki a maga és családja lisztellátásához, s ezzel a legcsekélyebb, vagy jobb módú emberek tömeges vásárlásának révén nem vehetik ki a kezüket a szájból. De a kereskedőket is felhívja a polgármester, hogy három nap alatt jelentést be, mennyi lisztkészlettel rendelkeznek. Nem rekvirálási szándékkal indítják a kereskedőkhöz ezt a kérdést, hanem csak azt akarja a hatóság megállapítani, hogy megvan-e elég liszt mennyi lisztre lesz még szükség a lakosságnak. Figyelmezteti továbbá a hatóságot a kereskedőket, hogy mártól, péntektől kezdve vidékieknek lisztet eladni tilos. A kereskedőknek jegyzéket kell vezetni arról, hogy

Fregoli jön a Berlin mozgóba.

kinek, mikor, mily minőségű lisztet és mennyit szolgáltatnak ki. Aki a rendelet ellen vét, szigorú büntetésben részesül. Véleményünk szerint a város által elrendelt óvintézkedések a kereskedő és a közönség nagy zaklatásával járnak. A kereskedő nem ismerhet minden vevőjét, illetve nem állapíthatja meg mindegyikről, hogy helybéli-e? Hogyan igazoltassa tehát őket? Aztán mi történik azokkal a legközelebbi környékiekkel, akik évtizedek óta Nagykanizsán szerzik be szükségleteiket? De visszaélés is könnyen származhat, mert a közönség egyidőben több kereskedőnél is vásárolhat. Szerintünk egy helyes módja van csak annak, hogy a publikum zaklatás és visszaélés nélkül jusson lisztmennyiségéhez: ha a hatóság lisztutóvándyokat bocsát ki.

Kitüntetés. Ferenc Salvátor főherceg, mint a magyar vöröskereszt-egylet védnöksége Molnár István nagykanizsai méneskari századost a vöröskereszt körüli érdemeiért II. osztályú tiszteletjelvényével tüntette ki.

Hatósági mérszártságot. A nagykanizsai mérszártsók tulajdonképp része a legutóbbi nagy áremelés azzal az indoklással esköltözte, hogy drága pénzen is alig lehet vágnyaló marhát kapni. A közönség természetesen csöndesen szitkozódik és szit, a hatóság pedig tudomást se szerez az áremelkedésről. A nagykanizsai példát akarták követni az aradi mérszártsók is, de póruljárt k, mert a hatóság egyszerűen a fogyasztók védelmére kelt s hatósági mérszártságot állított föl, amelyben 30-40 perccel voltak olcsóbbak az árak, mint a buszparaszoknál. A közönség természetesen szükségletét a hatósági mérszártsékban szerezte be, mire a mérszártsók megpuhultak s ma már az árak olcsóbbak, mint a hatósági mérszártséké. A mi hatóságunk nem követhetné ezt a példát? Hiszen idő bőségesen volna a közönség érdekeinek istapolására, mert minden közigazgatási tevékenység szünetel, tisztviselő pedig van elég. Hívjon össze a polgármester rendkívüli közgyűlést s kérjen fölhatalmazást arra, hogy valamelyik alpból kölcsön vehessen néhány ezer koronát élelmiszervásárlásra. Ha ez meglesz, valamelyik hozzájárító tisztviselő szerezzen be a vidéken vágómarhát, juhot, burgonyát, babot stb. s a készíadások hozzájárulása után bocsássák ezt beszerzési áron a lakosság rendelkezésére. Tessék elhinni, egyetlen fillér sem vesz kárba a város pénzből, s a lakosság óriási gondtól szabadul meg. Ez a kötelessége most a hatóságnak. Más városokban is úgy cselekednek. Annyit ennek a városnak a polgársága is elvárhat, hogy megelégedési viszonyai ne legyenek rosszabbak, mint más városok lakosságáé.

Lakkbronz mindenféle tárgyak bronzirozására 1 doboz ára 80 fillér. Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésében kapható.

A harctéri katonáknak cigarettára adományoztak: Löwy Géza gyűjtése: Bris József 20 fill., Baján József 20 fill., Baumgarten V. 20 fill., Szatler László 20 fill., Fenyves Sándor 20 fill., Gorán István 10 fill., Harangozó Ferenc 10 fill., Josszu József 10 fill., Honucz Ferenc 10 fill., Kovács Gera 20 fill., Jámhor István 20 fill., Löbl Ferenc 20 fill., Lőrinc György 10 fill., Szavrek Vince 30 fill., Némethi Ferenc 20 fill., Páizs Pál 20 fill., Szakács László 20 fill., Szecsenyi József 20 fill., Schuchel Károly 20 fill., Schögi Lajos 20 fill., Viola Mihály 20 fill., Varga Lajos 10 fill., Róbert Sándor 10 fill., Rotgans Aranka 10 fill., N. N. 10 fill., N. N. 10 fill., N. N. 10 fill., N. N. 10 fill., Goldfinger István 20 fill., N. N. 20 fill., N. N. 20 fill., Molnár Sándor 10 fill., Cavetko Ferenc 20 fill., Benedek M. 10 fill., Horváth József 20 fill., Gross Arnold 10 fill., Kalmár József 10 fill., Weigmar Imre 20 fill., N. N. 20 fill., Récsai József 10 fill., Topolcs 10 fill., Krausz Lipót 20 fill., Szemlőcs György 20 fill., Strausz György 10 fill., Handelsmann Béla 10 fill., Fehér József 10 fill., N. N. 20 fill.

Új biztosítási ágazat. Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság elhatározta, hogy a mostani sorozáson bevált b) osztályú népfelkeltők biztosítását, a háború kockázat-bevonásával vállalja. A pótdíj 4, és hat hónapra előfizetendő. Közelebbi felvilágosítást nyújt nevezett társaság nagykanizsai fiókjának. (Pó-ut, saját palota.)

Fregoli jön a Berlin mozgóba.

Román és orosz csapatok összehátrahúzó? Tegnap egy állítólagos bucaresti távirat alapján az a hír terjedt el Nagykanizsán, hogy romániai légionáriusok orosz területen megütköztek az orosz csapatokkal s azokat a Dniestertől visszaverték. Ebből a látkés arra következtettek, hogy Romániát és Oroszországot már csak egy lépés választja el a formális hadüzenettől. Ez a hír az Est című újságban egy Gurahumbról keltetett s Nagykanizsán leírta a magánbeszédéből keletkezett. Ezen sürgöny pedig arról számol be, hogy a bukovinai román légio ütközött meg az oroszokkal és nem egy romániai román légio. A bukovinai román légio pedig a háború eleje óta főnáll, s tüpöl bukovinai osztrák alattvalók és már számtalan csatában vettek részt. Tehát a légio jelenlegi harcának ezáltal sincs semmi köze Romániához s eppenséggel nem lesz kihatása Románia legközelebbi magatartására. Összintén sajnáljuk, hogy a tegnap elterjedt hírt meg kell cáfolnunk, mert mi volnánk a legboldogabbak, ha a Románia legközelebbi állásfoglalásáról elterjedt fantasztikus hírek valóra válnának. No de türelem. Ami késik, nem mulik.

Hazádnak rendületlenül. ... a címe annak a hatalmas és actualis tárgyú 5. felvonásos drámának, amelyet ma, azaz pénteken remek műsor keretében mutat be az Urdia mozgóképlato. Temája a filmremeknek a háborús politika kulisszatitkából van merítve s egy találmány előadási titkának kiemlése körül forog s egy igen-bajos szerelmi történettel van fűszerezve. A műsor egyéb számai is külön-külön szenzációt jelentés nagy élvezetűl foztja meg önmagát az aki e remek műsort nem tekinti meg.

Miss Sheba Fregoli Nagykanizsán. A világ egyetlen és legnagyobb amerikai átváltozó művésze Miss Sheba The Lady Fregoli magyarországi körúljában Nagykanizsán folyó hó 6-án szombaton és 7-én vasárnap a Berlin Nagymozgóban (Szarvas Szálló nagytermében) személyesen vendégszerelést fog szerezni, amelyben hermetizáló szerepet — a világ összes nyelvén — egyedül játszik és mintegy ötven ezer változik át. Valóban a csodával határos ennek a világ-hírű amerikai bájos és kedves művésznőnek mutatványa. Két darabban: „Az ördögös pincér” és „Egy kaland kővelkezményei” ben fog fellépni és a két darab közt a saját műfijában bemutatja ördögös-gyere-átváltozását a színpad mögött. A vállalat igazgatóságának óriási anyagi áldozatok árán sikerült a művésznőt megnyerni a helyi árkak azonban csak mérsékelt emelést hoztak. Szombaton csak két előadás lesz este 8 és 9 órakor, vasárnap pedig három: délután 3, este 7 és 9 órakor. A művésznő személyzetével már ma Nagykanizsára érkezik, hogy a szükséges színpadi átalakításokat személyesen előhívja.

A „Ratin” bakteriológiai laboratórium részvegytársaság patkányokat és egereket ölé betegség specifikus előidézőjévé tenyészt. E praeparátum, melyet Magyarországon a „Ratin” vezérképviselőség Budapest, Rottenbiller utca 30. „Ratin” elnevezés alatt hoz forgalomba, a patkányokat és egereket ellenállhatatlannul vonzza és még a egységesebb csapás esetén is rövid idő alatt kiirtja, mert egyik rácsáló a másikat fertőzi. A m. kir. állami bakteriológiai intézet véleménye szerint semmi más állatra a „Ratin” nem ártalmas. Mezői egerek kártékonyak szintén sikerrel alkalmazható a „Ratin”. Elismeréssel nyilatkoznak a legnagyobb gazdaságok, malomok és egyéb nagy vállalatok az ország minden részéből.

A B) osztályú besorozott népfelkeltők első teendője. A legutóbb besorozott b) osztályú népfelkeltők figyelmébe ajánljuk, hogy háború esetére azonnali érvényességű bíró elbiztosított rendkívüli előnyös feltételek mellett köthetnek a Magyar Francia biztosító társaság nagykanizsai vezérkönyvével.

Festékdobozok gyermekek részére nagy választékban kaphatók Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésében Nagykanizsán

ALLAST KERES
48 éves uradalmi kovács
saját szerszámmal. Címe:
GEMEJNER FERENCZ
Zala m. u p. GELSE KILIMÁN
Fregoli jön
a Berlin mozgóba.

Fregoli jön a Berlin mozgóba.

Teljesen új
üzletberendezés
eladó!

Schvarcz Dezső

uri- és női divat kereskedő
előbbeni Csengery-utca 5)
helyiségében lévő teljesen új
berendezés, állványok részben
üvegcsokrénnyel, pulatok üveg-
betéttel, kassza tökéletes to-
vábbá egy ugyancsak teljesen
új álló íróasztaljal, lámpával
Wertheim kassza E L A D O.
Bővebbet:
Schvarcz Dezső
uri- és női divatruházában,
NAGYKANIZSÁN Pó-ut 5.
a Korona kávéház mellett.
Ajánlja ducan felszerelt rakta-
rát uri- és női divat, valamint
katonai felszereléssel cikkekben.
Szolid kts. elgálás. Szabott
árak. 20. Telefon 238.

Nagykanizsán, Vörös-marty utcában
lévő 27. számú kis
magánház,
amely alatt van kettő egy szobás
lakás, nyáron szép árnyos bekerített
udvar hozzá nagy kert folyó évi
május 1-től kiadandó. A kertet
korábban is be lehet rendezni.
Felvilágosítást HITZELBERGER L.
urtól kapni.

Molnárt keresek
állandó alkalmazásra, jó fizetéssel mie-
lőbbi belépésre. Ajánlatok közvetlen
MOSONYI ARTHUR gőzmalma Zala-
apáti küldendők

mozgókép
palota
ROZGONYLUTCA 4 szám
Csak egy nap! Csak egy nap!
izgalmas katonai hajszák!
**Aktuális hazafias és
kém dráma!**
Március 5-én, pénteken kerül színre:
Hazádnak rendületlenül
Aktuális kémkedési dráma 5 felv.
Polidor hasonmására bukkán
Viziték.
Tirolban
Természeti kép.
A nagy család jövevénye
Humor.
Rendező helyi árkak, Kezdeti ünnep és vasárnapokon
3, 5, 7 és 9 órakor. Hétköznapiakon pedig 5 és
9 órakor.
Szombaton: Szenzációs újdonosság.
Feltűnés a színpadon: Tóth István
átváltoztató és átalakító titkai:
Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Ernő

A ski-járőr egy tagja a Kárpátokban.

Uj, legjobban áttekinthető!

Az Orosz-Oszták-Magyar-Német harctéri-térkép 1 : 750 000, kiadja a cs. és kir. katonai földrajzi intézet. Ára 2 K 50 fillér, vászonra huzva 4 korona 50 fillér.

Harctéri-Atlasz

tartalmazza a világháború összes térképeit vászonra kötve ára 2 K 40 fillér. Kapható:

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedésében Nagykanizsán.

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, gamaschnik, hócipők

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri- női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőruházában NAGYKANIZSÁN, Fő-utca a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

A ZALA TÁRCÁJA

Egy asszony románcja

Nem is olyan régen volt, mikor még nagy időről, nagy eseményekről, nagy emberekről csak régi, poros és kopottfedelű regényekben olvastunk; a könyvek lapjai közé belopkodott az idő és sárgára marta a lapok szélét, mint a faleveleket az ősz. Őreg, bűns, seggyenyolcas honvédek beszéltek a durózsoló kályha mellett nagy, szent nópokról, felgyuló arccal, mint az elégett gyertya utolsó lobbanásai. Esténként együtt ült a család és hallgatták a bűnűk halk beszédét; de nem értették egészen tisztán, csak most kérdjük érteni és őszni, hogy miért lángoltak az őreg, fakó szók.

Nem is olyan régen volt mikor a fiatal férj és úd feleség előtt a halál egy fűrésze és érthetetlen fogalom volt amiről csak őreg, döcögő anyókák szoktak tündőni és csalódott szerelmesek, akik Ady verseit olvasták álmatlan éjszakákon, mikor azok feketék voltak, mint egy zongora. A halál szelőtt az emberek álmaiban nem zavarta csak a régi regények sárga lapjai között bujkált.

A fiatal férj és feleség tehát szerette az életet, a furcsa, érthetetlen életet, a megfjethetetlen, a megmagyarázhatatlan életet.

Egy szép napon aztán megmozdult a föld a lábuk alatt és egyszerre csak mindenki észlelte, hogy az élet, amit nagybetűvel szeretünk irni, milyen csekély java az embernek.

Fregoli jön a Berlin mozgóba.

Azzal az élettel, amiből csak egy van mindenkié, milliók rohantak oda ahol azt elvehették a halálról most senki sem félt, valami ismeretlen érzés vett erőt a lelkeken.

A fiatal férj, akit csak ezen a néven ismernek, hadnagy lett lenn Szerbiában s az aggodó asszonyka nappal kint it neki részaszió lapokat.

A lövészárkban nincs értéke a pénznek. A pénz, amiért idő-haza élethalál harc, véres, verejtékes tulajdonság folyik, ott csak naiv játékszer. A lövészárkban az érték a kenyér, meg a cigaretta s ez a valuta is, nem az arany. Mindezeket a bölcs igazságokat egy fiatal asszonyka szíjából lestem el, aki az adóhivatalban a pénztárosnak ezek mellett volt szives azt is kijelenteni, hogy férje a múlt héten ötszáz koronát küldött haza a harcterről. Egy sebesült bajtársa vitte a pénzt Pestre, ott postára tette s így jutott el szerencsésen ide. Ötszáz korona. Azért felveszi most a hadisegélyt is, 76 koronát. Nagy a drágaság.

Az asszonyka a hadnagynak a felesége, akitől mondani, hogy Szerbiában szolgált a királyt. A múlt héten írt egy lapot szerelmes betűkkel, hogy egész nap heves tűzben van, az élet egy pillanatra sem biztos. Épen azért most szépen el is bucsúzik kis feleségétől és gyűgőző apró kis lánykájától, a Bösakétól.

Rögtön megállapítom, hogy a férj, a fiatal kis hadnagy ezuttal ügyetlen volt. Ha én oda-jutok, ahol most ő van, a világ minden kincséért sem látom meg, hogy ebben a pillanatban belém élek ugyan, de minden következőben belém tévedhet egy jámbor golyó.

Itt van most ez a kis szerelmes és aggodó asszony: minden percre rottegés, mert hátha most...

Pedig a veszély eddig bizonyosan elmúlt. Bizonyosan. Szeretném neki megmondani ha-

Csengeri-utca 27/a. FISCHEL-féle házban a földszinten egy **4 szobás lakás** fürdőszobával és összes mellékhelyiségekkel, vízvezetékkel május hó 1-re **kiadó.**

3 vagy 4 szobás lakás

kerestetik. Cim FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

PAPIRSZALVÉTA

100 DBR 70 FILLÉR
1000 DBR 6 KORONA

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésében
NAGYKANIZSÁN.

Szobaleányok és szakácsnők figyelmébe!

Szép és nem elviselt ruhák kaphatók. Kényesebb izlésnek is megfelel. Megtekinthető Csengeri-ut 58. színt ajtó balra.

Millió ember használ

KÖHÖGES

rekedtség, köhögés, enyhén köhögés, hurut és görcsös köhögés ellen kizárólag a józsi Kaiser fele

Mell-karamellák

(a három leányóve)

cukormentes — 6100 kőrejegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosi és magánorvostól a bírók tanácsától. Rendkívül kellemes és jóízű bonbonok.

Csomagja: 20 és 40 fillér doboza 60 fillér.

Kapható: Neumann Aladár és Reik Gyula Színház Alkotó, Miskolczi Árpád és Belus Lajos úrak gyógyszerészetében.

Katonatiszteknek

önkénteseknek

a hadhivonulás, utonközlekedés alkalmával építési drákat szerez a jelentősebb szaklapok által is legismertebb hírlapokban részvevő, igen időszerű humoros művészek:

„Der Rekrut“

militärische Briefe zur Erbauung für

Rekrut und Instruktor

ita

HANS WEDEL 48. gy. - sor. t. f. hadnagya

A szöveget 30 eredeti Anton Ohmeyer (Schlesmann-írta) művészi rajza kíséri.

Ára 2 korona.

Kapható Nagykanizsán

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében

„Kassai-utca“

Vidékre a pénz előzetes beküldése mellett kérésmentesen szállítom.

Az új Bogenrieder-féle palotában

EGY LAKÁS,

mely áll 3 szobából, fürdőszoba, vízvezetékkel és az összes mellékhelyiségekkel f. évi május hó 1-ére **KIADÓ.** Bővebbet: Bogenrieder Józsefnél Batthyány-utca.

Fregoli jön a Berlin mozgóba.

pok mulva újra és ismét újra találkozom vele s mindannyiszor megnyugodva mentem tovább. Ugye mondtam!

A múlt héten az utca egy fordulójánál hirtelen előttem termett a hadnagyné — tiszta feketében, min ha egy tragédiából, vagy egy sötét regényből lépett volna ki ide az utcára, az emberek közé s mintha szemrehányóan nézett volna rám: ugye mondtam! Megdöbbenve kutattam az arcát s megiepedve vettem észre a szemekben a büszkeség lángját, az arcvonásokon a kemény dacot. S ez az tulajdonképpen, amiért az egészet leirtam. A büszkeség. Egy fiatal asszonyka, aki nem is olyan régen még nagyon, de nagyon boldog volt, ma elveszti az urát, akiért hat hónapja csak aggódni tudott. A hat hónapi aggodalom aztán kikristályosodik ma egy büszkeséggé. Egy fiatal asszony büszke az urára, aki meghalt lenn Szerbiában, akinek a sírját néhány szögletes, durva szerb szikla jelöli és egy faragatlan kereszt.

Ugy éreztem mintha ez az asszonyka valami magasabb régióból jött volna ide az emberek közé: Nézzetek, a haza védelmében áldozatokra is van szükség, de ezek után az áldozatok után nem lehet sírniuk és nem szabad, mert ezek hősök, akik mindnyájunknál különbek. Ezekre csak büszkék lehetünk. Tanuljatok meg a szív felett is uralkodni. Ehhez kell a legnagyobb erő.

Elment mellettem az asszony és én sokáig néztem utána. A hideg februári szél kimeleltlenül cibálta a gyászaltóját. Görömbös, elleneségesen, mert az orosz pusztákról jött.

Fekete Alajos.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

KÉZIRATOS ÉS KÖNYVTÁRI:

NAGYKANIZSA

DUGAR-UT 4. SZÁM

NÖKADÓHIVATAL:

Híradó-utca 2. sz. (Fővárosi Könyvtár és Híradó-utca 2. sz. között) a híradó-utca 2. sz. között

„ZALA” Híradó-utca 2. sz. (Fővárosi Könyvtár és Híradó-utca 2. sz. között) a híradó-utca 2. sz. között

TELEFON-SZÁMOK:

Híradó-utca 2. sz. (Fővárosi Könyvtár és Híradó-utca 2. sz. között) a híradó-utca 2. sz. között

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Híradó-utca 2. sz.

Híradó-utca 2. sz.

Híradó-utca 2. sz.

Híradó-utca 2. sz.

Híradó-utca 2. sz.

Híradó-utca 2. sz.

Híradó-utca 2. sz.

Híradó-utca 2. sz.

Derengés.

Az Egyesült Államok egyik szenátora a kongresszus minapi ülésén azt a szenációs indítványt tette, hogy Wilson elnököt kéri meg, hívja össze a semleges államok közös konferenciára a tanácskozás eredményeként a semleges államok szólítsák föl a hadviselő feleket a világháború sürgős beszüntetésére. Lehet, hogy az amerikai szenátor indítványa eredménytelen marad s Wilson elnök ezuttal nem lesz hajlandó a nehéz szerepre vállalkozni, azonban az első szó elhangzott a közbelépés érdekében s a közvélemény nyomása előbb-utóbb mégis csak arra fogja kényszeríteni a hivatalos Amerikát, hogy a semleges államok élére állva, ha kell, erőszakos eszközökkel is véget vessen az immár nyolcadik hónapja tartó szörnyű ségeknek, amelyeknek sorvasztó hatását a földetek minden embere megérzi. Mert nem szabad ám azt hinni, hogy például Amerika a háborús cikkek szállításával jó üzleteket csinál s a tengeren túl az emberek azért imádkoznak, hogy minél tovább tartson a háború, mert annál nagyobb lesz a profit. Hadiszert szállításával csak néhány óriási cég foglalkozik. Ezek tényleg óriási üzleteket kötnek, de az Egyesült Államoknak sok-sok ezer más cikket termelő gyárában pang az üzem s a munkások százezrei kenyérkereset nélkül állnak. A Zala a multkoriban már jelentette, hogy az európai semleges államok közt olyasféle megállapodás történt, hogy a hadviselő feleket a háború minél gyorsabb befejezése érdekében sem hadiszert, sem élelmiszer szállításaiban nem részesítik. Ha tehát egy olyan hatalmas semleges állam állna az élükre, mint az Unió, amelyet nagyságánál, szereplésénél fogva joggal megillet az irányító és vezető pozíció, — pillanatnyi habozás nélkül követné vezető jüket abban a törekvésben, hogy a világháborúnak, ha kell, a macakakodó féll szemben akár erőszakos eszközöket használva véget vessen. Az európai semleges államok szinte kényszerülve vannak erre a lépésre, mert gazdaságilag ők is véreznek s napról-napra az a veszedelem fenyegeti, őket, hogy a világháború egy szeszélyes hulláma őket is belesodorja a háború vértajtékos örvényébe. Hiszen az Uniót a japán — kínai konfliktus révén már komolyan fenyegeti ezen veszedelem. — Egy ily kollektív föllépés kívánatos eredménye nem maradhat el, mert ugyan melyik hadviselő fél bírna ellenállni olyan hatalmas nyomásnak, amilyent a semleges államok gyakorolhatnak? Ha a harc tereken fut végig aggódó szemünk, végtelennek tetszik a világháború. De ha a külpolitikai eseményeket tárgyaljuk behatóbban, a derengés meg kell látnunk Európá felet felhőbe burkolt egén. A gazdaságilag tönkre tett semlegesek kénytelenek lesznek megteremteni, kérészokolni a békét. Még pedig sokkal hamarabb, mint ahogy azt remélni merjük.

Nyugalom az északi harctéren.

Lengyelországban és Galiciában a gyilkos harcokat némi szünet váltotta fel. Valószínűleg nem azért, mintha az ellenfelek belefáradtak volna a hibetetlen teljesítményekbe, hanem az időjárás kedvezőtlen fordulata állja útját ismét a hadműveleteknek. A Kárpátokban nem voltak mindenütt csaták, így tehát a helyzetben sem történhetett változás a

március nem hozta meg a téli hadjáratban elgyötört csapatoknak a várt enyhébb időt. A tél zordon uralma rendületlenül tart s a csapatok nem egy helyen két méteres hóban kénytelenek magukat előreásnia. Ezt tudva senkit sem lep meg az északi harctér kényszerült nyugalma. A harctéri hivatalos jelentés így szól:

Budapest, március 5. Hivatalos jelentés: Orosz-Lengyelországban és Nyugat Galiciában a harcvonalon tegnap általában nyugalom volt. A Kárpátokban egyes szakaszokon harcoltak. A helyzet nem változott. *Höfer, altábornagy.*

Az orosz és francia harcterekről.

Berlin, március 6. A német főhadiszállás hivatalos jelentése: Yperntől délre az angoloknak tüzelésükkel jelentékeny veszteségeket okoztak. A Loretto magaslaton a franciáktól elragadt állásból az ellenségnek egy támadást tegnap éjjel visszavertük. A Champagneban a franciák tegnap és ma éjjel Le Mesniltől északra folytatták támadásukat. Az összes támadásokat visszavertük és állásainkat megtartottuk. Az ellenségnek Vauquoisnál az Argonneoktól keletre és a coenswoye-i erdőnél a Maastól keletre ellenünk intézett támadásai megúsultak. Mindazok a kísérletek, amelyek arra irányultak, hogy a Badoenviller környékén a legutóbb napokban általunk elfoglalt terepet visszafoglalják, kudarcot valottak. Egy tegnap este mély lépcsőzetes tagozásban elhelyezett erővel a Cellestől északra fekvő magaslat ellen intézett roham a franciák súlyos veszteségei mellett omlott össze. Több mint ezer halott francia fekszik akadálysaink előtt. Grodno körül a helyzet változatlan. Az oroszok támadásait véresen visszavertük. Lomzától északra keletre és északra az oroszok támadásai az ellenség súlyos veszteségei mellett megúsultak. Az első és második gárdahadosztályból számos hadifegyver maradt kezünk között. Tovább nyugatra a Visztuláig nem történt változás. Az oroszok Plocktól keletre ellenünk intézett néhány előretörése sikertelen volt. Skiernievicztől keletre az ellenségnek egy erős éjjeli támadása teljesen kudarcot vallott.

Amerika tiltakozik az Anglia eljárása ellen.

Washington, március 6. Hivatalos jelentés. Amerika és Anglia közt a viszály teljesen kiélesedett. Az Egyesült Államok kormányának legközelebbi joggyűze ultimátumszerű lesz. Amerika hivatalosan tiltakozni fog a tengeri hadjárat régi szabályának megsértése ellen s követeli, hogy Németországot az antant szabályszerű blokádjánál tartsa.

Hóviharok a Kárpátokban

Budapest, március 6. A Kárpátokban az óriási havazás lehet lenné tesz minden hadműveletet. Nagyonbárháru ütközetek a napokban nem is várhatók. A hó oly sűrűen esik, hogy pár lépésre se látni tőle. Az utak láthatatlanok. Az ismertető cserjék, bokrok he alatt állnak. A szélvihar által fölkavart hó milliónyi tüzes tűként kinn az embert. A mi katonáink kitűnő fődőzékekben, pihenve várják az idő megnyihülését.

A görög állásfoglalás.

Bécsből táviratozzák: Tegnap folytatták Athénben a koronatanácsot, amelyen a vezérkari főnök a hadsereg viszonyairól adott tájékoztatást. Hogy döntés történt-e Görögország legközelebbi állásfoglalására vonatkozóan, — nem tudni. Beavatott körökben azonban határozottan állítják, hogy a görög semlegesség utolsó óráit éli.

Buvárhajók pusztulása?

Berlinből táviratozzák: Az angol admirális hivatalosan jelentette, hogy nyolc német tengeralattjárót tegnap este Dover közelében angol torpedó-nassád elsüllyesztett. A legénységet megmentették. Ugyanazok londoni hivatalos jelentése szerint német repülőgépek megtámadták egy olajaszállító angol gőzöst. A levegőből bombák hullottak alá, de a gőzösnek sikerült egyes manőverekkel elkerülni a veszedelmet.

A Dardanellák ostroma.

Berlinből táviratozzák: A francia-angol flotta tegnap is folytatta a Dardanellák ostromát. Londoni jelentések meglepetve konstatálják, hogy a flotta több olyan új erődöt fódözött föl, amelyekről eddig nem tudtak s amelyek német messzehordó ágyúkkal vannak felszerelve. Konstantinápolyi jelentések szerint a francia angol flotta Bulahr elleni támadása teljesen eredménytelen volt. A Sultán és Napoleon erődök teljesen sértetlenek a Dardanellák elleni eredménytelen vízi támadások tarta kés-tették a szövetségeseket, hogy koncentrált szárazföldi támadást intézenek a szoros erődel ellen.

Oroszország új nagykövete.

Róma, márc. 6. Hivatalosan is megerősítették, hogy az orosz kormány Krupensky nagykövetet fölmentette s helyére Gierm nagykövetet nevezte ki.

Svájc a békéért.

Baselből jelentik azt a szenzációs hírt, hogy Svájc egész közvéleménye megmozdult a békéért. Városok, testületek, egyházi hatóságok memorandumot nyújtottak be a szövetségtanácsnak, amelyben kéri a többi semleges állammal való azonnali közbelépést a háború azonnali befejezése érdekében, mert Svájc ipara és kereskedelme nem bírja már el sokáig a világháború következményeit s a köztársaság kára már eddig is igen nagy.

A déli harctéren

Ujvidékről jelentik: A szerb harctéren a helyzet teljesen változatlan. Naponként megismétlődő ágyúharcok ki-vül semmi nem történik. — A szerb ágyúi még eddig semmi kárt se tudtak tenni a mi állásainkban, ellenben rögtön visszavonulnak, ha a mi ágyúink felelnek a támadásukra.

Iparosok összeírása.

Aradról jelentik: A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy mindazon lakatosokat, géplakatosokat, kovácsokat, vas- és fémműveseket, műszerészeket, ólomforrasztókat, hadigépeket, ácsokat, asztalosokat, nyergeseket, szűnyegárókat, cipészeket, szabókat, szerszámkészítőket, vas- és fémszerelvényeket és tímárokat, akik 1872-től 1892-ig születtek s katonai szolgálata alkalmatlannak találtattak, — össze kell írni. Ezen iparosokat katonai munkákra fogják fölhasználni.

Elhunyt főhadnagy.

Lowsonról jelentik, hogy Sós főhadnagy, a 20-ik honvédelmi gépezet gazdasági tisztje a harctéren szerzett betegségekben elhunyt. Sós főhadnagy egyik legújabb katonai tisztje volt a mi honvédseregünknek s így halála mély részvételt fog keltani. Tíz évig katonakodott Nagykanizsán.

HIREK

— **Elhunyt jótékony matrona.** N. gy. kanizsa város közönsége színtel részvétellel értesült, hogy öv. id. Fesselhoffer Józsefné szül. Gobra Betti urad, a Vöröskereszt Egylet nagykanizsai fiókjának elnöke, a korosabb arany érdemkereszt tulajdonosa ma reggel 93 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. A nemessévi matrona lazaságát bűzalmat fejtett ki, évtizedeken keresztül a jótékonyk körében a király elismerése is ezen érdemeiért érte. Halála előzől, régi nagykanizsai családot borított gyászba. A temetés vasárnap délután 4 órakor lesz a Kazinczy-utca 1 szám alatti gyászházban.

— **Róth Miksa temetése.** Róth Miksa, a főpostahivatal felelőse emlékező főnöki ma szombaton délután öt órakor temetik. A végkielégítéssel, amelyen a budapesti postaközlőszolgálatot és a pécsi postaszolgálatot küldött képviselik, a román. kath. temető halottszobájában fog lefolyt. Az engedélyezett mentális áldozat szombaton délelőtt tíz órakor lesz a plebáni templomban.

— **A mai koncert szereplői** pénteken este főpróbát tartottak a Polgári Egylet nagytermében. A főpróbán bontakoztak csak ki a hangverseny arányai, amelyek szinte fővárosi kereteket keltetnek kíváncsoknak. A felkészítést betöltő és program vilámmennyi száma igazi művészetet nyújt a megállapíthatjuk, hogy a művészet szereplők közül nem egy a művészet hívatásos szolgálatában is föltűnő keltene kiváló képességekkel, nagy rutinjával, így végig való művészi érzékével. Forró, művészi produkciókban gazdag est lesz a mai s míg a publikumot ritka művészetben részesíti, kedves meglepetést juttat a harctéren küzdő vérének.

— **Humor egy kinevezés körül.** Az egyik kaposvári lap megírta, hogy a király Majunké Józsefet, a nagykanizsai 20-ik honvédszolgálatos tartalékos hadnagyát főhadnaggyá nevezték ki. Ezt a hírt, mivel nem felelt meg a valóságnak, Majunké hadnagy a következő érdekes sorokban cáfolta meg: „Milyen tisztelt Szerkesztő ur! Ismerőseimről hallottam, hogy becses lapjában szíves volt engem főhadnaggyá kinevezni. Köszönöm megüdvözlő jóindulatát, de a kiutazás bányának, Majunké Ernő dr. népfőlkész hadnagyot érte, aki népfőlkész főhadnaggy lett. Mivel ismerőseim, jó barátaim gratulációkkal elhalmoznak, kérem, szíveskedjen lapjában a tévedést helyreigazítani. Mint fiatal hadnagy nem vagyok a jó ideig nem is leszek soron a főhadnaggy való kinevezésre, arra különleges érdemet szereztem. De... ma még piros élet, holnap fehér álom s a koporsóma még juthat is egy signum laudis. Addig is üdvözlöm a kaposváriakat s március 2. Majunké József, tart. honv. hadnagy”. Reméljük azonban, hogy a pompás humorú honvédszolgálatos a mellén fogja hazahozni a signum laudis.

— **Főhívás a hölgyekhez.** A Hadsegélyező felkéri mindazon hölgyeket, akik valamit feldolgozás végett magukhoz vettek, hogy azt mielőbb feldolgozva visszaküldeni kégynekedjenek, mert az idő előrehaladottsága folytán a téli holmik készítését beszüntetik, március 6. napig azért, mert az 5-6 nap múlva kezdő menetességekkel küldjük az utolsó szállományt a harctérre.

— **Mikor lesz vége a világháborúnak?** A kasszírnya közelében fekszik a nép. A jó falusiak hatalmas kosarait, amelyek dundznak a jótéle „haraitól”, lerakják a gyalogjáróra s egy várják a rácsok mögött a katonagyereket, akik éppen most tanít járnak a káplár ur. A gyalogjáróról le kell térni a kocsitra, mert lehetetlen a sok kosarat, asomagot állni. De ki neheztelne meg ezért? Ma egy éve még rendőrt kiállítottunk volna a forgalmi akadály miatt. Ma rugolódás nélkül térünk le a rendes útról, mert estünkbe jut: „Szegény véreink Muszkaországban derékig érő sárban járnak”. A háború türelme, elnézésre tanított bennünket! A falusiak várakozó tömegében iparosok külső kővére nézők furódik be s megszólítja a legközelebbi falusi asszonyt:

— Kít vár asszonyom?

— A fiamat.

— Katona?

— Az. Nemsokára megy a harctérre. Két fiam már ott van és éppen három hónapja nem írtak.

A falusi asszony szemmel könnyel telnek meg, amint folytatja: Birtosan elcsúsznak szegények, másképp írtak volna.

— Az iparosné vigasztalja az anyát:

— Az nem biztos. Miért nem tudakoljuk utánuk?

— Már tudakoltam. Azt írták Pestről, hogy még nincs hír róluk.

— Látja, én megtudtam mondani, hogy élnek-e, halnak-e?

A falusi asszony szeme fölcsillan:

— Maga?

— Én, merthogy jósnő vagyok. Már az újságok is írtak rólam. A multkor is megmondtam egy sormási menyecskének, aki már elcsúszta az urát, hogy az embere egészséges. Harmadnapra aztán az asszony jött mondani, hogy levelet kapott az urától.

A falusi asszony habozik:

— Mátja tudja, mondja meg... Nem kívánom ingyen a fáradságát...

Az iparosné szemből gyorsan előkerül egy peklis piros francia kártya. Szórja a lapokat jobbra-balra, aztán nagy határozottsággal mondja:

— A fia élnek. Az egyik fogoly orosz országba, de jó dolga van, a másik írt, de levele elveszett a postán. De majd ír megint. Alig fejeződik be a jóslás ott terem vadonatúj csukaszékében egy gömbölyű képű, riadtképzű gyerek. A falusi asszony fia. Az asszony az iparosnéhoz fordul:

— Mondja meg azt is, hogy ez a legkisebb fiam hazakerül-e a háborúból?

A kártya ismét lapjaira oszlik, aztán jön a válasz:

— Hazajön olyan makkegészségesen, mintahogy elment.

Az iparosné kezébe fehér pénzdarábot csúsztat a falusi asszony. Egy rendőrnő arra. Figyelemzteti kellene a szőlőmosságra. De amint az ember a falusi asszony megvizsgálódott arcát, reményteljes mosolygását látja, nincs szíve erre a kegyetlenségre. Az iparosné a következő percben már egy másik asszonynak keveri a kártyát...

— **Miss Sheba Tregoli a világ eme egyetlen átváltozó művésznője** két napi vendéglátására Nagykanizsára megérkezett és ma szombaton és holnap a Berlin nagymozgóban két szenzációs szketccseiben fel fog lépni. A közönség körében nagy érdeklődés mutatkozik a Miss iránt, aki tüneményes boszorkányszerű átváltozásaival mindenkit bámulatba ejt. — Az előadások szombaton 6 és 9 órakor, vasárnap pedig 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Jegyeket előre lehet váltani egész napon át a Berlin nagymozgó (Szarvas szálloda épület) pénztáránál.

— **Liszt Ártáblák.** A polgármester elrendelte, hogy minden listelárúító köteles színhelyiségében feltűnő helyen alkalmazni a maximális listelárú jegyzékét. — Ezen listelárú táblák kéregpapírra felhúva Fischer Fülöp fia könyvkereskedésében 60 fillért kaphatók. Telefon 179 szám.

— **A 48-as katonák köszönete.** Nagykanizsa város nemesséki közönsége már több ízben küldött szeretetadományokat a harctéren küzdő negyvennyolcasok és 20-as honvédek részére. A 48-as bakák részére a legutóbbi szállományt a VII. mezejárművitte el a harctérre, ahonnan most Halper alezredes csidőszertől ezredparancsnok a polgármesteri hivatalhoz intézett következő szép levélben köszönte meg a közönség figyelmét:

A VII. mezejárművitte el a harctérre, ahonnan most Halper alezredes csidőszertől ezredparancsnok a polgármesteri hivatalhoz intézett következő szép levélben köszönte meg a közönség figyelmét:

A központi jóléti iroda pedig a legénység részéről ezt a köszönetlevelet kapta:

Szerető szívvel gondolunk az otthonmaradtak nemes szívére, midőn ajándékaikkal vigasztalják a harctéren küzdő flinkat. Köszönetemet fejezem ki úgy a magam, mint szereteti bajtársaim nevében a harctéren jutott ajándékért. Hála Istennek jól érezzük magunkat és továbbra is vitélül küzdünk a harctéren és milyen szeretettel királyunkért. „Éljen a király”. Hazafias szeretettel a 48 ik gyalogezred 15-ik század 4-ik zug legénysége nevében: Farkas Lajos zugfőnök.

— **Gyermekhalál.** Keleti M. Mór nagykereskedő és családját pótolhatatlan vesztés érte. Ilonka leányuk pénteken délután nyolc éves korában elhalálozott. A temetés vasárnap délután négy órakor lesz. A gyászba borult család fájdalmában sokan osztozkodnak.

— **A B) osztályú besorozott népfőlkész első teendője.** A legutóbb besorozott B) osztályú népfőlkész figyelmébe ajánljuk, hogy háború esete azonnal érvényességgel bíró életbiztosítást rendkívül előnyös feltételek mellett köthessen a Magyar Francia biztosító társaság nagykanizsai vezérigazgatójához.

— **Összeírják a nőket Nagykanizsán.** Ma délután riadtan állított be egy fiatal varrónő a Zala szerkesztőségébe:

— Ma délután urak jártak kint nálunk a városházáról és egy nagy árkus papírosra felírták a nevemet. A szomszédokban is jártak, meg az egész utcában s mindenütt fölírták a lányokat. Azt beszéltek, hogy bennünket is besoroznak. Nem tudják kérem, miért írtak föl bennünket?

Tény, hogy a városban a közmunkára alkalmas nőket összeírják. A megírtak kis varrónőnyit tehát megnyugtattuk: a nőket nem viszik a harctérre, hanem legfőképpen főzésre, mosásra vasalásra, vagy más női munkára fogják őket alkalmazni. A házát továbbra is a férfiak fogják védeni, még pedig mind az eddigiekből láthatjuk, teljes eredményen.

— **Csak az egyen, aki dolgozik.** Nagykanizsán és Zalamegyében sokan vannak olyanok, akik a háborús világ zűrzavarát felhasználva, dolog nélkül, a jótékonyk illéteiből akarnak élni. De valószínűleg így van ez az egész országban. Szükségkérvén a város hatósága energikusan járt el a muskakerülőkkel szemben. A rendőrség ugyanis utasítást kapott, hogy a munkanélkülieket írja össze. Amint a konszkrálás meglesz, ezekről első sorban megvonják a segélyt, másodsorban kénszermunkára alkalmazzák őket. A példát érdemes volna nálunk is követni.

— **Asztal Nilsen,** a legkiválóbb dán tragika, misztikus művész legnagyobb interpretációja fog játszani ma, azaz szombaton az Uránia mozgóképpalotában repriként színe kerülő „A házatlan leány” c. aktuális drámában, s így minden mólattal, az Uránia mai műsorán, teljesen felesleges, még csak annyit említenek meg, hogy a tegnapi színe hozott „Házatlan rendületlenül” című kém dráma is műsoron marad, mely kiválólag tekintetben mintén megállja a helyét a slágerek közt.

— **A sült galamb.** A közönség körében nagy föltűnést keltettek a Pesti Hírlap számai, amelyeknek hasábjain nap-nap után új hasábjakat talál az olvasó. A pénteki szám első oldalán, a vezércikk helyén például csak a címet találjuk: A sült galambok. Aztán következők körülbelül két hasábjai szöveg nélküli rész. Az olvasót természetesen ez a kíváncsiság s az emberek az utcán, kávéházakban egyébről sem beszélnek, minthogy micsoda kemény igazságokat, vagy mily szörnyű vereség hírt hirta már megint ki a Pesti Hírlapból a cenzor kegyetlen cenzúrája. Minden lappal megeshetik ez a malőr, de ilyen szűrű és ilyen föltűnő módon mégsem volna szabad a lapok a cenzor plajbázának meglátásán. A Pesti Hírlapnak elég nagy iról gárdája van ahhoz s elég alkalmas a nyomdatechnika is hozzá, hogy a kihagyott részt késedelem nélkül pótolja. Ha jól utána nézünk, a szerkesztői főbban is találunk mindenkor egy két kősz vezércikket. Eppen ezért helytelen dolog a közönséget, amely amúgy is könnyen hajlik a poszizmizmusra, napról-napra rosszat sejtető kihagyásokkal izgatni. Azonkívül ez a naponkinti megismétlődés a lapot is könnyen föllétebbhírássá gyászja beverli.

— **Vessük be kertjeinket.** A Zala néhány napja fölhívta a közönséget, hogy az idén a legkisebb kertben is virág helyett főzelekéfért termeljen, mert egyetéről csak így láthatjuk el konyháinkat ezzel a fontos élelmittel, másrészt csak így küzdhetjük le a túrhatalmas pici drágaságot. Ma már nem szabad mindent a falusi termelőktől várni, mert azok a fontosabb megőrzés miatt és megfelelő munkaerő hiányában az idén elhanyagolják a konyhakertészetet. Több vidéki városban a hatóság hívta föl erre a közönséget, tájékoztatást is nyújtva egyúttal a praktikus kertművelésre. A közönségnek különösen ajánljuk a korai főzelekéfék termelését, mint például: kelkáposzta, fehércáposzta, kalarábé, spenót, tök, petrezselyem, cukorborsó, sárgarépa, paradicsom, uborka, hagyma stb. Ezek a főzelekéfék nem kívánnak nagyobb gondozást s kevésbé termékeny talajon is jól fejlődnek. Több vidéki városban a városi kerítészet a szükséges palántákat ingyen bocsátja rendelkezésre. Nálunk ezt a közönségnek másutt kell beszerezni, de ez sem ártunk nagyobb nehezségbe, mert palánták olcsón szerezhetők be.

— **Az elkobzott nőlkilapok.** Brüsszelben, az elegáns, nagyvilági belga fővárosban, ahol most német népfőlkész vastagtalpu cipő koptatják a finom aszfaltot, a női kalapok terén új divat született meg. A belga hölgyek olyan kalapokat kezdtek hordani, amelyek teljesen és híven lemásolják a belga tisztisapkákat. A belgáknak természetesen nagyon tetszett ez az új divat. Ma már a tisztisapkák nem járhatnak elvezett fővárosok utcáin, legalább az asszonyok hordják a tisztisapkát. A németek azonban — mint a „L'echo Belge” szomszoros hírlap adja — tüntetések vették az új kalapdivatot és betiltották. Akadtak ugyan továbbra is vállalkozó szellemű hazafias belga nők, akik mit sem törődve a tiltó rendelettel, nem váltak meg az új kalaptól, — ami első sorban asszonyi műveltségnek fogva érthető is — de mikor a brüsszeli német rendőrök egy napon husz tisztisapkás asszonyt tartóztatnak le, egyszeribe vége lett a tisztisapkás divat háborús kalapdivatnak. Ma már egy brüsszeli asszony sem jár belga tisztisapkában. Legfeljebb otthon, ahol nem látja senki.

Arat: 1/2 üveg (honapokig elég) K. 2. — 1/2 üveg K. 1.20

Aki következtetésen mindennap használja az Odol, az mai tudásunk szerint az elképzelhető legjobb és legolcsóbb fogkezelő.

Odol

A világ legjobb szájvizet

Forman

nátha ellen

Szemes árt 40 fillér

Fog-Krém

KALODONT

Szájvíz

Felkeltő szerkesztő: Tóth Zoltán

Idézők: A szerkesztő felkeltő:

Felkeltő: Lajos

Idéző: Fülöp

A Dardanellák bejárata a Földközi-tenger felől, ahonnan az egyesült franciá-angol flotta támad.

A régi sörház vendéglőben 20 - 25 kocsi istállótrágya

azonnali kihordással ingyen kapható
Schlesingernél

Ha jó bort akar olcsón inni,

ugy izelje meg Sáfrán József „ARANY-HEGYI” borait, mely literenkint zárt-palackokban 72 és 80 fillérbe kerül
SÁFRÁN JÓZSEF fűszerkereskedő
magyar-utca 74. Telefonszám 286

Molnárt keresek

Állandó alkalmazásra. Jó fizetéssel mie-
lőbbi belépésre. Ajánlatok közvetlen
MOSONYI ARTHUR gözmalma Zala-
apáti küldendők.

Uj, legjobban áttekinthető!

Az Orosz-Osztrák-Magyar-Német
harctéri-térkép 1 : 750 000, ki-
adja a cs. és kir. katonai föld-
rajzi intézet. Ára 2 K 50 fillér,
vdszonra huzva 4 korona 50 fill.

Harctéri-Atlasz

tartalmazza a világháború összes
térképeit vászonba kötve ára 2 K
40 fill. Kapható:

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Csengeri utca 27/a. FISCHEL-féle házban
a földszin-
ten egy **4 szobás lakás**
fürdőszobával és összes mellékhelys-
gekkel, vízvezeték-
kel május hó 1-re **kiadó.**

Teljesen új
üzletberendezés
eladó!

Schvarcz Dezső

uri- és női divat kereskedő
előbbeni Csengeri utca 5.)
helyiségében levő teljesen új
berendezés, állványok részben
üvegszekrényekkel, pulatok üveg-
betéttel, ka-sz: tükörrel to-
vábbi egy ugyanakkor teljesen
új álló íróasztallal ellátott
Wertheim kassza E. L. A. D. O.

Bővebbet:

Schvarcz Dezső
uri- és női divatruházában,
NAGYKANIZSÁN Fő-ut 5.
a Korona kávéház mellett.

Ajánlja du-an felszerelt raktá-
rát uri- és női divat, valamint
katonai felszerelési cikkekben.

Szolid kis olgálás. Szabott
árak. ☎ Telefon 238.

Előírás szerinti

harctéri dobozok

:: kaphatók ::

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésében
Nagykanizsán Kazinczy-utca.

AUTOFUVAR

:: megrendelhető ::

Ifj. RIEDL JENŐNÉL

Kazinczy-utca 37.

Erzsébet-tér, Báthori u. 14. sz. házban egy

2 szobás utcai lakás

megfelelő mellékhelyiségekkel május 1 re
kiadó.

A Dél-zalai takarékpénztár főut 8
sz. házban

1 udvari II. emeleti 4
szobából álló lakás és
1 udvari bolthelyiség
1915. május 1-től
bérbe kiadók.

URANIA mozgóképfilm palota

ROZGONYI-UTCA 4 szám
Csak egy nap! ☎☎☎ Csak egy nap!
Kinematográfiai repriz esemény!
KÖZKIVÁNATRA!

A mozgóképfilm legújabb látványosságai

ASTA NIELSEN-nek

a világ leghíresebb mimotrágiájának főszereplője
Március hó 6-án, szombaton:

A hazátlan leány
Aktuális kémdráma 3 felvonásban.

Hazádnak rendületlenül

Hazafias dráma 5 felv.
Rendez: helyszíni, Mendota-ünnep és vásárnapokon
8, 5, 7 és 9 órákor. Hétköznapiakon pedig 6 és
9 órákor.

Vásárnap: **LARSSEN UTOLSÓ BÜNTETTE** dráma

A ZALA TÁRCÁJA

Készül a földözék.

Január közepe táján találkoztam a déli harc-
térrel az oroszok ellen vezényelt ezredem elő-
ször az ellenséggel. Nagyon vágyakoztak a ta-
lálkozás után, mert hiszen a szerb hadsereg
színejavával mértük össze már fegyverünket s
így egészen jogos volt ama kívánságunk, hogy
összehasonlítsuk tehesünk a két ellenség harci
kedve és készsége között.

A mérleg a szerbek javára billent. — A
szerb katona jobb, erősebb, kitartóbb s ami
legfontosabb, öntudatosabb katona az orosznál.
Mink tudjuk, hogy miért harcolunk, tudjuk,
hogy lét és nem lét kérdéséről van szó, de az
orosz katona csak azért harcol, mert az atyuska
így akarja. Az orosz defenzív szellemű, a szerb
offenzívebb nálánál. Mindkettő nagy mester a
fedezékek készítésében. Ez talán az egyetlen,
amitőlük kellett eltanulnunk.

A mi honvédeink — de vele együtt az
egész hadsereg — szellemileg nem egyezik ezzel
a bojkálással. Mi a nyílt, tisztességes harcnak
vagyunk a hívei távol áll tőlünk minden re-
fúzió. Mi az ellenséget erejében keressük,
hogy ezt mérjük össze a miénkkel. Ez az oko-
zója néha nagy veszteségeinknek is. Mikor he-
teken át elkészítettük nehéz munkával és kitar-
tással földözékeinket, midőn már annyira be-
súgtak magunkat a földbe, hogy fölünk hegye so
látszik ki, midőn a legnagyobb biztonságba
helyeztük el embereinket, akkor lehet a leg-
kedvetlenebb arcokat látni, akkor pánaszko-
dnak embereink legtöbbször. Nem vagyunk bara-
tai a föld alatti életnek. Nekünk élető lelkünk
a mozgás, az előretörés. Lelkünk, testünk, bele-
tűszed, beleszab ebbe a mozdulatlanba.

Ha az ellenséges földözékeket nézzük és
nem látunk a környéken semmi mozgást, már
nem hallgatunk az ész szavára, már előremen-
nénk, pedig száz és száz alakban vár reánk a
halál. — A mi természetünk ott mutatkozik a
korcsmai verekezésben. Nyíltan, egyenesen ro-
hanunk egymásra, nem keressük furfanggal,
csalafintással kibúvót a harc alól, hanem
összemerjük erőnket. Aki a ul marad, az ott
hagyja a csatateret, elismerve az erősebb jo-
gat. Ez a természet sok vérünkbe került már
és még fog kerülni. Igaz ugyan, hogy eddig
sikereink titka is éppen ebben rejlik.

A rajvonalba lögő orral figyelik a tűz-
ségi harcot és boszusan kérdik egymástól:
— Mi marad nekünk?

Sok idő mulik még el, amíg tanulunk el-
lenfeleinktől, amíg megtanuljuk összes furang-
jaikat és cselvetéseiket. Hanem azután, ha el-
tanultunk valamit, akkor tul teszünk mestere-
inkben. Számos olyan fogást tanultunk már a
szerbektől és oroszoktól, amelyeket kedvezőbb
eredményre használunk fel ellenük most, mint
kezdetben ők mi ellenük. Peldául a kéz-
gránát és a bomba. Addig dobálták köztük
az átkozott dolgokat, amíg végre mi is rakap-
tunk s a napokban egyik járőrünk egy egész
orosz századot szétzört tizennyolc kézigránát-
tal. Bár a járőr csak öt emberből állott, egy
egész százak szuronyrohamját verte vissza s cu-
pán három szurt sebet hoztak el emlékül az
oroszoktól.

Hetek óta dolgozunk védő vonalainkon.
Hadsereg csoportunk mint lekötő csoport nem
mehet eddig előre, amíg a szárnak nem gyá-
korolnak nyomást az ellenségre. Természetesen
ezt az időt fel kell használnunk újabb beren-
dezésre, hogy egy eseti ellenséges tá-
madást sikerrel verhessünk vissza.

Aki még nem látott ilyen munkát, el sem
tudja képzelni, milyen óriási teljesítménnyel kö-
vetel ez a katonától. Nehezebb munka ez bár-
milyen harcnál, vagy napokon át tartó előre-
nyomulásnál is. A kis Lienceman-féle ásóval kell
dolgozni. A fagyott köves talajban emberma-
gasságnira kell beásni magát minden ember-
nek. Ez a kezdete, kiinduló pontja a további
munkának. A mély lyukak lassanként szélesed-
nek, nagyobbodnak s néhány napi munka után
egy összefüggő hosszú, mély árok lesz belőle.

Tessék elképzelni ezt a munkát. Szerel-
vénye minden embernek a hátán van. Teljes
készletben maroknyi földet képes csak kiásni.
Körmével, áscájával, szuronyával, csákányával
feszítve, tördelve, kaparva vájja mélyebbre és
mélyebbre a földözéket. Ott van mellette fegy-
vére s majdnem úgy, mint hajdan a zsidók,
egy kézzel építünk a másikkal meg harcolunk.

Először két-három ember fedezéke ér
össze, majd lassankint leomlik a válaszfal ezek
között az oduk között. Ezzel azonban még nincs
készen a védővonal. Most jön a munkának a
második része. A földözéket be kell földni,
vagyis sárpallmentessé kell tenni. Ez abban
áll, hogy az árok szélein 15—20 centiméter
vastag fikat fektetünk egymás mellé. Erre galy
vagy fenyőágak jönnek, majd pedig 30—40
centiméter vastagságban föld. Nyúl terepen ez
a munka tízszeres folyik, hogy az ellenség észre
ne vegye. Meg van nekik az a furcsa szokásuk,
hogy egyes emberre ágyúval lönek, ha nyil-
tan mutatkozik.

Harmadik fázisa a munkának a leplezés.
Ez abban áll, hogy hóval és fenyőgallyakkal
bevonjuk a földözékeknek az ellenség felé eső
részét. Az utóbbi napok melege azonban meg-
ette a havat. Hozzá kellett fogni az új munká-
hoz. Az esőzések folytán valószínűleg tengerek
keletkeztek a földözékekben. Ki kell padlózni
és esőmentessé fenni a tetőket.

Alig végeződik be a munka, már is újabb
dolog vár az emberekre. A földözékeket össze-
vetel ez a katonától. Nehezebb munka ez bár-
milyen harcnál, vagy napokon át tartó előre-
nyomulásnál is. A kis Lienceman-féle ásóval kell
dolgozni. A fagyott köves talajban emberma-
gasságnira kell beásni magát minden ember-
nek. Ez a kezdete, kiinduló pontja a további
munkának. A mély lyukak lassanként szélesed-
nek, nagyobbodnak s néhány napi munka után
egy összefüggő hosszú, mély árok lesz belőle.

kell kötni a tartalékkal, hogy veszély nélkül
lehessen a rajvonalba jutni. Hosszu cikk-cakos
embernyi mélységű árkokat kell ásni jobbra-balra.

Igy készül a védővonal. De mennyi bajjal
jár ez. Beomlások, leszakadások napirenden
vannak. Ujra kell kezdeni elülről a munkát.
Hogy mennyi szenvedéssel, mennyi munkával
jár ez, lsten a megmondhatója. Arról nem is
szólok, hogy mi van ilyen védőszakaszban, ha
nagyobb esőzések vannak. Fel napig csak állja
az esőt, amíg a föld tele nem szívja magát
vízzel. Addig örömmel újságolják egymásnak
az emberek, kié jobb. A dicsékvők serege
lassankint elfogy s azt látjuk, hogy az egész
vonalon a legnagyobb esőben serényen dol-
goznak az emberek. Ma már mindenki tudja,
hogy sárpallmentes árok fedezéket lehet építeni, de
esőmentest soha.

Valóságos labirint lett a hegyhátról. Ava-
tatlan emberek eltevednének ezeken az utakon
Vendégeinket már a szárazlajtól küldöncök ve-
zetik a védővonalon bármely pontjához. Persze
ilyenkor ríkan fordul elő. Néha-néha megláto-
gatnak a sajtóhadiszállás tagjai. Mennyi öröm
s mennyi kérdés röpül ilyenkor feljükk!

Igy élünk mi már napok óta. Sávárogya
nézünk a szomszédos hegyekre. Mikor megyünk
már előre? Eddig még nem sikerült oroszral
összemérni fegyvereinket. Fut előlünk már hetek
óta. Járőreinknek már több szerencséjük van,
mert ők gyorsabban összejönnek velük. Nin-
csen éjszaka, hogy 5—6 orosz ne hoznának.
Az egyik fogolyunk azt mondta az ezredpa-
rancsnak:

— Menj vissza fiam és hord el magaddal
társaidat. Látod itt, jó dolgokat van, te pedig
kereshetex rajta pár koronát.

— Nem megyek én már többé vissza!
Örülök, hogy itt vagyok. Legyen a többinek
is annyi esze, mint nekem s jöjjenek át ők is.
Dr. Vasek Ernő.

Telefon: 323.

Tavaszi ujdonságok

Női és leányka felöltők,

Gumi köpenyek,

Kosztüm kelmék,

Bluz és pongyola

kelmek,

Selymek,

Mosó árak,

Kosztümök,

Bluzok,

Pongyolák,

Fehérneműek,

Féreg mentes selyem

:: ingek és nadrágok ::

Hadbavonultaknak nélkülözhetetlen, a legolcsóbb árban szerezhetők be

Barta és Fürst

divatruházában

Nagykanizsán Fő-ut

CSENGERI-UTCA SAROK.

Naponta érkező ujdonságainkat kérjük megtekinteni. Vete nem kötelező.

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, qamasznik, hócipők

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőruházában NAGYKANIZSÁN, Fő-ut

:: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. ::

79 szám./1915. végreh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbíróságnak 1015. évi Pk. 945. számú végzése következtében Dr. Bród Tivadar ügyvéd által képviselt vb. Krausz és Farkas cég csődtömegének a csődjeltárban 1. 451. sorszámok alatt felvett 7896 korona 55 fillér kétes követelés, amely követelések behajthatóságáért a tömeggondnok nem szavatol nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbíróság 1915. évi Pk. 945. számú végzése folytán Nagykanizsán a kir. járásbíróság 10. számú irodájában leendő megtartására

1915. évi március hó 10-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Nagykanizsán, 1915. évi február hó 27. napján.

Háán Gyula kir. bir. végrehajtó.

Szőlő oltvány!

A háborús állapotok miatt lezártított áron eladó:

1-ső osztályú gyökeros fás oltványok:

Borjak ezre 120 R

Csemefajok ezre 140 R

Csabagyöngye, Szászoros

és piros Delaware ezre 200 R

Gyökeros zöld oltvány 200 R

Ripária Portális gyökeros 20 R

Rupestrís Montikula 40 R

Rip. Berlandieri ezre 80 R

Nagyobb mennyiség vételénél megfelelő árengedmény.

Fenti árak csomagolással értendők

Rendelésnél az összeg 1/4 része beküldendő.

Hegyaljai aszu és asztai borok

jutányus árban. Tisztelettel

Molnár Mihály

12099 Abaujzántón.

A Zala Hírlapkiadó és Nyomda r. t. Nagykanizsán

évi rendes közgyűlését

a 1. évi március 4-ére összehívott közgyűlés határozatképessége folytán

1915. március 21-én délelőtt 11 órakor

saját helyiségében tartja meg, melyre a t. részvényeseket ezennel meghívja

AZ IGAZGATÓSÁG.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság évi jelentése és az évi mérleg megállapítása.

2. A felügyelő-bizottság jelentése a számadások megvizsgálásáról.

3. A mérleg és számadás helyben hagyása és az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása.

4. Az alapszabályok 26. §-a értelmében a kisorsolt 5 igazgatósági tag helyett, névszerint: Dr. Balázs Zsigmond, Caillag Jenő, Domány Armin Eperjesy Gábor, Fischel Ernő újból, vagy helyettük mások megválasztása 3 évre.

5. Az alapszabályok 33. §-a értelmében 5 felügyelő-bizottsági tagnak 1 évre való megválasztása.

10. §. Azon részvényesek, kik szavazati jogukkal élni kívánnak kötelesek részvényeiket legalább 8 nappal a közgyűlés megtartása előtt elismervény mellett a társaság pénztárára letenni.

11. §. Szavazati joggal csak azon részvényesek bírnak, kiknek nevére a részvények a közgyűlés megtartása előtt legalább hatvan nappal a törzskönyvben átíratk.

15. §. Ha az egybehívott közgyűlés nem volna határozatképes, akkor 14 nappal a közgyűlés ugyanazon a módon újból összehívandó, amely másodikban összehívott közgyűlés határozatképes a részvények és a szavazatok számára való tekintet nélkül, de ez csak oly tárgyak felett határozhat, melyek az elnapolt közgyűlés napirendjére már ki voltak tűzve.

Országos érdek

hogy az idei termés fényesen sikerüljön, kötelessége tehát minden földbirtokosnak a tavaszi vetést idejekorán kártevők ellen megvédeni. A vetőmagnak ellensége: a varjúk, egerek, hangyák és az üszök, melyek ellen biztos védelmet nyújt a kitűnő

CORBIN

csávázó-szer, mely 8 év óta bevált, miként azt tudományos intézetek, valamint gyakorlati gardák alapos kísérletei hitelesen bizonyítják. A Corbin nem befolyásolja a vetőmag csírázó képességét! Buza, roza, árpa, zab, kukorica, répa, kender, bonyhavetemények stb. magjainál alkalmazható egyaránt kitűnő eredménnyel. A jelesleg drága kékkővel való csávázás, mely csak üszök ellen véd, teljesen elmaradhat.

Megrendelések idejekorán, lehetőleg azonnal eszközözendők; mert a vasúti szállítás száma vonalon akadálylyal jár.

Rögtön küldünk árajánlatot, (igen egyszerű) használati utasítást és bizonyítványmásokat érdeklődőknek.

Dr. Keleti és murányi vegyészeti gyára Ujpesten,

valamint a főelárusító:

Rosenfeld Adolf Fiai, Nagykanizsa.

Előnyös beszerzési forrás!!!

Tudatom a t. c. közönsséggel, hogy

ékszerműhelyemet

Főter 8. sz. Bazárépületben (1-ső udvar) helyeztem t. ::

Elvállalok mindennemű arany, — ezüst és más ékszműmunkát a legfinomabb kivitelben és ezek legolcsóbb javítását a legutóbbi árak mellett.

Vasgyűrűk béléstét legolcsóbban vállalom.

Éveken át külföldön szerzett tapasztalataim révén legjobb kiszolgálást biztosíthatom.

Saiva pártfogást kér

Fried József ékszerész.

Meghívásra hához megyek. Vidék-megrendeléseket pontosan eszközölök.

Nagykanizsán, Vörös-marty utcában lévő 27. számú kis

magánház,

amely alatt van kettő egy szobás lakás, nyáron szép árnyos bekerített udvar hozzá nagy kert folyó évi május 1-től kiadandó. A kertet korábban is belehet rendezni. Felvilágosítást HITZELBERGER L. úrtól kapni.

őzv. Schável Lajosné

épület és mulakatos

Nagykanizsa Rozgonyi-u 9

Telefon 122. szám

Elvállal vaskapuk, rácsok, takaréktűzhelyek, szivattyuskutak, fürdőszobák, vízvezeték berendezését és épületvasalást.

Minden lakatos és vízvezetési munkálatokba vágó javításokat a legutóbbi nyosabb árban eszközölök.

Az új Bogenrieder-féle palotában

EGY LAKÁS,

mely áll 3 szobából, fürdőszoba, vízvezetékkel és az összes mellék-helyiségekkel f. évi május hó 1-ére KIADÓ. Bővebbet: Bogenrieder Józsefnél Batthyány-utca.

Millió ember használ

KÖHÖGES

rekedtség, katarus, elnyálkodás hurut és görcsös köhögés ellen hiszárólag a jól ismert

Kaiser-féle

Mell-karamellák

(a három fenyővel)

cukorból. — 6100 közeggyőzőleg bizonyított bizonyítvány orvosoktól és magánorvosoktól a biztos határol. :: Rendkívül kellemes és jóízű bonbonok.

Caomagja: 20 és 40 fillér doboza 60 fillér.

Kapható: Neumann Aladár és Reik Gyula Szabó Albert, Múzeum-utca Árpád és Balazs Lajos úrak gyógyszerárúháiban.

Katonatiszteknek

önkénteseknek

a hadbavonulás, ujoncképzés alkalmával épületes órát szerez a jelentősebb szaklapok által is legelismerőbb bírálatban részesült, igen egyszerű humoros művecske:

„Der Rekrut“

militärische Briefe zur Erbauung

für Rekrut und Instruktor

12. HANS WEBER 46. gy. sz. t. f. hadnagya

A szöveget 80 iradeti Anton Ohmeyer (Schlössmann-irányu) művészi rajza kíséri.

Ara 3 korona.

Kapható Nagykanizsán

Fischel Fülöp Filmhírvykorcsolatásban

„Kasza-utca.”

Vidékra a postai állomás beiktatása mellett bérmentesen szállítom.

Abstracts 2. 25 (Fishes and

TELEFON-SZÁMOK:

Gesamtanhangs zu Niederlagen: 00
 Für Niederlagen: 00 00 00 00 - 100
 Summe: 00

POLITIKAI NAPILAP

Estimated Area

Isotopic Studies: Carbon

Beyt Sektörü	68.00	69.00	70.00	71.00	72.00	73.00	74.00	75.00	76.00	77.00	78.00	79.00	80.00	81.00	82.00	83.00	84.00	85.00	86.00	87.00	88.00	89.00	90.00	91.00	92.00	93.00	94.00	95.00	96.00	97.00	98.00	99.00	100.00
---------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

Aggregat	20	20	20	20	20	Sum
Palare	20	20	20	20	20	Sum

Eigenswerte 0.6 0.7 0.8 0.9 1.0

postal institutions!

Buy here	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.00
Mayedhere	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.00

Paidara	00	00	00	00	00	80
Budapest	00	00	00	00	00	90

Exxon, April 8, 1994.

Shaded areas are 1 mile
wide and 10 miles long.

szabvány szerinti vagy fel-

© 2000 Blackwell Science Ltd

— *Hivatalos jelentés.* —

Orosz Lengyelországban ismét heves ütközések folynak. Az oroszok itt elke-
seredetten védekeznek támadásaink ellen
s helyenkint ember-ember ellen küzd.
Azonban az oroszok elismerésre méltó
vitésége nem tudott eredményeket el-
érni. Tűzsergünk itt is, ott is gyors
visszavonulásra kényszerítette őket. Ál-
talában a legutóbbi hivatalos jelentések

szerint tüzserégünk csodálatos eredménnyel működik, míg a hajdan legendás orosz tüzserégről hallgat a krónika. Valószínű, hogy az orosz csapatokat terepnehezségek miatt nem tudja tüzserégük mindenhova elég gyorsasággal követni. Höfer altábornagy vasárnap jelentése ezeket mondja:

Budapest, március 7. (Hivatalos) Orosz-Lengyelországban arcvonalunknak egyes szakaszain tegnap heves harcok voltak, melyek helyenkint legrövidebb távolságban folytak le. Tüzérségünknek jó tűzhatása az orosz osztagokat arra kényszerítette, hogy előretolt állásaikat jelentékeny veszteségek mellett kiűrtsék. A Kárpátokban, ahol a harcok különböző helyeken kedvező magaslati állásokért tovább tartanak, az oroszok éjjeli támadásait mindenütt visszautasítottuk. Nyolc tisztet és ötszázhetven főnyi légénységet foglyul ejtettünk. Délkelet-Galiciában most is nyugalom van. *Höfer* altábornagy.

Budarestből jelentik: A szenátus és a kamara felhatalmazzák a kormányt, hogy a szükséghez mérten bármikor elrendelhesse az egész ország területén az ostromállapotot.

Athénből sürgönyzik : György király a megbukott Venizelosz helyébe Zaimissz akarja miniszterelnökké kinevezni. — Zaimissz 24 órai haladékot kért, hogy a pártokkal tárgyalhasson.

Uj békeakció.

Frankfurt, márc. 8. A Frankfurter Zeitung jelent Newyorkból: A World úgy érte-
szli, hogy Wilson sinök rendkívül magatalma-
zott kild Európába, ahinek az a feladata,
hogy az európai kormányoknál puhatóldozák
azírást, hogyan fogadják Amerika újabb béke-
kérveitettét. Husza orrades elmegy Londonba,
Párisba, Pétersvára, asztán Berliab és Bécsbe.
Amerikai diplomáciái kőrökben bíznak benne,
hogy Wilsonnak ez az újabb kidefete kedve-
zőbb eredményben fog járni, mint a mult év
augusztusában tett békeajánlata.

Tizennyolctól ötvenig.

Ujvidékre! Jelemtik: Ujvidéken szombaton plakátokat ragasztottak ki, amelyen föl hívják az összes háttulajdonosokat, intézeti vezetéseket, bérliroket, házfelügyelőket, hogy a házukban lakó és 1865 évtől 1897 évig született polgári egyének nevét, születési évét és helyét, foglalkozását haladéktalanul jelemtszék be. Az 1878 - 1896 évi születésűknél be kell jelemti azt is, hogy hol jelemtsztek népfelkelő személn. A 18 évtől 50 évig terjedő korhatáru és fegyveres szolgálatra alkalmasnak nem talál polgári egyéneket közmunkák végzésére fogják fölhasználni. Az összeírás a honvédelmi miniszter rendeletén alapozik.

Gyorsított közigazgatás.

A háború sok olyan érvét ajtást hoz
gyakorlatba, amelyre a béke idején gondolni
se mertek volna. A kormányrendeletek, a
meljeket a külföldi periferiákban kell végrehajtani
megérkeztek a vármegyék törvényhatóságok
nál a vármegye alispánjához, aki a rendeletet
beiktattatta, az irattárolással közzétette az
előadóknak, ez elintézte arról, hogy minden a
főszolgabírtnak, s míg a rendelet "legelőbb"
ti kézen átmegy, ti könyvbe be-az kiírdott,
postára került, a főszolgabírtnak jött, a leg-
gyorsabb időponban teljesített bírókrajlikus
huzavona után elfelejtett egy hét. Most a
minisiteriumok sürge rendeltetést, a mel-
kőket a vármegyékben nyernék végrehajtás-
követlenül a járási főszolgabírtnak küldi
meg, egyben a rendelet egy másolatát az
alispánhoz is eljuttatják, hogy tudjon róla.
Igy aztán a főszolgabírók kérelmére adtak
bírókrajlikus gyorskijáratka elmarad s az így
a lehető leggyorsabb elintézésben részesül. Sz-
has az egyenlőségben világáhabon kellett.

A németek harczai.

— *Hivatalos leletés.* —

Nyugati hadszíntér: A tenger és a Somma között általában csak tengeri harcok folytak. Yperntől délre az ellenségnek tízezer főterelői kísérletet megkíséreltek. A Champagneban csapataink előbbre jutottak. Az ellenségtől néhány lövészárkot hódítottunk el és mintegy hatvan hadifogoly került a kezünkbe. Le Mans-tól északra keletre a franciáknek állásaink ellen intézett támadásaikkal gyalogosági és tengeri tüzelésükben a franciák legvalószínűbb vezérőrnagyai mellett összeomlott. Badoevillertől keletre az ellenségnek előterelőseket visszavertünk. A Vorgeésben Münster-től nyugatra és Sentheim-től északra tegnap megkezdett harcok még nem jutottak befejezéshez. Keleti hadszíntér: Grodnótól északnyugatra hadműveleteink törzserőre folytak. Az oroszoknak Lomától északra keletre Mporcra eljutottak. Intézkedni támadást visszavertük. Praszynától nyugatra is visszavertünk több orosz támadást. Ruvától délkeletre támadásaink sikeresek voltak, 3400 orosz elfogtunk és 16 gépjárművet zsákmányoltunk. A legfőbb hadművelet.

Portugália kettészakadt.

Rómából táviratozzák: Portugáliában fejteződött a rend. A tárgyalások, amelyeknek a különböző pártokat kellett volna összehozni, nem sikerültek. Erre a kormány a parlament üléseit elnapolta. A demokraták ennek dacára összegyűltek a parlamenti ülésteremben. Fölvonulások alkalmával óriási tüntetés volt. A tüntetőket rendőrcsapatok verték szét. Barreto tábornokot Észak-Portugália elnökévé választották meg. Állítólag a tábornok már megkezdte az új kormány szervezését. Így tehát Portugália egyelőre ketteszakadt.

Amerika

nem enged.

Pekingből jelentik: Az Egyesült Államok kínai nagykövete hivatalos nyilatkozatot tett, mely szerint Amerika erőlyesen meg fogja védelmezni Kína integritását. Kínában a kijelentést nagy megnyugvással fogadták.

A Dardanellák körül.

Budapestről táviratozzák: Az orosz lapok nyomatékosan hangoztatják, hogy Oroszország egyetlen hatalom kedvéért sem hajlandó a Dardanellák kérdésében elfoglalt s már ismertetett állásfoglalásából engedni. Oroszország a Dardanellákat teljesen a saját és kizárólagos tulajdonába akarja keríteni Ennek hangoztatását Angliával szemben tartja szükségesnek Oroszország. Angliának tehát úgy látszik, más tervei vannak a Dardanellákkal, s a szövetségeseknek csak arra van egyöntetű megállapodásuk, hogy a szorost a törököktől elveszik. Egyébként a szorost tegnap ismét bombázták, de jelentősebb eredmény nélkül. A szárazföldi támadásra külföldi vélemények szerint nem állíthat elő az antant megfelelő erő.

Pétervári legújabb jelentések szerint az orosz kormány tudára adta Angliának, hogy a Dardanellák kérdésében várja felvilágosító kijelentést az orosz érdekeket teljesen kielégítő nyilatkozattól.

Miniszterek útja

Budapestről táviratozzák: Haza! Samu báró honvédelminiszter Sándor János bellügyminiszter kíséretében vasárnap Miskolcra érkezett megbeszélést az egészségügyi intézkedéseket. A miniszterek még az este visszatértek a fővárosba.

HIREK

Munkára fel!

Közeledik a tavasz, a mezőgazdasági munkálkodás ideje. Talán korábban kezdődtet be, mint máskor, de bizonyosan fontosabb feladatokat hoz magával, mint rendesen. A világháború pusztításait gazdasági téren fokozottabb termelással kell ellensúlyozni: a több munkára kevesebb erő áll rendelkezésre, mert hiszen a munkások javára leigyeztetve a háza védelmében. Ebből az következik, hogy az itthonmaradt lakosságnak a legnagyobb buzgalommal kell hozzájárulnia a föld megműveléséhez, a minden irányban való gazdasági tevékenységhez. És ha már ezt minden épkezi polgártól megkívánja a háza, különös mértékben követelheti meg azoktól, akik állami segélyben részesülnek azon a címen, hogy családfenntartójuk hadbavonult. A törvény tudvalevően bőkezűen gondoskodik az ilyenekről, sőt nem ritka eset, hogy a hadbavonultak lthommaradt családtagja az állami gondoskodás folytán kedvezőbb anyagi helyzetben van, mint volt azelőtt. Amde a törvénynek egyáltalában nem célja előmozdítani a munkakerülést, a dolgoztalan életmódot. Eppen ezért a törvény gondoskodik róla, — az 1914. évi XLV. törvények — hogy a hatósági segélyt elveszti a hadbavonultak olyan családtagja, kiől megállapítható, hogy megélhetését megfelelő munka vállalásával biztosíthatja. Ugy tudjuk, hogy a kormány a tavaszi munkaidő közeledtével rendeltetileg hívja föl a főispánok figyelmét erre a törvényes intézkedésre. A rendelet, valamint a törvény, nem azt akarja elérni, hogy az élvezett közsegélyt egészen vagy részben elveszítsék azok, akik készségesen állnak munkába, az ilyenek továbbra is részesíthetők a segélyben, minthogy a kereseti alkalom ilyenkor még nagyon hullámzik és szerfölött bizonytalan. Aki tehát alkalmasan olyan munkát kap, melyből szükségleteit többé kevésbé fedezheti, azt még nem fosztják meg a hadbavonultak családtagjainak járó állami segélyösszegeitől. De igen is megfosztják azt, aki visszautasítja a kínálatot, alkalmat, paragon hagyja munkakerjét, s önbetett kezével várja, hogy hereként eltarítsák. Ez az intézkedés, közsegélynek a dologkerüléstől való megvonása, erkölcsileg is jogos, az igazság szempontjából is kifogástalan, a nemzeti érdek tekintetében pedig szükségszerű. Ugyan időket élünk, amikor a háza minden főtől súlyos áldozatokat követel, sokaktól életüket is; lehetetlen, azaz teljeséggel megengedhetetlen tehát, hogy legyenek állampolgárok, akik a nemzet általános nagy erőfeszítését mintegy páholyból nézik, s lábukat látogatva tartatják ki magukat az állammal. Hiszek, hogy ilyenek nem is lesznek a munkaszerető magyar nemzet kebelében. Mindenki megérti, akiknek ép a teste és a lelke, különös nagy jelentőséget annak a szózatnak, hogy munkára fel! A rendelet tehát a munkás társadalom tagjait fogja megnyugtani aziránt, hogy amíg ők önként verejtékeznak, az alatt más sem, senki sem hovárt az állam elnézéséből ingyenélőként.

— **Gyászrovat.** Vasárnap d. u. 4 órakor temették el öv. id. Fesselhofer Józsefét, a Vöröskereszt-egylet főtitkárának első elnököjét. A nagy kort elért uró, ki teljes életében mintabépe volt a jó családanyának és gondos háziasszonyának nem sokkal élt túl nemrég elhalt férjének. Állig 10 hónap letele. után követte őt oda, ahol lelétezt egysejűhetik lelkük, hogy boldok váljanak el. — A bezenetelést, mely a városkása előcsarnokában történt, Ozorai Izidor f. r. káplánok végezte teljes segédlettel. Ott láttuk követő Boér Gusztáv ezredes, állomásparancsnokot, dr. Eöri Szabó Jenő törvényszéki bírókat, dr. Kovács Gyula táblai bírót, Horváth György főgymn. igazgatót, Ötvös Emil adótárnokot, Eperjesy Gábor szövetkezeti elnököt és sokakat a család barátai és ismerősei köréből. — A szertartás után impozáns gyászmenet ködte el utolsó útján a meghaldogultat a temetőbe, hol is újabb áldás után a koporsót a családi sírkövekben boldogult férje mellé elhelyezték.

— **Róth Miksa temetése.** Szombaton délután 4 órakor temették el Róth Miksa postakészítőt, a városi postahivatal főnökét. A kellemes hangos tavaszi időben nagy és élénk közönség gyűlésezt a róm. kath. temető halottas házánál a végtisztesség megadására. Ott voltak: Forgó Lajos p. t. tanácsos, V. Nagy István p. t. főmérnök, Tihanyi Sándor p. t. felügyelő, a pécsi postahivatal főnöke, Molnár Ferenc, Dénes Iván és Gott Eda p. t. főtitkár, Csöte István p. t. titkár, Lehr Gyula p. t. főmunkács, a pécsi igazgatóság és az ottani hivatalok képviselőiben, Muzikár Ferenc főnök Csáktornayról és Palkó Zsigmond főnök Keszthelyről. Kivülök jelen voltak: Dr. Szabó Gyula polgármester vezetésével a városi tisztikar számos tagja, dr. Eöri Szabó Jenő kir. törvénzi elnök és dr. Kovács Gyula ítéltől bíró vezetésével a törvényszék és bírósági képviselői, Horváth György főgymn. igazgató, Ötvös Emil adótárnok stb. stb. és nagy, intelligens közönség. A városi és mozgápostahivatal tisztviselői körül mindazok, kik szolgálatban nem voltak. A bezenetelést Bőrszay Tivadar h. plébános végezte az önneni segédlettel, a kántori teendőket Lencs Mihály h. kántor. A szertartás után Pálffy Zsigmond p. és táv. felügyelő a következő szép beszéddel bucsutatta el az elhunyt főnököt és kollegát:

„Mélyes fájdalommal búcsúztunk utolsó utadra.

Nemrég búcsúztunk tőled, aggódó szívvel de bizalommal teli reménnyel kísértük utadat, hogy a Déltől kék ége alatt keresed fel annak a napnak élető sugarát, mely boldosíthat.

Bizunk és bírókhoz reményt nyújtott, hogy a téged kísérő a déli nap hevével is forróbb hitvesi szeretet gondos ápolása mellett le fogod győzni a gyilkos kő támadását.

A kérelmetlen szor másként végezt. Mitől féltünk, minek gondolatától szívünk elszorult, bekövetkezett. A lejutó hír, hogy Róth Miksa jószágos szíve megszünt dobogni, elnémit ájkunkon a szót.

Most van a halál aratása népek felett, nemzetünk fájának lombját ritkítja, minden lehulló ág mely sebet hagy maga után a társzon. Most mikor a nemzetnek még annyi hősrre, megfeszített munkásközre van szüksége, most kellett elvesztenünk téged is, hivatalunk vezetőjét, postainstanczyánk értékes munkását. A halál mu kás életedet férfikorod delén o'totta ki. Midőn a Nagykanizsa városi postahivatal vezetését átvéve harajttól, melegen érő szívet hoztál közénk, teli reménnyel, alkotó erővel, ideális eszmékkel. Haza jöttél, de jószágos arcodat koporsó fedti, nemés szíved megszünt dolgozni munkás kezedet megdermesztette a halál. Haza jöttél, hogy azok között aludjad örök álmot, kiket annyira szeretett, hogy abban a földben pihenjen. melynek minden röjgéhez rajongó szeretet költött. Legyen álmod az igazik álma. Nyugodj békével szép haptod alatt, melyet könnyeink áztatnak és szeretetünk fog ápolni. Szellemed közöttünk marad és szeretettel őrizzük szívünkben emlékedet. Felejtethetetlen kártsáruk lsten veled.

A szépen, mely érzéssel előadott búcszó nagy hatást tett a gyászoló közönségre és sokan könnyeztek a gyászoló családdal. Míg a postahivatalok vállukra emelték a nehéz ércokporst és elindultak a végső pihenőhelyre, hol is újabb szertartás után a koporsót elföldelték. A gyászoló közönség mely részvétel távozott a temetőből.

— **Előléptetés.** A közoktatásügyi miniszter Balld József és Schischa Dávid zalaegerszegi felsőkereskedelmi iskolai tanárokat a 9. fizetési osztályba léptette elő.

— **Katonai kitüntetések.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy a király Wirtlitz György 48. gyalogezredbeli katonai karmesternek és Dr. Heiner Lajos 48. gyalogezredbeli egy évi önkéntes orvos őrmesternek az ellenséggel szemben kitűnő szolgálataukért a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján, — adományozta; — továbbá ugyancsak az ellenséggel szemben kitűnő szolgálata elismerésül Christoph Gyula 48. gyalogezredbeli őrmesternek a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta.

— **Harmíncezer elgarett.** A 20-ik honvédszolgálat részére a Központi Jóléti Iroda Hadsegélyező osztálya a harcstéren hőiesen küzdő katonáinknak harmíncezer darab cigarettát küldött.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Dél-Zalai Társaság részvételével, tegnap vasárnap délután 10 órakor tartotta rendező elnökgyűlést a részvényesek élénk érdeklődése mellett. A körgyűlés felolvasott lapunk legközelebbi számában ismertettük.

— **A szombati hangverseny** a legteljesebb siker jegyében folyt le. A publikum zsufolásig megtöltötte a hatalmas termet és egész este át mámorosan ünnepelte a szereplőket. Elő helyen a zenekarról kell megemlékeznünk, amely művészi színvonalon álló játékaival ejtette káprázatba a közönséget. A zenekar kitűnő karnagya minden szim után lelkes ovációban részesült s az emlékeket a közönség szűnni nem akaró tapsal erőszakolták ki. Wirtlitz György karnagy igaz művészember. Ezt a meggyőződést szűrték le azok, akik a zenekar játékát végigélték. A magán-szereplők közül sorrendben első volt Lukács Ernőné zongorán Chopin As-Durjüt adta elő. — Olyan ünnepeltetésben azonban a forró kanizsai dobogós is keveseknek volt részük, mint amilyenben a publikum Molnár Mihályt részesítette előbölös hegéd-játékáért. Hogy ki az a Molnár Mihály? Gépészmerő. És tartalékos kadét. — És bizonyísten Magyarország egyik legjobb hegédjátékos. Befejezett művész, — kár, hogy a gy szerénysége megakadályozza hírnevének terjedését. A tomboló ünnepeltetés hatása alatt a szó teljes értelmében kimerültségig kellett játszania. Különböző szereplők valamennyien kitűnően megfeleltek a várakozásnak s őszintén sajnáljuk, hogy helyszüke miatt nem foglalkozhatunk valamennyi szereplővel külön, érdeme szerint. Anyit azonban még meg kell említenünk, hogy nagy tetszésben részesült. Hofrichter Emma, Grünhut Annie és Labor Mariska urhölgyek díszkört, precíz szép játéka. Kívánság lenne, ha a hangversenyt a szegényebb néposztály számára is lehetővé tennék mérsékeltbb helytákkal.

— **Köszönetnyilvánítás.** A nagykanizsai Polgári Egylet Róth Miksa p. és táv. főnök, mint választmányi tagjának elhunyt alkalmából 25 koronát küldött a Hadsegélyező pénztár céljaira. A nagykanizsai „Munkapókholy” Róth Miksa postafőnök elhalálása alkalmából mélyesége kegyelele jeléül közreműködés címén a harcban megvált katonák alapja javára 100 koronát adományozott, mely adományokért a Központi Jóléti Iroda ezután is halás közönséget fejti ki.

— **Szerb fogságban.** Kardos Ferenc, a nagyváradi színház jeles tagja a déli harcstéren hadifogságba esett. Most Svájcban keresztül levél érkezt tőle, amelyben sok olyan bajtárs életbenmaradásáról és hadifogságba-jutásáról számol be, akiket lthon már halottként elszámolt. A levél szerint Batta Miklós nagykanizsai lakos is a foglyok közt van. A színész egyébként azt állítja, hogy a foglyoknak tőrhető a helyzetük.

— **A népfőlkölök bevonulása.** A közönség körében az a hír terjedt el, hogy a B) osztályú népfőlkölöknek március 15-re haszajtott bevonulását ismételtén elhalasztják. — Illetékes helyen annak a közlésére kérték föl bennünket, hogy a hírszerítésnek semmi alapja sincs. A bevonulás elhalasztására ok egyáltalán nincs s az meg is fog történni.

— **Tábori postaküldemények.** A kereskedelemügyi miniszter a következő rendeletet adta ki a kézbesíthetetlen tábori küldeményekről: A közönség árumintákban a tábori postákhoz mind gyakrabban szállonát, díszrosajtot, friss kolbászt és más gyorsan romló tárgyakat küld, amelyek a hosszú szállítástartama alatt megromlanak a közegészséges veszélyeztetik a most, midőn az élelmiszerekkel oly takarékosan kellene bánni, nagy mennyiségű élelmiszerek pusztulnak el hiába. Azonkívül gyakori az az eset, hogy ily küldemények hiányos csomagolás miatt a többi levélpostai küldeményt becsúsznak. A postahivatalok utasítva vannak, hogy az olyan árumintákat, amelyek tartalma a tábori postahivatalokhoz való szállítást, mely átlag 8-10 napot vesz igénybe, a megromlás veszélye nélkül előreláthatólag nem bírja ki és olyanokat, amelyek megelégedlen csomagolva nincsenek, ne vegyék fel, illetőleg, ha ilyen a levélgyűjtőszekrénybe dobták, azt a feladónak adják vissza. Egyben értesítom a közönséget, hogy a hadügyminiszter ural történt megállapodás szerint a tábori postahivatalok a kézbesíthetetlen áruminta és nyomtatvány (hírlap) küldeményeket ontan nem fogják feladásuk helyére visszaküldeni, hanem azok tartalmát az illetékes katonai parancsnok a legénység között ki fogja osztani. Továbbá tudatom, hogy a magyar atábil postahivatalok a tábori postahivatalokhoz elmett, azokat a nyomtatvány (hírlap) és áruminta küldeményeket, hiányos címez, hiányos bérmentésért vagy bármely okból továbbítani vagy a feladónak visszaküldeni nem lehet, a térti küldeményekkel való leterjesztés helyett, a legközelebbi kórházaknak az ott ápolat sebesült és beteg katonák részére adják át.

— **Uj hatóságtól Ágúst.** Az Elő Magyar Általános Biztosító Társaság elhatározta, hogy a mostani sorozáson bevált b) osztályú népfőlkölök biztosítását, a háború kockázatbevonásával vállalja. A pótdíj 4%, és hat hónapra előfizetendő. Közelebbi felvilágosítást nyújt nevezett társaság nagykanizsai főgyűlése. (Fő-ut, saját palota.)

— **Az Uránia mozgóképalota** ma és holnap (hétfőn és kedden) két színdarabot előger bemutatott terti. — Az egyiknek címe „Az aruló csillag” dráma, a másiknak pedig „A pikoló kisasszony” a címe és végjelle. Tudatónknak alkalma volt az Urániaiban megartott film-próbát végig nézni s a két előgertől csak annyit mondhatunk, hogy a kinematográfia e két mester művét felül kell helyezni minden e fajta színerő lépés. — A drámaiban egy új mozi csillag játsza a főszerepet egy amerikai nő, Fern André, kinek ragyogó szerepe mellett Héany Porten szépsége teljesen előgert, művészete pedig briliáns. — A másik előgert végigtek a bár kissé pikáns, — díszkört csak — de szellemes és ötletes humor pártján, főszereplője a berliniek kedvese nájvája, Dorrit Weiler. — Legközelebb Márkus Emília első filmje az „Az aranyhajú afrikai” körül bemutatásra.

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán.

Állandó hiteket engedélyez bekebelezés, vagy értékpapir fedezet alapján, leszámítol üzleti váltókat.

Elfogad betéteket könyvre, vagy folyó-számlára

És azokat 5000 koronáig felmondás nélkül, nagyobb összegeket pedig rövid felmondási időre visszafizet.

A kukoricáról.

Március 15-ig maradnak a 27-30. koronás drak. — A február 23-ig kötött csatlakozó szerződés érvénytelenek. — Szélesnek a tulajdonosok önként felajánlani a kukoricát. — Március 15. után követhetik a sár alá vétel és a rekvizitálás.

Ma már országjárta mindenhol ismeretes a kormányának az az intézkedés, hogy mindazok a termelők, akik meglevő kukoricát eladtak vagy annak egy részét, eladkars az Országos Gazdasági Bizottságnak február 15-étől március 1-1 önként megvásárlásból felajánlatot, az elődott kukoricáért kedvezményes árat kapnak. Mégpedig 27-30 koronát métermézőként.

Ehhez a rendelkezéshez most legutóbb még két újabb kormányintézkedés járul.

Egyik az, hogy az önkéntes felajánlás idejét a földművelésügyi miniszterium március 15-éig meghosszabbította. Ami azt jelenti, hogy addig az ideig maradnak érvényben a kedvezményes (27-30 koronás) árak.

Másik intézkedés pedig az, hogy a kormány elrendelte a március 15-ke után bárhol az országban található kukoricának tér alá vételét. Ez meg nem egyéb, mint első lépés a rekvizitáláshoz. Ha pedig erre kerül a sor, akkor magától értetődik a rekvizitálás a már megállapított maximális áron történik, vagy 7-8 koronával alacsonyabb áron, mint amennyit a kukoricát március 15-éig önként felajánló tulajdonos eladhat, ha a felajánlás a hatóságnak adja el.

Ezzel a kettős intézkedéssel áll azonban bármely esetben meg egy harmadik kormányrendelet is. Az nevezetesen, hogy érvény

teljes a kukoricára vonatkozó minden olyan adó vételi szerződés, mely február 15-étől, február 23-ig lejárt időtartamban az eladók kijelentésére nem írták, a vevő részéről az adó vételi szerződésben, hogy a tulajdonostól a kedvezményes árú olcsóbban vásároljon kukoricát, és az azonos egyenértékű a 27-30 koronás árban ajánlja fel az Országos Gazdasági Bizottságnak.

Az ilyen spekulációk rovására jólétre-jött szerződés érvénytelen. Ellenben érvényes az olyan eladás, mikor valaki — bármilyen áron is — kizárólag előrelátva a kukoricát. Ugyanakkor érvényes akkor is, ha a vevő megígérte az eladótól az eladótól a kukoricát.

Mindeneknek a kormányintézkedéseknek magyarázata és jelentősége a következő:

A kedvezményes árak megállapításáról szóló rendelet a háborús körülmények folytán az ország sok helyére, különösen távolabbi részre károsan hatott el. Ezenben Budapest azon melegeiben megtudták az összes árak és gabonakereskedők. Táviratokban meg telefonon azonnal utasították tehát vidéki ügynökeiket: vásároljanak mentül több kukoricát olyan tulajdonosoktól, akiknek még nem volt arról, hogyha magukasztásból felajánlják eladásra készletüket az Országos Gazdasági Bizottságnak, akkor 27-30 koronát kaphatnak métermérszájért. Adták hát jelszavak az árak olcsóbban az ügynököknek, akik viszont azonnali felajánlották a megszerzett nagyobb árban a Gazdasági Bizottságnak. Hát ezt a csunya nyereségekkel manipulációt semmisít meg a kormány, mikor kimondja, hogy az utolsó kötés érvénytelen. Aztán, akinek még tényleges birtokában van a kukoricakészlet, vagy egyáltalában van kukoricája, az még mindig jól járhat, mert az újabb intézkedés szerint március 15-éig felajánlhatja, a akkor megkapja a kedvezményes 27-30 koronás árakat. Azonban azonban már következik a zár alá vétel, esetleg a lefoglalás, amikor aztán jóval olcsóbban lesz kénytelen kukoricáját a köztársaságra átengedni.

Minden tulajdonosnak saját érdekében áll tehát, hogy az üdvös kormányintézkedések fontosságát megértve a megajánlását ajánlja fel a tengeri árak addig amíg lehet, tehát a hónap 15-éig, mert a 27-30 koronás tengeri ár bizony jobb, mint a nyolc koronával kisebb.

Feladvó szerkesztő: Tóth Zoltán
táviratban a szerkesztőnek feladvó:
Fischel Lajos
igazgató: Fischel Ernő

A Dardanellák — A négyszögletes helyek modern várak, melyeket a legújabb rendszerű német ágyúk védnek.

Egy tisztességes művelt nő ajánlkozik **gazdaasszonynak** vagy háztartásnőnek. Falura vagy pusztára is menne, mert a gazdaságban járatos. Cím a kiadóhivatalban.

3 vagy 4 szobás lakás kerestetik. Cím FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

A Zárda-utca 5 szám alatt **két utcza lakás** 3-3 szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel f. évi május 1-től bérbeadó. Bővebb felvilágosítások a Zalamegyei gazdasági takarékpénztárnál nyerhetők.

Csengeri utca 27/a. FISCHEL-féle házban a földszinten egy **4 szobás lakás** fürdőszobával és összes mellékhelyiségekkel, vízvezetékkel május hó 1-re **kiadó**.

Molnárt keresek állandó alkalmazásra. Jó fizetéssel megelőbbi belépésre. Ajánlatok közvetlen MOSONYI ARTHUR gözmalma Zala-apáti küldendők.

Műfogak készítése és javítása a legrövidebb időn belül eszközöztetik **Dr. König fogtechnikai intézetében**

URANIA mozgófényképezőgép
palota
BOZGONYI-UTCA 4 szám

Nagy **DETEKTIV sláger!**

Március hó 8 és 9-én kerül színi:

Az áruló csillag

Detektív dráma 3 felvonásban.

A pikkoló kisasszony

Szellemes katonai tárgyú vígjáték 3 felvonásban.

Rendez: helyek, Kapdote ünnep és vendégszolgák
R. 8, 7 és 6 árak. Hétfőnapokon pedig 5 és 9 árak.

Szerdán és csütörtökön Márkus
Emilia első filmkérdője

Az aranyhajú szfinx

Erkölcsháza írta Herczeg Ferenc

Nagykanizsán, Vörös-marty utcában
lévő 27. számú kis

magánház,

amely alatt van kettő egy szobás lakás, nyáron szép árnyas bekerített udvar hozzá nagy kert folyó évi május 1-től kiadandó. A kertet korábban is be lehet rendezni. Felvilágosítást HITZELBERGER L. urtól kapni.

Az új Bogenrieder-féle palotában **EGY LAKÁS,** mely áll 3 szobából, fürdőszoba, vízvezetékkel és az összes mellékhelyiségekkel f. évi május hó 1-ére **K I A D Ó.** Bővebbet: Bogenrieder Józsefnél Bathyány-utca.

A ZALA TÁRCAJA

Történelmi beszélgetés.

A mai konkurrens világban, ahol annak, ki adni vagy keresni óhajt ott kell lennie, a történelmi és gyorsabban „dolgoznak”, mint mások. Nem tartják szükségesnek többé nyugodtan bevárni, míg a háború jól vagy rosszul végződik-e, hogy az utókor számára az eseményeket megörökítsék, hanem az első ágyulósokkal egyidejűleg az első lezárást is bejelentik. Munkájuk, állításuk szerint nyer azáltal, hogy az eseményeket lépésről-lépésre követik, de ami különösen körülményes, ez a facum, hogy ha nem sietnek a történelmi tények lejegyzésével, az ellenség a történelmet ellenük használja föl. Mert azt, hogy saját nemzetbeli versenytársait akarják megelőzni, nem illómos bevallaniok.

A mai háború illusztrált történelmével foglalkozó a különböző hadviselő országokban megjelenő művek közül méltán figyelmet érdemel az egyik, mely főként a háború előtörténetével foglalkozik. Ez a mű Monsieur Gabriel Hanotaux történetész, akadémiai tag és Franciaország volt külügyminiszterének könyve, Gabriel Hanotaux Felix Faure idejében volt miniszter, olyan egyén tehát, akinek saját tapasztalatai révén, sok közönségre valója lehet az utolsó század utolsó éveinek német-francia viszonyáról. Művének a napokban napvilágot látott ötödik részében különösen Vilmos német császárral foglalkozik és leírja az ő szerepét, részleteket közöl két beszélgetésből, mely 1907-ben és 1909-ben folyt le a nagy császár és francia államfők között, amely beszél-

getések alkalmával a császár a francia-német szövetségről nyilatkozott volna.

Az első beszélgetés 1907. év július havában folyt le Kielben és a francia volt miniszter, aki a mű szerzője a kieli találkozón részt vett, valószínűleg maga az író. A császár azon óhajának adott kifejezést, hogy minden ceremónia nélkül, tette a tette beszélhessenek a „Hohenzollern” fedélzetén, ahova estebedre is meg volt hívva; a dinert „Bierabend” követte egy „kieli” kávéházban. És ott a témát, melyet a diner alkalmával már tárgyaltak, folytatva jelentette ki a császár: „És mégis egyszer oly szívesen szólnék a francia néphez, mert hiszem, hogy megérténők egymást. De mindig közbejön valami félreértés”.

A francia diplomata engedelmét kért nyíltan beszélhetni a azt mondá a nagy császárnak, hogy Franciaországban nem értik meg a német politikát; mindent, a mi a császártól jön, az már teli van jóakarattal, míg a német kormány magatartása mindig ellenséges. Ha mi marokkói érdekeinket realizálni óhajtjuk, jegyzé meg a francia diplomata, ez nem jelenti azt, hogy Németország ellen óhajtunk valamit cselekedni, hogy Németországnak akarunk ártani, őt izolálni vagy „körülzárni”.

A császár azt válaszolta, hogy ő teljesen tisztában van ezzel, hogy mint gondolkodszon erről a hogy ez az egész antiném politikai az ő „cher oncle”-jének a mesterműve a hogy Franciaországban a szükségesnél többet fűlnek Anglia felé. Midőn a francia diplomata megjegyezte, hogy a német kormány mindennak dacára méltatlanul és barátságtalanul lép föl a minden barátságos megbeszélést lehetetlennek tesz, a császár kissé ércesen és türelmetlenül válaszolt:

„Ezek mind kicsinyiségek, ezt majd én rendbe fogom hozni. De itt nem arról van szó, én a magam részéről nyíltan óhajtok most Önrel beszélni. Amire a két országnak szükség van, az egy: szövetség. Ha ez meglesz, úgy egymásra támaszkodva az egész világot fogjuk uralni.”

— Vigyázzon, — folytatta a császár — a pillanat kritikus. Én a sárga veszedelemre, melyet jönni láttam, rámutattam. Kinevettek érte. És ebben a pillanatban a japán hajók európai vizeken vannak. Arra pedig esküt tehetek Önnek, hogy nem én voltam az, ki őket ide hívta. Két veszedelem van: az ázsiai és az amerikai. Ha mi itt Európában folytatjuk a rendszert, hogy egymást megtépéssük, akkor egy szép napon megtámadnak bennünket. Az egyedüli menekülő út a szövetség.”

A franciák államfői ugyan át van hatva a császár beszédével és engedelmét kért a tőle győrelmet többet nem beszélhetni. De midőn megbeszélés szerint másnap a császárral találkozott a yacht fedélzetén, folytatta a tegnapi abbahagyott beszélgetés fogalatát és mondá a császárnak:

„Mindezt a Felső engedelmét adni kegyes volt, hogy nyíltan beszélhessek a szabad eszedemmel Felsőgedtől azt megkérdezhetni hogy lelki almában elképzelt-e magának szövetséget egy megcsókoltott országgal? A császár tekintete kemény lett, mint az acél és a francia minisztert mereven nézve, válaszolta: „És én, uram, álmodott-e valaha arról, hogy változtathassak azon, ami egyszer megötélt?”

És egy másik oldalra nézve, sóhajszóval azt mondta volna még: „Látom, hogy mi nem értjük meg egymást.”

Dacára annak, hogy erről a dologról még

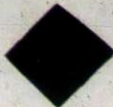
néhányszor tárgyaltak a császár nem mutatkozott megértettnek a francia miniszter feltebbi kérdése által, nem vezettek a tárgyalások eredményre. Egy német — jegyzik meg Hanotaux — mindig német szempontból ítél meg egy dolgot a császár ez alkalommal népe méltó koronájának mutatkozott.

A második találkozás, amelyre Hanotaux céloz, s mely 1909-ben történt volna meg a német császár és egy „un homme politique” apartement a la haute aristocratie française” között, Vilmos császár ismét visszatért az elzárt kérdésre.

„Na igen” — mondá a császár — „ez már egyszer úgy van. Mit változtathatok én azon? A háború idejében tizenegy esztendő voltam. Én egy helyzetet találtam, amely katonáink vére és számtalan áldozat árán lett teremve. Szeretném, ha egy francia ember beloképrelné magát helyzetembe. Sokszor gondolkodtam ezen kérdés fölött, anélkül, hogy alkalmas megoldást találtam volna.”

Es a „Hohenzollern” fedélzetén adott nagy diner alkalmával kijelentette a császár: ki az, aki jelenleg Európát ellenünk csoportosítani akarja, anélkül, hogy magát népszerűtlen tegye? Hogy ilyen utópikus eszmével a világhoz, szükséges, hogy Németország az egész világ népének győzelmét magára voja. És én kérem, vajon tett-e Németország egy lépést ahhoz? Én mindent, ami módomban volt, megtettem, hogy a francia kormányt meggyőzzem jussak. Nincs mit változtatni rajta. Tíz év múlva késő lesz már. Németországnak akkorra 80 millió lakosa lesz a az állapotok is mások lesznek. — Ha együtt tettünk volna, mi uralkodtunk volna a világon.

Holtész György.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

HIREK

A Délaljai Takarékpénztár e hó 7-én tartotta meg 45. rendezői közgyűlését a részvényesek élénk érdeklődése mellett. Bötticher Győző igazgatósági alelnök elnökölt. Az igazgatóság az üzleti jelentését, mely kegyeletos szavakkal emlékeztet meg az imént elhunyt Fischer Ignác igazgatósági tagról és Dr. Bötticher József ügyvezető elnöközéséről, a közgyűlés jóváhagyására vette tudomásul; az uton a felügyelő bizottság jelentését, ezzel kapcsolatban a részvényeseket elfogadta és hozzájárult a rendelkezésre álló nyereség felosztásának javaslathoz és az 1914. évi üzleti évről az osztalékot részvényesen 75 koronában állapította meg, mely osztalék a társulat pénztáránál e hó 8. től kerül kifizetésre. Hivatalos lapokból kijelöltettek: Zala, Zalai Hírlap és Zalai Közlöny Ezek után a választások ejtek meg, melyek szerint az igazgatóság eddigi tagjai: Grünwald Alfréd, Rothschild Samu és Dr. Szabó Zsigmond újból, az évközben elhunyt Fischer Ignác helyére pedig Falcs Lajos ügyvéd, — a felügyelő bizottsági tagjai pedig: Halphen Mór, Löwe Adolf és Rapoch Gyula újból megválasztottak. A Délaljai Takarékpénztár igazgatósága a nagykanizsai népkönyvtárak, a nagykanizsai honvédelmi egyesületnek, a nagykanizsai ifjúsági egyesületnek 100—100 K, a nagykanizsai evang. egyesületnek 30 K, a Patronsze egyesületnek, a Szemletermek egyesületnek, a Tanító intézménynek, a Népművelési önkénteseknek, a kereskedelmi iskolai gyakorlati iskolának, a polgári iskolának jutalmadójára, az iparostanonok jutalmazására 20—20 K, az ingyenes népi könyvtárnak 30 K, az áll. elemi iskolai szegény tanulók felruházására 50 K, a Szépirod. egyesületnek 40 K, az iparosok menházára, az állami betegsegélyező egyesületnek 20—20 K, az önként. tűzoltó egyesületnek 50 K. adományt utalványozott.

Rabbi választás. A csáktornyai izraelita hitközség most tartotta be a Schwarz Jakab elhalálozásával megüresedett lelkesi állást. A hívek egyhangú bírálatára dr. Grünwald István utóda Schwarz főrabbi örökebe.

Új jegyző. Zalazsibáron körjegyzővé Szalay Kálmán eddigi novai helyettesjegyzőt választották meg. Érdekes, hogy a pályázók között jogvédelem ember is volt: dr. Prák István, aki jelenleg helyettes jegyző Mura-mendhelyen.

Dolgozni kell mindenkinek. A rendőrség megkérte a polgármestert, hogy tegyen intézkedéseket a munkások elcsúszásának ellenében. Nagy a panasz ugyanis a gazdasági válságban, hogy a mezőgazdasági munkások és családok a legmagasabb bértarifa mellett sem hajlandók munkába állni, mert még mindig folozni akarják munkájuk értékelését. A rendőrség szerint itt csak egy kivétel út van. Az egész város területére meg kell állapítani a munkabéreket és ha valamelyik munkás megtagadja a munkát, azonnal munkába állni, ezzel szemben a rendőrség a munkakerülőkről szóló törvényt alkalmazhatná, hozzátartozóitól pedig minden segítséget megvonhat. A rendőrség javasolta igazán életrevaló és alkalmas arra, hogy a munkásokon segítsen.

A pénz elűzése a korlátozás. A város tanácsa a napokban érdekes határozatot hozott. A közönségnek már régi panasa, hogy a kávék és kávészeszek nagyban elszáraznak a leggyakrabban ott ahol az élelmiszerárak, amelyeket attól töltik vagyunk kénytelenek drága pénzen beszerezni, ha ugyan vidékre nem szállítják el. A tanács most véget vetett ennek a félségnek és a nagyközönségnek a pénzügyi helyzetének. A határozati rendelet alapján a város tanácsa a jövőben nem fogja a kávé és kávészeszek árát a legmagasabb árakhoz kötni, hanem a piaci árakhoz. Így tehát a közönség esetleg elcsúszhat a kávéárak miatt, de a kávéárak elcsúszása nem fogja elcsúsztatni a kávéárakat. Ja, hogy el ne feleddük! Ez az intézkedés Aradon látott aszállyal.

Kovács a kávé. A kávéházi pikareszk történetek komoly veszedelem fenyegeti. A kávé ára ismét jelentősen emelkedett. A magyar cégeknek sok előre kifizetett kávéjuk van ugyan Genuában, sőt az orosz határokon is, azonban az orosz kormány beállította a kivételt. Tehát csak Hollandiából szerezhetjük be a szükséges kávékat, de ezt a bevezetési módot rendkívül költségesnek találja a hollandi forint drágasága. A fővárosi kávéházakban már nagy a hiány, mert Közép-Amerikából Portorikóból, Guatemalából és Costarikából nem jöhetnek hozni semmiféle kávétermény.

A század gyermeke. A 43. században, ahol most a kopaszodó, de mind 30—32 éves népfelkelőket vezetik be a hadtudomány titkaiba, olyan eset történt, amelyről nem intézkednek a „Diastegia” írás-bogaz szakasza. A kaszárnyába minden „behívás” minden engedély nélkül beröppent a golyó a egészséges airo-rívó porontyval ajándékozta meg a harmadik századot. Az egyik falusi „örög” regnált fiatal feleségét ugyanúgy mialatt férjével volt látogatásban, a lakásában anyai örömei érték. A század eleinte tétlenül állt a sokkban eseményekkel szemben, de aztán megjelentek a dolgok. Deák Péter századparancsnoknak. A derék százados katonáinak adottta meg a dolgot. Elvállalta a keresztpártiságot, a boldog apának pedig „dinsztfrájt” engedélyezett. Az újszülöttet a század legényességének kívánságára a keresztpártis tiszteletben Péter névre fogják keresztelni. Közben az újszülött valóságban a század gyermeke lett. Weizenstern őrmester kezdeményezésére gyűjtést indítottak a szegény földművelő családok segélyezésére rövidesen 67 korona adomány gyűlt össze. A derék adakozók megérdemlik, hogy neveiket felleltsük. Az újszülöttel ezuttal elmondhatni, hogy jól választotta meg a papját nemzetiségét. Mert ha véletlenül franciának születik, ott bizony rögtön besorozzák katonának. Mert a franciák már ott tartanak. Az adományozók névsora ez:

Deák Péter kapitány 3 K, Bayer József hadnagy 2 K, Brandhofer Frigyes, Huszagh Erő, Weizenstern Lajos, N. N. Milhofer Ödön, Földessy, Albel Gyula, Gáspár Kálmán, Weiss Hugó, dr. Beck Károly, Jenő, Gercsics István, Mondschein Gyula, Stern Ignác, Keszler Márton, Kaszás István, Obermayer Ferenc, Heierich Alfréd, Szabó István, Pozsgay Vendel, Dobó Jenő, Tavassics Béla, Málk István, Kohn Jenő, Kovács, Deutsch Elemér, Varga Dénes 1—1 korona, Keszler 60 fill., László Antal, Pál Pál, Kisfaludy Gyula, Erdős Ernő, Kulics Károly, Feher, Gazdag János 50—50 fill., Barbarits István, Molnár, Protár, Csizsar, Lang, Kása, Farkas, Güncz, Imre, Süket Győző, Lang Ferenc, Bali József, Cseh József, Kozma József, Salamon Karoly 40—40 fill., Kovács Menyhért, Labodi György, Domján Gyula, Somogyi József, Ott János, Sós Ferenc, David János 30—30 fill., Cseke Sándor, Fieisch Károly, Bitt József, Tober Ferenc, Ferenc Károly, Pörköly József, Hermann Imre, Tabár Gábor, Balog György, Szép Sándor, Sági József, Bokros Ferenc, Szabados József, Kovács István Vidár József, Vida József, Varga József, Sabjanics József, Sipos István, Horvácz József, Czifágy József, Forintos, Rinkó Ferenc, Kánás Zsigmond, Pörköly, Kiss József, Cigány Mihály, Talay János, Dobry József, Godor József, Mikó Ferenc, Roder György, Kepe István, Hóbe Gyula, Biro Gábor, Békely József, Pinter László, Zsupán, Csótár Károly, Csótár Lajos, Barón Vendel, Sabján István, Földi István, Smolics Pál, Moser János, Behek István, Kovács István Széless József, Lakó Dániel, Szita Gyula, Jagerics Ferenc, Tüske József, Makolics Péter, Palfy Lajos, Jakab József, Balogh József, Borbély János, Bedő, Pál Imre, Horváth György, Gerencsér, Kovács György, Pinter Imre, Szabó Sándor, Gazda Károly, Peszter István, Tóth János, Bazsika, Peringer Máttyás, Pór Ferenc, Rudas Ferenc, Nemeth, Berger Károly, Berger Károly, 20—20 fill., Krebónár Lajos, Földi János, Maté Gyula, Kovács Pál, Kiss János, Molnár Pál, Halász Péter, Bédó József, Kovács Elek, Kovács József, Macsek, Fülöp Gábor, Magyar, Tóth József, Kálnos, Jakab Gyula, Takacs Károly, Csamasz Károly, Kiss János Poridus, Zsoldos, Zvovir József, Farkas József, Tavasz, Kovács János Papos Péter 10—10 fill.

Hamis százkoronások. Az utóbbi időben igen sok hamis százkoronát hoztak forgalomba, melyek a megvesztegetésig hasonlítanak az eredetiekhez. Aki a hamisítványokra vezet a hatóságok, nagyobb összegű jutalomra részesül. A kereskedővilágak épp úgy, mint a nagyközönségnek érdeke, hogy a hamisítványt elfogadják, mert az osztrák és magyar bank szeminem hamisítását felelősséget nem vállal és a kár azt éri, ki az ilyen hamis pénzt elfogadja. A hamis százkoronát a következők-ről lehet megismerni: — A magyar oldalon a bal sarkban a bárki szót így írták: bárki. A magyar oldalon a bütök keskenyebb és szélesebb fehér sáv veszi körül mint az igazi bankon, továbbá a női fej alatt a 100-as szám és díszítés, amelynek közepén a szám van, nem oly finom és kidolgozott, mint a jó százkoronán. A hamisítványok két egymásra ragasztott vékony papírból készültek és ha kissé hűsültek már, helyenként hólyagok látszanak rajtuk.

Négyezer szökött meg egy kanizsai katonát. A napokban szuronyos csandörök és katonák egy civilizált fiatalember kísérték erősen megvalása a nagykanizsai 20-ik honvéddalalozzeredhez. A fiatalember jámbor arca, mosolygós kék szeme nem is sejtette, hogy Zalavármegye Sobri Jókája lépked a szuronyok közt. Fehér Miklósnak hívják a derék férfit és a búcsú kevesebb, mint közel százrendbeli lopás és négyezer szökött a katonaságtól. Érdekes, hogy még a harctérről is kétszer megtudott szökött. A saját b. vallása szerint sokat legalább két márszt lopott. A katonaságtól való szököttel oly izgalmasak és kalandosak, mint valami detektív regény. Fehér, vagy a csúfneven Bómbólu Piku az általános mozdulatok börtönben ült Bűntétele november 4-én telt le, amikor az ügyesség, mint tartalékos katonát átadta a 20-ik honvéddalalozzeredhez. Nagykanizsáról azonban már másnap megszökött, de három nap múlva elcsípték a hogy máskor egéretet ne kaphasson, beosztották a legelső harctérre induló menet-századba. A századdal csak a rakókig jutott el a miután egy katonaságtól meglopta, — innen is megszökött. Hetekig bolyongott a Kárpátokban, míg egy katonai járőr elfogta a vissza akarta szállítani a csapatához Krakkóba. De a veszedelmes ember egy óvatlan pillanatban kiugrott a robogó vontatból és eltűnt egy nagy erdőszélen. Miután észrevette, hogy üldözik, beleállt egy zombókor-vízába, úgy hogy csak a feje látszott ki a víz felől és a dőre őrt meg elkerülte. Mikor egéretet nyert, betört egy parasztházba a itt katonaságtól civilizáltával cserélte föl. Így sikerült visszajutnia a Dunántúlra. A szabadon töltött idő alatt lopott, rabolt. Bűncselekményének se szeri se száma. Közbe még turbékolni is ráért. Megszökött egy falusi lányt, akit Szombathelyen töltött a mézesheket. Igen a rédecsi erdőbe költözött, ahol kunyhót épített magának itt fogták el harmadszor. Inét Nagykanizsára szállították a átadták eszedének. Most se katonaságtól tovább néhány napnál. Az egyik altiszt elküldte a bolha bakkanssinór-ét. Még talán ma is várja a zsírnót. A veszedelmes gonosztevő újra kerekelt oldott. Ismét regement rablás, lopás Zalamegye összes falvaiban. Mult vasárnap tette rá legutoljára kezét a eszedőrség. Lendvavásárhelyen fogták el egy kocsmában a most a 20-ik honvéddalalozzered fogházában ül. A büntetése valószínűleg halál lesz.

Ödvözlét a harctérről a kanizsai lányoknak. Két javíthatatlan nagykanizsai donjuin, az örökké vigkedő Scholz Andor és Sternmüller szándék levelet intéztek a harctérről a Zala szörkecsővégekhez, kedélyes sorakban többek közt nem faldkernek meg a kanizsai lányokról sem, akinek a Zala révén tiszteletteljes ödvözlőket küldik. Reméljük, hogy kis hőlyvelek szívesen fogadják a két derék kanizsai barcos hódolatát, ami egyuttal fényes tanúbizonysága annak is, hogy katonáknak nincs mindig rossz dolguk ott a Nida mellotti lövészárkokban, ha meg ábrándozásra is jut idejük.

Nagykanizsai jászok. A Kárponti Jólét Iroda gyermekvédelmi osztálya az alább elhozott pereszekben. Kardos és társai Kárponti kávéház 16-19 K, Dedovics Béla 5-20 K, Eichner Sándor 4-12 K, Bara Berta Alfréd 11-15 K, Kis Ernő Korona kávéház, ártterem 8-10 K, Grünfeld Márk 1-20 K, Hamburg Miksa 1-10 K, Sugar Adó 1-20 K, Fodor József 1-10 K, Szabó Antal 1-10 K, Valics és Deutch 2-45 K, Makovics Gyula 3-90 K, ifj. Fischer Otko — 7-1 K, Pupos György 2-11 K, Bettelheim és Guth 3-18 K, Dr. Merly József 3-1 K, Neumann Aladár 2-14 K, Reich Gyula 4-1 K, Fonyó Mihály 1-48 K, Mikoványi, Árpád 2-4 K, Phutaz Ignác 2-10 K, Milényi Sándor 1-40 K, Galich és Graf 4-18 K, Alt és Böhm 3-90 K, Schwartz és Tauber 5-60 K, Kohn L. Lajos 5-12 K, Veisz Mihály — 9 K, Váry Zoltán 3-48 K, Bojkor Beláné 2-8 K, Hadasgályos munkat. m. 9-50 K, Népróda — 63 K, Meix József — 13 K, Árvai és Klein 3-74 K, Schweitzer J. — 65 K, Merényi József 1-40 K, Csár János 3-1 K, Árvai Béla — 9 K, Zepietal Timon 1-79 K, de anit jozsef és Fia 5-20 K, Tóth László 1-5 K, Sz. Vercs Dániel 2-16 K, Stamp Zsigmond 2-23 K, Bara és Fonyó 3-90 K, Singer József 5-82 K, Mihoffer Ödön 6-18 K, Roth Laura egy rossz korona 5-10 K, Rotzold Albert 5-8 K, Pusztai Sándor 1-72 K, Liszt J. — 60 K, Kovács János 12-70 K, Feldmann Szarvas kávéház 7-2 K, Szarvas ártterem Pékó János 1-0 K, Hódos kávéház Berger Ignác 11-20 K, Singer István 5-48 K, Batton Testvérek 1-5 K, Neven József Róza szőlő 0-98 K, Szabó István 2-14 K, Szatler Lajos Berlin kávéház 7-16 K, Vainfeld és Fischer 5-13 K, Stern József 1-20 K, Kisfaludy és Krausz 4-30 K, Kreizer Albert 1-17 K, Holcz Jakab Berlin mogyó — 61 K, Arnyth Nathan Uránia mozi 4-80 K, Rosenfeld Adolf és Fia 4-7 K, Frank Vilmos 2-80 K, Válasz és Ledovszky utóda Hirschler Testvérek 9-18 K, Hoffmann és Frank 1-70 K, Kreiner Gyula 1-08 K, Patcsók Mánd — 98 K, Veleghy Mánd 15-68 K, Dóráy Béla 9 K, Bogensieder József — 11 K, Kőrös Géza 7-48 K, Ungár Sándor 11-24 K, Kaufmann Mór Kis pipa 2-80 K, Pattermann József 2-40 K, Korona.

A Vörösi Félhold jelvénye. A Vörösi Félhold jelvénye kivétel jelvénye iránt országwide nagy érdeklődés mutatkozik. Milyen technikailag lehetetlen minden egyes érdeklődőnek az általa kívánt példányt elküldeni, emellett az országos Bizottság, mely Budapest és Országwideban székel, kéri a vidéki városokhoz kérésedőit, hogy megfelelő mennyiségű jelvényt a bizottság ajánlatára, akik a török-magyar testvérségnek ezt a szép jelvényt feltűzői öltözték. A bizottság öt különböző postacímre bízva bízva küld jelvényt mindenkinél, aki a kért mennyiségnek darabonként egy korona árát előre beküldi.

A Népróda új helyisége. A Népróda a dr. Kreiser féle házban lévő nagyobb helyiségbe helyeztetett át és mint a Kárponti Jólét Iroda Népróda osztálya teljesen újraszerveztetett. A Népróda osztályának vezetője Pongor Margit uránny lesz, aki eddig is előretremelő szorgalommal munkálkodott a közérdekekben. Graf Borsika segítőjével egyetemben. Tekintve azonban, hogy a Népróda osztályának a Kárponti új beosztása folytán a munkája lényegesen fel fog szaporodni, kéri a Kárponti Jólét Iroda mindazon hőlyveket és urakat, akik d. e. 9—12 K, d. n. 3—5 K azabad idővel, jó irással rendelkeznek és akik a köznek szolgálhat akarnak tenni, jelentsék be ebbeli szándékukat a Jólét Iroda elnökségénél a városi tanácsatérben.

Liszt-árztáblák. A polgármester elrendelte, hogy minden listtelárusító köteles üzlethelyiségében feltűző helyen alkalmazni a maximális listárák jegyzékét. — Ezen listáráblák kéregepapírra felhúva Fischer Földi Flia könyvkereskedésben 60 fillért kaphatók. Telefon 179 szám.

A

Néptakarékpénztár

Résztvevőtársaság

Nagykanizsán.

Állandó hiteket engedélyez bekebelezés, vagy értékpapir fedezet alapján, leszámítol üzleti váltókat.

Elfogad betéteket

könyvre, vagy folyó-számlára

És azokat 5000 koronáig felmondás nélkül, nagyobb összegeket pedig rövid felmondási időre visszafizet.

URANIA morgókép palota ROZGONYI UTCA 4 szám

Nagy DETEKTIV sláger!

Március hó 8 és 9-en kerül színre:

Az áruló csillag

Detektív dráma 3 felvonásban.

A pikkoló kisasszony

Szellemes katonai tárgyú vigjáték 3 felvonásban.

Rendez helyszín, Kárpoti ünnep és tanárnapokon 8, 6, 7 és 9 órák. Hétvénapokon pedig 8 és 9 órák.

Szardán és esütörtökön Márkus Emilia első filmkérdője

Az aranyhaju sfinx

Erkölcdráma írta Herczeg Ferenc

Dr. Barthai István százada.

Levél a harcterről. — A fűtött dekkungban. — A bagoly és az örgébica. — A Nida partján. — 300 fogoly.

Gyermek József elődomború tanítóról, a 48 ik gyalogezred közviténéről a multikprában az a hír terjedt el, hogy az egyik hősi rohamnál elesett. Miután jól elíratta és meggyászolta a falu, hiób gyártóját örműr követte. Gyermek el s létezéséről sajátkézű irásával adott tanubizonyságot. Levelebből, amelyet Zrínyi Károly urhoz, a csáktornyai tanítóképzőintézet igazgatójához intézett, — örvendetes dologról értesülünk. A 48 ik gyalogezrednek azon százada, amely dr. Barthai István nagykirálai ügyvéd-tartalékos hadnagy parancsnoksága alatt áll, a legutóbbi harcokban derekasan kitüntette magát a háromszáz oroszral gyarapította Magyarország fogolyállományát. Az érdekes levelet itt közöljük:

1915. febr. 17. Hamvazószerda.

Ide-oda már fél éve, hogy eljöttem hazulról, otthon hagyva éhes kis családomat. Az iskola csendes nyugalma, a zajos és változatos harcokban oly gazdag harcterről, — békés tollamat pedig jelenlegi legjobb barátommal, öldöskölő fegyveremmel cseréltem föl. Amikor elindultam hazulról, álmodni sem mertem, hogy fél év múlva még a harcterről fogok írni! És íme! Ma már február 17-ike van s mi még mindig nem vagyunk otthon! Mi még mindig a „zord” és „kegyetlen” hideg északon narcolunk harciak és legnagyobb ellenségével, az oroszral! Arért teszem a „zord” és „kegyetlen” szótak délszélbe, mert Orosz otthon azt hiszik, hogy itt zord és hideg idő van. Pedig nagyon tévednek. Ha nem is enyhébb itt a tél, de semmi esetre sem zordabb és hidegebb, mint otthon. Csak tegnap olvastam, hogy a Balaton 15 cm. nyíre befagyott. Itt legfeljebb 10 cm. lehet a jég. Sokkal jobban megsoktam én otthon fájni, — ha úgy teli szűznapon elemelem vadászni — mint most itten, ahol ártatlan anyuzikák helyett ruszkák löhetek. Mindig azonban ez sincs. Neha olyan messze szaladnak el, hogy akármelyik nyulnak becsültre válnak. Ilyenkor a legrosszabb, hogy utána kell menni. Nem fél a baka semmitől, még tiszteres ellenségtől sem, de az „abmarstól” úgy fél, mint az ördög a tömjentől. Ha azt avizák, pl. hogy „abmarst” lesz delután, akkor már dul-ful, háromkodik, szidja az orosz árgyélását. Ellenben, ha a jó földöt kaszárnyaszerű dekkungban meleg kályha mellett elheverhet, akkor a mese, elcsúszás és dal járja. Persze a „bibliának” sem szabad hiányozni. Alik nem dalolnak, vagy mesélnek, azok bizonyos, hogy kártyáznak. Közben a „feldflaskó” is kézzel kézre jár, s mindéggyik nyel egy kis kortyot. (Nagyt nem szabad belőle „huzni”, lévén benne rum és nem bor.) Bort — sajnos itt nem lehet kapni, így tea és rum mellett vigad a baka. Csak akkor csendesülnek el, ha megérkezik a posta. Mindenki azt hiszi, várja, hogy nevét mikor kiáltják? Kigostás után vidáman tárgyalják a hazai friss híreket. Persze sok mindenről irnak hazulról. Hogy Csányi Jóska, Feleki Pista is bevaltak! — Hogy Kacsozi Ferkó megbalt Szerbiában. Pécsy Vendel pedig megsebesült és most otthon van! Majd a másik öreg bakának a fia írja, hogy: „Edős apám győjön már hazá!” Ilykorok magam is elszomorodom, mert azt nekem is szokták írni kis gyermekim. Ép a multkor is azt írja kis lilka leányom: „Pepuci jöjjön haza, akkor a muszkák is elmennek”. Tibi fia pedig egyenesen reám parancsolt, hogy slessek haza és vigyek neki kis lovat és muszkát.

Mivel pedig már a muszkánál tartok, hadd jellemezzem őt: Saját tapasztalatom alapján kijelenthetem, hogy az orosz katona meglehetősen gyáva. Ötközésben, — ha csak kis alkalom is kínálkozik neki, megadja magát. Kevésbé lelkiismeres és megbízhatatlan. Hogy egy rossz hasonlattal éljek, a magyar baka úgy hasonlít az orosz katonához, mint a bagoly az örgébicához, illetve az örgébica a bagolyhoz! — Tul nagy orre doakra a bagoly mindig menekül a bátor kis örgébica elől.

Othtoni bolyongásaim alkalmával igen sokszor volt alkalmam az ilyen aránytalan küzdelmet végig élvezni, de egyetlen egy esetben sem láttam, hogy az örgébica futott volna meg.

Tudja Isten, de a magyar baka nem szeret futni. Nem szereti az „abmarst”, de futni sem szeret. Mi itt erre azt szoktuk mondani: „Nincs zive horzá!” Sok harcalnak között egy érdekes, — mondhatni gyönyörű ütközésünk volt. — Szinbár, zene, regény, az semmi ahhoz az élvezethez, amit az a nevezetes delután nyújtott. — Ugy történt ugyan is a dolog, hogy Sz... ról az oroszok, akik több hét óta „stellungban” voltak velünk „meglőgtak”. Forrározott mars következett ezután. Futottunk az orosz után nagyon. 21-én elértek őket, illetve ők megálltak, hogy a nekik legkedvezőbb terepen fölvegyék velünk a harcot. Egy kis faluba értünk, amely a Nida folyó partján fekszik. Az ellenséges tüzérég erős ágyutűrbe fogta falunkat, azért a legénységgel eloltották a szabadban rakott tüzel. Még el sem aludt egészen a tűz, amikor egy gránáttól kigyulladt egy ház. A ház — földig fából lévén — hamar leégett. Bakáink a zsarát-nokos helyet csakhamar körülfogták, s vig sütkérezése vette kezdetét. Előjöttek a kenyér-zsákból a szalonnák, husok, s míg ruszki komának köszöngötték a tüzet, jó kedvvel sütittek szalonnájukat.

Ex a vidám mulatozás körülbelül 11 óráig tarthatott, amikor is „gyorsan fölszedődni” hallatszott. Mindenki „rúsztungához” futott, 30 m percelalatt, — az eddig vig társaság — teljesen készen, „fergaterungban” állt. Tudtuk, — mert már reggel jelezték — hogy egy „jóképű” angriff lesz. Örütnék már előre neki, mert ez az abmaras végét jelentette. Gyorsan metelással átkeltünk a Nida folyón rögtönzött hidon és szverminiaiba fejlődve nyomultunk az ellenséges dekkung felé, ahonnan — mint tavasszal a cherebogarak — ezerszámra jöttek zziú, zziúúú hangot adva — az orosz golyók. Sik mocsaras vidék volt ez. Derékig gázoltunk a vízben, de azért rendületlenül nyomultunk előre. Kilőnd századparancsnokom dr. Barthai István hadnagy mellett mentem háttérrel. A golyók megszámlálhatatlan sokaságában csak az maradt el, akit a golyó eltalált, a többi ment előre.

Parancsnokom „niedert” vezényelt. Eután már csak svarmoukiut mehetünk előre. Még úgy 800 lépésre vagyunk az ellenségtől, de azért azok már ugrának ki a lödözekekből és észnélkül futnak, manekülnek, maguk után hagyva sok munióit fölételest stb. Nagy-szerű célt mutattak, hát lokat ledőlünk közülük. Tüzérünk is belőtték a rezervából zárt sorokban menekülő ellenséget. Főltartózatlanul nyomultunk előre. Még egy kis negyed óra, s miek a falu, mely előbb még orosz kézen volt. Már van nekünk is ledekék, a házak, pajták és fák. Felkutatjuk a hazákat, padlást, pincét. Mindenütt találunk orosz katonát. Persze azonnal kfégyverezük őket. Jönnek zsebkezdőlengetéssel százával, hogy megadják magukat. Már messziről nyújtja kezét „szervusz pányí”, drága pányí”. Hadnagyom vezetésével vagy 300-at szedünk így össze. Ez a mulatság delután 4-ig tartott. Azután házakba vonultunk, hogy kicsit pihenjünk, ruhákat megszárogassuk, s a már kész menázt elfogyasszuk. Helyünket a harcvonalban más század foglalta el. Azonban nagyon keveset pihenhetünk, mert éjjel az oroszok tul nagy erővel sturmoltak ellenünk. Erről azonban nem írok, mert ez csúnya volí. Tömlőcs sötétség volt és havas eső esett. Csak az oroszok „hullá”, s a mieink „hurra” kiáltása hallatszott, fegyver ropogással és jéggátlással keverve.

Itt veszett el szegény öcsém is és itt lett fogoly Terstenyák Józsi is. Még csak azt említem meg, hogy Kanizsáról 46-an jöttek el tanítók s ma csak 14-en vagyunk itt. A többi meghalt, megsebesült stb.

Talán nem sokára vége lesz ennek a mulatságnak? — A jó, hogy jól végeződjön, s megérjem a végét. Szeretném küzdelmem gyümölcsét — még így reumával is — élvezni!

Feladta szerkesztő: Tóth Zoltán
Táviratokat és leveleket fogad: Földes Lajos
Igazgató: Földes Lajos

TELJESEN ÚJ ÜZLET-BERENDEZÉS ELADÓ.

Schvarcz Dezső

előbbeni, Csengeri-u.

5 sz. helyiségében levő

teljesen új berendezés,

áilványok, — részben

üvegszekrényvel, pul-

tok üvegbetéttel, kasz-

sza tükörrel eladó.

Bővebbet: :: :: ::

Schvarcz Dezső

uri- és női divatruházában, Nagykanizsán Fő ut 5. a Korona kávéház mellett

Ajánlja dusan felszerelt raktárat uri- és női divat, valamint katonai felszerelési cikkekben.

Szolid kiszolgálás. Szabott árak.

A Dél-zalai takarékpénztár főut 8 sz. házában

1 udvari II. emeleti 4

szobából álló lakás és

1 udvari bálhelyiség

1915. május 1-től

bérbe kiadók.

A legjobb minőségű hadiczipók

csizmák, gatyaschnik, hócipók

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri- női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőruházában NAGYKANIZSÁN, Fő-ut

:: :: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

Mi lesz tavasszal?

ezen tőri a fejét most sok ezer ember! Ha a közönség a továbbra is olyan odaadással és alaposan fogja támogatni a hatóságokat egészségügyi intézkedéseiben, mint eddig, akkor tavasszal nem fogják felütni fejüket a ragályos járványok, a kolera, a küteges tifusz, a vérhas.

Ellenségeink hadseregében a kiütéses tifusz nagy számban található és a betegség terjedését különösen a tetűk közvetítik, miért is ellenük védekezzünk alapos fertőtlenítéssel.

Kezünket és arcunkat **lysoform** szappannal mossuk meg és a mosdó- és fürdővízhez adjunk kevés **lysoform** fertőtlenítőszert. A butorokat reggel töröljük át 3%-os **lysoform**-oldatba mártott ronggyal, ugyanígy suroltassuk fel a puhafapadlót. Piszkos fehérneműt ajánlatos zsákba összegyűjteni és azt 3%-os (olcsó) **nyerlysoform** oldatba 24 óráig beáztatni s csak azután mosatni.

Tanuljunk meg fertőtleníteni

s a célból kérjük ingyen és bérmentve az „Egészség és fertőtlenítés” című tanulmányos könyvecskét

Telefon: 323.

Tavaszi ujdonságok

Női és leányka felöltők,

Gumi köpenyek,

Kosztüm kelmék,

Bluz és pongyola

kelmék,

Selymek,

Mosó áruk,

Kosztümök,

Bluzok,

Pongyolák,

Fehérneműek,

Féreg mentes selyem

:: ingek és nadrágok ::

Hadbavonultaknak nélkülözhe-

tetlen, a legolcsóbb árban

szerezhetők be

Barta és Fürst

divatruházában

Nagykanizsán Fő-ut

CSENGERI-UTCA SAROK.

Naponta érkező ujdonságainkat

kérjük megtekinteni. Vétel

nem kötelező.

Elvállalok

fehérnemű mo-

sását és vasalá-

sát saját laká-

somon. Szíves

megkeresést kér

Kölcsey-utca 7.

özv. Burián Ferenec

12210

AUTOFUVAR

:: megrendelhető ::

Ifj. RIEDL JENŐNÉL

Kazinczy-utca 37.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

KZESKESÍTŐSÉG ÉS KIRÁLYVÁLTAL:

NAGYKANIZSA

SUGAR-UT 4. SZÁM

NÓKIADÓHVATÁL:

„KALÁ” Képeslapok és Képek
Képek és Képek
Képek és Képek

„KALÁ” Képeslapok és Képek
Képek és Képek
Képek és Képek

TELEFON-SZÁMOK:

Telefon-Számok
Telefon-Számok
Telefon-Számok

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Kiadványok árak

Képek és Képek

Képek és Képek

Képek és Képek

Képek és Képek

Képek és Képek

Képek és Képek

Képek és Képek

Képek és Képek

Képek és Képek

Képek és Képek

Élet-halál harc a Kárpátokban.

Minden emberi közéletet fölülmúl-
nak azok a véres küzdelmek, amelyek he-
tek óta festik pirosra a kárpáti bércek
fehér hótakaróit. A magyar hadsereg —
amint a hivatalos jelentések mondják —
óriási túlerővel szemben állja a harcot
diadalal, dicsőséggel. Pedig az orosz
hadsereg olyan erőfeszítést fejt itt, amely
a magyar katonán kívül már régen első-
porra volna bármely más nemzetnek sok-
kal erősebb seregét is. Höfer altábornagy
jelentése szerint az orosz katonák
már nem gyáva. Ezrével hullik a vér-
től átkos síkokon, de a halottak helyére
új sorok állnak s az ökeseredett küz-
delmet kézi tusáig fokozzák. Ennek az
emberi életet pocskoló háromodolnak
kötös célja van az oroszok részről. Az
egyik cél: Przemysl főváradulását meg-
híusítása; a másik: Galicia birtoká-
nak megtartása. A tét tehát olyan nagy,
hogy árthatóvá válik az orosz erőfeszíté-
s. Élet-halál harc folyik most ott fenn
a Kárpátokban, amelynek kimenetele
hozzá időre fogja eldönteni az északi
hadjárat sorsát. Nem lesz érdektelen
mérlegelni, hogy milyen kihatása lesz
ennek a gigászi küzdelemnek elvesztése
az egyik és a másik hadviselőfelé. Tehát:
ha mi veszünk, annyi történik csak,
hogy nem foglalhatjuk el Galiciát, amely
most sem a miénk. Ujabb területi vesz-
teség nem háromolhatik belőle ránk,
mert hadaink egyszerűen visszahúzódnak
előbbi kárpáti hadállásaikba, amelyeknek
természeti erősségei biztos védelmet nyu-
tanak minden orosz előnyomulási kísér-
lettel szemben. Szóval ott leszünk, ahol
a derék mádi polgártársunk. Ellenben, ha
az orosz vesztené, — kénytelen volna
bus, megtépi a hadait kivonni az egész
kárpáti frontból, Przemysl alul és orosz
földre visszavonulva átengedni nekünk
Galiciát. Szóval a héthónapos hadjárat
minden gyümölcsét elvesztené, mert Bu-
kovinát már is kényszerült elhagyni. Tehát
a mérleg végső kialakulása ez lenne:
az orosz elvesztése az utolsó tapodtat
is kóditott területeiből, míg viszont min-
ket uralna a „Szent” Oroszországnak az
a hatalmas része, amelyben a német ala-
poság már a német közigazgatás is be-
vezette. Tagadhatatlan, hogy vitéz ár-
máink helyzete nem könnyű. Az orosz
tűlerőn kívül hadakoznia kell az időjá-
rás borzalmaival is. Azonban az eddigi
értékes sikerek után a legzebb remé-
nyeket táplálhatjuk a végső kimenetellel
szemben. Hiszünk, hogy az isteni meg-
váltás közelebb ünnepe nagy ünnepe lesz
Galicia meggyőzött népének is. Az orosz
uralomtól való megváltás ünnepe. És
akkor büszkén mondhatjuk el: Magyar-
ország becsületesen teljesítette ismét szö-
vétségi köteleit Ausztriával szemben
s a szövetség portájáról kiverte az el-
lenséget.

A kárpáti harcok.

Az oroszok támadásának hevesége
nemhogy szűnne a Kárpátokban, hanem
napról napra fokozódik. Előretöréseikben,
támadásaikban eljutnak egészen a tor-
lászunkig s csak a kérésusa tudja őket
visszaütni. Az alábbi hivatalos jelentés
szerint emberfölötti az, amit csapataink
együttvéve s minden egyes emberünk kül-
lön külön végeznek. A szakadatlanul hulló
hó, a csikorgó hideg épúgy győtri

őket, mint az éjjel-nappali folytonos harc.
Mert a Kárpátokban nincs éjszaka.
Véres nappallá változtatja azt az ágyu-
tűz, fegyverropogás és csapataink nem
érezve az alvás hiányát, a hideget, őrök-
verik folyton vissza az ellenséget, mely
pedig megdöbönt tulsúlyban iparkodik
összemorzsolni bennünket. A hivatalos
jelentés így szól:

Budapest, március 9. Hivatalos jelntés. Arcvonalunkon,
a Visztulától északra a heves ágyuharc tegnap is tartott. Lo-
pusnótól délre az oroszok támadását könnyű szerrel vissza-
utasítottuk. Előretörésünk Gorlice környékén ismét szaporította
foglyaink számát. Az elhódított állásokat mindenütt megtar-
tottuk annak ellenére, hogy az ellenség azok visszafoglalását
több ízben megkísérelte. A kárpáti arcvonalon szakadatlanul
ismétlődnek az ellenség támadásai, melyeket aszerint, amint a
csapatok fejlődése lehetséges, hol erősebb, hol alárendeltebb
erőkkel hajtának végre. Így tegnap is az ellenségnek súlyos
veszteségeket okozva több helyen visszautasítottuk a hevesen
támadó oroszokat, akik egészen torlászainkig hatoltak. Ezek-
ben a harcokban az ellenségnek ismét hatszáz embere maradt
fogolyként hatalmunkban. Az utóbbi napokban a Kárpátokban
uralkodó kedvezőtlen időjárás az ezen a harcvonalon alkal-
mazott seregtestekkel szemben egészen rendkívüli követelmé-
nyeket támaszt. A csapatok az ellenséggel állandóan érint-
kezve, éjjel-nappal harcban állanak és gyakorta kemény hideg-
ben és nagy hóban is kénytelenek a támadásokat végrehaj-
tani, vagy a védelemben többnyire túlerők támadásaival helyt
állani. Derék csapataink magatartása valamint minden egyes
harcos, akinek ezen küzdelmekben része van, határtalan di-
cséretet érdemel. Höfer, altábornagy.

A németek harcai.

Nyugati hadszíntér:

A Lorette magaslaton csapataink a
franciáktól két további árkot ragadtak
el. Hat tiszte és 250 főnyi legénységet
fogtak el és két géppuskát és két ki-
sebb ágyut zsákmányoltak. A Champ-
neban Souain mellett a harcok még nem
jutottak befejezéshez. — Le Mesnilől
északnyugatra az előtörésre kész ellen-
séget tüzelésünk a támadásban meg-
akadályozta. — A Vogezekben kód és
hó megnehezítette a harci tevékenysé-
get. Münsterből nyugatra és Senn-
heimből északnyugatra még folyik a harc.

Keleti hadszíntér:

Augusztóvtól keletre és délre az
oroszoknak ellenünk intézett támadásai
az ellenség súlyos veszteségei mellett
meghíusultak. Lomzától északkeletre az
ellenség egy sikertelen támadás után
800 hadifoglyot hagyott kezeink közt
Ostrolenkától északnyugatra harc fej-
lődött, amely még nem ért véget. A
Prasznyszól északnyugatra és nyugatra
vivott harcban, amely reánk nézve ked-
vezően folyt le, 3000 oroszot fogtuk el.
Ravától északra és Nowemiasztól észak-
nyugatra az oroszoknak ellenünk intézett
támadásai eredménytelenek voltak. Itt
1750 oroszot ejtettünk foglyul.

A század legnagyobb brutalitása

A magyar sajtófőhadiszállásról tá-
viratozzák: Az orosz csapatok parancsnok-
sága parlamentair ujján közölte velünk,
hogy holnap a Tiesznicából, Kamienkából
kiutasított mintegy ezer orosz zsidó csalá-
dot csapatainkhoz áttoloncoltatja. A XX ik
századnak legnagyobb brutalitása, hogy
a hajlékuktól, vagyonuktól megfosztott
védtelenek ezreit az oroszok pajzsként
akarják felhasználni. Csapatparancsnok-
ságunk közölni fogja az oroszokkal, hogy
vonalaink átlépését semmi esetre sem
engedheti meg. Ennélfogva a köz-

beeső területet tüzelés alá fogjuk
venni. A rettenetes felelősség az
orosz parancsnokot terheli, mert az
áttoloncolás tartamára fegyverszü-
net nem kért s így feltehető, hogy a
védtelenek pajzsként akarja felhasz-
nálni arra, hogy megközelítse állásainkat.
Katonai okokból kiméletet legnagyobb
szajnálattunkra se tehetünk, ellenben
gondoskodunk, hogy az oroszok eljá-
rása az egész világ előtt megbélyegez-
zessék (Közl.: a Magyar Távirati
Iroda)

Elsülyedt angol gőzös.

A Magyar Távirati Iroda távira-
tozza: A londoni tengerügyi hivatal
hivatalosan jelenti, hogy a 2389 tonna-
tartalmu Belgrave gőzös vasárnap Il-
fracomban táján szemrakománnyal el-
sülyedt. Az angol admirális szerint vá-
lószerű, hogy a hatalmas hajót német
torpedó érte. A legénységet megmenet-
ték. A robbadás a szemtanúk ezreinek
jelenlétében történt s 21 gőzös tartó-
zkodott a Belgrave közelében. Hat hajó
sietett a legénység kimentésére.

Olaszország fölül elmúlt a válság.

Milanóból táviratozzák: Az Italia
című lap írja: Görögország semle-
gességének főtartásávi Olasz-
országra megakadt az ok, hogy
döntő elhatározásra szánja ma-
gát. Tehát Görögország Itáliát is
magával rántotta volna a világ-
háborúba.

A Dardanellák bombázása.

Konstantinápolyból jelentik: Az
egyesült angol-francia flotta bombázása
semmi kárt nem tett erődeinkben. Ellen-
ben nekünk sikerült az Elisabeth angol
dreadnoughtot súlyosan megrongálni.

Megalakult az új görög kormány.

Athén, márc. 10. Miután
Zaimiss a kabinetalakításról
lemondott, a király Kunarist
nevezte ki miniszterelnökké.
Kunaris már megalakította az
új kormányt, amelynek tagjai
holnap esküsznek.

Munkácsi Mihályné meghalt.

Budapestről táviratozzák: Munkácsi
Mihálynak, a halhatatlan magyar fes-
tőnek özvegye a luxemburgi elmélet-
zetben, ahol esztendő óta ápolták,
meghalt.

Olaszország nagy események előtt.

Róma, márc. 10. Az olasz külügyminis-
terium felhivatalos orgánusa, a Giornale d'Ita-
lia a Dardanellák ostromlásával kapcsolatos
a következő ligyelemreméltó sorokat írja: Ha
ez a támadás sikerülne, nagyjelentőségű tény
lesz, amelynek egyenes vonatkozása van az
olasz érdekekkel. A nagy viágháború műhelye-
ben most akarják megajzolni az új világhábo-
rut. Olaszország nem várhatja türelmi és tehe-
tellenül háttérben, hogy mit fog csinálni az
óriási mechanizmus, amely őt elnyomhatja, de-
formálhatja, vagy megerőltetheti, hanem minden
eszközzel azon kell lennie, hogy a mechanizmus a
helyzetet az ő javára változtassa meg. Észt szu-
vunkat az olasz nemzethez intézzük, hogy min-
denki acélozza meg szívét és készítsen elő lélek.
Minden lehunyó nap dönthet a nemzet sorsa
felett. Sürgős dolog tehát, hogy mindenki,
tekintet nélkül arra, melyik vidék szülője,
melyik pártnak tagja, melyik osztályhoz tar-
tozik, a hazalásig érzelmeltől ordítsa meg ma-
gában, aminek szükségét a miniszterelnök már
megnagyarozta a kamarában és szavait mege-
rosította a hadügyminiszter. Az cikkeket igen
nagy hatása volt Olaszországban és mindenki
egy érz, hogy nagy események előtérje.
Olaszország meg fogja védeni érdekeit a
Földközi tengeren, illetve Kisázsiaiban az á-
ntal szemben.

Az északi harctér azon része, amelyen döntő csatát vívunk a magyar és orosz seregek

Elsőnybe hozzerzedel forrás!!!

Tudatom a t c közön-
séggel, hogy

Ékszerműhelyemet

Főter 8. sz. Bazárépületben
(1-es udvar) helyeztem átErdélyben mindenem arany, —
csúszkát és más ékszeremmel —
legnagyobb körökben és csak leg-
nagyobb javítások a legújabb-
abb ékek mellett.Vasgyűrűk bélést és legol-
csóbban vállalom.Évek óta külföldön szerzett tapasztalat-
talaim révén legjobb árszámítást
biztosíthatom

Száraz partfogást bír

Fried József ékszerész.

Magánháza látható magy. Véd-
megrendeléseket pontosan készítek

Özv. Schável Lajosné

épület és mulakatos

Nagykanizsa Roxgonyi-u 9

Telefon 122. szám

Elvállal vaskapuk, rácsok takaréktűzhe-

lyek, szivattyúkat, fürdőszobák, víz-

vezeték berendezését és épületvasalást.

Minden lakatos és vízvezetési munká-

latokba vágó javításokat a legjutá-

nyosabb árban eszközölök.

URANIA mozgóké-
palota

ROZGONYI-UTCA 4. szám

Nagy irodalmi filmpremier!

A magyar film-ipar diadala!

P. Markus Emilia

a legnagyobb tragika a Nemzeti
Színház örökös tagjának első
filmkreációja.

Március hó 10 és 11-én kerül színe:

Az aranyhajú szfinx.

Film-dráma 5 felv. Írta: Herczeg Ferenc

Ez még a remek kiegészítő műsor.

Pénteken és szombaton a
világ legnagyobb színházjainak
Ledesmának fellépésével nagy
szórakozás.

Előírás szerinti

harczteri dobozok

:: kaphatók ::

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésében
Nagykanizsa Kazinczy-utca.A
Néptakarékpénztár
Részvénytársaság
Nagykanizsán.Állandó hiteket engedé-
lyez bekebelezés, vagy ér-
tékpapír fedezet alapján,
leszámitol üzleti váltókatElfogad betéteket
könyvre, vagy fo-
lyó-számláraÉs azokat 5000 koronáig felmondás
nélkül, nagyobb összegeket pedig
rövid felmondási időre visszafizet.

Elvállalok

Özv. Burián Ferencné

12210

Egy tisztességes művelt nő ajánlkozik

gazdaasszonynak

vagy háztartásnőnek. Falura vagy pusz-
tára is menne, mert a gazdaságban jár-
tas. Cim a kiadóhivatalbanLeheremű mo-
sását és vasalá-
sát saját laká-
somon. Szíves
megkeresést kér
Kölcsey-utca 7A legjobb minőségű
hadiczipók

csizmadák, gamaschnék, hócipők

:: Továbbá mindennapi ::

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és értékek után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházban NAGYKANIZSÁN, Fő-ut
:: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. ::Uj, legjobban
áttekinthető!Az Orosz Osztrák-Magyar-Német
harctéri-térkép 1 : 750 000, ki-
adja a cs. és kir. katonai föld-
rajzi intézet. Ára 2 K 50 fillér,
vdszonra hurva 4 korona 80 fill.

Harctéri-Atlasz

tartalmazza a világháború összes
térképeit vászonba kötve ára 2 K
40 fill. Kapható:

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedésben Nagykanizsán.

Hirdessünk a Zalában

A ZALA TÁRCAJA

A költő levele
Przemyslből.Gyóni Géza hírlapíró kollégánk, kinek
nem egy szép versét közzétettük már a háború
kitörése óta, most igen érdekes levelet írt
szerkesztőjéhez. A levél sok keserű vádat tar-
talmaz és sok igazságot állapít meg. Teljes
egészenben pedig olyan érdekes olvasmány,
amely figyelmet érdemel. Hagyjuk. Egy ma-
gyar postá levele Przemyslből! Ez igazán nem
közönyös olvasmány!

Przemysl, nov. 4.

Emlékszem még bizonyosan, hogy eddig
többet írt leveleimben mindig óvatosan
kerültem a tragikus hangot és lehetetlen letet-
tem a katonaságot, amely pedig itt a gránátok
töréscsúszóján önkéntelenül ragad az ember lá-
bára. Egy levelemből és egy versemből sem
látta kivillanni egy szikrányi kishitűséget sem,
sőt én voltam az, aki a ti híralmatokat is
döntöttem, ha az esetleg nem látogott olyan
magasra, mint kellett volna. De hiszen, ha már
gondosan bepólyálva is, ti is csak látjátok a
botlalmakat, amelyek eddig gyermekei a leg-
igazságosabb háborúak is.Most sincsen másként és kishitűség vagy
csüggedés nem fér az én lelkeimhez, amelyet
csak véres tiszta edzettek erőssé. És ha
mégis talán keserű hang is keveredik a le-
velemből, válasszát el azt kériek mindig az egész
nagyzerű ágytól, amelynek szolgálatában ál-
lok itt mindannyian és csak magamra, sze-
gény és öcségek emberre vonatkoztatás, akinek
mindennap is kell számolnia megával és ma-
gában kell elvégeznie a leltározást, mert itt
kínzó bizonyságot és négy hitet tanult
kapnia.Az ember itt könnyen habonásá válik
és néha úgy érzem, hogy az a végtelen biza-
lom a visszatérésben, mely itt írt verseimből
klár, sőtleg elbizakodottságnak tűnik fel a
mindenki intézője előtt. S amikor megtaga-
tom magamat és érzem, hogy a harcok negye-
dik hónapjának kezdetén még egy golyó se
lyuggatta át a testemet, ezembem jut Schiller
bátorsága, a Polykrates gyűrűjéről és úgy
érezem, el kell készülnöm a tulzott szerencse
adójára, amíg még talán ideje vagyok.Érdekesnek fogod találni, hogy nem a
hárcok földjén szerzett tapasztalataim kény-
szerítettek, hogy most, amikor ti a felszabadí-
tott városokról olvastok otthon regényes elbe-
széléseket, most én ezt a levelet írjam neked.
Nem az itt való tapasztalataim kényszerítettek,
mert itt ahol a kiömlő vér keresztje avatja
testvérekké az embereket, a mi embereinket,
csak az önfeláldozás és a világi hiúságokról
való lemondás nagyzerű példái mintázhatnák
meg neked, ha szobrász volnék és írhatnám
meg, ha író lehetnék itt.Ha író lehetnék! Ezt a sóhajtatást most
már, ha az előbbi leveleimet megkapnád, már
másodszor hallod tőlem innen, de talán még
most sem érted. Hiszen mi szükség is volna
még egy íróra, mikor ti a reggeli kávéhoz
mellé most is fényes tollal megírt tudósítást
kaptok olyanoktól, akik be-be kukkannak a
hárcok és ostromok helyeire, mint látók De-
recsebe és azután — egymás lapjait verik a
szébbnél szébb leírásokkal. A magyar lapokat
egyszerre — ez is nyugati minta — elkaptá
a szénázó ország és a konkurencia nap-nap
után hátrább tolja a lapcsinálásban a szemér-
met és az erkölcsöt. Nyugodtan írom ezt neked,
mert a te lapod kedvéért egész bátran a fiók-
ban maradhatott volna a szigorított törvény.És most — itt a sátoromban olvasok
foszladozó ideért lapokat, amelyek a konk-
rencia nyílt és nyelven másfél hasábkon zen-
genek öndicséretét arról, hogy ők teremtettkék
meg az új hírlapíró! Mindenre kérék, ha
még nem késő, ki ne add azt a levelet,
amelyben azt írtam, hogy az apám temetése
óta először ártam arra gondolatra, hogy nem
írhatok. Akkor is egy tudósítást olvastam
éppen a siedlicai harcokról, amelyben, mikor a
véres-ködös hajnal derengett, egyszerre egy
temetőben találtam magam. Azon hajnalon írt-
am „ma a lengyel dombon” című versemet,
melyet elküldtem már neked, nem tudom,
megkaptad-e?Igaz elküldtem ezt a verset egy cserjéd
budapesti esti lapnak is. Megbocsátod azt a
parányi hiúságot, hogy egy „nagy” lap nyil-
vánosságára vágyódtam — innen a szálraggatta
sátorból. A szülőfalumra gondoltam akkor,
amelynek derék népe a pápi stólit is meg-
akarta javítani 3000 pengővel, csak hogy én
maradjak a papijuk. Rájuk gondoltam és azt
kértem a gazdag újságtól, hogy a vers bono-
ráriumát (mondjuk 5 koronát) küldje el a falum
szegényeinek. És ez a lap, amely Szalma Ist-
ván és Regula Ede verseit hasábkos kommentá-
rával közölte, egykor, most nekem azt felelte:
„Nagyon szép versét helyszűke miatt
nem közölhetjük.”És ugyanabban a lapban láttam egy
millióes magyar ellenzéki urnak egész hasá-
bos nyilatkozatát, amelyben ismételt az akkor
szót, hogy „mi nem felejtünk!” és szót akarja
összehívni az országgyűlést, mert a vármegyei
mandátumok meghosszabbítása körül valami
szépséghibát fedezett fel. Mond meg nekem,
hány millió koronát adott az az úr kérdő had-
sereg céljára, mikor a San és Vixtula táján
olyan fronton folyik a vér, mint Budapesttől
Fiume? és ugyanabban a lapban valószínűleg
helyszűke miatt olvastam verset a házról,
amelyben negyven méterre érzett a pesti zenés
kávészék illata. Másik lapon pedig egy gyalgér
ur — azon hölgynek ismerettségét óhajtja, akit
a villamoson láttál és a lapra figyelmestettél.
És azon hölgynek férje volt talán ugyanaz, aki
véres ponyvában azon az ájakán ott fektült
előttem a lengyel dombon.Nem írhatok többet. Az én írásemon ne
mesolyogjon a kávéházi népfölkelő tartalék.
I-janak tinek tudósításokat a ti felkent ír-
kaik és költsenek harci dalokat az untaulich-
költők, akik eleve jól megválasztották az is-
merőseiket és nem mutasztották el a nyelvük-
kel megmanikűrözni a magyar irodalom portá-
sát, a nagy lapok és folyóiratok szerkesztőit.
Te tudod, hogy én sohasem ismerkedtem,
hanem dolgoztam a szót nem foglaltatott
helyet a könyvem a legjobb kiadócsaládok
asztalán. Az arcomon a szégyen forrása üt
ki, ha arra gondolok, hogy az a levelem, me-
lyet legutóbb írtam, prédájára kerül azoknak,
akik most a pesti kávéházak ablakaiból kávé-
csészékkel őrzik a magyar irodalmat. Nem,
érintőm már ne várjatok se verset, semmit.
Ha még se tudnám, megállni, hogy valamit
írjak, ameddig élek, akkor majd inkább el-
mondom ennek a fehér kutyának, aki itt fe-
szik a lábammal és aki valamelyik felrobbantott
tűzhelyről tévedt ide a sátoromba és kitar-
mollett, mert megosztom vele a menzist.Egy emlék mégis melegít és világít, mi-
kor a sátorponyva nyőszörög a sötét éjszakák
szelében és magamra maradok a lengyelemmel
és a kutyámmal. Egy emlék; mikor a várvédő
honvédek táborában jártam, ahol az öcsémmel
találkoztam, el kellett, hogy mondjam nekik
egypár versemet. A véres csaták hősei a
honvédekhez a nyakamba borultak és öste-
csókoltak és úgy kérték az adjutánt, hogy
helyettesse át a tábornok utján köréjük mert
ilyen ember kell nekik. Az adjutáns azonban
az öcsém volt és talpig fél és azt mondta:
mindenki ott tegye meg a kötelességét, ahová
állították és én megöltem ezért az arany-
mondásért, mely aranyzívűből jött és amikor
hazaöttem ide a sáncok tövébe, esedékként,hogy a lengyelem a lábát nyújtogatta a tő-
lé. Hogy láthat valaki, mikor ilyen meleg
éjszakák vannak! Ez az emlék sem engedi hogy
szegényen haljak meg, ha meg kell halnom.Tehát nem írhatok többet. De amit mégis
megírtam már, arról kell néhány szót monda-
nom. Ahogy visszagondolok azokra, amiket
itt írtam július végétől október végéig, azt
hiszem kitesznek egy közepes füzettel. Nem
arra gondolok, hogy ezeknek kiadást keresek,
mert azt úgy sem találál A kiadók most
valószínűleg azokat a harci dalokat gyűjtik
csokorba, amelyek ott születtek két pikoló kö-
zött a kávéházban. Tehát erre nem gondolok.De ha úgy gondolsz, hogy ezek a
versek megérik az összegyűjtést, akkor mégis
szedd őket össze és add ki egy kis könyvben
ezzel a címmel:

LENGYEL MEZŐKÖN.

táborfű mellett.

Számom pedig a füzet jóvedelmét: fele-
résben a szabadkai vöröskeresztnek, fele-
résben pedig a szülőfalum segélyre szorult öve-
gyeinek és árváinak. Ha érdemesenek találod
ezzel foglalkozni — természetesen csak akkor.Csak mint érdekes találkozást és követ-
kezettség jut eszembe, hogy mikor öt év
előtt a Szomorú szemmel című kötetem meg-
jelent, akkor sem voltam jelen. Akkor Bosznia-
ban ültem egy tetején és néztem a
villanó tüzeket Szerbia, a diákok országára felől,
ahol már akkoriban is büszkült valaki. Mikor
hazaöttem, néhány udvarias sorban láttam
kivégezte a könyvemet s ha jól emlékszem,
akkor fedezték fel egy orsz. képviselőt, mint
költőt, a magyar remekírók számára; a
nyugatosok atyja pedig öntelt mosollyal toltá
felre a könyvet, amelynek verse öhozzá szólt.
Igaz volt és igazuk volt — mindenkinek
igaza volt, csak nekem nem volt igazam, aki
azt várta, hogy valami földrengés eneda
folytán megváltozik a garasos pártos és pajá-
sok közelet.Hej, küldjétek csak őket ide, csak
egyetlen éjszakára!Sok is már a betűből, ugy-e? De lád,
ilyen számadásos éjszakákon, amilyeneket mi
érünk sok minden jut az ember eszébe,
amit siet leírni, mert holnap, ki tudja, írhat-e
még. Azért ne haragudj, ha szokatlanul ellen-
bőbeszédű voltam és vedd úgy, hogy elment
hosszad egy ember, aki régen nem beszélt és
aki most majd sokáig nem fog beszélni. Talán
sohasem. Az ilyen kezében vagyunk. U vi-
gyázzon rájuk és minden igazságra. Ötöl
szertettél

Gyóni Géza.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkek, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

KEZELÉSI TÖRŐK ÉS KIADÓVATÁL:

NAGYKANIZSA

SUGAR-UT 4. SZÁM

TÖRŐKADÓVATÁL:

Előfizetőknek és a kiadóknak a kiadások és a kiadások a kiadások

"ZALA" Hírlapjához és a nyomdák a kiadások és a kiadások

TELEFON-SZÁMOK:

Telefon-számok és a kiadások és a kiadások

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Hírlapjához és a kiadások és a kiadások

Előfizetőknek és a kiadások és a kiadások

Előfizetőknek és a kiadások és a kiadások

Előfizetőknek és a kiadások és a kiadások

Előfizetőknek és a kiadások és a kiadások

Előfizetőknek és a kiadások és a kiadások

Előfizetőknek és a kiadások és a kiadások

Előfizetőknek és a kiadások és a kiadások

Előfizetőknek és a kiadások és a kiadások

Előfizetőknek és a kiadások és a kiadások

A semleges államok.

Utólag beismerhetjük, hogy voltak napok, amikor a semleges államok felől komoly viharok dermesztő szele fújt felénk. Romániában, Görögországban, Itáliában, Bulgáriában az orosz, francia és angol aranyak ellenünk lázították a csöcselket és más felelőtlen elemet s durva inzultusokban volt része mindennek, ami német, magyar, vagy osztrák volt. A fölsorolt államok külpolitikájában voltak időszakok, amikor úgy látszott, hogy a felelős tényezők sem térhetnek ki az általános nyomás alól s kénytelenek lesznek jobb meggyőződésük ellen cselekedni. Láttunk szimpptomákat, amelyek őszinte döbbenetet keltettek bennünk. Hát azonban a semleges államok bölcs, előrelátó politikájának (amelynek maritjai is vannak) a fekete felhők elvonultak külpolitikánk egéről. A semleges államok legexponáltabbjainak külpolitikájában olyan szenzáció fordulat történt, amely nyugságot hoz nekünk az oldalról, sőt azt a reményt kelti bennünk, hogy a neutrálisok egy része ellenségeink ellen fordítja erős fegyverét. Lássuk csak! Bulgária népe pártkülönbség nélkül követeli Szerbia megtámadását s a kormány, amely a legőszintébb semlegesség híve, — a legügyesebb politikázzal is alig tudja féken tartani a népszenvélyt. — Románia irántunk érzett hajlandóságának akként adott kifejezést, hogy újra megkezdte részünkre az élelmiszer szállítást. — Görögországban Venizelosz miniszterelnök csufosan belebukott antant-politikájának forszírozásába s a nemzet a király mellé állt, akiről már csak származásánál fogva is köztudomású, melyik oldalon áll szimpátiájával a népek csatájában. Olaszország külpolitikájának ránk nézve örvedetes fordulatával a Zala tegnapi száma számolt be, közlően az olasz külügyminiszterium félhivatalos lapjának cikkét, amely fenyegetően kemény szavakkal, önértzetesen, erejének tudatában vágja az antant-hatalmaságok arcába, hogy Itália minden eszközzel meg fogja védeni érdekeit a Földközi-tengeren, — illetve Kisázsia — az antanttal szemben. És mindez a Dardanellák miatt történik. Az antant nagyon jól tudta, hogy Olaszország és Románia féltékenységét, haragját fogja magára vonni, ha ehhez a kényes kérdéshez hozzányúl. Eppen azért békát vetve kapzsiságára, mindegyik várt, gondolván, majd ráér a Dardanellákkal végezni azután is, ha az érdekelt semlegesek nyitán is melléje álltak s amikor már nem támaszthatnak visszát. A semlegesekben szerencsére volt annyi türelem és bölcsesség, hogy kivárák a fejleményeket. S íme, a Dardanellákon az antant által támasztott vihar szele a mi vizünkre hajtották a semlegesek hajóit. Ennek a jelentősége oly nagy ránk, hogy a laikusok mérlegelni se tudják.

A kárpáti és galíciai harcok.

A mai hivatalos jelentés az egész fronton folyó szakadatlan csatározásokról számol be. A mieink a harcfronton több pontján értékes sikert arattak s ímélt jelentősen megduszasztották fogolytáborainkat. Értékes területi hódításokat is tettünk, de nagyobbarányú döntés seholsem történt. Höfer altábornagy jelentése ezeket mondja:

Budapest, március 10. (Hivatalos jelen és.) Az Orosz-lengyelországi arcvonalon továbbra is élénk a harci tevékenység. Nyugat-Galiciában a csapataink által Gorlicetől délre elfoglalt terület még kibővült. Az ellenségnek egy szomszédos lövészárkot rohammal bevettük és több mint kétszáz embert elfogtunk. Kezvezőbb küldési viszonyok mellett tüzersegünk tegnap a kárpáti arcvonal egyes szakaszain tüzelésének új hatásváltozattal szemmelátható sikert ért el. Egy község az állásaink előtt fekvő magaslati vonalat, melyet ellenséges gyalogság tartott megszállva, az oroszok tüzersegünk oldalraze következtében menekülésszerűen odahagytak. Ez alkalommal az ellenség leghatásosabb srápneltüzünkben súlyos veszteségeket szenvedett. Ezen arcvonalon egy hadállás elfoglalása alkalmával háromszáz orosz elfogtunk és sok hadizsákmányt vettünk. Délkelet galíciai állásaink előtt általában nyugalom van. Nadvornótól északra gyengébb ellenséges erők előretörését visszautasítottuk. Egyidejűleg más helyütt több ellenséges zászlóalj, melyek arcvonalunk ellen előretörték, visszavetettük és üldözések alkalmával százkilencven embert elfogtunk. Bukovinában a legutóbbi időben jelentősebb esemény nem történt. Czernovitznál s a Pruth északi partján jelentéktelen csatározások voltak. Höfer, altábornagy.

A németek döntő harcot nyertek Franciaországban.

— Hivatalos jelentés. —

Berlin, március 10. A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszínterről: Hó és erős fagy korlátozzák, sőt a Vogézekben csaknem megakadályozták a harci tevékenységet. A harc csupán a Champagneban folyt tovább. Souainnál a német csapatok a hosszú ideig tartó kézitűséből győzelmesen kerültek ki. Le Mesniltől északra az ellenség egyes helyeken átmenetileg vonalainkba behatolt, de elkeseredett közelharcokban, amelynek a franciák támogatására siető tartalékokat ellentámadásunk a beavatkozásban megakadályozta, az ellenséget végleg kiverjük hadállásunkból. A két gyenge rajnai hadosztály által védett nyolckilométernyi arcvonal ellen a rajnaiaknak, a gárdának és más kötelékeknek az ő támogatásukra odavont zászlóaljai hatszoros túlerő rohamának nemcsak rendíthetetlenül helyt állottak, — hanem gyakran erőteljes ellentámadásokkal ezen támadásokat meg is előzték. Így magyarázható, hogy noha itt tisztán védelmi harc folyt, mégis több mint kétezernégyezerötven orosz, köztük harmincöt tiszt maradt kezünkben. Igaz, hogy a vítez ellenféllel szemben a mi veszteségeink is súlyosak, sőt meg is haladják azokat a veszteségeket, amelyeket a mazi csatában résztvevő összes német erők szenvedtek. De az áldozatot nem hiába hoztuk. Az ellenség vesztesége legalább is a miénknek háromszorosa, azaz több mint negyvenötezer emberre becsülhető. Champagneban arcvonalunk szilárdabban áll, mint valaha. A franciák erőfeszítései a keleti hadszínter eseményeinek befolyására semmiféle hatást sem gyakorolhattak. A német szívósság és német vitézség új babért aratott, amely egyenlő értékű avval, amelyet csaknem ugyanabban az időben a mazi tavaknál vívott ki.

*

Ma és a legutóbbi napokban jelölt harcokkal a champagnei téli csata annyiban befejezéshez jutott, hogy a végleges eredmény az ellenséges erőkiejtések sürő újabb fellöbbása már nem változtathat. A csata, amint február tizenhetedikén már jelentettük, a francia hadvezetőségnek ama szándékából eredt, hogy a mazi tavaknál szorogott oroszoknak a helyzetén könnyítsen egy áttörési kísérlettel, melyet az áldozat nagyságára való tekintet nélkül szándékoztak végrehajtani és amelynek legközelebbi célja gyanánt Vouziers várost jelölték ki. A mazi csata ismert eredménye mutatja, hogy ezt a célt semmiképpen sem érték el, de ma már megállapítható az is, hogy maga az áttörési kísérlet is teljesen és sírmasan megismült. Hivatalos francia jelentések minden ellenkező adata dacára sem sikerült az ellenségek egyetlen helyen sem akárcsak legeszkélyben említésreemlélt előnyt is elérnie. Ezt ottani csapataink hőies magatartásának és vezérük, elsősorban Einem tábornok, valamint Riemann és Fleck parancsnok tábornokok körültekintésének, kitarításának köszönhetjük. Az ellenség február tizenhatodikán óta ájál nappal tartó szünetlen harcban egymásután több mint hat teljes hadtesttel töméselen sőt és amerikai gyártmányú nehéz tüzérségi löveket, sokszor több mint százharminc löveget adott le huszonötgy örs alatt. Kélt: a legfőbb hadvezetőség.

Lengyelországban is megyünk előre.

Hivatalos. —

Berlin, márc. 11. A német legfőbb hadvezetőség jelenti: Az oroszok ismételt kísérlete, hogy Augustov irányában áttörjenek, megismült. Osztrólenkától északnyugatra a harc még tart. Prasnizától északnyugatra, ütközetek továbbra is rodnk négye kedvező lefolyásnak. — Novomiasztótól északnyugatra egy támadásunk előbbre haladt.

Hajók katasztrófája.

London, március 10. Az angol admirális jelenti, hogy Scarboroughnál egy hajójukat megtorpedózták. A hajó harmincyolc főnyi legénységéből egyet megmentettek. Asonkivül Hastingsnál és Liverpoolnál is megtorpedózták egy hajót, s melynek legénységét megmentették.

Konstantinápoly, március 10. Smyrnánál több hajóroncsot sodort partra a tenger. Ebből azt következtetik, hogy a tengerparti átelek egy-ellenséges aknakutató hajót pusztítottak el.

Magyar csapatok Antiváriában.

A Magyar Távirati Iroda jelentése: A március másodikán Antivári előtt lefolyt flottakción nagybuzabású volt, mint az első közlések jelentették. Három torpedónaszádunk behatolt Antivári ki kötéjébe s csapatokat szállított partra, amelyek a parton levő rakétákat felgyújtották s elpusztították a molót. Hajóinkat a montenegróiak öt ágyúval egy óráhoszat lötték, de sikertelenül. A montenegróiak részéről Antivári bombázásáról elterjedt rémhírek valótlank. Torpedóuzóink nem löttek.

"Magyarok vagyunk".

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Nagy Ernő eszolgabíró Érika György alsóverecei községi bírótól bevándyrt kapott, s melyet aláírt Alsóverece községi lakosa. A ruthenek bejelentik, hogy leleken, nyelben, ruhásztban magyaroknak vallják magukat s kéri a hivatalos hatóságokat, hogy őket eszentul magyaroknak és görögkatolikusoknak tekinték. Kéri a naptárgyesítést is, mert még ünnepelni se akarnak egy napon az oroszgal. Hlatkovics eszperes azt fűtse meg a hasafias bevándyros: A betyár muszkák betörték a rákocsisállási templomba, elraboltak mindent az oltári-szentséggel együtt. Minden községet megtagadunk az oroszgal, fajilag és vallásilag egyaránt.

Eltűnt hajók.

Rottterdam, márc. 10. Március első hetében a Hollandiából Angliába és Angliából Skandináviába menő angol hajók közül három eltűnt.

őz, Burián Ferencné Kőlcsey-utca 7.
12210

fehérgnemű mo-
sását és vasalá-
sát saját laká-
somon. Szíves
megkeresést kér
Kölcsy-utca 7.

A mi hadvezetőségünk az orosz hadifoglyok lelkiüdvéről is gondoskodik. A foglyoknak egy görög-keleti pap istentiszteletet tart.

Mi lesz tavasszal?

esen téri a fejét most sok ezer ember! Ha a közönség a továbbra is olyan odaadással és alaposan fogja támogatni a hatóságokat egészségügyi intézkedéseiben, mint eddig, akkor tavasszal nem fogják felütni fejüket a ragályos járványok, a kolera, a küteges tifusz, a vérhas.

Ellenségeink hadseregében a kiütéses tifusz nagy számban található és a betegség terjedését különösen a tetűk közvetítik, miért is ellenük védekezzünk alapos fertőtlenítéssel.

Kézünket és arcunkat **lysoform szappannal** mossuk meg és a mosdó- és fürdővizhez adjunk kevés **lysoform** fertőtlenítőszerrel. A butorokat reggel töröljük át 3%, os **lysoform**-oldatba mártott ronggyal, ugyanígy suroltassuk fel a puhafapadlókat. Piskos fehérneműt ajánlatos zsákba összegyűjteni és azt 3-4%-os (olcsó) **nye-sysoform**-oldatba 24 óráig beáztatni s csak azután mosatni.

Tanuljunk meg fertőtleníteni

s e célból kérjük ingyen és bérmentve az „Egészség és fertőtlenítés” című tanulmányos könyvecskét

A ZALA TÁRCÁJA

Róth Miksa.

Előszó.

Irta: Halas István.

Most, amikor Róthról akarok beszélni, egyszerre annyi színes történet jön eszembe, hogy azt se tudom, melyiket mondjam el. Hiszen élete határköveinek fölemelése is érdek: született Olaszországban, élt Magyarországon és meghalt Tirolban.

Hát még ha az embert időről emlékeinkbe?

Már a külső alakja is rendkívüli. Magas, egyenes ember. Hosszu, fekete szakállal, piros orccal, tiszta két szemmel, imponáló tartással, szelíd, de a régi asszír fejedelmekhez, bírtak szobrák a több ezer éves földtakaró alatt, akik hi Ninive környékén. Mikor nőül vette Janda Hedviget,ivel 24 évig olyan szerető házasságban élt, amilyen ma már szinte anekdotikus, és az ifjú házasság megjelentek az utcán, az emberek visszasfordultak utánuk és megjegyezték: „Szép emberpár”.

Rendkívüli megjelenés volt idősebb korában is. Hat év előtt Keszthelyen nyaralt. — Amint az ériál, szőnyegfűrészek alatt sétált feleségével, egyszerre aszembejött vele Fedák Sári, aki meglátta Róthot, temperamentumos közvetlenségével alkálítja magát:

— Milyen szép ember, milyen hatalmas alak, valóságos Krisztus-lé!

A kiállítás a többi sétálók is megfordultak és bámulták Róthot. Makasi piros arca még pirosabbra vált, anyja is olyan lesz, mint a skarlátoszó, megbetérítve a dörmögő valomit a székébe, és elcsat a művésztől közelből. Ugyanakkor Keszthelyen több fénykép-felvétel készült. Egyik alkonyatkor valami

misztikus hangulat fogott meg. A közelben levő két nyárfa közé állítottam Miksit és kérttem, hogy szokatlan állásba helyezkedjék, mert rendkívüli képet szeretnék készíteni. — Makasi pillanatnyi gondolkodás után két karját kiterjesztette, fejét fölfelé fordította, szemét az égre vetette. — én pedig hirtelen elcsatoltam a fotográfáló-gépet.

Hát olyan hatásos képet nem igen lehet látni, mint amilyen ez lett. A pécsi amatőr-kiállításán ki volt függesztve és mindenki érdeklődését felkeltette. Nem tudták eldönteni, hogy a Messiás alakja-e ez a mai korak öltöztetésében, próféta-e, ki a mennyből jön alá, esetleg a földről fölszáll az égbe, stílistá szent-e, vagy pedig valami varázsló-e, vagy hatalmas démon-e? Olyan rejtélyes volt az alak, meg az alkonyati vastag árnyék és a háttérben a két egyenes fa, hogy az összenyomás titokzatossága megdöbbentette a nézőt. Ugyanakkor Pécsen hírlapi vitát is okozott ez a kép.

Igazán kár, hogy a fotográfáról valaki nem készített nagyobb képet. Minden lakás legérdekesebb díszé lenne.

Makasi háziur volt Pécsen; hivatala is elég kellemes volt, mert csak a telet kellett a hivatalszobájában tölteni. Mihelyt megjött a tavasz, mindjárt ment építeni: telefont, távirót. Összejárta Tolnárt — Baranyát. (És volt a járása.) Művészi szemre tömörkedt érdekes dolgot látott a dűlédűz kastélyokban, értékes megfigyelései voltak a köznép kunyhójáról, szokásairól, beszédéről. Tömeges néprajzi adatot jegyzett meg, s az erdő egy-egy ősi pompájú részletéről finom rézkarcokat készített, amelyet a sajtón önmaga sokszorosított, mint a cinquecento művész, akik mindenhez értettek. (S kiket én különösen szeretek, mert művészi munkálkodásuk mellett megtartották emberi gyarlóságukat is: boroztak, szerethettek, veszekedtek.)

TELJESEN ÚJ ÜZLET-BERENDEZÉS ELADÓ.

Schvarcz Dezső

előbbeni, Csengeri-ú 5 sz. helyiségében levő teljesen új berendezés, állványok, — részben üvegszekrénnel, pulatok üvegbetéttel, kaszsa tükörrel eladó. Bővebbet: :: :: ::

Schvarcz Dezső

ut- és női divat-táruházaiban, Nagykanizsán Fő-ut 5. a Korona kávéház mellett

Ajánlja dusan felszerelt raktárát uri- és női divat, valamint katonai felszerelési cikkekben. Szolid kiszolgálás. Szabott árak

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmadák, gamaschnik, hócipők

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri- női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőárúházaiban NAGYKANIZSÁN, Fő-ut :: :: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán.

Állandó hitelek engedélyez bekebelezés, vagy értékpapír fedezet alapján, leszámítol üzleti váltókat.

Elfogad betéteket könyvre, vagy folyó-számlára

És azokat 5000 koronáig felmondás nélkül, nagyobb összegeket pedig rövid felmondási időre visszafizet.

A Dél-zalai takarékpénztár főt 8 sz. házában

1 udvari II. emeleti 4 szobából álló lakás és

1 udvari bolthelyiség 1915. május 1-től bérbe kiadók.

A Zárda-utca 5 szám alatt

két utcái lakás

3-3 szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel f. évi május 1-től bérbeadó. Bővebb felvilágosítások a Zalamegyei gazdasági takarékpénztárnál nyerhetők

Olyan ragyogó történeteket mesélt Makasi és annyira hívott magához falura, hogy szabadságidőm egy részét 20 év előtt vele töltöttem Gödre baranyamegyei faluban, ahol 6 a fenyőfákat impregnálta rothadás ellen.

Hát az igaz, hogy érdekesebb környezet nem igen találhattam volna. A falu magas hegyek között, mely völgyben húzódik s egyetlen bosszu utcából áll, melynek közepén van az emeletes urasági kastély. Senkisésem lakik benne, mert gazdája (Siskovich Tamás orsz. képviselő már 70 éves agglegény) a Bányában levő másik birtokán lakik, csupán nagy ritkán jön el pár napra megnézni 5000 holdas gödre birtokát.

A kastélyt háromfelől fogja körül három felől elhelyezkedő park. A ritka fák között lapos tókában récék, libák fürödnek s a kastélyt körülvevő rozoga kerítésen mindenfelől könnyen be lehet járni. De azért a gödre avabok elhúzódnak tőle, mert a kastélyban „kísértetek járnak.”

Siskovich még ősi módon megkívánta, hogy a Gödrébe kerül minden uriember az uraság vendége legyen. S így Makasinak is értesére adta a kasznár, hogy nála fog étkezni, lakást pedig a kastélyban, kap.

Az étkezés csupán vasárnapra korlátoztott, mert hétköznap Makasi minden reggel kikocsizott az erdőbe egy kis póny-fogaton (azt is Siskovits rendeletéből kapta) kint tartózkodott egész nap és ott kellett főznie.

A nyári étkésen pedig csupán 9-10 óra tájban robogott baxa a kutyák dühös ugatása közben, mikor már aludt az egész falu s ha valamelyik jámbor aváb fölébredt, hát keresztet vetett, hogy a feketeságakállas idegen földöntul varázslattól magát megóvja.

Későn phlent is Makasi a kastély kijelölt szobájában, ahol nyugodtan aludt a legtelje-

sebb egyedülvalóságban, pedig rendszeren több ezer forint készpénz volt nála a munkások fizetésére. A kísértetek megóvták a rablókától.

Este vagy éjjel be nem tette volna lábát a kastélyba senkisésem. Egy béreasszony takarította a szobáját, de csak villágos nappal jött. Egy alkonyatkor Makasi vizet hozatott vele, de a kapunál el kellett venni tőle a korsót, mert nem merte bevinni. Irózva mondta:

— Meghalnék, ha be kellene vinni.

En egy svábnál vettem ki szobát, fizetem is neki pontosan vagy kétheti lakbért, de csak az első éjjel aludtam nála. A kísérteties kastély annyira vonzott, hogy azonnal én is ott báltam egy kicsiny szobában, melynek sem volt más butora, mint egy asztal, egy szék, egy ágy és egy gyertyatartó. A gyertyatartó törött volt és spárgával volt összekötözve, de szintiszta ezüst volt és szabadsági véséssel volt kicifrázva. Valóságos műrekek volt.

Ha én most elakarnám mondani gödre mulatságunkat hogy mennyi napfényt élveztünk, mennyi vidámságban volt részünk, hogy a bisonán kívül is mennyi miszticizmus fogott körül bennünket, akkor ahhoz egy könyv se lenne elég. Csak azt említem föl, hogy a ki-prészt fényekből összegyűjtött olajban néha megfürdötünk. Makasi mosolyogva mondta:

— Néhány patikárius meggazdagodhatna, ha ezt az olajat földolgozná illatszernak.

Mi pedig a fenyőolajat aközámra öntöttük ki az árokba s módifoltit örvendztünk a nagy tékozlásnak. Lakásb rátértek arra, hogy Pécsen létele idejében a középkori történelmi emlékeztető több napig tartó szociális kongresszus tartott, amelyben Makasi tevékeny részt vett s ezután a pápóki város minden egyházi embere ellensége lett.

(Folyt. köv.)

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkek, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

[illegible]

POLITIKAI NAPILAP

Abstracts available only by request to the Editor.

Karg báró altábornagy, a honvédség parancsnokának helyettese, aki két napon át szemlét tartott a nagykanizsai 20-ik honvédszállóerőnél, — tegnap délután két óráig elutazott. Az altábornagy legteljesebb tájékozott főjele, aki a tapasztaltaknak szívesen

HIREK

Üzenet a Zala utján Przemyslbe.

— A közönség figyelmébe.

Örvendően hírt közölhetünk a Zala olvasótáborával. Sikerkül kieszakoztunk, hogy lapunk március 27-iki száma légi posta útján bejusson Przemysl várába. Most, amikor az itthonlétük rézére szinte lehetetlenség, hogy hírt adjanak magukról a védőseregbe tartozó hős hozzátartozóknak, — értékes szolgálatot véltünk tenni olvasóinknak, amikor lehetővé tesszük, hogy Przemysl várába jutó lapunk hasábjain vigasztaló sorokat küldhessenek azoknak, akik anyira vágyakoznak az itthoni hírek után. Tekintettel a helyszükére, öt nyomtatott sorból állhat csak egy-egy üzenet. Minden nagykanizsai és zalamegyei lakos üzenetét díjmentesen tolmácsoljuk a csak arra kérjük a t. közönséget, hogy közleményeiket legkésőbb március 24-ig juttassák apunk szerkesztőségéhez. Ügyelni kell arra, hogy a címzés pontos legyen. Föl kell jegyezni a címzett teljes nevét, rangját, azon ezred, század számát, ahol szolgál. T. olvasóinkat fölkérjük, hogy lapunk ezen akciójáról értesítsék mind azokat, akiknek hozzátartozóik vannak Przemyslben, mert örömrünk akkor volna teljes, ha a Zala utján a világtól elzárt összes zalamegyei hírt kapnának innen hazulról, az itthoni dolgokról.

Bizottságok megalakulása. A városi képviselőtestület négy bizottsága első ülésszakán tartotta alakuló ülését. Az építési bizottság elnöke: Knortzer György, alelnöke: Unger Ullmann Elek, — a közművelődési bizottság elnöke: Plihal Viktor, alelnöke: Ince István, — a lögművelődési bizottság elnöke: Fajcs Lajos, alelnöke: Elek Géza, — az egészségügyi bizottság elnöke dr. Szekeres József, alelnöke: dr. Neumann Ede. A pénzügyi bizottság elnöke: dr. Plihal Viktor, alelnöke: Weiss Tivadar, a kisdnevelésre felügyelő bizottság elnöke: Remete Géza, alelnöke: dr. Neumann Ede; számvizsgáló bizottság elnöke: Eperjesy Gábor jegyzője, Lányi László és a kórházi bizottság elnöke: Tripanmer Gyula, alelnöke pedig Eperjesy Gábor.

Gyűjtőszekrények az utcán. A napokban állítja föl a Központi Jótéti Iroda 2 gyűjtőszekrényét az Első Magyar palotája és a Bábóház-ház előtt, amelyekben bármely háborús jótékonyra lehet pénzadományokat adományozni, a sebesülteknek cigarettát, újságokat, könyveket és folyóiratokat. A gyűjtőszekrények a közönség kényelmét szolgálják, mert így megkímélik attól, hogy adományait felvisse a városküzára, a csandban, névtelenül adakozni szeretőknek is megkönnyíti és lehetővé teszi a feltűnéstől való adományozást, végül pedig a fáultabb szívűeknek mentőül szolgálhat. A gyűjtőszekrények kiállítása Torma Pál szatyoros, Székely-bádogos és Reisz Zsigmond festőműsterek munkáját dicséri, kik a jótékony célra való tekintettel a legutányabbban készítették a szekrényeket.

A József kir. Herczog Szana-torium Egyesület kiegészítő Vöröskereszt kórházak céljára pénzbeli és természetbeni adományokba a következők voltak szívesek adakozni: Vidor Samu, Kövesdi Boér Gusztáv, Arzime, Dr. Bartha József, Blumen-schein, Vámosné, Dr. Berceky Viktor, Csikvázi Antalné, Csirmadia Vilma, Deven Lajosné, Dobrin Richardné, Eppinger Gyuláné, Dr. Fischer Józsefné, Földes Miklósné, Forbáth Anikó, Fendler Hugóné, Grisel Vik-torné, Grünhut Henrikné, Gombos Imréné, Zsibó Horváth Jánosné, Heltai Józsefné, Hegedűs Paláé, Dr. Koritkhoner Lipótné, Lehr

Oszkárné, Miltényi Gyuláné, Makovicsky Gyuláné, Dr. Neumann Edéné, Ötvös Emilné, Poredus Antalné, Palaakary Péterné, Révész Lajosné, Riedl Jenőné, Dr. Rotschild Jakabné, Dr. Rotschild Samu, Rosenfeld Józsefné, Reichenfeld Gyuláné, Reichenfeld Edéné, Remete Gézné, Rapoch Gyuláné, Sommer Sándorné, Szegő Gyuláné, Sommer Ignác, Dr. Szabadi Lőrincné, Dr. Tamás Jánosné, Weiss Tivadarné, Tóth Istváné, Hering Sarolta arnó, Zerkovits Lajosné. Ez uton mond halás köszönetet a maga és betegai nevében a Szana-torium Egyesület Vöröskereszt kórháza,

Kanizsai hősök. A veszteség-lajstrom legutóbbi számában ismét több ismerős nevet találunk. A hősi halált halt tisztak névsorában 48-as tiszat neve szerepel. Ezek: János és Kopenberger Norbert főhadnagyok, Pokoray Kornél és Zách Ignác tartalékos had-nagyok. A hadifogságba jutottak közt szerepel-nek Erdőssy Oszkár 20-ik honvédszázalagvezet-beli alvezetés és Vágó Emán uel 20-ik nép-főlkéld ezredbeli hadnagy.

Kincses uram levele. Az alábbi verses levelet egy derék földműves intézte a harctérrel élete párjához a nem álmódott róla, hogy az valaha nyomdászték alá kerül. Az elküldésétől a népies költészetnek egy ki-váló ismerője mentette meg, akihez véletlenül került. A gazdagon fölbuggyogó egészséges humor teszi különösen érdekessé a dekkung-ban írt verses levelet lme:

Irom a levelet Kincses Zuzsannának Kincses Estván Gábor hitves asztonyának. Kedves feleségem, te drága virágszál Remélem e pár sor egészségesben tenál. Jól viseljéd magad, ne legyik rád panasz, Uj fejrevalót kapsz, ha eljön a tavasz. A malacot add el — ha nincs enni való, Vagy tán idő gabonát hitelbe a zsidó? De hogy ha nem adna, hajtsd be a vásárba, Husz pengő forintot ér akkor is párja. Örülök, hogy friss, jó egészségesben vagytok Közönszom Virágom, megkaptam a pakkot A szép szál hazait a hős közebe vettem Én bizony mindjárt falatozni kezdtem, De tán a paprika szókott a szemembe, Hogy a könyvem csordult lasscsán leprege. Hazagyűvők Rózsám, gyógygyvirágos karddal A sisakom mellett lengő derutállal A bluzomon kívül nagy medálival A lábaimon bővül érted égő lánggal Hej, csak hogy ám addig cifra bál lesz itten Szétvőtek a muszkán úgy áldjon az isten, Bíró urmekat, meg a komákat, Mihály sógort, meg a napamasszonyékat Két szemét kirívó jó öreg szülnemet, Mindőket — szóval, szépen köszöntelek Levelem bázárom, sűrű öl csókol A te hitves urad Kincses Estván Gábor.

A függetlenségi párt elnöke — huszárokéntes. Károlyi Mihály gróf, az egyesült függetlenségi és 48-as párt elnöke; csőtörtőskön megjelent a budapesti hon-védkiegészítő parancsnokságnál s önként jelentkezett katonai szolgálatra. Károlyi Mihály grófot a honvédkiegészítő parancsnokság or-voisa megvizsgálta, alkalmasnak találta és Ká-rolyi Mihály grófot a budapesti I. honvéd-huszárezredbe osztották be. Károlyi Mihály ezen elhatározás teljesen önkéntes s hazafias érzésen alapszik, mert mint orsz. képviselő, mentesítve van minden hadiszolgálat alul. Ká-rolyi híftón már föl is ölti az uniformist.

A német had-sereg szánkó-parkja.

Ilyen szánkokon szállítják most a vasúttól távolabb eső helyekre a rengeteg municiót és élelmiszert. A hatalmas hóröntegen ez a szállítási eszköz rendkívül pompásan bevált.

Főhercegből lett polgár halála.

Berlinből táviratozzák, hogy Münchenben meghalt Burg Károly, a hejdanai Ferdinánd Károly főherceg, aki a csodaszép Császár Bertával kötött házassága kedvéért mondott le főhercegi címéről és táboraszerényi rangjáról. A romantikus ex-herceg mint egyszerű polgárember a legnagyobb boldogságban élt hitvesével s akkor sem kérte vissza rangját, mikor ennek visszanyerésére komoly kilátásai voltak. A háboru kitörésekor a magyar-orosz hadsereg hírdani táborokba mint egyszerű népfőlkéld beállt a német hadseregbe s a francia harctéren úgy küzdött, mint bármelyik közlegény. A 47 éves, dalás, életerős ember halálának okáról nem jött értesítés, de igen valószínű, hogy a harctéren szerzett sebesülés, vagy beteg-sége idézte elő a koral halált. A családi sírboltban fogják örök nyugalomra helyezni.

Hadi emlékérem orosz ágyúból. Az oroszokkal vívott heroikus küzdelemünk első nagy diadalmát a krasznai csatában arattuk. Legenda hírt huzsárjainkat itt neveztek el ellenségeink vörös ördögöknek, itt esett birtokunkba először nagyobb mennyiségű hadi zsákmány, itt kezdtük meg a hatalmas túlerővel szemben győzelmes csatáink egész sorát. A krasznai csatát a világtörténelem nagy és örök emlékeztető csatái közé sorozták majd a historikusok és míg a történelem föllásain arany betűkkel ragyog a magyar dicsőség, a jövőkor népei emlékeztetnek a kapuk belőle. Emléket, amelyet a vas elpusztíthatatlanságával, a bronz örökkévalóságával őriz meg új koroknak évezredekig. A krasznai diadal trofeumból egy orosz ágyút Ófelsége a király az Augusztá-alapnak ajándékozott, hogy veressen belőle „Hadi emlékérmeket”. Az elkészíttatott orosz ágyút azóta a zolyombreznói magyar kir. állami vasművek öntődjébe érme verésére alkalmas formában feldolgozták, lemerelték, bronz alkat részekből pedig a körmedányai magyar kir. pénzverő hivatal már veri; a vaslemezektől is nem sokára elkészül az első nagygyűzelmű érem. Pheidon Argos királyá verette az első érmet meg Krisztus előtt 700 évvel és azóta a történelemírás legbecesebb segítő forrása lett az érem: Piramisok mélyén görög és római temetkező helyeken eltemetett világok romjai között talált érmek vezettek a történelemírót helyes nyomra és a nagy érem gyűjtőmunka még ma is előszóval hirdeti régmúlt idők nagy eseményeit. A krasznai diadal érme is méltó helyet követel ebben a gyűjteményben, hogy majd akkor, amikor utódaink előtt az idő ködéből a mai nagy élet-halál-harának csak kontúrjai látszanak, ott legyen az emléket felidéző vasba, bronzba öntött írás. A krasznai diadalmas csatában az oroszoktól elvett ágyúból verette az Augusztá-alap 1914-1915. Az érem egyik oldalának ugyanis az a felírás, fölötté a megrendíthetetlen erő félelmetes szimbóluma, az oroszlanfej. Az érem másik oldala gyönyörű művészi relief, mely Murávyi Gyula hírneves szobrász művésziánk ihletett alkotása, csatajelenetet ábrázol. — Egy orosz ágyút honvédek, huszárok hősi rohammal elfoglaltak, miután elűzték az ellenséget. Szem láttat, plasztikus a művészi kivitel, meggyőző örök becsű a művészi elgondolás, mert történelmi eseményt hirdet, bizonyíté erejű, mert az ellenség halált osztó szörnyetegéből készült, nekünk magyaroknak pedig dicsőséges, mert kizárólag magyar hősök ragyogó haditettét kizárólag magyar érem alakjában őriz meg a jövő nemzedéknek. Az Augusztá alap bronzból és vasból kétféle érmet veretett. A nagy érem egy forintos nagysága, a kicsi olyan, mint a husz koronás arany pénz. Azért választotta ezeket a kis formákat, hogy az orosz ágyúból lehet-e minél több érem kerüljön ki és minél többben megszerezhesék. Bizottság ellenőrizi, hogy csak annyi érmet verjenek, amennyit az ágyú anyaga szolgáltat. A bronzból való nagy érem ára 10 korona, a kicsi 5 korona. A vasból való nagy érem 2 korona, a kicsi 1 korona. Ugy értesülünk, hogy az érmeket már abban a hónapban forgalomba hozzák és városunkba is vásárolható lesz, az Augusztá-alap megbízott-

jainál, akiket annak idején meg is neveztek. Aki a görög érmét, amelyet az Augusztá-alap „Hadi emlékéremnek” nevez meggyőző, ritka becsű történelmi emlékek jut. De ezenkívül részt vesz a nagy nemzeti küzdelemben itthon. Elősegíti azokat a munkáit, akik az ország belső igazalmát igyekeznek fenntartani, filléreivel enyhíti a nyomort, értünk küldő, értünk vöröz, értünk hősi halálba rohamo testvéreink itthon hagyott hozzátartozóikról gondoskodik. Az ágyúból készült győzelmi érmek teljes jövedelme ugyan is a harctéren küldő hősök családjait; a háboru következtében itthon inséggal küldő asszonyoké, gyer-meké. A jövedelem 15 — at helyi hadi jótékony bizottságunk kapja meg kizárólagosan hedi segély céljaira, a többi az Augusztá-alap országos segély akciójában használja fel, az eddig már oly sok elismerést érdemlő hazafias formában. Így megy át egy nemzeti metamorfózis az orosz ágyú. Az ágyú, amely eddig annyi életet ontott, annyi nyomort, szenvedést, okozott most expialja szörnyű bűnait, mert úgy lesz rendjén, hogy ugyan annyi életet mentsen meg, könnyen törtéjén, fájdalmat enyhítsen.

Az Uránia mozgóképfalata ma és holnap két hatalmas slager-film bemutatást tart, mely alkalommal a „Királyi kaland” c. dráma és „Fifi a garnison kedvence” a vigá-ték egy kis pikantériával keverve kerül színpadra. Az előben egy új mozi-díva, a madridi kir. opera prima ballerínája Conchita Ledesma játssza a főszerepet, kinak őszegét l'jut egyaránt elbávozó esodás a szépség. Játéka Asta Nielsenével, táncművésznő Ritta Saashntóval és Sacharóvval vetekedik, de en utóbbiakat felül is mulja. A másik slagere az Uránának „Fifi a garnison kedvence” főszereplője a Treumann Vígó pár, kiket a „Zala” olvasói bizonyára ismernek már, a darab. mostje egy igen bájos és ötletes humoros katonai tárgyú pikantéria. Erdemes a megtekintésre.

Liszt-ártatlak. A polgármester elrendelte, hogy minden listaláruztó köteles listethelyiségében feltűnő helyen alkalmazni a maximális listák jegyzékét. — Ezen listá-táblák kéreppapírra felhúva Fischel Fülöp Fló könyvkereskedésében 60 fillért kaphatók. Telefon 179 szám.

A Vörös Félhold jelvénye. A Vörös Félhold művészi kivitelű jelvényét írat országazerte nagy érdeklődés mutatkozik. Művészi technikailag íchetlen minden egyes érdeklődőnek az általa kívánt példányt elküldeni, ennél fogva az Országos Bizottság, mely Budapesten az Országsházban székel, kéri vidéki városaink hazafias kereskedőit, hogy megfellelő mennyiségű jelvényt a bizottság útján besze-rezve, 6k vállalkozásnak azoknak kiszolgálá-sára, akik a török-magyar testvérségnek ezt a szép jelvényét feltűzni óhajlják. A bizottság öt kilóg terjedő postacsomagban bérmentve küld jelvényeket mindenkinek, aki a kért mennyiségnek darabonként egy korona árát előre beküldi.

Feloldó szerkesztő: Tóth Zoltán
Idváltatában a szerkesztődeli feloldó:
Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Ernő.

Előírás szerinti

harctéri dobozok

.. kaphatók ..

FISCHEL FÜLÖP FIA

köyv- és papirkereskedésében
Nagykanizsán Kazinczy-utca.

A ZALA TÁRCAJA

Róth Miksa.

Emlékezés.

Irt: Mária István.

II.

Emlékeztetlek azaz érdekes esett melynek Veszprémben voltam tanúja. Rajtam és a többi kaszinai kivül, Valics Lajos banktisztviselő és Simón Lajos reáliskolai tanár, páci emberok voltak a társaságban, mindvégig a felelősséggel. Mindannyiunknak Makzi volt a elnöke. Körösök között szoboralkalmunk egy pappal, akit a páciak üdvözöltek. Mithogy pedig idegen földön a magyar mind szorult egymást, tehát ott is nagy örömmel üdvözlöztünk. A bemutatkozásnál meg tudtam, hogy a papnak Szilveszter a neve és páci a nevek. Azután tovább haladtunk beszélgetve a egymással a tanár kedves felesége hátrahagyott és reméltem fölkelte:

— Jasszusom, a Róth ur, meg a kanonok ur öléseveznek.

Önéletem mindannyian, hát a két ember jó memóriára elmaradt tőlük, kezükkel hadonászak és hangosan diskurálnak. — Kiderült, hogy a két ember egymással művészi vitába keveredett, de mindkettő sokat utazott és sokat olvasott, képzett ember léte olyan nagy élvezettel beszélgetett egymással, hogy megfeszültek az egész környezetből. A kanonok azt állította, hogy a daga-palota az ő művémi érdemét nem elégti ki, mert minden részlete más és más, nem pedig olyan szigorúan egybeesett, — mint a pogány-görög művészet épületei, Makzi pedig a keresztény istennel érvelt, aki például úgy teremtette az egyes tárgyakat, hogy seholsem fordul elő két teljesen egyforma hasonlóság, mert például egy tölgyfának minden levele és minden ága más-más, de azért egészben véve aragadó, gyönyörű. Tehát az építészvészetben is gyönyörű lehet például a daga-palota annak dására is, hogy minden részlete más-más stílusban alkalmazkodik.

Szával ott előttünk bebizonyodott az a régi igazság, hogy ki kell emelni az embereket a mindennapi kisnyes környezetből és mindjárt megtalálják egymásban ami értékes.

Itt állnak Chiozzia városában született és ott keresztelt meg Sárta József. Tudvalevőleg Sárta József Ión X Pius név alatt római pápa s az is tudvalevő, hogy pápasága előtt Veszprém környékén lelkészkedett. Nagyon valószínű tehát, hogy Makzit a későbbi pápa keresztelte meg.

Ha mivelünk, hitetlen emberekkel történnék az, hát legelőször dolganak az volna, hogy ezt az eszteleniséget győzőcskésítsük.

Róth három ízben beutazta Itáliát és Rómában mindig hosszabban tartózkodott. De seholsem adta át keresztelő levélét valamelyik vatikáni méltóságnak, hogy állapítsa meg, vajon a pápa fűgált-e keresztelő papja gyanánt, sőt sem is jelentkezett egyetlen egyszer sem a Pontifex Maximusnál lábcsókra sem. Csak úgy tudták meg a keresztelő papja nevét az emberek hogy Pécsen Róth fölépített városi képviselőnek (két szótöbbséggel meg is választották, de alaki okból a választás megsemmisítették) s a rendkívüli heves választási küzdelemben az ellenpárt avval is meggyanúsította többek között, hogy születésnél fogva ő is ezek közé tartozik, akiknek ösei lában tesogotak föléstől a Vörös-tengeren. S mivel ilyen vád lakább elbuktatja az embert, mintha azal gyanusítják, hogy az öregapja taláta föl a stempilt, hát Makzi könnytelen volt keresztelőlevélét közszemlére kitenni a Pécsi-Napló szerkesztőségében s akkor olvasták alle-lelei roppant megrökönyödve Sárta József nevét a keresztelőlemben.

De ő az ilyen esztelen „érdemokról” hallgatott mindig és csupán véletlenségből tudott meg az ember egyet-mást.

A német császár például két darab arany medálával (a Sas-renddel és a Krons-renddel) tüntette ki, de Makzi erről seholsem beszélt és nem visolta a szép kitüntetések. Sőt a második éremrend elnyerése előtt Makzi olyat esztelenkedett, amint más ember elgondolná se merne.

Tudni kell ennek megértéséhez, hogy a német császár hát év előtti Magyarországon látale alkalmával csupán a többi táviró tisztakaptak kitüntetést, a moigák pedig sem.

Ex hálotta Makzi egyenlősségi érzését és amikor a karapancsal kastélyban másodszor is a rendeltetett ki Vilmos császár szolgálatára, hát az utolsó napokban egyszerűen a császár utimarsallja elé állott és azt kérte, hogy adjanak a szolgáknak is érdemrendet, mert éppen részölőnek a kitüntetésre, mint a tisztak.

Ilyen közbelépést mellőzéssel szoktak honorálni az udvaroknál és hallgatnak róla. Persze az illetéktelen közbejáróknak se adnak rendjelet. Aztán rövid idő múlva finom felvilágítást kap maga a postafőigazgató is a nyugdíjalapjáról.

Itt azonban nem ez történt. Mikor Vilmosnak referálták a szokatlan intervenciót, az örömmel fogadta. Ekkor nyert esztét keresztet Dávidovics János postaltiszt is, aki Kanizsán sok esztendőig javított a telefont, de aztán elvitték Pécsre. Makzi pedig lelkesedve kiáltotta:

— Eljen Vilmos császár, hiszen ez talpig ember!

Bizony, hogy ilyen eszt megértésének akkor két olyan egész ember kellett, amint Vilmos császár és Róth postaltiszt voltak.

De még valamit el kell mondanom a karapancsal vendégről. Természetesen gondolkodva volt arról, hogy semmiféle teremtettség se férközhessék a császárhoz. Tehát a postások se férközhettek hozzá. Sőt lényekfelvételt sem volt szabad csinálni, pedig Makzi éppen azt szeretett volna. Mikor aztán a legelső vadászat eredményét a kastély elé terítették, akkor Makzi nem tudta megállni, hogy a szembenálló bokrok mögé ne húzódjék néhányadmagával, a zsákmány meglekintése végett.

Szerencsétlenségre éppen a császár vette észre őket, de büntetés helyett jókedvűen rájuk kiáltott:

— Lépjenek előre urak, innen jobban látni! És bátran jöjjenek mákor is ide.

Igy történt, hogy Makzi lefotografálhatta a császár legpompásabb zsákmányát: egy tizenhat agancsos gyönyörű szarvasbikát.

Ilyen cselekedetek szerették meg Vilmosnak azt az általános szeretetet, mellyel mindenki viseltetik iránta, mert ilyenek csupán a hallásra is kitor az emberből a lelkesedés:

— Háromszoros hurra Vilmos császárnak!

Most még csak arra térek ki, mikor ismét visszajött Kanizsára, melyet annyira aradunk midig, amíg itt lakunk, és annyira sörvarguk után, ha a sors elvisz belőle. Mikor megüresedett a kanizsai postafőnöki állás és a sok aspiráns mindent megmozgatott kinevezéséért, Makzi is ir nekem valami protekció szerzésért. Jóhoz fordult, Nemcsak nem szerettem, hanem ráadásul azt iram neki, hogy ne is folyamodjék, mert igaz ugyan, hogy semmiféle főnöki állás sem jár ahéty munkával, de annyi bosszúságot okor, hogy elkésérti az egész életet. Ha azonban figyelmeztetésem dacára mégis elakarja nyerni, akkor mesjen el személyesen sípek Balás Béla főispánhoz és kérje támogatását. Az nem baj, ha nem ismeri. Ha a főispán szól melette, akkor nyert ügye lesz. A renitens Zalamegyében ugyanis több év szünetelés után éppen az időben töltötték be a főispáni széket s olyan embert állítottak rá, akinek azava súlylyal bír a ministeriumban.

Makzi szerény és mégis imponáló megjelenése, tiszta magasságu logikus beszéde, nagy tudása mindenütt meghódította az intelligens embereket. Nem csoda, ha a jelentkezés után a főispán kétszer is iri felterjesztést Makzi érdekében. Az eredmény az lén, hogy (ámbar hír szerint valakinek kinevezése már készen volt) Makzit nevezték ki főnöknek.

De csakhamar érezte Makzi, hogy a hivatalos kelettelenség nagyobb arányú, mint gondolta. Védekezni próbált. Vászorolt egy szőlőt Főrhécsen és a valahányszor tette kirándult oda. Nagy öröme volt, ha beálltva a Korontsba, az az magános sztalomhoz telepedett, a szögze feleslegbe szülés kalapját és jókedvűen kiáltotta:

— Ma szabad ember vagyok, veled ebédelek, feleségem már délelőtt kiment a szőlőbe, ebéd után én is elmegyek.

S olyan elragadtatva dicsérte, hogy milyen remek az a hegy, milyen illatos ott a fű, milyen pompás ott a napfény, milyen festői a bók járnak arrafelé, hogy annyi szépséget seholse gondolt volna az ember arról a rongyos Főrhécsről.

De Főrhécs páratlan mivolta sem tudta megállítani a sorsot. Makzi lassan-lassan ment a végsze felé. Kiűtött, ez a rettenetes méretű háború és a kanizsai exponált állomáson az ő gondja megszaporodott. Kimerült a munkában, kőhögött a lába megdagadt, de azért nem akart ágyynak dőlni. Végre szorított állapítottak meg orvossal és Meránba küldték.

Vagy öt hétig volt már Meránban, mikor egyik nap elmaradt a lézza és remény mutatkozott a gyógyulásra. Ekkor február 15-én irta, hogy Kanizsán fogja hallgatni a békák énekét, amelyivel a tavaszt köszöntik. Közben a harang ájjált kongott. És ő befejezte munkáját. És eltávozott.

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán.

Állandó hiteket engedélyez bekebelezés, vagy értékpapir fedezet alapján, leszámítol üzleti váltókat

Elfogad betéteket
könyvre, vagy folyó-számlára

És azokat 5000 koronáig felmondás nélkül, nagyobb összegeket pedig rövid felmondási időre visszafizet.

URANIA mozgóképpalota ROZGONYI-UTCA 4 szám

Első film szereplése a spanyol

CONCHITA LEDESMÁR

Kiben Anta Nielsen játka, Hanny Portan szerepe és Elita Sacchetto táncművésznője egyesülnek!

Wanda Treumann és Ilustris partnere
Viggo Larsen nek egy szellemmel megírt pikáris vígjátékban.

Március 12 és 13-án pénteken és szombaton kerül színre:

KIRALYIKALAND

Dráma egy koronáját vasztott király életéből 3 felv.

FIFI A GARNIZON KEZVENCZE

Katonai tárgyú pikantéria 3 felvonásban.

Rendez helyarák! Kezdeté ünnep és vasárnapokon 8, 5, 7 és 9 órákor. Hétköznapokon pedig 6 és 9 órákor. — — — — — Buuffett!

Vasárnap: Chéri Bibi bűnügyi dráma kerül színi.

Pincelegény

azonnal felvétetik

REICH SAMUNAL

1222

Király-utca 15.

Telefon: 323.

Tavaszi ujdonságok

Női és leányka felöltők,

Gumi köpenyek,

Kosztüm kelmék,

Bluz és pongyola

kelmék,

Selymek,

Mosó árúk,

Kosztümök,

Bluzok,

Pongyolák,

Fehérneműek,

Féreg mentes selyem

ingek és nadrágok :

Hadbavonyultaknak nélkülözhetetlen, a legolcsóbb árban szerezhetők be

Barta és Fürst

divatruházában

Nagykanizsán Fő-ut

CSENGERI-UTCA SAROK.

Naponta érkező ujdonságainkat kérjük megtekinteni. Vétel nem kötelező.

Egy elemista kisleány mellé egy polgári iskolát végzett

kisasszony keresztetik.

Cim: Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében.

A Zárda-utca 5 szám alatt

két utcza lakás

3-3 szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel f. évi május 1 től bérbeadó.

Bővebb felvilágosítások a Zalamegyei gazdasági takarékpénztárnál nyerhetők

A legjobb minőségű

hadiczipők

csizmdk, gamaschnik, hócipők

Továbbá mindennemű

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőruházában NAGYKANIZSÁN, Fő-ut

VÁROS PALOTÁJÁBAN.

PAPIRSZALVÉTA

100 DBB 75 FILLER

1000 DBB 6 KORONA

FISCHEL FÜLÖP FIA

Melyre: az egész városban

NAGYKANIZSÁN.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkek, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

HIRES

Mikor elmentek...

Mikor elmentek délelőre,
Te láttad őket, listenem,
Lelkéd fölöttük repkedett
És legyverükre fényt vetett.

De hát a hőnyet láttad-e,
Mely lábnyomok gyűgyűstse be
S hogy sáhajtsókból halad
Féjük fölött galambcsapat?

Felénk színe hóföhr,
Féled ájtálal felér:
Sáhajta azt fehér jegyes,
Emei hitos szívódi repes.

Hát a kimondatlan szavak,
Miket bölcsek sáhajtanak
S a hant alól a holt szőlők:
Fölérnek-e hozzádíg ők?

Mikor elmentek délelőre,
Hallottad őket, listenem
És benne örömed leléd,
Ahogy sáhajtuk szíllt eléd.

Hát azt a csöndöt hallod-e,
Mely fájabb, mint a gyász zene
S hol a sok anyagszem ragyog,
Magsörgeti két ablakod?

Elhallgatott a nyákelem,
A harang csak temetői kong,
Lélekzetet a gyász se vesz,
Holt utasinkon szími nesz.

Minden, mi friss, minden, mi él,
Minden, mi forr, minden, mi vér,
Erők, hitek, tüzek, derűk:
Elment minden, minden velük.

Mikor elmentek délelőre,
Te láttad őket, listenem,
Lelkéd fölöttük repkedett
És legyverükre fényt vetett.

Irgalmas listen, égi fény,
Maradj is kardjaik hegyén,
Hogy a magyar szív ne legyen
Nevet tagadai kénytelen!

Móra Ferenc.

Főhívjuk olvasóinkat, hogy
Przemyslbe szánt üzeneteket legkésőbb március 24-ig juttassák a ZALA szerkesztőségéhez. Az üzenetek költsége díjmentes.

Kinek van jövedelme 20.000 koronán fölül? A huszezer koronán fölül évi jövedelmek bejelentési határideje március végén jár le, de már eddig is többen jelentettek a városi adóhivatalnál. A pénzügyigazgatóság véleménye szerint halva nagykanizsai polgártársunk dícselkedhet, huszezer koronán fölül jövedelemmel. Az eddigi jelentkezők ezek: Sommer Ignác magánzó, Stérn Sándor tégelygyáros, Sartory Oszkár cementgyáros, Pongor Henrik malomigazgató, Bettelheim Gyula gyáros, Zerkowicz Lajos nagykereskedő, Oránhet Fülöp és Fia nagykereskedő cég, Elek Ernő földbirtokos, Elek Géza földbirtokos, báró Guttmann László földbirtokos, báró Guttmann Aladár földbirtokos, Eppinger Gyula gyárigazgató, Bogenrieder József vendéglős, Weiser József gyáros, Izraelite hitközség, Satererendzi zárdá, dr. Hajdu Gyula. — Az adóhivatalnál arra számítanak, hogy a jelentkezők száma el fogja érni a hatvánt.

Március 15. Csöndben, minden külsőségek nélkül üljük meg az idén Nagykanizsán is Március 15-öt. Azok a történelmi nagy idők, amelyek most nemzetünk sorsa, léte, jövője fölött döntenek, nem engedik meg a régebbi történelmi dátumok zajosabb megületesét. Csöndben emlékezünk vissza a negyvennyolcadiki nagy időkre, a márciusi ifjúságra, a tizenkét pontra s szívünkben ünnepelünk holnapután, a 48-iki Március 15. hatvanhatedik évfordulóján.

A rendőrség akciója a drágaság megszüntetésére. Farkas József főkapitány-helyettes a maga korlátolt hatáskörében igazán dícséretes buzgalmat fejt ki a piaci misztérium megszüntetésére. Vasárnap délelőltre bizottságot hívott össze a piaci élelmiszer- és egyéb szükségleti cikkek legmagasabb árának megállapítására. Ez a bizottság fogja megállapítani a tej, tejföl, túró, tojás, liszt, burgonya, bab, tojás, hagyma, tészta és szénárát. Válemányuk szerint ezzel nem szabad kimértelenség élelmiszer-üzorára megszüntetésére irányuló akciónak. A legszükségesebb élelmiszerek árát nálunk azoknak hiánya csigázta föl. Arról is gondoskodni kellene tehát, hogy ezen hiány vidékeiről való behozatallal pótolhassák. S kívánatosnak tartanánk még azt is, ha a rendőrség buzgalkodását a többi közigazgatási faktorok is intenzíven támogatnák.

Kisegített tisztek. A legújabb hivatalos kimutatás szerint Leppammer János 20-ik honv. gy.-e hadnagy és Kaumerer Károly 20-ik honv. gy.-e zászlós estek.

Hogy segítenek másutt a huszáryon? Nemcsak Nagykanizsán, de az ország valamennyi városában nagy a huszárgaság. A külsőség csak az, hogy más városokban a hatóság minden elkövet a drágaság enyhítésére s a szükséglet ravartalan ki-elégítésére. Így például Szeged fiatal, agilis polgármestere engedélyt kért a kormánytól, hogy a közönség részére axon helyiségekben is vásárolhasson vágó-jószágot, amelyek járványos állatbetegségektől mentesek állatállanak. A miniszter a kérelmet teljesítette — csak azt kötötte ki, hogy a megvásárolt állatok csak akkor szállíthatók el, ha a hatósági állatorvos megállapította, hogy azok egészségesek. Így Szegeden legközelebb már olcsóbb lesz a hus mint a jövőtáiban, mert sok az állatállat alatt álló közönség s a gazdasági közönség örülni fog, ha így tudhat portékáján, amelyet másképp értékesíteni nem tud. Ezt a követéreméltó példát jószívvé ajánljuk a nagykanizsai hatóságok figyelmébe.

A hadbavonultak hozzátartozói számára korrupciótól adományként adakoztak az izr. hitközség útján: Ösv. Récei Miklós elhunyt alkalmából Labor Arnold és neje, Récei Samu és neje, Dukász Dávid és neje, Mayer Gyula 10—10 K, Altsáder Ignác, Goldberger József és neje 5—5 K; Ösv. Horchetsky Sándorné elhunyt alkalmából dr. Villányi Henrik 5 K, Hochwald Vilmos elhunyt alkalmából: Heltsai József 25 K, Keleti Ilonka elhunyt alkalmából a gyászoló család 10 K összeget. A háborúban megokult katonák részére Hochwald Vilmos halálózása alkalmából Andor Györgyné (Budapest), Munkapály 20—20 K, Halics Lipót, Hajós Gyuláné (Kaposvár), König Ignác (Wien), Lendvai Samu 0—0 K összeget. Az adományozóknak ezúton fejezi ki a Központi Jóléti Iroda hálás köszönetét.

Áthelyezett törvényszék. Az igazságügyminisztérium rendelkezése a mitrovicai törvényszéket további rendelkezésig Vinkovcra helyezte át.

A legújabb harciári veszteségkimutatások kaphatók Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Kik mehetnek aratási szabadságra. A közönség félreértette a honvédelmi miniszternek azt a rendelkezését, amely a katonák mezei munkára való szabadságolására vonatkozik s a harciáren levő legénység szabadságolása végett valóságos ostromot intéztek hozzátartozói a katonai ügyosztály ellen. A közönség tájékoztatására tehát ismételtén ideig tartjuk, hogy csak az itthon tartózkodó csapatok legénysége részesülhet szabadságolási kedvezményben. A hozzátartozók különben smegy is hiába ostromolják a hatóságokat, mert a szabadságot a legénységnek magának kell kérni a szokásos katonai kihallgatások (rapportok) alkalmával.

Világkezemzés. A mindent tudó és országjáró nagy szenációt kellett gondololvasó csodapók az élő női fejfel világhírű útjában városunkba is megérkezni és a jövő hét szombatján kezdve néhány napig itt fog időzni. Látható lesz Kasziny-utca 3 szám alatt (Mészáros-féle ház) bálet helyiségében.

Dimitrie Radko, a Przemysl ostromló orosz seregek főparancsnoka, akit a cár táborsernagygyá nevezett ki.

A jóléti irodában az alábbi termékekben adományok érkeztek be: Kertész 2 kg. kenyérliszt, Rosenthal pikemester 25 kg. burgonya, Hirschler Adél Domboru 21.00 kg. szar, Ferenecsi zárdá 71 kg. bab, Marvart Árpád 5 kg. kenyérliszt, László Samu 25 kg. liszt, dr. Mutschenbacher Edvin 4 kg. kenyérliszt, Zsombor Mihály 4 és fél kg. liszt, egy negyed kg. kávé, Markó Nándor 5 kg. dió, 2 kg. boró, Kaiser Ernő 2 kg. káposzta, 1 kg. só 2 kg. liszt, Lőrinc Sándor 2 kg. dara, N. N. 2 kg. rizs, dr. Gross Dezső 10 kg. rizs, dr. Véssey Zsigmond 0 kg. kenyérliszt, Magyarzardahely 40 kg. liszt 180 kg. burgonya 26 kg. bab 2 fűsz paprika 34 dr. tojás 20 köte 2 kg. liszt, Raft István 2 kg. liszt, Blatavics Kálmán 1 kg. dara 1 és fél kg. bab, Gröndt 100 kg. bab, Tripammer Rész 5 kg. rizs 2 kg. dara, dr. Barta Gyuláné 4 kg. liszt 2 kg. só 1 kg. dara 1 üveg méz, Rosenburg Pálné 2 kg. só 2 kg. bab, Fischer Lajos 10 kg. szilva, dr. Neumann Edén 2 kg. rizs, Fischer Lajosné hagyma, Leitner Aladár 5 kg. só, dr. Szekeres József 1 mmáza burgonya.

Földbirtokosaink figyelmébe ajánljuk Dr. Keleti és Murányi cégnek mai hirdetését, mely a tavaszi vetés és az ideai aratás érdekében fontossággal bír.

Nagy bajok vannak most mindenfelé a kékkel, mert a készletek kicsinyek és ami kapható, az rendkívül drága. A kékálicot szőlőpermetezésnél nem lehet helyettesíteni, ellenben a tavaszi vetésnél a mag csávázására igen jól helyettesíthető Corbin magvédő szerrel, mely a mai viszonyok között olcsóbb, mint a kékálic és alkalmazásának egyszerűsége, valamint üszök elleni megbízhatósága miatt, a legnagyobb figyelmet érdemli. A gazdasági közönség jól teszi, ha már idejekorán ellátja magát Corbin magcsávázó szerrel, mert a vasúti szállítás nehézségei ugyanis meglassítják a szállítást. Tudomásunk szerint a Corbin használható tavaszi és őszi vetésnél, buza, árpa, rozs, zab és kukorica csávázásához. — A Corbin nemcsak üszök ellen védi a magot, hanem egyszerűsége megóvja a gazdát varjuk, galambok, egerek kártevésétől is az elvetett magról, mert a Corbinnal csávázott magot ezek az állatok utalják. Ezen kívül azért már Magyarországon is gyártják, még pedig Újpesten Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyárban. Nevezett gyár már eddigi cikkeivel is pl. a lysoformmal országos híre tett szert.

Liszt ártáblák. A polgármester elrendelte, hogy minden lisztelárusító köteles üzlethelyiségében feltűnő helyen alkalmazni a maximális lisztárak jegyzékét. — Ezen lisztártáblák kéreppapírra felhúva Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében 60 fillért kaphatók. Telefon 179 szám.

Szerkesztői üzenetek.

D. J. hentes. Panaszával a lap konkrét adatok hiányában nem foglalkozhat. Ha azonban sérelmeit a honvédpárancsnokság elé terjeszti, bizonyára megkapja az orvoslást. Bőkez. Gyóni Géza utaszkáplár, aki Przemysl várából özönével küldi haza a gyönyörűbbnél gyönyörűbb verseket, — fölszentelt református lelkész. A papi pályában azonban szikított, mert hajlama és tehetsége az újságírói pályára vonzotta. A legkezebb háborús költemények kétségtelenül az ő tollából látnak napvilágot. Hogy magácska mily nagybecsűli a verset, neki is megüzenheti a Zala március 27-iki számában. És a barátai is. A lélegző poétának nagy gyönyörűségeit okozza a kaszinyi lányok üdvözlése. Uj lap. Úszinte sajnálatunkra csak megyebeli hetilapoknak küldhetünk szerep példányt. Ca—y G—n főhadnagy: jövő héten levél megy.

Feladó szerkesztő: Tóth Zoltán
Távolföldben a szerkesztőnő: Földi
Fischel Lajos
Igazgató: Fischer Ernő

Odol féméből készült csinos tábori dobozban

A táborból érkező ismételt ösztönzésekre szeretetadományként leendő széküldésre 1/2 üveg Odol csinos féméből készült tábori dobozban szállítunk mint tábori levelet teljesen készen csomagolva (portó 10 fillér.) Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában, illatszertüzletben az eredeti áron 1 K 20 fillért.

A féméből készült tábori doboz a háború tartama alatt díjmentesen szállítható. Később szállíthatóság miatt az 1/2 üveg váltástottok a oldal.

Forman
nátha ellen
Szükség 1/2 üveg
„Szeretetadományként a táborban is küldjük.”

Mack-féle
KAISER-BORAX
Előkelő Toaletszer
Százszor csálódásban használatban, finomítja és szípi a vort megvédelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros kartonban a 15.20 és 75 fillér. Kaiser-Borax Szappan 80 fillér. Tola Szappan 40 fillér. GOTTLOB VOITH WIEN III. Kínálatban kapható

Fog-Krém
KALODONT
70 fillér.

Számtalanszor bevált
MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
SAVANYUVIZ
10 hágyhomokú és hágyaburkú, mint a hágyavíz magától vez.

Két egymásba nyílló
butorozott utcáj szoba
(háló és ebédlő)
azonnal kiadó. Felvilágosítás BALOG O.
papírkereskedésben nyerhető.

A Darkanellák burkolatának látképe.

Telefon: 323.

Tavaszi ujdonságok

Női és leányka felöltők,

Gumi köpenyek,
Kosztüm kelmék,
Bluz és pongyola
kelmek,
Selymek,
Mosó árúk,
Kosztümök,
Bluzok,
Pongyolák,
Fehérneműk,

Féreg mentes selyem
és ingek és nadrágok ::

Hadbavonultaknak nélkülözhe-
tetlen, a legolcsóbb árban
szerezhető be

Barta és Fürst

divatruházában
Nagykanizsán Fő-ut

CSENGERI-UTCA SAROK.

Naponta érkező ujdonságainkat
kérjük megtekinteni. Vétel
nem kötelező.

Szőlő oltvány!

A háborús állapotok miatt leszállított
árakon eladó:

I-ső osztályú gyökeres és oltványok:

Borjak ezre	120 R
Csemegefajok ezre	140 R
Csabagyöngye, Százszoros	
és piros Delaware ezre	200 R
Gyökeres zöld oltvány	200 R
Ripária Portális gyökeres	20 R
Rupesiris Montikula	40 R
Rip. Berlandieri ezre	80 R

Nagyobb mennyiség vételénél meg-
felelő árengedmény.
Fenti árak csomagolással értendők.
Rendelésnél az összeg 1/4 része be-
küldendő.

Hegyaljai aszú és asztali borok
jutányus árban. Tisztelettel

Molnár Mihály

12099 Abauzsántón.

A Zárda-utca 5 szám alatt

két utcái lakás

3-3 szoba, fürdőszoba és mellékhelyi-
ségekkel f. évi május 1 től bérbeadó.
Bővebb felvilágosítások a Zalamegyei
gazdasági takarékpénztárnál nyerhetők

Steckenpferd

lilliomtejszappan.

Bergmann & Co, Tetschen a E gyárból

elérhetetlen hatású szappán előállítására és adó-
bíráskodásról az a. és b. körökben, mit szemlélve
elismerték a lilliomtejszappant. Gyógygátlakban, De-
gumikban, illatban és fűszeres szappánban 80 fillér-
ért kapható. Szappán mellett hatékony bőri-
kezelésre a Bergmann "Manera" szappánja, mely tu-
bushban 70 fillérért mindenütt kapható.

URANIA

ROZGONYI-UTCA 4 szám

Első tün. szereplése a spanyol

CONCHITA LEDESMA

Kiben Anna Nielsen játéka, Henry Porten
szépsége és Ritta Sacchetto táncművé-
szete egyetemes!

Wanda Treumann és ilustris
Viggo Larsen nek egy szellemmel mag-
tírt piáras vígjátékban.

Március hó 13-án

szombaton kerül színpadra:

KIRALYKALAND

Dráma egy koronáját vesztett király életéből 3 felv.

FIFI A GARNIZON KEDVENCZE

Katonai tárgyú pikareszk 3 felvonásban.

Rendező helyek! Kedves ünnep és vásárokon
8, 5, 7 és 9 órák. Működésnapokon pedig 8 és 9
órák! — — — — —

Vasárnap: **Chéri Bibi** bájos vígjáték

A legjobb minőségű

hadiczipók

csizmek, gamaschnik, hóczipók

„ : : Továbbá mindennemű : : ”

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőruházásban NAGYKANIZSÁN, Fő-ut

„ : : a VÁROS PALOTÁJÁBAN. : : ”

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán.

Állandó hitelek engedé-
lyez bekebelezés, vagy ér-
tékpapír fedezet alapján,
leszámlától üzleti váltókat.

Elfogad betéteket könyvre, vagy fo- lyó-számlára

És azokat 5000 koronáig felmondás
nélkül, nagyobb összegeket pedig
rövid felmondási időre visszafizet.

Pincelegény

azonnal felvétetik

REICH SAMUNAL

12222

Király-utca 15.

őzv. Schável Lajosné

épület és műlakatos

Nagykanizsa Rozgonyi-u 9

Telefon 122. szám

Elvállal vaskapuk, rácsok, takaréktűzhe-

lyek, szivattyuskutak, fürdőszobák, víz-

vezeték berendezését és épületvasalást.

Minden lakatos és vízvezetési munká-

latokba vágó javításokat a legjutá-

nyosabb árban eszközölök.

Hirdessünk a Zalában

A ZALA TÁRCÁJA

A német honvédgránátos.

A háború csodái, legalsó, a fogal-
maknak, érzéseknek velejáró gyökere átvál-
tozása mindennap újat produkálnak. Bizony
sok fehérből fehérré, fehérből fekete lett, évi-
szed, évszázados meggyűlöletnek szorultak
hátterbe, új igazságok kerültek felszínre, axio-
mákból lettek problémák s feltevésekből meg-
döbeshetetlen valóság.

A magyarságunk, magyaros érzésnek,
és, hamisítatlan mivoltával egyenes arányban
személyeskedőket és a legutolsó időkig állandó
hisztéri, hogy azt ne mondjam, kiegészítő része
volt a „német”-tel való antagonizmus. A po-
litikai és diplomáciai világ, a felső tisztek és
a „német” társadalom rég napirendre térhet-
tek a történelmi reminiscenciák keserű utóíze
szagát, új követések alakulhattak, új ellenség
láthatott, a nemzeti érzés új vágyainkra
terelődhetett, a szabad levegő „magyar”-jának
az morái a „német”, aki volt: a mondások,
híradások, népdalok németje, az örök ellen-
ség. Híven társaságot megjárta a talán meg-
nem történt, de kitálatásban is jellemző ör-
meztől kivágás:

— Aztán fiuk szedjétek össze magat-
kat. Mert ha kiűt a háború, először a kutya
muzsikának megyünk, ha ezzel végeztünk —
neki a németnek 5. m. a f. . .

Hogy pedig ma, a háború nyolcadik hó-
napjában egészen más jelent a „német” a
magyar katonának, hogy német és magyar
odakünn a tűzvonalban a könnyekig megható
együttérzésben, szeretetben akadtak egymásra
azt nem a diplomáciai szövetség, még csak
nem is az egymástartalás okozta: sokkal
mélyebben fekvő lelki motívumok működtek
itt közre, olyanok, amelyek a kölcsönös meg-
becsülésben fogantak meg a már ezek után
örökre tartózik a régi németgyűlölet.

Öröm és megindító egyszerre elnézni,
amikor valahol künn, fedezék mögött, ember-
ök felvonulások tábori pihenőjén, vagy csak
valamelyik vasúti állomás felszerelésében összeke-
rül magyar katonák a némettel. Egymás szavát
perze nem értik, szinte gögyöknék, csak hogy
valami beszélgetéssel próbálkozzanak, egy-
más hátát, vállát karolgatják, veregetik s vé-
gül egy és ugyanazon internacionális formu-
lába öntik a szívük: a kulcsukat kínálják
egymásnak.

Itt bizony a becsületesek, naivak, bátrak
találtak egymásra. Egyszer egy német unter-
offizier, akinek csapata magyar honvédekkel
került össze, megkérdeztem milyenek a ma-
gyarok?

— Ah, Herr, das sind taktfeste Kerle!
(Hej, uraim, kemény legények azok!)

A múlt hét óta egy magában véve jelen-
téken bár, de példátlanul kedves és jellemző
epizód jár a főhadiszállásom szájáról-szájra.

Rigyes főherceg kint járt a fronton s meg-
látogatta állásainak a csapatokat. Automobi-
lon utazott kíséretével s parancsára elmaradtak
a különben szokásos ünnepi előkészületek, —
hogy annál több idő jusson a legénység meg-
látogatásának. A főherceg tábori X-ben is
végigjárta a fedezékeket, árkokat s egy pihenő
honvédgyságszakaszhoz ért, amely a fenséges
ur érkezésére csak a szakasz balszárnyához
érve, melettem felbájtolt:

— Hát ez mi?

A sor szélén egy öles német gránátos
feszítette a mellét büszkén.

— Hát ez hogy került ide?

Hát, bizony története volt a német grá-
nátosnak. A limanovai csatában küzdött csapa-
tával 5 is, meg is sebesült, tizenkét óráig fe-
kült az azóta híressé vált kis nyírferdő szélén.
Mikor tizenkét óra múlva feltámaszkodott,
vérző térdéből úgy, ahogy bepölyösta és el-
indult, hogy megkeresse eredetét. Két nap, két
éjjel bolyongott, étlen, szomjas, lázasan, sán-

tán, amíg szerencséjére Sandec irányában ha-
ladva, magyar honvédszállásra akadott. Először
szerint jelentkezett, mint „Zersprenger” és
egyelőre természetesen ott teljesített szolgál-
latot.

Ex az „egyelőre” pedig annyira elhúzó-
dott, hogy immár harmadik hónapja barcol
honvédsorban a német góliát, sőt már vitéz-
ségi érem fesszül gránátoskabátján. Itt szerzte,
mint az egész szakaszunk egyik legderekabb,
leglelkesebb „honvéd”-je. — Mindenki szívtel,
mindenki beérzi a derek pommerli fiút, aki
két fejjel magasabb társainál. Ez az egyetlen
dolog, amit a kamerádok rossz néven vesz-
nek tőle.

A főherceg, megszállította, megdicsérte vi-
tézségéért s megkérdezte, meg van-e sorával
elégedve?

Végigfutott széles, csontos arcán a jó
pommerli mosoly s nagyon keves szertartás-
sal felelt:

— Na ud ob! (De meg ám!)

S a „Ruth” (Pihenő) után makrapapára
gyújtott, jó magyar módra lenyomta hüvelyké-
vel a lassan parázló dohánnyt a két lábára ter-
peszkedve odaült a többi kőre meghányol-
vetni — saját külön magyarságával — a világ
sorát az első német „honvédgránátos.”

Landauer Béla.

Ne jó bort akar olcsón inni,
 úgy iszolja meg Sáfán József „ARANY-
 HÉGY” borait mely literenkint zárt-
 palackokban 72 és 80 fillérbe kerül
 SAFRÁN JÓZSEF főzteskereskedő
 magyar-utca 74. Telefonszám 286

Jó házból való jól nevelt keresztény fiu
TANULÓNAK FELVÉTEK
KÖHLER TESTVÉREK
 vaskereskedésben. 1298

**TELJESEN ÚJ ÜZLET-
 BERENDEZÉS ELADÓ.**

Schvarcz Dezső

előbbeni, Csengeri-u.
 5 sz. helyiségében levő
 teljesen új berendezés,
 állványok, — részben
 üvegszekrényvel, pul-
 tok üvegbetéttel, kasz-
 sza tűkőrrel eladó.
 Bővebbet: : : :

Schvarcz Dezső

uri- és női divatruházában, Nagykanizsán. Fő ut 5. a Korona kávéház mellett

Ajánlja dusan felszerelt raktár-
 rát uri- és női divat, valamint
 katonai felszerelési cikkekben.
 Szolid kiszolgálás. Szabott árak

**Uj, legjobban
 áttekinthető!**

Az Orosz Osztrák-Magyar-Német
 harctéri-térkép 1 : 750'000, ki-
 adja a cs. és kir. katonai föld-
 rajzi intézet. Ára 2 K 50 fillér,
 vászonra huzva 4 korona 50 fill.

Harctéri-Atlasz

tartalmazza a világháború összes
 térképeit vászonra kötve ára 2 K
 40 fill. Kapható:

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedésben Nagykanizsán.

Előnyös beszerzési forrás!!!
 Tudatom a t c körön-
 séggel, hogy

ékszerhelyemet

**Főter 8. sz. Bazárépületben
 (1-ső udvar) helyeztem át**

Előbbiek mindenem arany,
 ezüst és más ékszeranyagok
 legújabb kivitelben és csak leg-
 alábbabb javítását a legújabb-
 sabb árak mellett

**Vasgyűrűk béléslését legol-
 csóbban vállalom.**

Évek óta külföldi szerzett tapasztalat-
 talaim révén legjobb béléslést
 biztosítom

Szives partitákat kör

Fried József ékszerész.

Magánkora hához megyek. Vidék-
 megrendeléseket postai úton is

**Katonatisztéknek
 önkénteseknek**

a hadbavonulás, újoncképzés alkalmával
 építési órát szerez a legfontosabb munká-
 lapok által is legelőmerőbb bírálatban részes-
 sült, igen idősebb humoros művésze

„Der Rekrut“

militärische Briefe zur Erbauung

für

Rekrut und Instruktor

irta

HANS WEBER 48. gy.-sz. t. főhadnagy

A salvgut 30 eredeti Anton Ohmeyer

(Schlesman-trányu) művészi rajza kiad.

Ára 2 korona.

Kapható Nagykanizsán

Fischel Fülöp fia könyvkereskedésben

Kazinczy-utca.

Vidékre a pénz előzetes befizetése mellett

bérmintesen szállítom.

Előírás szerinti

harctéri dobozok

.. kaphatók ..

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papirkereskedésben

Nagykanizsán Kazinczy-utca.

PAPIRSZALVÉTA

100 DBR 70 FILLÉR

1000 DBR 6 KORONA

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papirkereskedésben

NAGYKANIZSÁN.

Országos érdek

hogy az idei termés fényesen sikerüljön, kötelessége tehát minden földbirtokosnak
 a tavaszi vetést idejekorán kártevés ellen megvédeni. A vetőmagnak ellensége
 a varjúk, egerek, hangyák és az üszörk, melyek ellen biztos védelmet nyújt a kitűnő

CORBIN

csávázó-szer, mely 8 év óta bevált, miként azt tudományos intézetek, valamint gye-
 korlati gardák alapos kísérletei hitelesen bizonyítják. A Corbin nem befolyásolja a
 vetőmag csirázó képességét! Buzs, rozs, árpa, zab, kukorica, répa, kender, honyha-
 vetemények stb. magjainál alkalmazható egyaránt kitűnő eredménnyel. A jelesleg
 drága kékkőve vő csávázás, mely csak házik ellen véd, teljesen
 elmaradhat.

Megrendelések idejekorán lehetőleg azonnal eszközölendők, mert a vasúti
 szállítás száma, vonalon akadálylál jár.

Rögtön küldünk árajánlatot, (igen egyszerű) használati utasítást és bizonyít-
 ványmásolatokat érdeklődőknek.

Dr. Keleti és murányi vegyészeti gyára Ujpesten,

valamint a főelárusító:

Rosenfeld Adolf Fiai, Nagykanizsa.

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedése Nagykanizsán.

Schidloff dr. 1000 szó levélszerinti módszere **Idégen nyelvek magánaton való megtanulása**

az 1000 szó **az olasz, német, francia és angol**
 módszere

nyelvek tanító nélkül, magánaton való megtanulására, neves szaktanárok magyar
 átdolgozásában a következő kiadásokban jelenik meg:

Angol nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való meg-
 tanulására. Az amerikai angol kifejezés
 figyelembe vételével átdolgozták dr. Germanius Gyula keleti akadémiai
 tanár és dr. Latzkó Hugó a budapesti tudományos egyetemen az angol
 nyelv rektora. Ára 7. — korona.

Francia nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való
 megtanulása. Magyar nyelvre átdol-
 gozta dr. Honti Rezső budapesti felső keresk. isk. tanár. Ára 7. — korona.

Német nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való
 megtanulására. A német szöveg latin
 (magyar) betűkkel van szedve. Schidloff dr. módszere alapján. — Irta:
 Altai Rezső fővárosi tanár. Ára 7. — korona.

Olasz nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való meg-
 tanulására. Schidloff dr. módszerét a ma-
 gyar közönség részére a toszkai kiejtés alapján átdolgozta dr. Honti
 Rezső a budapesti kir. József műegyetemen az olasz nyelv tanítója.
 Ára 7. — korona.

A német nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító
 nélkül való alapos elsajátítására írta:
 Altai Rezső székesfővárosi iskolai igazgató. A német szöveg magyar (latin)
 betűkkel van szedve. A német (gót) betűk olvasásának begyakorlására
 olvasási gyakorlatokkal. Ára 1. — korona

A magyar nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító
 nélkül való alapos elsajátítására. Irta:
 Hoffmann Mór iskolai igazgató. Ára 1. — korona

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára

ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára

ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára

ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára

ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára

ára 60 fillér

Német-Magyar:

Magyar-Német.

Latin-Magyar.

Magyar-Olasz.

Olasz-Magyar.

Rendelések **FISCHEL FÜLÖP FIA** könyvkereske-
 déséhez **NAGYKANIZSÁRA** intézendők.

MEGJELENÉSÉSEK ÉS KÖZZETVETÉSEK:

NAGYKANIZSA

SUGAR-UT A SZÁM

MUNKADÖRÖVATÁL:

Alapítvány: 1891. (Közvetítés: 1891.)
Kiadó: 1915. (Közvetítés: 1915.)

Alapítvány: 1891. (Közvetítés: 1891.)
Kiadó: 1915. (Közvetítés: 1915.)

Alapítvány: 1891. (Közvetítés: 1891.)
Kiadó: 1915. (Közvetítés: 1915.)

Alapítvány: 1891. (Közvetítés: 1891.)
Kiadó: 1915. (Közvetítés: 1915.)

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

KÖZZETVETÉSEK ÁRÁK

Közvetítés: 1891. (Közvetítés: 1891.)

Közvetítés: 1891. (Közvetítés: 1891.)

Közvetítés: 1891. (Közvetítés: 1891.)

Közvetítés: 1891. (Közvetítés: 1891.)

Közvetítés: 1891. (Közvetítés: 1891.)

Közvetítés: 1891. (Közvetítés: 1891.)

Közvetítés: 1891. (Közvetítés: 1891.)

Közvetítés: 1891. (Közvetítés: 1891.)

Közvetítés: 1891. (Közvetítés: 1891.)

Közvetítés: 1891. (Közvetítés: 1891.)

Közvetítés: 1891. (Közvetítés: 1891.)

Márczius 15.

Mindenkor legnagyobb dátuma
1848-ik esztendőnek március 15-ik napja. Képeletünkben még ma is csodás színességgel, elevenességgel, mozgalmassággal élnek a nagy nap eseményei. Látjuk a sápadt arcú, borzas Petőfit, amint lázban égő arccal, kigyuladt szemekkel harsogta el a legszebb forradalmi dalt, amelyet valaha írtak. Látjuk a szelíd, kékszemű Jókait, mint forradalmi vezért s látjuk a márciusi ifjúság többi dalás alakját. Fülünkben van a sarkantyúk pengése, a kardok csörgése, a márciusi ifjúság által szétvárt nép egekkel hasogató rivalgása. Mind ott él képeletünkben, pedig történetek azóta nagyobb, sorsatározóbb dolgok is, amelyeket elfeledtünk, amelyeknek emlékére áthatatlan fátolyt borítottunk. Ott van a szabadságharcok legtüdőklőbbike, a mely sok dicsőséget, de még több fájó keserűséget, gyászt hozott a nemzetre. Ott van az elnyomtatás sötét korszaka, amely évtizedekig sorvasztotta a nemzet erőit. De a sok könny felszáradt, a gyászfátyolokat széttepte az idő s csak az a fátoly maradt meg, amely ezeket a keserű eseményeket örökre eltakarja előlünk.

Az idei március 15 sokban hasonlít a hatvanhét év előttihez. Most is a haza felszabadításáért küzdünk s most is telve vagyunk bizó reménykedéssel, szebb jövőre vetett hittel, mint akkor. Csak hogy most ezzel egyidőben nehezedik ránk a sok gyász, amely a 48-iki március 15-öt csak hónapok múlva követte. Nemzetünk erejét szörnyű viharok tépik, korbácsolják s fiaink véres harctereken mentik az ősek örökét. S most, az agyagalmak, könnyek, fekete gyászok idején mégis találunk vigasztalást a 48-iki március 15. szívében, csendes ünneplésben. Vigasztalódunk, mert erős lélekkel hisszük, hogy a megpróbáltatások kegyetlen csapásaiból ismét épen kerül ki nemzeti önállóságunk, faji létünk; törhetetlen szívvel hisszük, hogy ha a multba merülnek a gyásznak mostani, napjai az emlékezésben csak az marad meg, ami újabb dicsőséget hozott a magyar névre, a többire pedig lassankint ráborul az a históriai jótékony, enyhültes fátoly, amely annyi megbántást, szenvedést, fájdalmas gyászt takar már el az utódok elől!

Bulgária nem mozgósít.

Szófia, március 15. A bolgár távirati iroda jelent: A külföldi sajtó egy részében elterjedt híresztelés, amely szerint Bulgária százezer embert mozgósított, alaptalan.

Szüntelen orosz támadások Galiciában és a Kárpátokban

Höfer altábornagy mai jelentéséből az tűnik ki, hogy egész arcvonalunkon az orosz a támadó fél. Támad itt, előnyomulást kísérel meg ott, azonban erőlködése teljesen hiábavaló. Szörnyű veszteségek mellett kell fölhagynia a támadással, amelyet azonban, alighogy kifújta magát, — tartalékkal erőszakolva

Budapest, márc. 15. Hivatalos jelentés: Lengyelországban és Nyugatgaliciában az arcvonalon az általános helyzet nem változott. Az ellenség előretöréseit a Nida alsó folyásánál, valamint Gorlica mellett és attól délre rövid harc után visszavertük. A Kárpátok számos szakaszában ismét meghiusítottuk az oroszok heves támadásait, így: a Lupkowi nyereg és az uzsoki szoros közötti arcvonalban, továbbá Opor völgyében, ahol éjszaka is elkecseregett harc folyt. Wysow mellett a kezünkbe jutott nagyszámu orosz sebesültön kívül négyszáznál több oroszot fogtunk el, akik közelharcban megadták magukat. A Dnjesztortól délre fekvő állások előtt is harcok fejlődtek ki. Az ellenség jelentékeny gyalogsági hadereje által indított támadás csapataink leghatásosabb tüzelése folytán — csakhamar megakadt, majd az ellenség nagy veszteségei mellett teljesen összeomlott. Odább keletre a gyalog előnyomuló ellenséges lovasságot ismét visszavetettük. Höfer altábornagy.

Egy kárpáti csata leírása.

Harc térről jelentik: Csanától északra, a baligródi maut mentén, még egyre tovább tartanak a harcok. Hős csapataink eredményes támadásai után az oroszok nem vonulnak vissza nagyobb távolságokra, hanem rendszeren csak egyik hegyoromról a másikra teszik át állásaikat. Minden magaslati pontot ilyen módon véres harcok árán kell kezeik közül kicsikarnunk. Az időjárás rendkívül megnehezíti hadi operációinkat. Az egész kárpáti vonalon megennyhült az idő s különösen a déli órákban valósággal tavaszi meleg van a hegyek között. Az esti órákban hirtelen ismét beköszönt a fagy s a vizek befagynak. Az őrési jégmezőkön szinte életveszélyes a mozgás. Ilyen viszonyok mellett hihetetlen nehézségekkel jár a rohamok rendezése s az ellenség, mely rendszeren az ormokat tartja birtokában, a völgyből ellene küzdő katonáinkkal szemben előnyösebb pozícióban van. Az orosz állások ellen való küzdelmünkben részben taktikát váltottunk s az utóbbi napokban technikai eszközök segítségével igyekszünk az ellenséget biztos védelmi állásából kitenni. Arkász-csa-

pataink léptek akcióba és tüzéségünk védelme alatt futóárkokat készítettek az ellenséges állások alá. Ezekből az árkokból kinyúló földalatti folyosókban robbanószereket helyeztek el s a orosz fedezékek egy részét levegőbe röptették. Mikor a fedezékek felrobbantak, a természetes védelem nélkül maradt orosz csapatokat szuronyjohammal áztuk le a hegytetőről. Ennek a rohamnak a nyomán smét számos foglyot ejtettünk.

A francia harctérről.

Berlin, márc. 15. A legfőbb hadvezetőség hivatalos jelentése. Nehány ellenséges hajó tegnap délután a tengernek La Banne Nieuporttól északra fekvő részéről eredmény nélkül tüzelt állásaikra. Nieuve Chapelle mellett egy elszigetelt angol támadástól eltekintve, amelyet visszavertünk, csak tüzéségi harc volt. A Champagneban a franciák tegnap Souaintól keletre és Le Mesnilről északra megismételték részleges támadásaikat. Csapataink tüzeben az ellenség súlyos veszteségei mellett valamennyi támadás összeomlott. A Vogézekben a harcok a jobb időjárás beálltával ismét megindultak. A franciák most az Argonneokban is a kézigránátok új fajtáját alkalmazzák amelyek arra való, hogy a robbanások által megfertőzzék a levegőt. A tegnapi harcokban ismét olyan gyalogsági robbanó lövedékek használatát is állapítottuk meg, amelyek célhoz érő súk alkalmával lángot vetnek.

Tavaszi a Kárpátokban.

Kassáról jelentik: A Kárpátokban az időjárás megennyhült. Valóságos tavaszi verőfény ragyogja be a havas bérceket tehát a hideg miatt katonáink nem panaszkodhatnak. Azonban ameleget olvadási idő elő s a völgyekben összegyűlt víz ismét a hadműveleteket gátolja. Egyes patakok folyamokká duzzadnak s magukkal ragadják a hidakat is. Legnagyobb baj, hogy éjjelente ismét telies hideg uralkodik s vastagon befagyynak a vizek.

Lengyelországban nincs semmi ujság.

Berlinből táviratozzák: A német legfőbb hadvezetőség legutóbbi kommunikéje szerint Lengyelországból jelenteni való nincs. Ott a helyzet változatlan. A németek hatalmas sáncokkal várszerűen erősítették meg állásaikat s az oroszok most már aligha fogják valaha lerázni a német igát Lengyelországról. Ezen igazán különben a lengyel lakosság örül legjobban, mert mióta a németek az urak, van élelem, van jó közigazgatás és nincs kancsuka.

A Dardanellák ostroma.

Rómából jelentik: Anglia és Franciaország nem tudnak nyugodni első tervük meghiusultában s minden eszközt fölhasználnak arra, hogy Görögországot valahogy mégis sikerüljön kényszeríteni a Dardanellák elleni akcióba. Az ántánt azonban megkésített már. Törökország olyan hatalmas szárazföldi sereget vont össze a Dardanelláknál, hogy szárazról az ostrom még annyi reménnyel se kecsesget, mint vízről. — Az angol-francia flotta jó időre föl fog hagyni a komolyabb ostrommal s azok a zászló becsületéért eresztenek meg egy-két lövést.

Konstantinápoly, március 14. A főhadiszállás közli: Három nap óta az ellenség nem tett komoly támadási kísérletet a Dardanellák ellen. E hó 11-én éjjel két aknakereső hajó, egy cirkáló és néhány torpedónaszád védelme alatt közeledett az aknavonalhoz, könnyű útegeink azonban megrongálták a cirkálót és elsüllyesztették két aknahajót. Egy harmadik aknakereső hajó aknába ütött és elsüllyedt. Az ellenségnek az a kísérlete, hogy az aknákat eltávolítsa, eszerint teljesen meghiusult. A többi harctérről nincs lényeges jelenteni való.

A háboru szocializáló hatása.

Írta: Tamásfalvy.

Az ember szociális lény. Ezen tulajdonságai felfogható erejében és az élet szükségleteinek kielégítése által előálló nehézségek leküzdésében kulminál. Midőn azonban az élet törvényeinek hódolunk, azon munkák, melyet betölthetünk, bensőnket széttagol, decentralizál és az emberiség céljainak megfelelőleg különböző helyekre és terekre tömörít. Így keletkeztek aztán azok a társadalmi osztályok, melyek az embereket foglalkozásuk, állásuk, rangjuk, vagyoni állapotuk stb. szerint külön-külön táborba gyűjtik, mintegy kasszókba foglalják. Az ily különböző osztályok, kasszók aztán az ember szociális hajlamainál fogva ápolják is a szociális érzést és ott, ahol lehetett, áldoztak annak szent oltárán. Az ily ténykedés, különböző helyeken és különböző mértékben — a szociális szellem türelőül öszeforrva — az embereket egyöntetű tömeggé változtatta, homogénizálta. Kik az előzők gárdiós akadályok, miként a hegygyé tömörülő porszemek ellen tudtak állni és a kitűzött csúcsnak meg tudtak felelni. Mi több, törekvéseiket legelőbb esetben siker koronázta. Sajnos körül-mény azonban, hogy az emberek ama különböző rétegeiben benőlt összetartozandóság, a nagy társadalomban, a társas érintkezésben nem tapasztalható. Legalább nálunk nem. Holott az életmódjuk szerinti distinkciónak, a magán érintkezésnek el kellene tünni. — Mert ezen utóbbi esetekben az ember emberrel áll szemben és az ilyen esetekben köztünk különbséget csak a kor, tisztesség és becsület támaszthat.

Ha azok a kulturálmok példája, melyeknél az összetartás eszméje minden téren gyakoroltatik, bensőnk is a példa követésére serkentene, úgy állami egységünk és nemzeti nagyságunk a többi nemzetekkel szemben, hatalmas lendületet nyerne. Az egyesülés ily módon való praktizálásában rejlik a legnagyobb nemzeti erő. Hazánkban ez még: arra inkognita. Hova csak a legnagyobb megrázkódtatásoknak kitéve léphetünk.

Ezen megrázkódtatások közé tartozik a háboru, mely az egész ország politikai és társadalmi rendjét megváltoztatja. Azon kapocs, amely rendes körülmények között az egyes társadalmi osztályokat egymáshoz fűzi, sok esetben — tekintve a munkákért, melyben kvalifikáció és rangkülönbség is szerepel — egymás fölé helyezi, háboru idejében átváltozik és nem osztályt, tömegeket, hanem embert-emberhez kapcsol; még azokat is egymásra utalja, kik sohasem érezték egymás hiányát, vagy szükségét. A kapocs, mely hadi állapotban, a kölcsönös segítség elve alapján az embereket egymásra utalja, egymás észrevételére készíteti, nem más, mint az állapot által kikényszerített szociális érzet szimbóluma.

A veszély nagysága eltűntetve a társadalmi rétegek és egyesek közt a multban fennálló különbségeket, ama szimbolikus kapocs erejét, folyton növeli, esetleg azt a béke idejére is kibatóság állandósítja és ezáltal az embereket egyöntetű tömeggé gyurja egy oly ötvöztető változtatja, melyben az egyes lélek, mint társadalmi osztályok vagy individuumok nem konstatalhatók. Legalább chemical vizsgálattal nélkül nem. Ezen — a kölcsönös segítség-ből kiforrótt — összetartozandóság képezi a háboru szocializáló hatását. Az ily módon létrejött egység, egyben új szellemi egységet is indukál az emberekbe, mely mint a nemzeti szellem forrása: lelkesedést, erőt és bátorságot kölcsönöz az embereknek és diadalról diadalra vezet seregeinket. Szociális érzetünkben tekintve az eredmények nagyságát, az ilyen munkája jut kifejezésre, kinek segédleme nélkül nem győzhettünk. „Egyesüljünk tehát ilyen szent nevében” — O erőnket megszorozva, mindenható erejével — megbűnhődött nemzetünk szent ügyét — küzdalmaink győzelmeire fogja vezetni.

HIREK

— Mindenki legyen üzenet Przemyszlben levő hozzártatórójának. Az üzeneteket március 24-ig kell becsatlakztatni a ZALA szociális szolgálatba.

— Március 15. Ma délután 4 órákor az Irodalmi és Művészeti Kör a város ház dísztermében szokásos március 15. ünnepélyét az ideán is megtartja még pedig a főgimnázium ifjúságának közreműködésével. A műsor a következő: 1. Hymnus. Énekl. a főgimnázium énekkara. 2. Nemzeti dal, Petőfi Sándortól, szavalja Dolcschal Zoltán VII. oszt. tanuló. 3. Ünnepi beszéd, mondja Nagy Lajos tanító. 4. Fel. fel. vitéz: énekl. a főgimnázium énekkara. 5. Március 15-iki dal Nagy Lajostól, szavalja Wenetianer László VIII. oszt. tanuló. 6. Szózat. Énekl. a főgimnázium énekkara. — Ezen harafias ünnepélyére az uton is megbiroja a Kör a közönséget.

— A hadiadó. A hadiadó alá kerülő 20000 koronán föltüli évi jövedelmek összeírása most folyik a megyében. A pénzügyigazgatóság úgy reméli, hogy kétszázán föltüli lesz azon boldog halandók száma, akik évenként husz darab ezret költethetnek el s akik ebből szivességgel tartatnak megfelelő részt a háboru céljaira.

— Szállítják az élelmiszert Zalamegyéből. Amíg Nagykanizsa városában mindtörhetetlenebbé válik az élelmiszer drágaság, — azt kell tapasztalunk, hogy ennek olyan okai vannak, amelyeket a zalamegyei hatóságok könnyen megszüntethetnének s kötelességük is volna megszüntetni. Több oldalról figyelmeztettek bennünket, hogy a nagykanizsai járásból, de egész zalamegyéből is társzekerettel, vonatokkal szállítják távolabbi vidékekre a különféle élelmicikkeket, amelyeket idegen ügynökök s a velük összeköttetésben álló kofák közvetlenül a forrásnál, a termelőknél vásárolnak össze, — sorhajrva a falvakat Magunk is meggyőződünk róla, hogy a hozzájuk juttatott pauszok nem tulzoltak a most már értjük, hogy miért uralkodik nálunk nagyobb drágaság és élelmiszerhiány, mint bárhol az országban. Sok helyen a megyei hatóságok idejekorán megakadályozták, hogy az élelmicikkeket idegenbe szállítsák. — Nálunk erre még nem gondolt senki. Lehet, hogy a vármegye többi járásában főlölség van élelmicikkeben, de a nagykanizsai járásban határozottan megállapítható a hiány. Ezt kivitellet fokozni valóssággal bün. Reméljük, hogy hatóságaink, belátva a nagykanizsai drágaság és élelmiszerhiány okait, mindent elfognak követni a bajok orvoslására. A polgárság közül többen azon gyane-jutnak is kifejezést adtak, hogy az árusításra kerülő lisztben sokkal nagyobb percentben van keverék, mint a megengedett százalék. Nem volna helytelen, ha a hatóság szakértő vegyész utján helyenkint ellenőrző próbákat tartana s az eredmény közzétételével elhalgattatni a folyton erősbödő gyanút.

— Az urilányok munkája. A Központi Jóléti Iroda újonnan alakult Fehér Szív ösztályának nagy része van abban, hogy városunk hamarosan megkapja szükséges liszt-mennyiséget. Ugyanis az itt munkálkodó lelkes leánykák dolgozták fel a tömördek lisztbeval-lis iver. Az urilányok, kik Feldmann Annus és Klein Edith vezetése alatt a körnek nagy szolgálatot tevő hatalmas munkát végeztek a következők: Feldmann Ellus, Stern Janka és Böske, Fodor Juliska és Böske Brück Irén, Kohn Ilonka, Stern Rózi, Grünfeld Márta, Muth Nesz, Klein Annus, Feldmann Irén.

— Nálunk és Lendván. Derék lap-társunk, az Alsólendvai Híradó keserűen vóhajt föl legutóbbi számában. Elpanaszolja, hogy türelmetlen az élelmiszer drágaság s követeli, hogy a község előljárósága tegyen intézkedéseket ennek enyhítésére. Különösen a húsárak emelkedését kifogásolja lap-társunk s ugyanekkor felsorolja az árakat is. Eszerint úgy a marha- és a borjúhúsárak, mint a sertéshúsok 2 kor. és 2 kor 40 fillér az ára különkint. Boldog Lendvai Hol tartunk. mi már a húsárakban? Pedig egy megyében lakunk. Antán mit akar az Alsólendvai Híradó a községi előljáróságtól, mikor nálunk a sokkal törhetetlenebb drágaság dacára sem történik valamirevaló hatósági intézkedés?

— Pacor eszredes távozása. A hivatalos lap legújabb száma jelenti, hogy öfelsége karstensefeli és hegyaljai Pacor József eszredest, a 48-ik gyalogezred parancsnokát ezen tisztétől egészségi okokból fölmentette. Pacor eszredes távozását öszintén sajnáljuk, mert a nagykanizsai 48-ik gyalogezrednek hírt, dicő-séget szerzett a háboru alatt, azonkívül humánus parancsnok volt. Reméljük, hogy egészségi állapota mielőbb megengedi, hogy elfoglal-hassa régi helyét.

— A községek és földbirtokosok figyelmébe. A honvédelmi miniszternek e hó hatodikán a katonának a tavaszi vetési és szőlőművelési munkák végzésére való szabadságolási tárgyában kiadott rendelete ugy intézkedett, hogy a szabadságolások a budapesti, pozsonyi és temesvári hadtestparancsnokságok területén március tizedikén, a karsti és nagyszabeni hadtestparancsnokság területén pedig március 20-án, illetve az északi és hegyvidéki vármegyék területén két héttel később kezdődjenek. Ezt a rendelkezést a kormány az időközben telésre fordult időjárás-hoz képest megváltoztatta, úgy, hogy a szabadságolások akkor kezdődjenek, mikor az időjárás a tavaszi munkák megindítását lehetővé s a szabadságolt munkás katonák alkalmazását gyakorlatilag szükségessé teszi. Az új határnapot a kormány külön fogja a helyi hatóságokkal közölni. Különösen fontos ez azoknak a községeknek és földbirtokosoknak szempon-tából, akik a szában levő rendelet szerint 20 emberből álló katonai munkáscsoport kirende-lését kérhetik 14 napi időtartamra, a községi (városi) előljáróság által láttamazott s a járási hatóság után a legközelebbi állomás-parancsnoksághoz intézett kérvényben. A szabadságolási megállapított idő tartamából még semmi sem tilt le s az érdekelteknek módjuk-ban áll, hogy a katonai munkáscsoportok ki-rendelése iránti lépéseket megtehessek.

— Új hadnagyok. A hivatalos lap jelenti, hogy öfelsége Broser Rezső akadémi-kust a 48-ik gyalogezredhez, — Rohonczy Elemért és Sur Lászlót pedig a 20-ik hon-védgyalogezredhez hadnagyokká nevezte ki.

— Temetés. Dr. Bergmann Andor nagykanizsai közjegyző-helyettes, aki a harc-téren hősi halált halt, — most helyezett örök nyugovóra Budapesten, a családi sírboltban. Családjá az ideiglenes nyughelyéről haza-szállította s most az edes hazai földben alusza a hősök álmát.

— Vasuti előmunkálati engedély meghosszabbítása. A kereskedelmi minisz-ter a dunántúli helyérdekű vasut r. t. Zala-lövőtől Rédicsig vagy Csömödérig, továbbá Alsólendvától Muraszombaton át Szegedig vagy Győrszalvaig, végül Muraszombattól Radkersburg irányában az ország határáig ve-zetendő szabványos h. é. vasuti vonalaira adott előmunkálati engedély érvényét a lejáratától számítandó további egy év tartamára meg-hosszabbította.

— Öreg ember nem vén ember. Pör Károly 73 éves tótvarpusztai (sümegijáras) földműves együtt lakott hadbavosult fiának fiatal feleségével. Az öregember hétfőn ejel udvarolni kezdett a menyecskének és szerelmi ajánlatot tett neki. A fiatal asszony visszaut-sította az öregot, aki a visszutasítást annyira a szívére vette, hogy bujában lelta magát. Azután felmászott a padlásra és öngyilkos lett. Mire észrevették, már halott volt.

— Schickraut Rudolf a berlini Rein-hard Theater nagy dramaturg művésze — játsza a főszerepet abban a remek témájú aktuális háborus drámában, amelyet ma és holnap, azaz hétfőn és kedden mutat be az Uránia mozgóképpalota remek műsor kíséretében. A darab érdekessé voltát emeli az, hogy egyes háborus jelenetét az orosz harctéren lett fel-veve. — Legközelebb nagy Paylander est!

— A legújabb harctéri veszteségki-mutatások kaphatók Fischel Fülöp Fia könyv-kereskedésében Nagykanizsán.

— Liszt ártáblák. A polgármester elrendelte, hogy minden lisztelárusító köteles üzlethelyiségében fektető helyen alkalmazni a maximális lisztárak jegyzékét. — Ezen lisztár-táblák kéregpeppira felhuzva Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében 60 fillért kaphatók. Telefon 179 szám.

— Lakkbronz mindenféle tárgyak bron-zírozására 1 doboz ára 80 fillér Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésében kapható.

A Dél-zalai takarékpénztár 16út 8 sz. házban.

1. udvari II. emeleti 4 szobából álló lakás és 1 udvari bolthelyiség 1915. május 1-től bérbe kiadók.

Telefon: 323.

Tavaszi ujdonságok

Női és leányka felöltők,

Gumi köpenyek, Kosztüm kelmék, Bluz és pongyola

kelmék, Selymek, Mosó árak, Kosztümök, Bluzok, Pongyolák, Fehérneműek,

Féreg mentes selyem :: ingek és nadrágok ::

Hadbavosultaknak nélkülözhe-tetlen, a legolcsóbb árban szerezhetők be

Barta és Fürst

divatáruházában M Nagykanizsán Fő-ut CSENGERI-UTCA SAROK. Naponta érkező ujdonságainkat kérjük megtekinteni. Vétel nem kötelező.

Szülő oltvány!

A háborus állapotok miatt leszállított árakon eladó:

1-ső osztályu gyökerező és oltványok:

Borlajok ezre	120 R
Csmegetelők ezre	140 R
Csahagyöngye, Százszoros és piros Delware ezre	200 R
Gyökerező d oltvány	200 R
Ripária Portalls gyökerező	20 R
Rupertis Montikula	40 R
Rip. Berlandieri ezre	80 R

Nagyobb mennyiség vételénél meg-felelő árendmény.

Fenti árak csomagolással értendők. Rendelésnél az összeg 1/4 része be-küldendő.

Hogyaljai a u és asztali borok jutányus árban. Tisztelettel

Molnár Mihály

Abaujszántón.

Az egyik nagyobb alföldi furadalomban mezeti munkát végző oroszok. Amint látjuk, jó kedvvel dolgoznak, mert kitűnő kosztban részesülnek s jó fizetést is kapna munkájukért

Muravid község (Muraköz) elad
**40000 drb 3 éves
tölgyfa csemetét.**

Ara ezrenként 5 korona.

A községi előljáróság.

Muravid, 1915. március hó 11.

Egy elemista kisleány mellé egy polgári
iskolát végzett

kisasszony kerestetik.

Cím: Fischel Fülöp Fia könyvkeres-
désében.

A Zárda utca 5 szám alatt

két utcai lakás

3-3 szoba, fürdőszoba és mellékhelyi
ségekkel f. évi május 1-től bérbeadó.
Bővebb felvilágosítások a Zalamegyei
gazdasági takarékpénztárnál nyerhetők

**A legjobb minőségű
hadiczipók**

csizmák, gamaschnik, hócipók

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri-női és gyermekcipők
kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőruházásban NAGYKANIZSÁN, Fő-ut
:: :: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

PAPIRSZALVÉTA

100 DRB 70 FILLÉR
1000 DRB 6 KORONA

FISCHEL FÜLÖP FIA

Magyar- és papírhatalmalkodó
NAGYKANIZSÁN.

A ZALA TÁRCÁJA

Egy világmap rólunk.

A Times nemrégiben — a német és a francia lapok mintájára — új rovatot nyitott: elküldte egyik riportert az ellenséges földre, hogy cikkeiben számoljon be az ellenséges államok eseményéről, hangulatáról. Most került rá a sor. Budapestet is tollhegyre veszik az angolok. Sok rokonismeret ír nekünk, de sok tájékozatlanságból és kajánból származó tévedést, sok furcsa tücsök-bogarait is.

A cikk mindenestre; érdekes azokon a helyeken, ahol téved mulatságos. Címe: A magyarok lelkesítő ereje. (Nem Hungarian, de Magyar az angol szövegben is.) Alatta zárójelben (írta: egy semleges megfigyelő.) Állítólag egy amerikai írta: Budapest és Bécs között — szól a cikk — szembeálló a különbség. A magyar főváros tevékenységtől és tettvégytől buzog. Csak Budapestre kell jónni, — hogy meglássuk, milyen népszerű lehet egy háború. Senkise fogad ezekkel a szavakkal: „Nem kell a háború... nem kellett volna háborút kezdenünk...” Ellenkezően, sietnek tudomásunkra hozni, hogy ez az ő háborújuk és ők vívják a háborút. Hogy ez a konflagráció elérjé az egész Európára és a világ legnagyobb háborúja lett, amit ismerünk, büszkeséggel tölti el minden magyar szívet. Ez a bizakodó jókedv egy hat a látogatóra, mint a hegyi levegő — Mert a magyarok azzal dicsekedhetnek, hogy a legerősebb elem a Habsburgok monarchiájában.

Magyarság, hangsúlyozzuk, valójában füg-

getlen ország, amelyet csak védelmi és diplomáciai okokból — közös megegyezéssel — egyesítették Ausztriával, közös uralkodó alatt Névszerint Bécs a főváros (?) és a külügyi minisztérium székhelye, de ebben a minisztériumban minden fontosabb hivatalnok magyar (?), beleértve magát a külügyminisztert is, aki összeköttetésben áll a Budapesten lévő magyar kormánnyal. Budapest a kettős monarchia tulajdonképpeni fővárosa.

... A magyarok ebben a mostani krízisben minden erőt latba vetettek, amelyet hosszú évekig halmoztak fel. Nekik ez a háború kapóra jött, hogy megvalósítsák a magyar uralom vágyát, nemcsak a soknyelvű nép fölött, amely lakja a földrajzilag egységes Magyarországot a Kárpátoktól az Adriáig, de a Habsburg-országok és maga Bécs fölött is (?) „Németország a mi szövetségünk. Egyetértünk a német ideákkal és idealokkal”. Ilyen mondatokat gyakran ismételvek előtűntek és ezek látszanak kifejezni az uralkodó osztály lelkiállapotát.

A háborúnak, magyar szemem keresztül tekintve, világos az eredete. Csak egy ellenségségünk van, egyetlenegy. Semmi bonyolult probléma nem zavarja őket, minden erejüket egyetlen ellenség ellen fordítják — Oroszország ellen. A ruszopolia nem üres frázis a magyarok előtt: ez valóság, amit az idegen nehezen ért meg. Oroszország a magyarok szemében a pánszlavizmus nevelőanyja, nemcsak Szerbiában, de Magyarország határain belül is. A magyarok szilárd hitte, hogy országuk alá volt akasztva a pánszlavizmus által és mikor a propaganda tette vezetett Szerbiában, a rombolását Budapest érte meg legelőbb.

Az Anglia és a Franciainak ellen való

háborúnak csak visszhangja ér Budapestre. Nem érznek gyűlöletet Anglia iránt. A magyarok bonyos köteleket érznek maguk és az angolok közt. Valaki így fejezte ezt ki:

— Angol barátaink, most ellenségeink. A magyarok azzal büszkélkednek, hogy állami életük erősen hasonlít az angolokéhoz és az, hogy annyira szeretik a lovakat, szintén rokonvadász bennük.

A város pedig látszólag éli a maga szokott életét. Az utcákon, a mulatóhelyeken sok az ember, bár sokkal kevesebb a tiszt, mint Bécsben. A magyar csapatok, különösen a „honvéd” (National Defence) ezredek hősiességgel viselkednek és a Nádasdy-huszárok, mesélték nekem „sok sok diadalmat szereztek a magyar névnek.” Láttam ebből az ezredből néhányat és bár meg voltam lepődve, hogy nem viselnek háborús egyenruhát, piros bugyogót, és aranyzsinóros atillát hordanak, kellemes benyomást gyakoroltak rám kitűnő katonas megjelenésükkel és jó kedvükkel.

Budapest a katonai készülődés sok képét mutatja. Éreztem, hogy közelebb vagyok a háború színteréhez.

Érdekes dolog, hogy a magyarok mennyire bizakodnak a kormányukban. Mert béke idején itt a párt harcok, a pártpolitika keserűbb, sokkal szilajabb, mint bármely európai országban. Most azonban az elégedetlenség minden jele megszűnt, legalább külsőleg. És ma, a háború alatt, az ügyeket sokhelyütt civil hatóságokra bízzák. Ezt könnyen megérthetjük, ha elképzeljük, hogy a magyarok mai kormánya nem egy kabinet, nem egy párt, de egy ember egyénisége: gróf Tisza látván miniszterelnök egyénisége.

A
Néptakarékpénztár
Résztvénytársaság
Nagykanizsán.

Állandó hiteket engedélyez bekebelezés, vagy értékpapír fedezet alapján, leszámítol üzleti váltókat.

Elfogad betéteket
könyvre, vagy fo-
lyó-számlára

És azokat 5000 koronáig felmondás nélkül, nagyobb összegeket pedig rövid felmondási időre visszafizet.

**TELJESEN ÚJ ÜZLET-
BERENDEZÉS ELADÓ.**

Schvarcz Dezső

előbbeni, Csengeri-u.
5 sz. helyiségében levő
teljesen új berendezés,
állványok, — részben
üvegszekrénnel, pul-
tok üvegbetéttel, kasz-
sza tükörrel eladó.

Bővebbet: :: ::

Schvarcz Dezső

uri- és női divatruházában, Nagykanizsán Fő-ut 5. a Korona kávéház mellett

Ajánlja dusan felszerelt raktárat uri- és női divat, valamint katonai felszerelési cikkekben. Szolid kiszolgálás. Szabott árak

URANIA mosgóká-
palota
ROZGONYI-UTCA 4 szám

Aktuális háborús dráma a
galíciai harcokból!

R. SCHILDKRAUT

A világhírű dramaturg és jellemzőkész fellépővel.

1915. márc. 15. és 16-án hétfőn és
kedden kerül színre

A házaló

háborús aktuális dráma 3 felvonásban.

AZ ÖRVÉNY FÖLÖTT

Dráma a mexikói aranyásók életéből 2 felv.

A peradonai fűvészkert

Rendező helyek: Kezdeté ünnep és vasárnapokon
3, 5, 7 és 9 órákor. Hétkiznapokon pedig 6 és 8
órákor. — — — — —

Szerdén és
szombatkor **nagy Psilander est**

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám-fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

NEVERKES/TÖSEK ÉS KIADÓHIVATAL:

NAGYKANIZSA

BUDA-UT 4. SZÁM

KÖNYVADÓHIVATAL:

Hírlap-kiadás és -terjesztés:

„ZALA” Hírlapkiadó és nyomda

K. L. Kárpátokéja Buda-ut 4.

TELEFON-SZÁMOK:

Hírlapkiadás és -terjesztés: 170

K. L. Kárpátokéja: 170

Nyomda: 170

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Hírlapkiadás és -terjesztés:

Hírlapkiadás és -terjesztés:

Hírlapkiadás és -terjesztés:

Hírlapkiadás és -terjesztés:

Hírlapkiadás és -terjesztés:

Hírlapkiadás és -terjesztés:

Hírlapkiadás és -terjesztés:

Hírlapkiadás és -terjesztés:

Hírlapkiadás és -terjesztés:

Hírlapkiadás és -terjesztés:

Hírlapkiadás és -terjesztés:

Hírlapkiadás és -terjesztés:

A legújabb óriási győzelem Kelet-Poroszországban.

As a hetek óta tartó szélcsönd, amely a lengyelországi harteret iltet meg s amelyet már már aggasztónak tartottunk, — valóban nagy vihar előjele volt, csak hogy ebben a viharban ismét egy orosz hadsereg mentünk, még pedig ismétlen Kelet-Poroszországban. Amint a berlini hivatalos táviratok jelentik, az oroszok nem tudtak

megnyugodni multkori szörnyű veszteségükben s újból vissza akarták szerezni keletporoszországi uralmukat. Azonban a németek megint döntő csapást mértek rájuk, amely talán most már örökre elvezi az oroszok kedvét a keletporoszországi kalandoktól. A nagy diadalról a következő szakszavú hivatalos jelentés számol be:

Berlin, március 16. A német főhadiszállásról jelentik hivatalosan: Az oroszok a Kelet-Poroszországban megsemmisített tizedik orosz hadsereg helyébe újabb hadsereget állítottak, melyet a németek a március kilencedikétől tartó heves harcokban újból megverték. Eközben bevették Kakozert, Fronakot, Qibit és Kopzievit. A tizenötödik orosz hadtest súlyos veszteségeket szenvedett. Az orosz hadvezetőség a katasztrófális veszteség hatása alatt ötven kilométernyi fronton elrendelte a visszavonulást. A németek hadizsákmánya még nem volli áttekinthető.

A közvélemény hetek óta aggodalmasan tudakolta, hol van Hindenburg, a legendás híró oroszverő? Ime, a legújabb keletporoszországi diadal elárulja,

hogy Hindenburg a — helyén volt. Ismét megjáróztott egy orosz sereget a mazuri tavakban.

A németek harcai.

Berlin március 16. A német főhadiszállás jelentése: Nyugati hadszíntér: Westende fűrdőt tegnap két ellenséges ágyúszárd eredménytelenül bombázta. Yperntől délre az angolok által megszállva tartott egy magaslat ellen intézett támadásunk jól e föbre haladt. A franciáknak a Champagneban Le Mesnyltől északra ellenünk intézett részleges támadásait, az ellenség súlyos veszteségei mellett, visszavertük. A Vögézekben egyes helyeken még folyik a harc. Keleti hadszíntér: Az augusztóvi erdőből északra folyt harcokból való orosz hadifoglyok száma 5400-ra emelkedett, Praznyetől északra és északkeletre az oroszok nagy erővel támadtak. Összes támadásaik megfiúsultak, miközben súlyos veszteségeket szenvedtek. A Viazulától délre nincs változás.

Nagykanizsai honvédek megszólalása egy berlini lapban

A nagykanizsai 20-ik honvédgysá legeszed nagy dicséretét olvastuk a berlini Localanzeiger egyik legutóbbi számába.

A nagykanizsai 20-ik honvédezred története akkor játszódott le, amikor Galiciából először törtünk be Oroszországba. A menetelés hallatlanul küzdelmes volt és a feneketlen homokos uton a legények csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudtak előre jutni. Végre harcra keveredtek és este patronjukat

összeszedmolya, kisált, hogy municijuk nem hogy megfogyott volna, hanem még több volt náluk. Mi történt itt? Mars közben egy municiósi magazinhoz értek, ahol saját iniciatívájukból megtölték összes zsebeiket, kegyeres tarisznyjukat és bornyujukat patronokkal. Ilyen derék emberek a kanizsai honvédek!

A nagykanizsai névnek, ime, így szereztek hírt, tekintélyt a mi hős 20-as honvédek, miközben vasöklükkel törküztek az ellenség erejét.

Az egyesült flotta vesztesége a Dardanelláknál.

Hamburgból táviratozzák: Németalföldi jelentés szerint az egyesült francia-angol flottát nagy veszteség érte a Dardanelláknál. Három francia dreadnoughtot a törökök megtorpedóztak. Az angol admirális titkolja az esetet.

Athénből sürgönyzik: Vasárnap éjjel a Dardanellák belső erdeit öt hajó bombázta. Az Ametist oirkáló közel jutott a nagrai erdőhöz s huszonkét golyó találta. Három golyó a vízszíntől alul furta meg s vis hatolt be a hajóba, amelyet csak nehezen tudtak elvontatni. Huszonnyolc tengerész meghalt.

Forman
nátha ellen
Szemesz őr 40 titer
„Szorotatományként a laborban le kívánják”

Rendkívül heves harcok a Kárpátokban.

Amint a magyar és osztrák főhadiszállás hivatalos jelentését olvassa már hetek óta az ember, úgy tűnik föl, mintha az orosz uralom szándékosan halálraítelte volna birodalmának minden ép-kész emberét s a Kárpátokhoz és Galiciába küldte volna meghalni, ahol ugyanis biztos halál vár minden muszára. Hetek óta szörnyűség — az amiként az orosz hadvezetőség bánik az emberi élettél. Valóra akarja váltani a lehetetlent: bevehetetlen föld- és sziklavárunkból kiakarja űzni a mi csapatainkat s mikor a halálozhamokban elhullottak az első orosz csapatok, jönnek utánuk a többiek. És sokszor oly magas ha'omban

fekszenek az orosz halottak, hogy belőlük csinálnak földőzeket nyomukba lépő társaik. Bámulatot érzünk az utóbbi hetek harcai óta az orosz katonákkal szemben. Meggyőződés nélkül, telve halálfelelemmel, olyan önuralmat fejtenek ki támadásaiknál, amely minden tiszteltre méltó. Ha nem lehetetlenre vállalkoznának s nem magyarokkal állnának szemben, talán sikerülne is néha néha szörnyű veszteségükből némi kis diadalt kifacsarni. Amilyen csodálattal lájuk a mi seregeink naponkinti értékes diadalaikat épp oly őszinte emberi részvétellel nézzük a szerencsétlen orosz katonák biztos vágóhidra hurcolását.

Budapest, március 15. Hivatalos jelentés. A kárpáti arcvonal nyugati szakaszán a tegnapi nap nyugodtabban folyt le. Az uezsoki szorostól északra komolyabb harcokra került a sor. Itt délben nagyobb orosz erők támadtak és egészen állásaink közelébe hatoltak, ahol egy ideig tartották magukat. Egy általunk délután meglepően végrehajtott ellentámadással azonban az ellenséget heves harc után az egész arcvonalon visszavetettük, miközben négy tisztet és ötszáz főnyi legénységet fogtunk el. Az Opor völgynek mindkét oldalán lévő állásaink körül is elkecsperedett harc volt. Az ellenség, amely Stryj felől további erősítéseket vont magához, pár nap óta ismétlen nagy erővel támadott. A völgyben és a körül fekvő magaslatokon. Mindezen kísérletek, melyek arra irányultak, hogy a szorosok magaslatait elfoglalják, legsúlyosabb veszteségeik mellett kudarcot szenvedtek. A tegnapi támadás, amely tűzünkben ismét tökéletesen összeomlott, tekintettel a nagy veszteségekre, amelyeket az ellenség szenvedett, alig lesz többet megújítható. E harcokban mintegy ezer embert fogtunk el. A Dnjesztertől délre lévő állásokon folyik a harc. A csapataink által megindított ellentámadás tért nyert. Az oroszokat az arcvonal több szakaszán visszaszorítottuk. Lengyelországban és Nyugat-Galiciában tűzérési harc volt. **Höfer**, altábornagy.

Visszaélés a német színnel.

Berlinből táviratozzák: Egy orosz aviatikus megtevesztési szándékkal német repülőjelvényt használt. Gépéről bombákat dobott le a nyugatporoszországi Walenbergbe. A bombák két német katonát megöltek. A pilótát lelőtték.

Az antant mellett.

A Magyar Távirati Iroda jelenté: A pétervári görög követ táviratilag hívta föl a görög királyt, hogy kövessen Venizelos politikáját a harmas Antant mellett.

HIRES

— Az iparostóllet egy éve. A nagykanizsai iparostóllet elsőkérdése most edta ki évi jelentését, amely az elmúlt év működéséről számol be. Az évi jelentés kegyetlen sokrétű, tartalma az az év halottait, köztük Samu Józsefet, az iparostóllet érdemes elnökét. Sajnálatos módon az elnökség, hogy a nagykanizsai ipari és gazdasági kiállítás, melynek terve már a megvalósítás előtt állt, a háború miatt el kellett halasztania. Elköltözés, halál és lemondás folytán a múlt évben megüresült 80 iparjog. Az összes nagykanizsai iparosok száma 383 volt a múlt év végén. A segédok létszáma 1913 év végén 859 volt. Ez a létszám 1914 év végére 192 főre szállt le. Ez indokolja, hogy iparosaink mily nagy károkat okozott a háború. Iparostóllet 598 volt. Az iparostóllet tiszta vagyona 25520 korona 22 fillér. Költségelőirányzat az idei évre 6008 korona 57 fillér. Az iparostóllet március 28-án tartja évi rendes közgyűlést, melynek tárgyszorai az: Az elnökség évi jelentése. Az 1914. évi számvizsgálók előterjesztése. A számvizsgálók jelentése. A felmentvény megadása. Az 1915. évi költségelőirányzat megállapítása. Netáni leditványok. Elnök 2 évre, 19. előjárású tagok 3 évre, 5 előjárású tagok 3 évre, 3 számvizsgáló rendes és pótagyak 1 évre való megválasztása.

— Katonáink huzvétja. Közeli már az az ünnep, melyre minden évben összegyűl az egész család, mikor a távolban élő huzvéri övének, hogy együttesen örömdjenek a feltevéseken. Ez évben azonban a legszentebb költözés, a háza védelme eláróltatta az apákat, fiukat és testvéreket a családi tűzhely melegétől és a nyolcadik hónapja küldetésnek a legnagyobb kitartással és erőmegfeszítéssel véreink a magyar zászló becsületéért. Illik tehát, hogy a huzvétli ünnep alkalmából megemlékezzünk az értünk, mindnyájunk jólétét küldő huzvéri katonákról és ezek közül is a legvitézebbekről, a huzvéri legközelebb állókról, a rettenthetetlen zalai 48. zászló, 20-ik honvéd és népfelkeltő ezred legénységéről és tisztiháról. A Központi Jóléti Iroda ez irányban az egész megyébe felszólításokat és gyűjtőleveleket küldött ki. Nagykanizsa város községében minden alkalommal teljesítette a huzvéri listát tartozó kötelezettségét és tudjuk, hogy az alkalommal sem maradt el onnan, ahol huzvéri és áldozatkészességét kell bebizonyítani. Akkor azonban, hogy minden zalai katonát meg lehessen ajándékozni nem elég Nagykanizsa jószívűsége, szükséges, hogy megmondjuk az egész Zala megye, meg a huzvéri megye és adományai járuljon hozzá zalai vitézek megajándékozásához és ezzel tegyék lehetővé mindnyájuk ellátását, hiszen a nagykanizsai ezred legénységének legnagyobb része nem a városból, hanem a megyéből való. Reméljük, hogy egy gyűjtőlevél sem fog ártana visszaérkezni a Központi Jóléti Irodához. Adakozzon mindenki tehetsége szerint! Adakozzon az, ki itthon a kénytelen, adakozzon az, kinek hozzájárulása a táborban van, mert így gondoskodik rokonáról is, adakozzon az, kinek a sors többet adott, mint hadbavonult vitézeinknek.

— Rekviszálnak Nagykanizsán. A katonaközlő hatósági rekviszálnak Nagykanizsán keddén délután kezdik meg. A rekviszálnak Fiedl János rendőrtisztviselőt bírták meg.

— Nem lesz nulláslist. A földművelésügyi minisztérium lekötelezett rendeletet bocsát ki, amelylyel a malmoknak teljesen eltűnt a nullás listi örökös. Ugyancsak egy újabb határozat azt is elrendeli, hogy jövőre a keszélylist az eddiginél nagyobb mértékű legerősítéssel kezeve hozható csak forgalomba. A földművelésügyi minisztériumban kijelentették, hogy a tengeri rekviszálnak nem fejeződött ugyan még be, de már megállapítható, hogy az ország bőségesen el lesz látva tengeri listával és az állatok etetésére is marad elegendő készlet.

— Világosnázó. A minden tudó és országjáró nagy szociális keltett gondolatok csodapók az élő női fejek világkörüli útjában városunkba is megérkeztek és a jövő hét szombatjától kezdve néhány napig itt fog látni. Látható lesz Kaz nery-utca 3 szám alatt (Molnár úti ház) színhelyiségében.

— A pabonált község. Hegyi István 69-ik gyalogerredbeli katonája, aki súlyos sebével a nagykanizsai városi kórházban fekvő és onnan gyógyultán ment vissza országhoz, Szekesfehervárról a következő község sorok köztélre kérte föl a Zala: Tekintetes Szerkesztőség! Dum-dum löveg által okozott súlyos sebémmel december 4-én a nagykanizsai kórházban fekvő, ahol dr. Szekeres József igazgató orvos és Oillyen Lászlóné orvosnő oly önfeláldozással, szeretettel győngyösdéggel ápoltak, amelyek legforróbb közönség nyilvánítása nélkül nem hagyhatok Rajtuk ki-ül Pálffy Etuka és Elluka és Szekeres Ronka uraknak büszkélkedtek kiváló készséggel és figyelmességgel én és szerencsés társaim épülésében. Szerencsések azért mondom magamról, amiért a nagykanizsai kórházban gyógykoztam. Kérem forró közönségem közlését, amit halálán köszönök: Hegyi István.

— Az élet a táborban. Hoffmann Henrik tüzérhadnagy, aki március elseje óta a harcban van, eddigi élményeiről és tapasztalatairól a következő sorokban számol be: Mondhatom sokkal felebbben látjuk otthon a harcot helyszínen, mint a valóságban. Az ellátás egyenesen kiűző. A legénység énekezővel megy a földszékbe a énekezővel tér vissza. A mi néhéz tarackjainkkal minden reggel elküldjük üdvözlésünket a mutkáknak. Ágyunk 2700 méterre vannak tőlük, de respektálunk is beönnük. Mi fehér lepedőt viselünk, hogy a hóban ne vegyünk észre beönnük. S a lepel biztos óvász. Én a napokban lepel nélkül mulatoztam mire valóságban dőltem az orosz golyó. Így bizony majd megjárta. Katonák oly biztonságban érik magukat, hogy már a vakmerőség melege. Kadva kanizsai ismerőseimet üdvözölve, vagyok tisztelettel. Hoffmann Henrik.

— Elutasítás. Egy népfelkeltő hadnagy, aki a polgári életben egyik budapesti kémű-áru nagykereskedő cégnek az utazója, mestélt barátsáka:

— Kárpátokba harcolunk, katonáimat egymásután öltör, még pedig nagyon hevesen visszaverte az ellenség, de bizony hatodszor ismét főrgén és szívósan nyomultak előre. Legényeim bravura bálulata ejtette őrnagyomat, aki megdicsérte őket, majd megkérdezte, hogy micsoda fiukból áll a század?

— Őrnagy urak alázattal jelentem, a fele kereskedelmi utazó, akik hozzá vannak szokva, hogy addig, amíg célt érnek, többször elutasítják őket, — feleltem büszkén.

— Tizenöt éves nagykanizsai honvéd. A legfiatalabb honvéd ma kétségtelenül Süle József sümegi gyerek, aki még csak tizenöt éves, de már öt hónapot töltött a harcban és meg is sebesült. A háború elején csillapíthatatlan herci láz fogta el a megcsókolt házról. Valahogy sikerült eljutnia a harcra és ott a lövekekhez került. Öt teljes hónapig volt oda, sok veszedelmes kalandban volt része a szemtanúja volt katonák dicsőségének. A harctéri élmények még csak fokozták ezen elhatározását, hogy többé le se veti, a csukaszárka mündert. Mert a harctérről visszatérve szabályosra jelentkezett a honvédelmi táborban, ahol állományba vették a jelenleg Molnár Gyula századosnál teljesít lovászi szolgálatot. Gazdája jóvoltából a fia extraházhoz jutott s igazán pompásan fest a csizmában, prieszer nadrágban és a csukaszárka kabátban, sápkában. A sorsával annyival is inkább megelégedett, mert legközelebb már altistti rangot kap s azonkívül Molnár százados állásba helyezte, hogy a háború után valamelyik katonai nevelőintézetben helyezze el. Csak amiatt panaszkodik, hogy az utolsó utolsó fordulat a járókelők. „Pedig olyan annvéd vagyok én is, mint a többi,” mondja félreismeretlen büszkeséggel.

— A veszélyes keveredés. Orosz fogságból írta egy zászlós a barátjának:

— Harcszerű. Mikor a sáncokhoz ér, éppen egy ökörsordát hajtának arra. Az erredes szigorú anccal a következő parancsot adja ki erre a tisztekre:

„Mindenki vigyázzon, hogy a legénység össze ne keveredjen az ökörkkel, mert különben az ördög sem ismeri ki magát közülük.”

— Rabbi beiktatás Caditornyán. Dr. Grünwald Illés újonnan megválasztott caditornyai rabbi a hó 14-én iktaták be ünnepiesen állásba, a nagykanizsai községben érdeklő részletek mellett. Nagykanizsai község most az új rabbi és Neumann Ede dr. főrabbi elé, akik a caditornyai izr. hitközség és a beiktatásra felkelt. A caditornyai vasúti állomáson Schwarz Lajos dr. hitközségi alelnök vezetésével szintén küldöttég fogadta az érkezőket. A szafalásig megtöltött templomban, a hatóságok és hivatalok képviselőinek jelenlétében. Wollák Rezső hitközségi elnök szívbesszélő szóp beszéd kíséretében adta át a rabbinak a virágokkal és nemzeti zászlókkal feldíszított rabbi-széket. Az iktató beszédet Neumann Ede dr. nagykanizsai főrabbi mondotta. A nyelv szépsége, a gondolatok bősége, az eszmék magasfölsége, párosulva a kifejezésnek páratlan szabadságával, lebilincselte a feszülten figyelő közönséget és vitte, ragadta a lelkipásztort hivataláról szóló taoltás gardagon kalásos mezején át mind meazsabb tájakba, az eszményi hazaszeretet világába, miglen a magyar ügy diadalát mondott nagy-szerű fohászban esendült ki a mély hatást kel-tett szónoklatti remekmű. — Dr. Grünwald Illés székfoglaló beszéde rohammal vette be hallgatói szívét. Az erkölcsi világrend hármast al-pját fejtegette egy nakt kürdött, sokat ér-nett ifu pap nemcsak hevéletével, dus tisztalom-mal, fordulatosan, bővelkedve a szívet megin-dító, a lelket felüdítő tisztult életfelfogásnak a belső meggyőződés éreztől esengő szólamal-ban. Hazaért, királyért és küzdő véreinkért mondott könyörgése sok kemény férfi szívét is könybe borította. — A „Hinnusz” m gaz-tos hangjaival ért véget az istentisztelet, amelynek énekezeit a caditornyai tőlkator, Katz Lipót kiváló művész örökölt látta el. Az istentiszteleten a IX. községkerület és a nagykanizsai hitközség képviselőiben Neu-mann dr. főrabbin kívül Grünhut Henrik hitk-elnök és Barta Lajos hitk. titkár vettek részt. A két testület jókívánatait az ezután következő tisztelgett során ugyancsak Neumann Ede dr. tolmácsolta szívélyes baráti körveteléséggel. Az alsórendvái hitközséget, valamint a varas-dit is 4-4 előjárású tag képviselte, akik megbízóik üdvözlését ékes szavakkal nyilvání-tották. Tisztelgett a nagykanizsai izr. hitközség kebelében fennálló minden intézmény és egy-let (Chowra kadisa négyzet) és az iskolai if-juság. Valamennyi üdvözlésre Grünwald Illés dr. talpraesolcu és költői hasonlatokban gazdag beszédben válaszolt, ugy Caditornya község előjáróságának üdvözlésére is, amelyet Dénes Bóla főjegyző meleg ünnepi szavakkban feje-zett ki. A komoly időkre való tekintettel szű-kebb körben megtartott társas lakomán Wol-lák Rezső elnök üdvözölte a vendégeket és különösen kiemelte azt a baráti készséget és hitrokoni hűséget, a melyet a nagykanizsai izr. hitközség és kiválteppen az iktató nagykaniz-sai pap: Neumann Ede dr. tanusított minden-kor a caditornyai hitközséggel szemben. Az üdvözlésre Ernst Ignác dr. varadi főrabbi, majd Neumann Ede dr. választott, újabb tanu-ságait sürve le a nap eseményének és a caditornyai izr. hitközség nobilitásának főkiejezőire Wollák Rezsőre és nejére ürtve poharat. Ma-gas színvonalu és hatásos pohárköszöntőf mon-dott Schwarz Lajos dr. az új caditornyai papra, Rudolf Antal dr. alsórendvái rabbi a békre és egyetértésre a hitközségi életben, Barta Lajos hitk. titkár az új pap edes anyjára, Grünhut Henrik hitk. elnök a megjelent bölgyekre, Grünwald Illés dr. az egész hitközségre. Wol-lák Adolf dr. az alsórendvái hitközség elnöke az új pap boldog jövődéségre. Megállapít-hatjuk, hogy a nagykanizsai izr. hitközség meg-jelent képviselői a legmélőbban és legszerzu-tessebben szolgálták a községkerület és a két hitközség baráti kapcsolatának ügyét és a győ-nyörű nap emléke úgy el a caditornyalak lel-keben, mint amelynek fényét a nevezett nagy-kanizsai urak felette rokonszeves módon emel-tek úgy új rabbinak, mint hitközségünk szo-mében.

— László ártábiák. A polgármester elrendelte, hogy minden listteljárású köteles ületihelyiségben feltűnő helyen alkalmazni a maximális listáknak jegyzékét. — Ezen listá-tábiák kéregpapira fektetve Fischel Fülöp fia könyvkereskedésben 60 fillért kaphatók. Telefón 179 szám.

— A páncél árak. A rendőrség tudva-levöl egy bizottságot hívott össze a leglon-tozabb álmecikkek maximális árának megállapítására. A bizottság az egyes cikkek árát így állapította meg: Tej literje 28 fillér, tejföl literje 80 fillér, túró literje 60 fillér, ten-vaj literje 4 kor. 80 fillér, fűsz-vaj literje 3 kor. 20 fillér, burgonya (válogatott) literje 14 fillér, burgonya (kevett) literje 10 fillér, bab (fehér) 1 literje 80 fillér, bab (fehér) 1 literje 64 fillér, bab (tarka) 1 literje 70 fillér, bab (tarka) 1 literje 50 fillér, tejföl darabja 8 fillér, vörshagyma 1 literje 60 fillér, fűshagyma 1 literje 2 kor, káposzta 1 mm. 2 kor. 80 fillér, vágott tö-szta 1 mm. 4 kor, trifall szén 1 mm. 3 k. 60 fillér. Dönték el a gazdaságosnyok, hogy ezek az árak megfeleljenek a közönség érdekeinek. Ezzel az intézkedéssel azonban a hatóság még fél munkát se végzett, mert olyan árak állapított meg, amelyeknél nagyobbakat nem is igen mernek kérni a piacon. Azonban nem állapították meg a huz, szar drát, amire legnagyobb szükség van a földet nem gondoskodnak arról, hogy a huzsákságot kielégítse státust lassak. Amit a hatóság eddig tett, az nem egyéb porhintésnél a közönség szemébe! Egyébként az is furcsa, hogy ilyen anketeken, mint az az ár megállapító ülés volt, a város feje meg az jelenik s azon a főszerepet városi urak viszi. Komolyabb munkát kérünk.

— A B) osztályú becsorontó nóp-felkelők első teendője. A legutóbb becsorontott b) osztályú népfelkelők figyelembe velt-jük, hogy háború esetére azonnali és végsőszá-gal bíró életbiztosítást rendelni alányos feltételek mellett köthetnek a Magyar Francia biztosító társaság nagykanizsai vasszögnyök ségével.

— A Vörös Földhöz jelvényei. A Vörös Földhöz jelvényei kiváló jelvényei iránt országsszerű nagy érdeklődés mutatkozik. Műtás technikailag lehetetlen minden egyes érdeklődőnek az általa kívánt példányt elküldeni, ezért fogva az Országos Bizottság, mely Budapesten az Országban azáltal, kéri vitédi városaink hazafias kereskedőit, hogy megfelelő mennyiségű jelvényt a bizottság után becsor-rezzen, és vállalkozzanak azoknak kiszolgálásá-ra, akik a török-magyar testvériségnek ezt a szép jelvényt feltűrték öbájuk. A bizottság öt kilóg terjedő postacsomagban bármelybe küld jelvényeket mindenkinek, aki a kért meny-nységnek darabonként egy korona árát előre beküldi.

Nyílt-tér.

„Oroszlán” védjegyű s Magyarországi területére is szabadalmazott légneműm műs-gépem forgalombahozatala körül visszavás-terést, amelynek célja a közönség nagymértékű megérősítése. Egyik volt alkalmazottam Adler I. találmányomnak részesei sikerült útmutatással járja be az országot a azt mint eredeti ipar-kodik a huzsákság és jóindulatú közönség nyakára szelni. Tisztelettel figyelemre méltat a közönséget, hogy ennek a visszavásárnak föl ne álljon a csakis azon készségeket vásárolja meg, amelyen az oroszlán védjegyű s a 3723 szabadalmi szám föl van tüntetve. Ezen jelté-sek nélküli gyártmányokat kénytelen volnék a közönségtől elkobtatni. Egyébként tisztelet-tel megjegyzem, hogy rövidesen Nagykanizsára érkezem s találmányomat személyem fogom a t. közönségnek működésben bemutatni.

Barna Lajos
Budapest, József-körút 34.

Ha jó bort akar olcsón inni,
ugy izelje meg Sáfrán József „ARANY-HEGYI” borait, mely iterenként zárt-palackokban 72 és 80 fillérbe kerül. SÁFRÁN JÓZSEF főszerkeszkedő magyar-utca 74. Telefonszám 286.

Hogyan kell védekezni a drágaság ellen.

Az utóbbi időben napról-napra jelentek meg hírlomok a napi piacokról, melyek a Nagykanizsán most dúló és napról-napra fokozódó drágaságot tárgyalták, utmutatva akarva megjelölni, hogy máholnap már elviselhetetlen drágaság miként enyhíthető. Sajnos, egyrészt a tisztelt fővárosi, csak nagy általánosságban jelentek a trendeket a konkrét tervekkel nem foglalkoztak. A tisztelt fővárosi, a magyar államról egy kézzel, maguk sem vették komolyan, amit a lapokban a drágaság enyhítése érdekében írtak, tehát nem vehetők számon, ha hírlomok a pusztában, visszhang nélkül hangot ad. Hogy ez, sajnos, így történt, bizonyításra nem kerül, hisz közleményezés az illeték részéről, kiknek a közlemények láttára voltak, mind addig nem történt. A drágaság napról-napra fokozódik, a has és zsír árak napról-napra lejjebb szöknek, szóval minden néven, seregszámú élelmiszer elviselhetetlenül megdrágult és az élelmiszerek árának megállapításától még igen távol tartunk. Így jai nekünk Nagykanizsának.

Mint állítják, a marhaszár ára rövidesen lecsúszkál, nem is szólva a sertészsírról és rindról, melynek megállapított ára nincs és így napról-napra 10-20 fillérrel drágul. Kutasunk most a has és zsír nagymértű, de kérdés, vajon teljeszen meg is okolt drágulásnak okai lehet. Midőn ezt írták, tegyük ezt objektív a legyünk a husiparosszal szemben is igazságosak. Tény, hogy a marha és kizott sertés ára nagyon is megrágult, de ha a fogyasztók érdekeit is szem előtt tartjuk, mint ahogy tartoznunk kell, az a kérdés áll elő, vajon a marha és sertés áraknak arányban áll-e a husárak emelkedésével? Az iparhatóság nyíltan térje-e a marha és sertés piaci árát? Husiparosszal bizonyos jobban károsodnak saját érdekeik mellett, mint ahogy a nagyközönség érdekei elmaradnak. Hogy ez mennyire áll, egy válság megfordulást tényezőt akarom szemlélteni. Bizonyoslag még mindenki csak kezdetben lát, hogy 3-4 év előtt, midőn a nagykanizsai állatpiac, a környékben gyakorló járványos betegségek (száj és körömlajda) miatt, lezárva volt, állatvásárok nem tartottak, de azt a sertések behozatala levágás elől meg volt engedve. — Így természetesen tartottuk, hogy a sertésárak lezárása folytán a piacra való felhajtás hiányában benteseink a sertés has árát jócskán felemelték és bír jeltattunk, de helynyugodtunk, mert önmagunk veltük a bajokat. Pedig mozdhatom, hogy a tényállásban csatlóznak. Ugyanis, amiközben az állat-vásár már régen megnyílt a sertés ára piacunkon lassú igen rég normális volt, — a sertés-hus ára nem emelkedett.

Sőt nagyon is tartotta magát a hus magas ára. Mivel a piaci elő sertés árát magam is jól ismertem, kíváncsi voltam, mi az oka a sertés-hus magas árának mégis, midőn a piaci már lezárva nincs a az elő sertés ára olcsó. Tehát felvilágosítást kértem benteseimtől, aki tisztán felvilágosított. Elmondta, hogy soha nem vették előbb az elő sertést, mint, éppen akkor, mikor az állatvásár le volt zárva, mert a sertést Kanizsára szabad volt behozni, de kíváncsi nem lehetett. Tehát az eladás végett behozott sertést, oly árban vásárolták, amennyi az nekik letűz volt. Mivel valóban senkit sem érdekel, az elmondott tény csak azért hoztam fel, hogy kimutassam, hogy husiparosszal, midőn károsító alkalmat javukra aknának ki. Másrészt pedig figyelemztetni akarom ezeket illető fórumot, hogy midőn husiparosszal a has-árakat felemelni törekednek, az illető fórum a has árának felemelésébe, csak egy és akkor adják belegyeztetést, ha az minden létséget kizárólag indokolt is. Mindehhez hozzá még azt, hogy husiparosszal valahányban a has árát felemelik, a közönséggel szemben eljárásukat azal mentegetik, hogy a nagykanizsai piacra nincs elegendő felhajtás. Ami kevés pedig van, azt idegen kereskedők kapkodják el. Így oly árban kénytelenek maradni vásárolni, hogy a felemelt hasárak mellett is ráfizetnek. Egy tényt konstatahatok, hogy Nagykanizsán hírlomok a husárak 60-100 fillérrel, mint minél. Tehát ha Nagykanizsán

szükségben van marha és sertészsírban is kapkodni, nagyon csodálom, hogy a nagykanizsai állat-piac oly drága. De ha a drágaság napról-napra fokozódik, hogy Nagykanizsán az a legdrágább állatfelhajtás itt még marha nem vehető, miért nem segítenek a bajon meg a husiparosszal? Hisz a mód megvan hozzá és nem kivétel. Ha egyenként nem képesek rá, mondjuk a töké hiányában, vagy egyéb okokból, egy tömörítéssel, szövetségessel, s. keressenek fel oly idegen piacot, ahol elegendő árul, a megkívánt minőséget és ami a legfőbb, olcsóbb árban megvásárolható. Lássák el magukat egy-két heti közzététel, ne hogy a drága és rossz minőségű áru, ami Nagykanizsán kapható, rászoruljon. A vasárak korában mi sem könnyebb, mint a különböző helyeken mutatkozó hiány és főleg legkisebb mértékben. Másrészt azonban a város vezetőségének is, kére kell működni abban, hogy a husdrágaság enyhíthető. Hisz látjuk a példát, hogy amely városokban a vezető emberek már idejében intézkedtek, hogy a város akadálytalan élelmiszerét biztosítsák, mely másként állnak a viszonyok. Valóban itt az a legfőbb pillanat, hogy a város vezetőségének feladata a városi élelmiszer-ellátás biztosítása, mely a városok példájára a legdrágább élelmiszerek árát megállapítani, azután a hatósági élelmiszer-ellátásról azonnal intézkedni.

Ugy gondolnunk arról, hogy a város vezetőségének marha és sertés mennyiség biztosításának. A hatósági élelmiszer-ellátás felállítására már nemcsak azért a legdrágább szükség, hogy így a hus drágasága enyhíthető, de már ezért is, mert mint látjuk, a husárak száma Nagykanizsán napról-napra csökken. Ma-holnap nem lesz buszársztó a piacra. Azon nehézségek, amelyek ebből keletkezhetnek, azt idéznék elő, hogy hus alig volna kapható és a hus elárulása egy-két kézbe kerülne, quasi monopolizálna. Ez alkalom lenne a legnagyobb mérvű uzsorára. A város élelmiszerének így megvásárlását és lehetetlenség tétele, hogy igazolhatná a város vezetősége a közönséggel szemben. Továbbá tudnunk van, hogy a hatósági élelmiszer-ellátás azonnal felállítandó. A Zala egyik naplói számában az a lap meg, hogy a város a közlekedés megkönnyítése és olcsóbbá tétele szempontjából, sertésbiztosító felállítását tervezi. Az eszmével igazán érdemes komolyan foglalkozni. Egy sertésbiztosító felállítására Nagykanizsán kitűnő vállalkozás lenne. A vállalatnak biztos a jó hasznát hozná. Az élelmiszer körül is, a legnagyobb befolyással volna, sőt egészségügyi szempontból is lendítene városunkra, amennyiben a sok apró-cseprő kis húsáldo, amely a városban fekszik, megszűnne. Hogy mennyire megfelelő hely Nagykanizsán egy sertésbiztosító felállítására, felemlitem hogy Nagykanizsán vasúti géopont, tehát ezen vállalkozás előtt a piacok nyitva állanak, nem is szólva Wien és egyéb nagy városok, Graz stb. közelségéről. Vízszint Hár-vátországgal szomszédosak vagyunk, tehát a sovány sertés olcsó bevezetése lehetséges, takarmány, tengeti pedig bőven van. És csak azon csodálkozom, hogy így vállalat felállítását már régebben történt meg, azonban a városi sertésbiztosító felállításával a jelenlegi bajok nem segíthetünk, tehát az a szép terv jelenleg időszertelen. Ez a békekötés utáni teendők közé tartozik. Más módokat kell tehát találni a drágaság enyhítésére. Mivel a napról-napra fokozódó drágaság életkérdéssé vált, az végromlással fenyeget, úgy vélem, hogy itt az ideje annak, hogy ne csak célzással avagy szemérmes óhaj alakjában intézzük kérésünket a város vezetőséghez, ne a zsebekbe szorítsuk önköltséget, hanem lépünk fel nyíltan és erővel a követeljük a megtehető. Azonkívül pedig okuljunk és igyekezzünk önmagunkon is segíteni. Szövetkezzünk, létesítsük élelmiszer-fogyasztó, tejszövetkezeteket, kertészeket, mindent, amivel szükségleteinket olcsóbbá tehetjük. Ha szövetségek, erőssé válunk. Egyesek jó szándéka csak szétváz, elforgatás-lódik. Közös erővel könnyű lezár az uzsorahadat lerázni. Vegyünk csak példát osztrák szomszédainktól, a németektől, hogy a szövetkezésben mily erős van és kövessék példájukat!

Oszkó Péter, ny. főellenőr.

Minden ember

ragályos betegségek fontos szerepet játszik a fertőtlenítés, mert vele emberi származás szerint a betegség terjedését meg lehet akadályozni. Ezért kötelessége a gondos családapának, hogy otthonában fertőtlenítőszert (pl. egy üveg Lysoformot) tartson készletben. De nem elég az, hogy az

megvegye a Lysoformot, érdeklődni is kell annak használati módja iránt, el kell olvasni alaposan a minden üveghöz mellékelte használati utasítást és ki kell próbálni a Lysoformot a háztartásban, meg kell győződni annak hasznáról. Aki csak megvásárolja az üveg

Lysoformot használ

és aztán addig vár, míg egyik családtag ragályos betegséget kap, az éppen olyan szellemes, mint az a bizonyos gazdag ember ki télen addig várt a befűtéssel, míg valaki meg nem fagyott. Most mindenféle sok ragályos betegség lapang, pl. himlő, tifusz, kolera, verhas stb. tehát ilyenkor

igazán a fertőtlenítés. Tanuljunk meg mindnyájan fertőtleníteni, miként az az Egészség és Fertőtlenítés című könyvben érdekesen meg van írva. Aki e könyvet ingyen és bérmentve óhajtja, az kérje rögtön

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyártól Ujpesten.

A PEROCID

a peronospora elleni védekezésben felülmúlja a rézgálicot. Az összes peronospora elleni védőfolyaszatok között a legmegbízhatóbb, legolcsóbb és legteljesebb.

Részletes ajánlatokkal szolgálnak a vezérelárusítók: Schwarz és Tauber nagykereskedők, Nagykanizsán.

URANIA

ROZGONYI-UTCA 4. szám

Aktuális háborús dráma a galíciai harcokból!

R. SCHILDKRAUT a világhírű dramaturg és jellemrajzész felügyelete.

1915. márc. 15. és 16-án hétfőn és kedden kerül színre

A házaló

háborús aktuális dráma 3 felvonásban.

AZ ÖRVÉNY FÖLÖTT

Dráma a maiakról színdarabok életéből 2 felv.

A peradonai fűvészkert Tör.

Rendezés helyszíne! Keszede ünnep és vasárnapokon 8, 5, 7 és 9 órák. Hétfőnapokon pedig 8 és 9 órák. — — — — — Buuffett!

Szerdán és csütörtökön nagy Psilander est.

A város területén egy modern

4 szobás lakás

Május 1-re kiadó. Cím a „Zala” kiadóhivatalában

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, gamaschnik, hócipők

„Továbbá mindennemű”

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruháza Nagykanizsán, Fő-utca VÁROS PALOTÁJÁBAN.

Két egymásba nyíló

burroozott utcái szoba

(háló és ebédlő)

azonnal kiadó. Felvilágosítás BALOG O.

papirkereskedésében nyerhető.

borfejtő gépet

„gummival együtt vészek”

Cím a kiadóhivatalban

AUTOFUVAR

„megrendelhető”

Ifj. RIEDL JENŐNÉL

Kazinczy-utca 37.

Uj, legjobban áttekinthető!

Az Orosz-Oszták-Magyar-Német

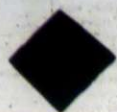
harc-térkép 1 : 750 000, kiadja a cs. és kir. katonai földrajzi intézet. Ára 2 K 50 fillér, vászonra húzva 4 korona 50 fillér.

Harctéri-Atlasz

tartalmazza a világháború összes térképeit vászonra kötve ára 2 K 40 fillér. Kapható:

FISCHEL FÜLÖP FIA

nagykereskedésben Nagykanizsán.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkek, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

PÉNZELADÓHIVATAL:

TELEFON-SZAMOK:

Anzahl der ...
 ...
 ...

POLITIKAI NAPILAP

Stoffwechsel Arab

Verfahren: Kanten, Knoten

Egy héta	22.00.00	22.00	1.00
Hétfőre	22.00.00	22.00	0.00
Polgári	22.00.00	22.00	7.00
Egyes áru	22.00.00	22.00	12.00
Munka megkezdése			
Egy héta	22.00.00	22.00	1.00
Hétfőre	22.00.00	22.00	0.00
Polgári	22.00.00	22.00	0.00
Egyes áru	22.00.00	22.00	10.00
Egyes áruk ára 0.00			
Munka megkezdése az egyes áruk és a munkák megkezdése			

(Küldüdt kéri a miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Biztosítani kell az élel terméket. Nem szabad megengedni ebben az áldott szép hazában, hogy egy talpalatnyi termőföld is megművelhetlenül maradjon. Ez most határozatlan főszelebbé határozatlanná eszebebb feladat is, mint mások, mert a háboru a mezőgazdaságtól a munkához javarészt vonja el. És mert életbevágóan fontos, egyúttal pedig rendkívül nehezen megoldható ez a feladat, azért kell sikeres elvégzésére vállaltat büszkölommal egyesülne a kormányoknak a társadalommal. A kormány megtűzi a magát. A földművelésügyi miniszterek ebben a tárgyban az alapápolkoz és a törvényhatósági jogu városok polgármestereinek bizniet rendelele gazdag programja a munka praxisz szorvosnietnek és irányításnak. De a eredmény eláboroz mégis a gazdaságkor közönös lelkes tevékenységtől, fokozott szorgalmától függ. Gyillány miniszter elrendelt meggyet és községi, illetleg községközönségi gazdasági bizottságok alakítását az értelmezés bevonásával. Ezek a bizottságok lesznek hivatali gondoskodói a természé biznietjáról és arról hogy minden gazdaságilag használható terület be legyen vetve emberi vagy állati táplálékul alkalmas terményekkel, így állatok megvásárlását a gazdasági felügyelők díjtalanul körveztik a gazdasáknak. Az alapán előterjesztés

Budapest, március 16. Hivatalos jelentés. Az orosz- lengyelországi arcvonalon.

Budapest, március 16. Hivatalos jelentés. Az oroszlelgyelországi arcvonalon, Sulejowtől keletre és Lopusno mellett visszautasítottuk az erősebb ellenséges gyalogoságnak állásait ellen intézett támadásait. Éppugy meghiusult Gorlice vidéken az oroszok több éjjeli támadása, ezen támadások kivédése alkalmává tűzésünk az ellenséget egészen közelről oldalba fogta és igen súlyos veszteségeket okozott neki. A Kárpátokban tegnapi arcvonal legnagyobb részén csupán ágyúharc folyt. Az uzsoki szorosától északra fekvő állásainkban a folyó hó tizennegyedik események után aránylagos nyugalom volt. Az ellenség ezen nap hajnalban súlyos veszteségeket szenvedett. Az első vonalbeli orosz osztagokból két százalój megsemmisült, tizenegy tisztet és hatszázötven főnyi legénységet elfogtak és három gépfegyvert zsákmányoltunk. A Wyszkowtól északra nyugatra fekvő vidéken osztagunk elfoglaltak egy magaslatot; háromszáznyolcvan emberi foglyal ejtettek és az ismételt orosz elleni támadásokkal szemben is megtartottuk kivonott állásukat. Dnjesztertől délre a csata tovább tart erős orosz csapatok által Otymatyától keletre fekvő magaslatokon. Kolomea irányban megkísérelt áttörést több napig tartó alkerekedett harcokban, az ellenségnek nagy veszteségei mellett, visszavertük. Újabb erősítések érkezése után tegnapi az ellenség ezen magaslatokon megint előrenyomult. A délután folyamán sűrű tömegekben háromszor támadta meg ottani erőnket és ismét súlyos veszteségeket szenvedett. A Danki lovassági tábornok nevét viselő ötvenhárom számú gyalogezred az ellenséges tulerőnek ismételt rohamával szemben hősiessen helyt állott s minden támadást véresen visszavertünk. **Höfer, altábornagy.**

Milanóból távratozták: A Dardanellákat ostromló flottának eddig tizen egy hajója szenvedett olyan sérüléseket, hogy javítás végett Lemnos szigetére kellett vonszolni.

Az orosz hadsereg névtelen vezére.

Genfből táviratozzák: Fau
tabornok Varsóba érkezett,
hogy Atvegye az összes orosz
haderők irányítását

Bulgáriában.

Szófiából táviratosozák: A ruszofil pártvezérek: Gesov, Danev, Milantov kihallgatást kértek a királytól, akit rákarnak beszélni, hogy Bulgáriának adandó területi rekompensációk érdekében bocsátkozzék tárgyalásba az antant hatalmasságokkal. Több ellenséges párttag vonakodott résztvenni a tárgyalásban.

Haza.

Berlin, márc 17. A legfőbb hadvezetőség hivatalos jelentése: Yparntól délre az angoloknak St. Eloi melletti magaslati állása, amelyért tegnapelőtt óta harcoltunk, kezünkben van. — Arrastól északnyugatra, a Loretto magaslat lejtőjén egy kiszögellő hegycsúcsért folyik a harc. A Champagneban a franciáknak több részleges támadása tüzelésünkben az ellenség súlyos veszteségei mel'ett észszerőmlött. Beau Sejourtól északra csapataink a franciáktól több árkot elragadtak. Az Argonokban és azok keleti szélén ütközetek fejlődtek, amelyek még tartanak. A Vogegekben egyes helyeken tovább harcolunk.

Rómából távlatozzák: A pápa azon fáradozik, hogy az internált polgári személyek egy részét kiszabadíthassa a házájukba viaszszállíthassa. A pápa bizalmas érdeklődésére több helyről kedvező válasz érkezett, de a tárgyalások közben Anglia és Németország között komoly nehézségek támadtak a szabadonbocsáttandók életkorára vonatkozólag. Később a pápa óhajára a differenciák eloszlottak.

Diákok az orosz hadseregben.

Pétervári jelentések szerint egy cári ukás megszünteti a diákok háborús szolgálatától való eddigi mentességét. A cár elrendeli, hogy minden diáknak nyolc hónapos tiszti kurzuson kell részt venni. Azonban Oroszországban úgy fogják föl ezt a dolgot, hogy a cár a béke idejére nevel magának tisztikart s a diákok a tisztikursus befejezése után már csak azért se mehetnek háborúba, mert nyolc hónap múlva régén béke lesz.

Japán megtámadja Kinát.

Rotterdamból sürgönyzik a Magyar Távirati Irodának: Juansikkai, a kínai köztársaság elnöke a japán-kínai konfliktus ügyében Anglia felhívására ezt a kijelentést tette: A helyzet oly fenyegető, hogy diplomáciai megoldásra gondolni se lehet.

Berlin, március 17. A legfőbb hadvezetőség hivatalos jelentése: Prágnysztól északkeletre az Orszo jobb és balpartján támadtak az oroszok. Mindenütt visszavertük őket. Különösen elkeseredett harc folyt Jednorozeért, 200 orosz hadifogoly maradt a kezünkön. A Visszulától délre nincs jelenteni való.

A Dugeu katasztrófája

Rómából jelentik: Huszonharmadikán Montenegro részére az Antivári kikötőbe elsőséggel megérkező teherszállító-gőzös érkezését két torpedónaszád kíséretében. Kirakodás közben borzasztó robbanás történt. A teherszállító-gőzös kettészakadva levegőbe röpült. Harminc nyolc ember a vízbe fulladt.

A Dardanellák ostroma szünetel

Athénből jelentik: A Dardanellák erőseit bombázó francia-angol flotta legnagyobb hajói annyira megrongálódtak a parti ütegek lövései következtében, hogy az ostromot egyelőre be kellett szüntetni. Az Antant megkezdte két hadtest szállítását a Dardanellákhoz, hogy megkezdje a szárazföldi ostromot.

— **A városi költségvetés tárgya-**
lása. Tegnap délután 6 órakor kezdette meg
a pénzügyi bizottság a város 1915 évi költ-
ségvetésének tárgyalását. Megjelentek mindazok
a bizottsági tagok, akik komolyan érdeklődnek
a komoly dolgok iránt is. Dr. Piliál Vics-
elnök az ülés megnyitása után először is meg-
köszönte a bizalmat, hogy újból a bizottság
előközébe választották meg és kérte továbbra
is a bizottság támogatását. Áttérve a költség-
vetés tárgyalására a bevételi tételek kerültek
sorra. Ezeknél egészen a tavalyi költségvetés
keretel szerint javasolták az egyes tételek
megállapítását, a három évi átlag szerint. Ki-
vételt csak a legelső és réjtővédelmek képeznek,
melyeknél előszörban a város saját szükségletét
fogja fedezni. A katonai bevonulások után
megterítendő összegeknek 59 ezer koronával
több bevételt javasolt a polgármester a meg-
szoítás következtében, a bizottság azonban a
megállapítás előtt az 1914. évi e címet elért
tényleges eredményt akarta tudni és ennek la-
mentetését kívánta. A kiadási tételeknél a
fizetési tételeknél az új fizetési szabályrendelet
értelemben állapították meg a tételek, de
Horváth István adóellenőr, Hardy Gyula számlá-
tiszt és Benedek József aljegyző személyesen
pótlésként az emelését javasolta a bizottság,
tekintve azt, hogy a fizetési osztály legmaga-
sabb részét már évekkal ezelőtt elvették és így
újabb emelésekhez nincs kilátásuk. Együttel
megbízta a számvevőt, hogy a többi tisztvle-
lőről is terjeszsen be kérésüket ki és mily
idő óta van ugyanazon javadalmazásban. Az
ülést ma este folytatták.

HIRES

A Przemyslbe szánt díjmentes üzeneteket március 24-ig kell a Zala szerkesztőséghez, személyesen vagy postán beküldeni.

— **Új szándékok.** A honvédelmi miniszter Krompácz József, Bolla László, Eöry Elemér és Csikos Jenő hadapródiskolai növendékeket a 20-ik honvédegyalogezredhez zászlósokká nevezték ki.

— **Egy hölgy a piaci ármegeállításhoz.** Egy előkelő urhölgy juttatta hozzánk a következő sorokat, amelyeket szívesen közlünk: Igen tisztelt Szerkesztő ur! A Zala-mai számában szőnyűkódve olvastam a piaci ármegeállításhoz szövegű hírt a csodálkozásomban nem győztem a kezeimet összecsapkodni. Szerkesztő ur, mi ez? Hát nem elég, hogy a piaci árakat a legutóbbi alkalommal a kék hírvány portékájukért, hanem a hatóság még rájuk is leltál? Híven legutóbb a tojást két fillérért vásároltam a hatóság egyenesen följegyeztette a kofákat, hogy ohó, ez kevés, nyolc fillért kérjék érte ezentúl. Aztán a tejet egész télen át 24 fillért kaptam. Nem azért, mintha a kofákban nem lett volna meg a bajlódás, többet is kért, hanem mert a rendőrség ennyit állapított meg érte a szigorúan őrködött, hogy visszacsúsz ne történhesen. Szóval télen, amikor takarmány sem volt — 24 fillért állapították meg a tej árát. Most azonban, miután a tehénké tud venni az anyai örömeikön s így bővebben tejelnek, — továbbá miután megnyílt számukra a legelő s tartásuk felébe se kerül, mint eddig, — most 28 fillért fizessék illeneknek! Hol itt a ráció? Igen kérem, válaszoljon erre a kérdésemre a tisztelt hatóság! Aztán még valamit. Ne a fohagyoma árával törődjék a t. hatóság, mert az nem főtáplálkozási cikk s az árból magunk is majd csak levelezesszünk valamit, hanem tessék megállapítani a hus árát, mert mégis csak botrány, hogy én drágábban eszem a kis darab ványadt, nyomorúságos húsreszemet, mint Budapesten lakó nővérem a szép, hízlalt falatokat. De az istenért, ha a tisztelt hatóság valahogyan véletlenül teljesítene az óhajomat, ahogy egy tegyen a hus árának megállapításánál is, mint az általános piaci árak megállapításánál. Mert az utóbbinál a hatóság valószínűleg állapította az árakat s olyan drágaságot teremtett, amilyen még Nagykanizsán sem volt. Bocsanát ügyetlen számolómért, amelyekben azonban sok igazság van, vagyok kiváló tisztellel: *Egy gazdasszony. N. B.* Jaj kérem, a világot ki ne írja az újságba a nevemet, mert a polgármester ur máskülönben egészen helyes ember s nem szeretném, ha megnevezné rám!

— **Katonák szabadságolása mezeli munkára.** Ugy a kis gazdákat, mint a nagyobb birtokosokat erősen érdekli a honvédelmi miniszternek e tárgyban kiadott körrendelete. E szerint a harcviszonyon innen levő, az ugynevezett póttésztelki szolgáló legénység egy része, amennyiben a hadviselési érdekek megengedik, 14 napra szabadsággal, hogy a beálló sűrű tavaszi munkákban a természet-szerűen mutatózó munkahelyi lehetőség enyhítessék. Természetesen, hogy csak a gazdák, hozzátartozók és gazdasági munkások kapnak ily célra szabadságot s csak abba a községbe, ahol legutóbb gazdasági munkával foglalkoztak. A szabadságolásnak két módja van. Az egyik az egyéni, melyet minden jogosult csak személyesen kérhet az illető póttésztelkistől. A másik a katonamunkáscsoportok kirendelése, melyet községnek és egyes birtokosoknak áll jogukban kérni, a községi (városi) előjárás útján láttamozott, a legközelebbi állomásparancsnoksághoz intézett és oda az illetékes járási (városi) hatóság útján eljuttatott kérvényben. Az egyéni szabadságoltak névjegyzékét az illetékes póttésztelkist parancsnoksága közzé az érdekelt községi (városi) előjárásúval, valamint a járási hatósággal. A községi előjárás kötelessége azután ezt a névjegyzéket a munkaadókkal közölni, a szabadságolt katonamunkásokat munkába helyezni s ellenőrizni, hogy a munkát, amire szabadságoltaták, végezzék is, a szabadságolásai visszatérőket pedig a csendőrség útján csapatjukhoz vissza

küldeni. A járási hatóságnak kötelessége az egyes községekben esetleg mutatózó munkafeladatokat olyan községekbe irányítani, ahol munkahely van. A munkásokportokat a póttésztelkistelki parancsnokságok állítják össze és egy erősen alacsony vezetésével bocsátják a birtokosok és községek rendelkezésére. A kirendelt katonai munkáscsoportok katonai élelménzi pénzt és zsoldjukat kapják. A munkaadók kötelessége csoportok élelménzéről gondoskodni, de az élelménzi pénz a vezető altszáz által nyújtja ellenében nekik megfizetendő. A munkás katonákhoz a munkaadó a helyben szokásos napszámot fizeti. A munkadót semmiféle utazási költség nem terheli mert a kirendelt munkáscsoportok szállításáról a katonai igazgóság gondoskodik.

— **Przemysl a miénk.** A legfényesebb bizonyossága ennek az a pézsesutalvány, amelyet Jau Soma tűzmeister küldött haza légiposta útján Przemyslből Krausz Zsigmond Magyar-utca 40-ik szám alatti lakos címére. Tehát azokat a híreket, amelyek Przemysl elcsatolásáról kerültek forgalomba, — így cáfolja meg egy pézses utalvány.

— **Tömeges kitüntetés a 20-ik honvédegyalogezrednél.** A 20-ik honvédegyalogezred dícsőítésével találkozunk minduntalan nemcsak a hazai lapokban, hanem a külföldiekben is. Még a jó öreg hivatalos lap is az ő dícsőítésekkel zeng, természetesen a maga módján, vagyis fölsorolva, hogy az armádia legvitézebb eszedének hősei körül kiket tüntetett ki a legfőbb hadur elismerése. S ez a dícsőítés 20-ik honvédek nevével mindannyiszor találkozunk, valahányszor a hivatalos lap kitüntetések hírelt közli. Most is valóságos rendjeles hullott a buszok köré. A legújabb hivatalos értesítés szerint a 20-ik honvédegyalogezred következő vitézei részesültek legmagasabb elismerésben: Starzsinszky István zászlós, Ovszenyák Ferenc és Baranyai János törzsfőnökök, Horváth Ferenc őrmester, Vízváry János és Hólerer Rezső szakaszvezetők, Zujics István őrmester, Pfeiffer Ignác tizedes, Chek István honvéd, Mihályka Gyula az ellenséggel szemben tanúsított vitézségért a II. osztályú vitézségi érmet kapták. Looi Tivadar zászlós, Racsán István őrmester, Preininger Sándor őrmester, Sári Lajos szakaszvezető, Farkas Károly őrmester, Molnár Péter és Hegedűs István szakaszvezetők, Kővári József tizedes, Novák Antal és Laóbeck Ferenc sebesültvitézek, Weigl Manó őrmester, Kassai Károly, Kútyber István, Rebernik Ferenc honvédek, Képi Enok szakaszvezető, Belinger Márk őrmester és Balassa András honvéd szintén az ellenséggel szemben tanúsított vitézségért a II. osztályú vitézségi érmet kapták.

— **Hogy tarjadjon a hír.** A multkorában Nagykanizsán járt kitűnő kollégánk, Nagy Samu, a Zala volt szerkesztője, aki lapja, a *Budapesti Hírlap* megbízásából több ízben bejárta a harteret. A világesemények színteréről küldött szenzációs tudósításai tudvalevőleg a monarchia legnagyobb lapjaiban láttak napvilágot, de talán ezeknél is érdekesebbek voltak azok a külpolitikai információk, amelyeket a legelőkelőbb forrásokból szerzett s amelyekről a dolgok természeténél fogva a jelen viszonyok közt nyilvánosság számára közléseket nem tehetett Nagy Samu kollégánk multkori itthoni tartózkodása alkalmával azok és teljesen baráti körben elmondott egyet-mást információiból. Kifejtette, hogy mik lehetnek a következményei például Románia további magatartására bizonyos harctéri alakulatoknak. Fejtégetései során arra a konklúziúra jutott, hogy amennyiben a harctéri helyzet továbbra is ily kedvező marad ránk, Románia föltétlenül megállja Besszarábiát. A kis társaság nagy érdeklődéssel hallgatta a külpolitikai helyzet érdekes megvilágítását, aztán szót váltott. És ezután tűnt csak ki, hogy milyen lel-piel város is ez a Nagykanizsa. Félóra mulva már bejárták az egész várost Nagy Samu kijelentései, de rémesen meglepett, ostobán elmozdult, amint ezt a tényekből őrmével megállapítottuk. Így színmazott az a hír, hogy Románia már meg is üzent a háborút Oroszországnak: Ime, ez a kis eset is jellemző példája annak, miként keletkeznek Nagykanizsán a folyton lázban forgó ál-szenzációk. Ezáltal csak a sajnálható, hogy a föltételezés egy komoly újságíró szájába adott olyan kijelentést, ami sohasem hangzott el.

— **Katonák husvétli megajándékozása.** Megemlékeztünk már lapunk hasábjain arról a megalomról, melyet vitéz katonák, a hős talai bakagyersek husvétli megajándékozás érdekében a Központi Jóléti Iroda megindított. Nem győzzük eléggé hangsúlyozni ennek a megalomnak fontosságát, nem tudjuk elég sokszor és elég nyomtatatosan felhívni közönségünket az adakozásra. A Központi Jóléti Iroda a husvetkérő kérelemmel hívta fel Zala vármegye lakosságát a husvétli adakozásra:

Milyen Tisztelt Cím! Nem mulasztjuk el, hogy a harcosaink alkalmából küldött üzenetünk hála közönségünknek az nyilvánosságunk által is látható, mert nagy számú sebesültünknek, valamint a harctéren küldött hős katonáknak nagyon adományával nagy örömet méltatottunk. Kérem az 1915. évi adakozást 3812 K 83 fill. gyűjtő össze, mely összegből a sebesülteket karácsony alkalmával minden jótul láttuk el. A harctéren küldött hősöknek 240 K jutott, amely azonban nem volt elégséges közel sem ahhoz, hogy őket érdemükös mérték megajándékozzuk. Mindezek arra indítottak bennünket, hogy a husvétli ünnepnek közelédelével előszörban világszerte harcoló 48-as és 20-as honvéd katonáknak és sebesültjeiknek, valamint az ország minden részén hősöknek küldött sebesültjeiknek szeretetszolgálatot küldjünk. Hogy célunkat elérhessük, kérjük melyen Tisztelt Cím, legyen kegyes ama önzetlen munkában bennünket olyformán támogatni, hogy a tudósítói gyűjtőben saját adományait is feljegyezve gyűjtést eszközöljék kegyeskedjék és a gyűjtött összeget a szeretetszolgálatokkal és gyűjtővel egyetemben f. hó 26-ig beküldeni szíveskedjék. Egyben kérjük a természetbeni adakozásokat felkérni arra, hogy a kérelem minden darabját lássa el nevének és lakásának jelzésével. A szeretetszolgálatok csomagjai portamentesen küldhetők postán és vasúton, ha a csomag „Szeretetszolgálat” és sebesült és harcoló vitézeknek” kitétellel láttatik el. Kérésünket megismételve maradvány Nagykanizsa, 1915. március 16. Hazaforrás tisztelettel Dobrovics. Mátán s. k. v. országgyűlés képviselő a Központi Jóléti Iroda elnöke, Fehér Margit s. k. a Központi Jóléti Iroda titkára.

A jóléti Iroda felkér az azon jászivó ur asszonyokat és leányokat, akik a hősök husvétli megajándékozására gyűjteni szíveskednének, legyenek kegyesek gyűjtőlistát az iroda helyiségében (városi háza tanácssterme) jelentkezni.

— **Mikor kezdődik Nagykanizsán a színházszékhely.** A pécsi színház igazgatósága április közepére tervezte az idei szezon befejezését, aminek utána Újvidéken kezdtek volna meg az előadásokat. Am Újvidék már most reflektál társulatra, nevezetesen a tanács értesítette a színház igazgatóságát, hogyha a napokban nem jöhetnek, úgy más társulatnak adják oda az Újvidéki színházat. — Nehogy tehát a pécsi színház az itteni évad befejezése után állomás nélkül maradjon, — a pécsi szezon korábban ér véget az eredetileg tervezett időpontnál. Az utolsó előadást e hó 25-én tartják a Pécsről Újvidékre megy a társulat, hogy a három hónapra tervezett szezon megkezdje. Az újvidéki szezon tehát június 25-én ér véget, amikor a társulat három hetes piheot tart. A nagykanizsai hat hetes színháznyitási június 15-én kezdik meg és szeptember elsőjével fejezik be.

— **Számon Abbaiban.** Abbázából jelentik nekünk: lát már beköszöntött őrök és végtelen búzával a tavasz. Az aszúrték öböl, melyet távolról a hatalmas szigetek védőleg zárnak el a nagygyő napfénytől előzölött tengertől, a legnagyobb beke és nyugalomképét. Ebben a nagy nyugalomban oly jóleső meglepődés a világhorború mielőtt gondjáról és álmodozni egy nagy és dicsőítőteljes bekérő! Az örökzöld Abbázia talán még fokozottan mertekben adja jelet nagy vonzerejének. A látogatottság már eléggé élénk és minden nap újabb és újabb vendégeket hoz. Abbázia hő barátai, köztük számos tagja a magyar, osztrák és lengyel főnemességnek, megmozdított tartózkodásra ideérkeztek. A sáthelyes Quarneroterasse naponkénti hangversenyén számos sebesült tisztje az osztrák-magyar és német hadseregnek setal, kezeve teljes fölérőket. Abbázia a hadi segélyezésben igen élénk tevékenységet fejtett ki. Hivatalok, magánosok, sanatóriumok és pensiók egymással vetélkedve igyekeznek a mindkét hadsereg bátor tisztjeinek itartózkodását minél kellemesebbé tenni. És hogy mennyire jól érzik magukat itten, mutatja a szemlélettel dicsőítőbbé váló tartások és a szemükből kiragyzó vágy: újabb harcok, újabb győzelmek után.

— **Pallander Valdemár** a mozi bonvivánja játza első szerepét e. idényben, először „A becsület ember” c. 3 felvonásos drámában, mely remek kísérő műsor keretében kerül színpadra és holnap azaz szerdán és csütörtökön az Uránia mozgóképfalotában Pallandert látni kell, róla alaposan mit mondanunk, hiaz ez az ember a mozi nagyszerű művésze, ki immár fogalomná vált.

— **Haldionás.** Török Antal, a Fischel Fülöp fia nyomdász régi, hős, jó munkát pótolhatatlan vezetésért érte. Fialat korában, született Kecské Margit rövid szenvedése után tragikus körülmények közt elhunyt. Tegnap délután temették nagy részvét mellett. Török Antal gyászában őszinte szívvel osztozik a nyomdavidálat és a Fischel Fülöp fia cég közörmegváltás címén 10 koronát adományozott a jóléti Irodának a vak katonák javára.

— **A Vörös Földhöz jelvények.** A Vörös Földhöz jelvények kivételével jelvények kért országgyűlés nagy érdeklődés mutatkozik. Mintha technikailag lehetetlen minden egyes érdeklődőnek az általa kívánt jelvények elkészítését, onnifolyva az Országgyűlés Bizottság, mely Budapestre az Országgyűlésben az országgyűlési képviselők hazafias kereskedőit, hogy megfellel mennyiségű jelvényt a bizottság útján beszeressék, és vállalkozzanak azoknak kiszolgáltatására, akik a török-magyar testvérségnek ezt a szép jelvényt feltűnti óhajlják. A bizottság öt kilóig terjedő postacsomagban bérmentve küld jelvényeket mindenkinek, aki a kért mennyiségnek darabonként egy koronát árát előre beküldi.

Szerkesztői üzenetek.

P. Olga. 1. Signum laudis magyarul azt jelenti: a dicsőítés jele. Azok kapják, akiket a király legmagasabb elismerésben részesített. Halvány aranyfényű éremből áll, fekete koronával. Kiváltságos háborúban szerzett érdemeikért jár. 2. Az öt ölmű verset Makri Emil olaszból fordította. Dicsőre annak, hogy pikantérija csipkefinomságu, lany társaságban nem azavalhatja el. Még férfi sem hőlytársaságban. 3. Gyóni Géza legutóbb a *Bácskai Hírlap* munkatársa volt Szabadkán. L. hadnagy. Szíves figyelmét köszönjük.

Feloldó szerkesztő: Tóth Zoltán
(árvallatában a szerkesztőnél feloldó:
Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Károly)

URANIA mozgóképfalota
ROZGONYI-UTCA 4. szám

VALDEMÁR PSILANDER és EBBA THOMSEN

első filmkreációja az idei szezonban

Március hó 17 és 18-án, szerdán és csütörtökön kerül bemutatásra:

A becsületes ember

Társadalmi dráma 3 felvonásban.

Anémétrónörökösdiadalmas harcrai Verdum előtt 1200 m. felv.

A kéményseprű Vigjáték.

Is még egy: Szenzáció és aktuális

Rendez helyarák! Kezdés tíz órára és vasárnapokon 8, 5, 7 és 9 órára. Hétkézsapó az pedig 8 és 9 órára! — ének. — Buffett.

P É N T E K E N:
Nagy újdonság és szenzáció

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmek, gamaschnik, hócipők

„ : : Továbbá mindennemű : : ”

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelkezhetők

Miltényi Sándor és Fia

szőlővárosban NAGYKANIZSÁN, Pálosi utca 11. sz. VÁROS PALOTÁJÁBAN.

Özv. Polin Péterné úgy saját, mint gyermekei Mariska és férje Tivolt Gyula, ezek gyermekei: Gyula, Feri és Mancsi, Kálmán és neje Sándor Erzsébet, ezek gyermekei: Bözsike, Iluska és Olga, Péter és neje Takács Anna és gyermekük: Rózsika, Lajos, Ella és Nándor; Thonika Irénke, az elhunyt szerett menyasszonya, valamint az összes rokonai nevében fájdalmas szívvel tudatják, hogy felejthetetlen szeretett jó fia, testvér, sógor, nagybácsi, szeretett vőlegény és rokon

POLIN ELEK

m. kir. 20. honvéd gyalogezred tart. hadnagy

1915. február hó 26. án életének 25. évében a Kárpátokban vezetett rohamnál reggel fél 7 órakor hősi halált halt.

Engesztelő szentmise áldozat drága halottunk lelki üdvéért f. é. március hó 18. án d. e. 10 órakor fog a Szent Ferencrendiek plébánia templomában a Mindenhatónak bemutatni.

Nagykanizsa, 1915. március 16.

Aldás és béke lengjen drága halottunk porai felett!

Odol

fém-ből készült csinos
tábori dobozban

A táborból érkező ismételt ösztönzésekre szeretetadományként leendő szétküldésre 1/2 üveg Odolt csinos fém-ből készült tábori dobozban szállítunk mint tábori levelet teljesen készen csomagolva (postó 10 fillér.) Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában, illatszerüzletben az eredeti áron 1 K 20 fillérért*.)

*) A fém-ből készült tábori doboz a háború tartama alatt díjmentesen szállítjuk. Könnyebb szállíthatósága miatt az 1/2 üveget választottuk a célra.

ABBZIA

Klimatikus gyógyhely az asztrák Rivierán. Ideális fékés, szuptrikus növényzet képezte, nagy terjedelmű habaradók, pompás sétányok a nagybirtokú gyógypark és a ritka szépségű 10 km. hosszú tengerpart-ut. Erdős és szarv-földet kiindulások.

Parkzene stb. Pensiók minden árban. Prospektust ingyen küld a

KURKOMMISSIO

Jó házból való jól nevelt keresztény fiu

TANULÓNAK FELVÉTELEK

KÖHLER TESTVÉREK

vaskereskedésben. 12190

A PEROCID

a peronospora elleni védekezésben felülmúlja a rézgálicot. Az összes peronospora elleni védőfolya-:

dékok között a legmegbízhatóbb, legolcsóbb és leg-tökéletesebb

Részletes ajánlatokkal szolgálnak a vezérelárusítók:

Schwarz és Tauber

nagykereskedők, Nagykanizsán.

őzv. Schável Lajosné

épület és műlakatos

Nagykanizsa Rozgonyi-u 9

Telefon 122. szám

Elvállal vaskapuk, rácsok, takaréktűzhelyek, szivattyuskutak, fürdőszobák, vízvezeték berendezését és épületvasalást. Minden lakatos és vízvezetési munkálatokba vágó javításokat a legutányosabb árban eszközölk.

Hirdessünk a Zalában

Telefon: 323.

Tavaszi ujdonságok

Női és leányka felöltők,

Gumi köpenyek,

Kosztüm kelmék,

Bluz és pongyola

kelmék,

Selymek,

Mosó áruk,

Kosztümkök,

Bluzok,

Pongyolák,

Fehérneműek,

Féreg mentes selyem

ingek és nadrágok :

Hadbavonultaknak nélkülözhetetlen, a legolcsóbb árban szerezhetők be

Barta és Fürst

divatruházában

Nagykanizsán Fő-ut

CSENGERI-UTCA SAROK.

Naponta érkező ujdonságainkat kérjük megtekinteni. Vétel nem kötelező.

TELJESEN ÚJ ÜZLET-

BERENDEZÉS ELADÓ.

Schvarcz Dezső

előbbeni, Csengeri-u.

5 sz. helyiségében levő

teljesen új berendezés,

állványok, — részben

üvegszekrényvel, pul-

tok üvegbetéttel, kasz-

sza tükörrel eladó.

Bővebbet: : : :

Schvarcz Dezső

uri- és női divatruházában, Nagykanizsán Fő-ut 5. a Korona kávéház mellett

Ajánlja dusan felszerelt raktá-

rát uri- és női divat, valamint

katonai felszerelési cikkekben.

Sz. olid kiszolgálása. Szabott árak

Egy elemista kisleány mellé egy polgári

iskolát végzett

kisasszony kerestetik.

Cim: Fischel Fülöp Fia könyvkereske-

désben.

Egy jó karban lévő

borfejtő gépet

: gummival együtt veszek :

Cim a kiadóhivatalban

A ZALA TÁRCÁJA

Besszarábia.

Besszarábia fekvése révén határvidék és minthogy ezen a térségen a hajdankortól kezdve mostanig, az államok szemben állásuk egymással, meg kellett ismernie alaposan mindszoktat a borzákakat, amiknek a hadiszíntérről vált tartományoknak ki kell téve lenniök. Az északban a római birodalom Dácia nevű tartományának része volt és még ma is keresztül mekzi egy hosszú sánc, amely Trajánusz árka néven ismeretes. De még jóval Róma összeomlása előtt elragadták a görög ezt a tartományt és a bizánci birodalom sem tudta rajta hatalmát érvényesíteni. Egymásután birtokolták az avarok, bolgárok, szávok, mongolok és számos más törzs. 503-ban a törökök hódították meg és ezzel évszázadokra az Oroszország és Törökország között folyó számtalan háború fő színhelyévé vált. Az 18. évi bukaresti béke révén orosz birtok lett; egyik része átmenetileg Románia birtokába került a krími háború után, de Oroszország 1878-ban újra visszaszerezte és cserébe adta érte a Dobrudzsát, a Fekete-tengernek vele határos partvidékét. Oroszországra nézve nagyon előnyös volt a cseré, Románia nézve ellenben nagyon rossz ellenszolgáltatás az okért az értékes haditelesítményekért, amelyeket Oroszország mellett véghez vitt

Besszarábia helyzeténél és történeténél fogva nem nagyon csudálatos, hogy népessége felek tekintetében tarka keverék. A népesség

nagyobb részét románok teszik és az erre, meg az 1878-ban történt erőszakos elszakításra való utalással azok mostanság Románia kötelességévé tenni, hogy háborút indítson Oroszország ellen. De laknak benne törökök, vagy amint általában mondják, tatárok is, akik jórészt Krim-ből vándoroltak be. Kisebb mennyiségben bolgárok, cigányok, görögök is lakják. Az ott élő oroszok száma sem magas és ezek is nagyobb részt bevándorolt kisoroz, ukrainai hivatalnokok. Nagy számmal vannak zsidók, különösen a városokban. Vannak német parasztok is. — Besszarábia egy időben a német parasztkivándorlók nagyszámu települési helyei közé tartozott és főként a napolcon uralom összeomlása után elkövetkezett belpolitikai reakció elől menekült ide sok hesszeni sváb. A német bevándorlók megőrizték nyelvüket és szokásaikat, a faluk neve még mindig német és ezek a falvak különösen tisztaságuk révén különbözthetők meg az orosz falvaktól.

Északi részében dombos Besszarábia, a Kárpátok legutolsó nyulványai érnek idáig, de len azonban sík és termékeny. A talaj írt a híres orosz „fekete föld”. Meleg nyáron meglehetősen a déligyümölcs is: narancs, dohán és szőlő, még pedig ezekből is a jobb fajta. Természetesen a gabonatermesztés itt is fontosabb, a búza mellett főként a kukorica játszik nagy szerepet. A tengeri száraz kő méterénél is magasabb és a lovas embert könnyen elföldi. Mamelika néven a népesség fő táplálékai közé tartozik a kukoricalisztból készült készítmény, amelyet egyébként a balkáni államokban is eleget fogyasztanak, de itálában is ezik polenta néven. A tengeri fogyasztásával csodálatosképpen szíve össze van kötve egy gonosz betegség, a pellagra, amelyet egyes or-

vosok a kukorica élődi gombáinak tudnak be, Kinos és hosszadalmas bőrbetegséggéppen jelentkeznek, de folyton fokozódó szellemi zavart idéz elő. A tartomány őstermelésében szerepet játszik még a sótermelés is, amely a tengertől elzárt lagunákban történik. Az ilyen mocsaras vidék neve „limánok”, amelyek egyébként a Fekete-tenger egész északi partját jellemzik.

Az elsősorban agrárius ország ipari termelése nem jelentős és főként a mezőgazdasági termékek feldolgozására, például a dohánnyártásra irányul, aminek termékei a barmtenyésztéssel egyetemben teszik a kifelé irányuló kereskedelmi forgalmat. Akkermann, amely a Dnyeszter torkolatánál fekszik, nem jelentéktelen kikötő-város és egyébként ősi telep. Már az ókorban alakult ezen a helyen Milietosz városának egy gyarmata Tirasz néven, amelynek nemzeti istensége Achilles volt. A helyen később szláv hódítók Bjelgorod városát, a „fehér várost” alapították. Fővárosa Kisinev, amelyet Puskin annak idején Atokvárosnak nevezett és az ember meg is érti, ha megnézi a várost, hogy miért. Meglehetősen nagy vidéki város, van körútja, székesegyháza, mégis csak olyan, mint valami vidéki fészék. Néhány európai jellegű törekvő utcajától eltekintve, falusias. A város népessége jórészt zsidó. 1915-ben itt voltak legborzalmassabbak a zsidóüldözések.

Ma nem valószínű, hogy Besszarábia a háború színterévé váljék: sokkal messzebb fekszik Oroszország szívéből. Persze, ha Románia, amely mintegy 4000 kilométernyi határuságban határos Besszarábiával, hadat üzen Oroszországnak, másként állnak majd a dolgok.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkek, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

MEKESZTŐSÉG ÉS KADÓHIVATAL:

NAGYKANIZSA

BUGAR-UT 4. SZÁM

KÖZKADÓHIVATAL:

Előfizetési ár: 1.000.-
Külföldi előfizetési ár: 1.500.-
A hirdetések ára külön díjazás.

A "ZALA" megnevezés az ország
s. k. központosítását szolgálja.

TELEFON-SZÁMOK:

Telefon: 1.000.-
Külföldi telefon: 1.500.-
Nyomda: 1.000.-

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Külföldi árak

Írások árak

Egy évre	1.000.-
Három évre	2.800.-
Öt évre	4.500.-
Éves átlag	1.000.-
Külföldi árak	1.500.-
Három évre	4.500.-
Öt évre	7.500.-
Éves átlag	1.500.-
Három évre	4.500.-
Öt évre	7.500.-
Éves átlag	1.500.-

Meddő küzdelmek.

Nagy nekilobbanások, heves, irtó csaták után úgy a francia harctér, mint Lengyelországban tespedés állt be. Szerbiában már hónapok óta nem történik semmi s csupán Galiciá kis részén és a Kárpátokban folynak olyan szivós, makacs és véres ütközetek, amelyekről döntést várhatunk. Hova-tovább be kell látnunk, hogy teljesen egyenlő erejű óriások harca ez s hiába dübörög lábuk alatt a föld, hiába hasogatják az eget az ágyuk ezreinek szüntelen döngései, — egymást letiporni nem tudják. Pedig vad haragtól, izzó gyűlölettel égő szemekkel hányaszor csaptak már össze! S csapzott hajjal, vérverejtéket izsadvá, rogyogó mákkal hányaszor hagyták abba az ádáz erőmérkezést. Ennek látára az a gondolat érelődik meg az események buzgó szemlélőiben, hogy az óriások küzdelme meddő lesz s a győzelem véres virágát egyikük sem tűzheti síksája mellé. Az angolok szintén belátták ezt s már nem is gondolnak arra, hogy a német óriást a harctéren terítsék porondra, hanem kiéheztetést akarják erőt elorvasztani. Valóban csak ez az egy mód látszik alkalmasnak arra, hogy az egyik félnek alkalma lehessen elmondani: én győztem tovább! szusszal. Azonban az angolokat ebben a tekintetben is nagy csalódás érte. A mindenre-gondoló német szellem már a háború elején számításba vette ezt az eshetőséget is s olyan előkészületeket tett, amelyek minden más számítás ke resztül humak. Vagy van-e ebben az országban valaki, aki elhinné, hogy élelmiszerkészletünk nem lesz elegendő új, aratásig? Hiszen az élelmezési hiány még oly mérvben sem jelentkezett, mint némely rossztermő esztendőben. Ha pedig a termés betakarításig, földolgozásig kihúzzuk, ismét nyugodtan, telt élettel nézhetünk az ezután következő gazdasági esztendő elé. s ha ebből az következik is, hogy a mostani nagy küzdelem végkimerülés következtében maradna abba — mint ahogy a legrosszabb eshetőség a németre nem is lehet más — akkor is a német tekintheti magát győztesnek, mert hiszen nem ő kezdeményezte a világháborút s nem ő akarta földarabolni, megsemmisíteni Franciaországot, Angliát és Oroszországot, hanem ezek őt. Ha pedig valaki nem érthette el küzdelme célját, ugye bár, azt úgy tekinthetjük, mint vesztést? No de nem szabad ily sötét szemüvegen nézni a jövőnk elé. Erős a hitünk, hogy amennyiben a legközelebbi nagy harcokból is az tűnne ki, hogy az ellenfelek nem bírnak egymással, — nem végkimerültség, hanem beavatkozás fogja végét vetni a titáni küzdelemnek. — A semlegesek beavatkozása, mert ők nem akarják megkapni a végelegyongulás ragályát, amely pedig föltétlenül átragadna rájuk is a küzdő felekről, ha a világháború még olyan hosszú ideig folyna, mint amióta tart.

Forman
nátha ellen

"Árverő tudományok a háborúban is kiválóak."

A kárpáti harcok.

Budapest, március 18. (Hivatalos jelentés.) Oroszlenyelországban és Nyugat-Galiciában tegnap is visszautasítottuk az elszigetelt ellenséges támadásokat. A kárpáti arcvonalon nem történt lényeges esemény. Wyszkow tájékán az ellenséges osztagok az éjszaka folyamán ismételt előretörésekkel kísérelték meg, hogy a csapataink által elfoglalt állásokat visszafoglalják. Ezen támadások mindenütt megheiusultak. Dnjesztertől délre helyenként harcolnak. A helyzet nem változott. Csernowictól keletre az ellenséges gyalogság előretörése a Pruth déli partjára tűzünkben csakhamar megtört. **Höfer, altábornagy.**

A FRANCZIA A tengeren harctérről.

Berlin, márc. 18. (A legfőbb hadvezetőség jelentése.) Arrástól északnyugatra a Loretto magaslat déli lejtőjén kiszögellő hegycsúcstól a harc a mi javunkra dőlt el. A Champagneban Perthestől nyugatra és Le Mesnyitől északra a franciák a nap folyamán többször sikertelenül támadtak. Este Le Mesnyitől északra nagyobb erővel újabb támadást kezdtek. A harc még folyik. Az Argonneokban a harc még nem ért véget. Az Argonneoktól keletre a Vauquoistól északnyugatra eső lejtőről a franciákat, akik ott átmenetileg befészkeltek magukat, visszavetették. A Bois de Prétre ben Pont a Moussontól északnyugatra a franciák két támadása megheiusult. A Vogézekben csak tűzérési harcok folytak.

A lengyel harctérről.

Berlin, márc. 18. Az oroszoknak Tauroggenre és Laugszargenre irányuló győnge előretöréseit visszavertük. Vissavertük a Szkwa és az Orzys között az oroszoknak áttörési kísérleteit is. A Visztulától délre nincs változás. **Legfelsőbb hadvezetőség.**

Nagy dolog készül.

Pétervár, március 17. Az orosz hadvezetőség legutóbbi hivatalos jelentésében az foglaltatik: A Bzura folyónál a német hadállásokon belül alélek aktívítás észlelhető. (Oroszországban már tudják, hogy az ilyen jelentésre nagy orosz varaság következik.)

A francia hadiköltség.

Brüsszel, márc. 18. A francia kamara tegnapi ülésén Ribot pénzügyminiszter bejelentette, hogy februárban a hadiköltség ezernégy százmillió frank volt. Ez az összeg azonban a három újabb korosztály behívásával még emelkedni fog.

Az antant vesztesége a Dardanelláknál.

A Frankfurter Zeitunghoz érkezett jelentés szerint az Ametiszt francia csatahajó a Dardanelláknál annyira meg rongálódott, hogy csak Nagaráig tudott menni s ott elsüllyedt. Március tizenötödikén az egyezült flotta két aknakereső hajója légberöplött.

Athénből jelentik: A török partitátek ébersége megakadályozza, hogy bármely ellenséges gőzös a legteljesebb gőzzel is elhaladhaszon mellettük.

Lefegyverzett cirkáló.

Genfből jelentik: A bilbaui hatóságok a Nordfield angol segédcirkálót lefegyverezték, mert a megengedett időnél tovább maradt a kikötőben.

A hadsereg hiénái.

Ujabb letartóztatások
Budapestről táviratozzák: A hadsereg részére történt szállítások körüli visszaélések az egész országban megdöbbenést és mérhetetlen felháborodást keltettek. A förtelmes leika hiénák papírostalpu cipőt, rögtön szétfoszló posztót s bádög ásóká szállítottak a hadseregnek. Elképzelni is iszonyat, hogy szegény katondink lábán a kárpáti hőmezőkön szétmállolt a talp s mikor életük mentésére fődözekeket akartak dsni, elhajlott az ásó. Nincs olyan büntetés még az inkvizíció történelmében sem, amely a bitangok bünével arányban állna. Az államrendőrség ma éjjel egész sereg kereskedőt tartóztatott le. Ezek a következők: Bartos Arthur kereskedő, Neumann László nagykereskedő, Farago Béla ágyúár, Hecht Dezső kereskedő, Szász Ödön, a Schwarz Lajos és Társa cég főnöke. A nyomozási vidékre is kiterjesztették a még egész légi letartóztatás várható.

Koppenhága, március 18. A német buvárhajók március 15-ig husz nagy francia hajót süllyesztettek el.

London, március 18. (Hivatalos.) Egy német buvárhajó Nordcumberlandnál megtorpedózta az 1563 tonnás Fingal gőzöst. A hajót sikerült az elsüllyedéstől megmenteni.

Az elzászi harcok.

Bázel, márc. 18. Ideérkezett jelentések szerint a franciák az általuk elfoglalt területokről tussokat visszek magukkal. Különös előszere tettel a hivatalnokok feleségeit hurcolják el.

Romániából.

A Magyar Távirati Irodának jelentik Bukarestből: Szerdán minisztertanácsot tartottak, amelyen a külpolitikai helyzettel foglalkoztak. A király meglátogatta lakásán a beteg Bratiánut és vele hosszasan tanácskozott.

Az angol humanizmus.

London, márc. 17. A Times azt javasolja, hogy jövődében az elsüllyesztett német tengeralattjárók legénységét ne mentsek meg, hanem hagyják vízbe fullni. A Times szerint a német buvárhajók személyzete a háború törvényein kívül áll s így sorsára bízandó.

A törökök helyzete.

Konstantinápolyból jelentik: Morgentán amerikai követ a török hadvezetőség engedélyével a Dardanellákhoz utazott, hogy ott személyesen meggyőződjék a törökök kedvező helyzetéről.

HIRES

Wacht am Rhein.*

Egy riasztó szó harsog át,
Mint éjszaka, kardesattogás:
Fel, fel! Rajnaparra fel!
Dicső hazánkat védelni kell!
... Ne félj hazám! Csak légy nyugodt!
Hűséges örök állnak ott!

Százszek lelké érti meg
S borulnak tünbe a szemek.
A német szív erős, vilár,
Honáért élni-halni kész.
... Ne félj hazám! Csak légy nyugodt!
Hűséges örök állnak ott!

Az ég felé tekintenek,
Ahonnan örök intenek!
Szent esküjük az égbe hat:
A Rajna német víz marad!
... Ne félj hazám! Csak légy nyugodt!
Hűséges örök állnak ott!

Mig farr bennünk egy csöppnyi vér
És kardot ronthat, aki él,
Mig férfit szál ez a hon:
Nem lép át senki partidon!
... Ne félj hazám! Csak légy nyugodt!
Hűséges örök állnak ott!

Szent esküt rugnak a habok,
A szélben trikolór lobog.
Hej! Rajnaparra németek!
Hogy hős karotk védje meg!
... Ne félj hazám! Csak légy nyugodt!
Hűséges örök állnak ott!

* A német nemzeti dall, amelyet a Himnuszszal
dnekinek ma nálunk, — most fordítottak te, még
pedig igen sikerült. — magyarra.

— **Megismételt hangverseny.** A
múlt heti nagysikerű filharmonikus hangversenyt
március 25-én délután 5 órakor megismétlik,
amelykor ezúttal jelentékeny *leszállított hely-
ekkel*, hogy mindenkinek lebetőve váljék
azon megjelenni a gyönyörűséggel végigvezni
a multori teljes műsort. A szereplők is ugyan-
anok lesznek s a hangverseny jövedelmét
ezúttal is a harctéren lévő katonák javára for-
dítják.

— **A szervezeti szabályrendelet.**
A szervezeti szabályrendelet ellen tudvalevő-
leg a két városi orvos felelősséggel állt, mivel
a díjazásuk egy részét törölte. A vármegye
azonban a tervezetet jelentéktelen stílus-
módosításokkal helybenhagyta. A tisztviselők
most a megye határozatát is megfontolva
s így a végső döntés a belügyminiszterre há-
rál. A szervezeti szabályrendelet tehát csak fél
év múlva léphet életbe. Ezen idő kell ugyanis
arra, hogy az akták a minisztériumot megjárják.

— **Hogy halt meg egy 20-as hon-
véd hadnagy.** Polin Elek 20-ik honvédgya-
logezredbeli tartalékos hadnagy hős haláláról
írta már a körönség. Dr. Fodor Aladár
tartalékos honvédfőorvos (a nagykanizsai) mun-
kásbiztosító pótztár főorvosa) szemtanúja volt
Polin hadnagy hős halálának s arról ezeket
írta a családnak: Szomorú kötelességet telje-
síték, amikor közlöm, hogy a mi kedves és
mindannyiunktól szerelt bajtársunk február
26-án reggel a Kárpátok hóborította, bércein
hősiesen vezetett roham alkalmával ellenséges
golyó által balbalántékon találva elesett és
azonnal meghalt. Doktorja már nem lehettem,
de papja voltam s más két társával egy kö-
zös sírba temettem. Elbúcsúztam tőle a jóbará-
tok és a szeretettel, nevében. Földet is hintettem
rá, meg könyvet is. ... Ő nyugodjék béké-
ben, családját pedig vigasztalja meg az a tu-
dat, hogy hazájáért harcoló igazi katoná volt
s boldogult. A bánatban igaz részvételt! Dr.
Fodor Aladár főorvos, a 20-ik honv. gy.-s.
orvosfőnöke.

— **Már a pótdó.** A költségvetés
tárgyalása alkalmával sokan kíváncsiak voltak
arra, hogy mennyi lesz jövőre a községi pótdó.
Errre a feleletet most megadhatjuk. A
számvivőszéki tervezet a múlt évinél magasabb
pótdó megállapítását javasolta, a tanács azon-
ban a tervezetből törölte azokat a tételeket,
amelyek az idén még földeseket nem kívánunk
s így megmarad a régi pótdó, vagyis a 73%.

— **A városi költségvetés tárgya-
lása.** Tegnap 6 órakor újból összeült a pénz-
ügyi bizottság és tovább tárgyalta a költség-
vetés tervezetét. Mindenekelőtt a számvivő
előterjesztette az első ülése határozatának meg-
felelően az 1913 évben a mozgósítás folytán
történt nagymértvő katonai beszállítás stb.
után a városnak megtérítendő összegeket, me-
lyek három tételben mintegy 143 ezer koronát
tesznek ki. Ezen jelentés alapján a bizottság
hozzájárult a polgármester előterjesztéséhez és
1913. évre az ezen címeken felvett bevételi
összegeket 69 ezer koronával nagyobb össze-
ben állapította meg. Tíz ezer koronával azért
többet, — tegnap csak 59 ezer említtünk —
hogy a külföldi célokra elfoglalt városi és
magánépületek helyreállítására és tatarozá-
sára szükségképpen összegre már meg legyen a
fedezet előre. A kiadási tételek megállapítását
folytatva a segédszemélyzet, rendőrök, díj-
nokok stb. illetményeinek megállapításánál
a rendőrségre vonatkozólag azt javasolja a
bizottság, hogy az ő illetményeik már
1915-ben is a még csak ezután érvé-
nyességre jutó új fizetési szabályzat sze-
rint állapíttassék meg és a jövőre mutat-
kozó különbözeteke mint drágasági pótlékok
adassanak ki. Ez a rendőrök sorsát is könnyebbé
fogja tenni. Varga Vendel polgári rendőrnek
pedig kérvénye folytán még külön személyi
pótlékokat javasolnak, tekintettel magasabb és
terhebb szolgálataira. A többiek változatlanok.
Hosszabb vita volt az irodai és egyéb szük-
ségletek című tételnél, melyre vonatkozólag
több indítvány is volt, de a rendkívüli időkre
vonatkozólag mégis három évi átlagként mu-
tatózó összeget vettek fel, mert a polgár-
mester bejelentése szerint az irodaszerek nagy-
része a feloszlott Elite üzletéből már be is
szerezetett. A kiadási tételek közé ezen szem-
pontnál felvettek 5000 koronát az Erzsébet-
rendezésére és 5000 K.-t két nyilvános illemhely
felállítására, melyekre vonatkozólag a mérnöki
hivatali tervrajzát bemutatták. A gazdasági ki-
adásoknál a három évi átlagként kijövő összeget
illetestették bele, csak a megfelelő tételeknél
adták hozzá a város saját szükségleteire for-
dítandó termények értékét, miután ezek a be-
vételi tételekbe is felvételtek, mint az illető
objectumok jövedelmek. Több indítványra vo-
natkozólag a polgármester azt javasolta, hogy
ezek csak akkor vételessen bele a költségve-
tésbe, ha a pótdó 73%-nál magasabb nem
lesz és ennek már előzetesen való meghatáro-
lását kérte a bizottságtól, azonban ezt a bi-
zottság az egész összeállítás eredményétől
tette függővé és így téves az a híradás, mintha
ezen szálalék, mint batárkó meg lenne álla-
pítva. Ma is folytatják a költségvetés további
tárgyalását.

— **Elmarad az Erzsébet-tér parki-
rozása.** Az Erzsébet-térre büszkeséggel tekint
minden nagykanizsai ember. A cseportház le-
bontása óta kevés vidéki város dicsekedhetik
ilyen impozáns nagyságú térrel, amelyhez ér-
dekes körüli szolgálók a jellegzetes mult-
század eljeli épületek. A térnek azonban csak
a méretileg impozáns, másfelőlben típusa az a
kiszárasztás vásártartó helynek. A csoporttház
gidres-gördös helyén boxót nő s hetipiacos
napokon vidéki kocsi díszelnekdednek rajta.
A tanács már tavaly elhatározta, hogy a tér
ezen részét parkiroztassa s díszes kerítéssel ver-
teli körül. A mérnökség el is készítette a ter-
veket, — rendelkezésre áll az az öt ezer ko-
rona is, amibe a rendezés kerülne — de a
munkálatokat még se lehet megkezdeni, mert
nincs munkaerő. Nagykanizsán ma nem lehet
munkást kapni. Ezt jelentette a városi kertész
a tanácsnak.

— **Jótekonyság.** A nagykanizsai lar-
Jótekonyság. Nőedylet halás köszönettel nyugtázta
a következő emberházi adományokat Zala-
megyei Gazdasági Takarékpénztár 30 korona,
Néptakarékpénztár r. t. 30 korona, Nagyka-
nizsai Takarékpénztár r. t. 50 korona, Délzalai
Takarékpenztár 100 korona. A Szegények
Táplálkozása (népkonyha) céljára adakoztak:
Nagykanizsai Takarékpénztár r. t. 140 korona,
Délzalai Takarékpénztár r. t. 100 koronát,
Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár 50 ko-
ronát, Néptakarékpénztár 50 koronát. A helyes
adományokért össze-
kölésével és halás
köszönettel adók a népkonyha választmány.

— **Vásár.** A hivatalos lap közli, hogy
a kereskedelmi miniszter megengedte, hogy
Zalaapáti községben a f. évi március 21-ére
eső országos vásárt a következő napon, az
október 31-re eső vásárt pedig előző napon
tartassák.

— **Hadifogságban.** A háború nagy ál-
dozatokat követelt a Zala-nyomda részvénytár-
saságtól is. Munkásainak legjavát fegyverbe adó-
lította a veszélyeztetett haza hívó szava s nyom-
dánk ügyvezető művezetője, Gáspár Róbert
kadett-örörmester nem is tér többé vissza a munka-
asztalhoz. Most pedig arról értesülünk, hogy a
lapszerkesztő vezetője, a derék és szorga-
lalt Gyarmati István szakaszvezető orosz
hadifogságba jutott. Az általános mozgósítás-
kor cserélte föl kék munkásruháját a csuka-
szürke katonaruhával s a 48-ik gyalogezred
gépfegyverosztályával ment a harctérre, ahol
december 23-ig hősi elszántsággal harcolt.
Ekkor egyik éjjeli őrözetben elűnt s egész
még semmi életjelt nem adott megárolt Fivére,
Gyarmati József alsódoborai tanító, aki vele
együtt harcolt, aggódó, fiatal hűvesének ennyit
írt haza: „Itt vesztett el szegény édesém.” Kö-
zel három hónapi bizonytalanság után most
végre nagy öröm közönlött be Gyarmati let-
vén lithon hagyott kis hajlékába. Svájcban ke-
resztül Moszkvában földolt levél jött tőle,
január nyolcadiki keltezéssel. Ebben a követ-
kezőket írta: *Életem vaggok. Orosz fogságba
jutottam, a helyzetem elég jó. Légy kitartó és
ne csüggedj. Talán már nincs olyan messze a
nehéz vártd idő, hogy édes hazánkba leh-
sünk ismét mindnyájan. Képzeld, mily örö-
möt okozott a reményt már-már föledő család-
ban az oroszországi levél.*

— **Életbe lép a kukoricaiszt-ke-
verék.** A buza- és rozslisztnek kukoricaiszt-
tal való keverésére vonatkozó rendelet életbe-
léptetését tudvalevőleg a mulkorában elhalaszo-
tták, mert még nem volt elég tengerülszi
raktáron. Most azonban anyai kukoricaiszt van,
hogy az ország huszonhét vármegyében a
rendelet életbe léphet. — Ezek közé tartozik
Zalamegye is. Március 20-án lép életbe a ren-
delet. — Tehát a buza- vagy rozsistett elől
kezdve nálunk is kukoricaiszt kell majd ke-
verni.

— **Oroszok Nagykanizsán.** Ma dé-
előtt ismét sebesültek szállítottak az északi
harctérről Nagykanizsára. A szomorú szállit-
mányban tízenhárom orosz is volt, akiket a
Kárpátokban fogtak el. A sérülésük többnyire
könnyebb természetű. Latszik rajtuk, hogy igen
jó erők magukat a magyar fogságban. Vidá-
man nevelgének, a kérdésekre barátságosan
válaszolnak s hogy a szimpátiát megnyerjék,
— hát állítanak is. Az egyik például el-
mondta, hogy ők az ágyut homokkal töltötték
meg, nehogy kárt tegyenek az eliségben.
Hát bizony a jó orosz aligha mondott igazat,
mert éppen az orosz tüzekről kell elismerni,
hogy kitűnően képzettek s katonásként viselked-
nek. Az oroszok közt aköshordó süvegű cser-
kez is van. Ez már mogorva, szótalan ember
s még társaival se igen elintezik. Régebről
öt orosz apolnak meg a mi spitaljainkban s
így a nagykanizsai oroszok száma jelenleg
tizennyolc.

Odol

fémbl készült csinos
tábori dobozban

A táborból érkező ismételt ösztön-
zésekre szeretetadományként leendő szét-
küldésre 12 üveg Odol csinos fémbl
készült tábori dobozban szállítunk mint
tábori levelet teljesen készen csomagolva
(portó 10 fillér). Kapható minden gyógy-
szertárban, drogeriában, illatszertüzletben
az eredeti áron 1 K. 20 fillért).

*) A fémbl készült tábori doboz a háború tartama
alatt díjmentesen szállítjuk. Könnyebb szállíthatósága
miatt az 1/8 üveget választottuk a csész.

— **Intenzívkezelés.** Az izraelita temp-
lomban a péntek esti intenzívkezelés folyó hó
19-ikétől kezdve további intézkedés d. u. 6
órákor fog kezdődni.

— **Ajánlók a tartalék-hőháznak.**
A Központi Jóléti Iroda kórházi osztálya has-
nos ajánlókban részesítette a helybeli tartal-
lékhőházat. Ugyanis Szily Kálmán ur, volt
kórháziparancsnok kérelmére a Hadszolgálat
munkatérben a közönség adományaitól, me-
lyet Farkas Vilma és Márkó Nándorné uröl-
gyek gyűjtöttek, 400 vánkoshuzat készült, míg
119 huzatot a lapunkban megjelent lelkiváza
küldték be asszonyaink. A 400 huzatot Onok
Péterné, Török Gizella, Lajpczy Lolly, Szily
Kálmáné, Márkó Nándorné, Kenedy Anna,
Labor Klári, Guttman Sándorné, Szilvay
Béke, Weiss Tiadarné, Kéri Jenőné, Pálffy
Jolán, özv. Szegő Gyuláné, Heimler Józsefné
és Hargitay Bertalané készítettek. A nemek
céla a következők adományoztak: Szily Ká-
lmáné 40 K, özv. S. F. Bé, Pesti Magyar Ke-
reskedelmi Bank fiókja, Nagykanizsai Takaré-
kpénztár 20-20 K, dr. Gross Dezső, Sommer
Ignác, N. N., Bettelheim Gyula, Halász Jó-
zsefné, özv. Sarkady Tituszné, Steiner Józ-
sefné 10-10 K, Bettelheim Aladár, Schil-
ben Jánosné 6-6 K, Trippammer Gyula,
Ujnépi Elek Ernő, N. N., dr. Tamás Jánosné,
Palló Zsigmondné, Steiner Simon, Armuth
Natháné, dr. Markly József, Köröskényiné,
Rubintné, Riedl Jenőné, Kaiser, Rauschen-
berger, Körösi 5-5 K, Sonnenberg Frigyesné,
özv. Horcselitzky Sándorné, Imler Józsefné,
Neumann Aladár 4-4 K, dr. Góda Lipót,
Reik Gyula, Szeghő Gézné, Ikoncs Nándor
3-3 K, dr. Kreisler Józsefné dr. Rotschild
Jakabné, dr. Fried Ödöné, Csezenyák Pálné,
Blankenbergné, Reinitz Józsefné, Lichtenstein
Albertné, Heltai Józsefné, Beres Ignác, dr.
Bartha Gyuláné, Riffi Rózi, Komány Jánosné,
Vjosa Ferencné, Soós Pongrácz, N. N. 2-2 K.
A jövőre adakozóknak és gyűjtőknek vala-
mint a vánkoshuzat szives készítőinek halás
köszönetét fejezi ki a Központi Jóléti Iroda.

— **Világüzemelés.** A mindent tudó
és országjáró nagy szénázót kellett gondo-
latolva csoda-pók az előző évi világhí-
rű utjában városunkba is megérkezni és a
jövő hét szombatjától kezdve néhány napig itt
fog időzni. Látható lesz Kazany-utca 3 szám
alatt (Mészáros ház) üzletiügységben.

— **A B) osztályú besorozott nép-
felkelők első teendője.** A legutóbb bese-
rozott b) osztályú népfelkelők figyelmébe aján-
juk, hogy háború esetére azonnali érvényessé-
gel bíró életbiztosítást rendkívül előnyös
feltételek mellett köthetnek a Magyar Francia
biztosító társaság nagykanizsai vezérügynök
ségénél.

— **A legújabb harctéri veszteségki-
mutatások kaphatók** Fischel Fülöp fia könyv-
kereskedésében Nagykanizsán.

— **Lakkbronz** mindenféle tárgyak bron-
zozására 1 doboz ára 80 fillér. Fischel Fülöp
fia könyv- és papírkereskedésében kapható.

Szerkesztői üzenetek.

K. B. Önök nem kell jelentkeznie aprí-
lis elején. A honvédelmi miniszter ugyanis
csak azokat a honvéd és népfelkelő egységeket
hívta be, akiket a mozgósítás elrendelése óta
a földlívizsgálat alkalmával ideiglenesen talál-
kalmatlannak, vagyis megadott időre addig
szabadságot kaptak. Például valaki — mond-
juk — január 15-én a földlívizsgálat alkalmá-
val hónapra szabadságot kapott. Ennek a szab-
adsága július 15-én jár le, de mégis jelentke-
nie kell aprilis elején. Ott, ha mint men-
dénemű szolgálata alkalmatlannak becsülték
el, — nem érinti a rendelet. Különben a most
behívottakat is újra megvizsgálják s a beteg-
ket ismételt szabadságot kapnak. Gazdaságom
Mi is tudjuk, hogy kegyed nem kell, hanem
Azt illik itt levezetnem. Mindenki eltalálta, hogy
az csak nyomdai hiba lehet, mert a tojás a bol-
dogabb időben is drágább volt, mint a tojás.
Egyébként árcímek veszték tudomány, hogy
ma már hat fillért is kapott tojás.

Feladv. megküld. Tóth József
Tudományok és szerkesztésért felelős:
Fischel Fülöp
Igazgató: Fischel Rózi

A kárpáti harcokból.
Német gépfegyverosztag munkája az oroszok szorosaánál.

A legjobb minőségű hadiczipók

csizmek, gamaschnik, hócipók

„Továbbá mindennemű”

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

székhelyén NAGYKANIZSÁN, Fő-ut

„A VÁROS PALOTÁJÁBAN.”

TAVASZI VETÉSRE lóhermag

készletemet kiesinyben is
kiárusítom

POLLÁK M. EMIL

gabonakereskedő
Kisúti utca 2. szám

Ha jó bort akar olcsón inni,

egy izlelje meg Sáfán József „ARANY-
HEGY” borait, mely literenkint zárt
palackokban 72 és 80 fillérbe kerül.
SAFÁN JÓZSEF fűszerkereskedő
magyar-utca 74. Telefonszám 286.

URANIA

ROZGONYI UTCA 4. szám

VALDEMÁR PSILANDER és EBBA THOMSEN

első filmkreációja az idei szezonban.

Március hó 18-án,
csütörtökön kerül bemutatásra:

A becsületes ember

Társadalmi dráma 3 felvonásban.

A német trónörökös diadalmas
harcza Verdum előtt 1200 m. fele.

A kéményseprő

Vígjáték.

Is még új: Szenzáció s aktuálitás

Rendez helyarák! Kezdeti ünnep és vasárnapokon
3, 5, 7 és 9 órákor. Hétköznapokon pedig 6 és 9
órákor. ————— Buffett!

P É N T E K E N: Nagy újdonság és szenzáció

Prima bűkkfeszén

csomagolva és csomago-
latlanul kapható

Strém Károlynál

Sugár-ut 20.

„Egy jó karban lévő

borfejtő gépet

„gummival együtt vészek”

Cím a kiadóhivatalban

A Dél-zalai takarékpénztár 1600

szobából álló lakás és
1 udvari bolthelyiség
1915. május 1-től
bérbe kiadók.

A város belterületén egy modern

4 szobás lakás

május 1-re kiadó. Cím a „Zala”
kiadóhivatalában.

A PEROCID

a peronospora elleni véde-
kezésben felülmúlja a ré-
gálicot. Az összes pero-
nospora elleni védőfolya-

„: dékok között a :”

legmegbízhatóbb,
legolcsóbb és leg-
tökéletesebb

Részletes ajánlatokkal szol-
gálnak a vezérelárusítók :

Schwarz és Tauber

nagykereskedők, Nagykanizsán.

Egy elemista kisleány mellé egy polgári
iskolát végzett

kisasszony keresztetik.

Cím: Fischel Fülöp Fia könyvkereske-
desében.

Kisebb házat vennék

„udvarral a város belterületén.”
Ajánlatot kérek a „ZALA” kiadóhivatala
utján.

Uj, legjobban áttekinthető!

Az Orosz Omlák-Magyar-Német
harctéri-térkép 1: 750 000, ki-
adja a ss. és kir. katonai föld-
rajzi intézet. Ár 2 K 50 fillér,
vászorra huzva 4 koroná 50 fill.

Harctéri-Atlasz

tartalmazza a világháború összes
térképeit vízszintes és függőleges
40 fill. ————— Kapható:

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedésben Nagykanizsán.

PAPIRSZALVÉIA

100 DRE 70 FILLÉR
1000 DRE 4 KORONA

FISCHEL FÜLÖP FIA

NAGYKANIZSÁN

A ZALA TÁRCÁJA

A halál útja. (A X. orosz hadsereg pusztulása.)

A Reichpost haditudósítójától.

„Az ilyen legyen irgalmas a mi szegény
vitéz katonáinknak”, ezekkel a szavakkal ve-
gezte a „Nowoje Wremja” azt a cikket, amely-
ben a Siversz hadseregparancsnok vezetésé-
ben Kielev-Poroszország ellen indult orosz
hadsereg sorsát követi, mikor a villám-
gyors német offenzíva híre érte el náluk.

Megrendítő vallomás ez a néhány szó a
maga pusztaság egyszerűségében s jelentőségé-
ben akkor értjük meg teljesen, ha meggon-
doljuk, hogy éppen ez a „Nowoje Wremja”
volt a „világhódító” panszlavizmus leghango-
sabb orgánusa, amelynek lételem hangja nem
csak mértékben járult a jelenlegi világháború
kibontakozásához. Az ima, amely oly keserűen sa-
vakkal adja vissza a tizedik hadsereg megse-
mülésének véres valóságát, későn hangzott el,
mert később megpecsételték ennek az egy-
edül búsító hadseregnek sorsa Suvalki kor-
mányosság füzeti a katonák az augusztusi erdő
szorosaán.

Gyönyörű volt! Az utolsó napokban
minden az egész hárcsónak végigjártam.
Láttam a Schwind-Wiedlewonat és a
Wierbołow-Kybarsz vonalon lefolyt győ-
zelmis harcok színhelyét. Suvalki, Augustov
és Szoponka holttelkekkel lepett utjat s az
egész utazás olyan benyomást tett rám, mint
valami szörnyű csendődjő a halálnak, amely
mind valami kábitó lidércnyomás kísértévé
vált. Nem tudok valami világosabban
elbeszélni, mint egy ilyen végzetlenbe vesztő
élvő utat, amelynek szörke, piaskos sárában,
melyen mindenütt csak emberi és állati hullák
hevernek. Egy földelő, nagyságra Kelet Porosz
omlással leter, amelynek minden róga vértől
szótt! Ahol az erdőket, a mezőket, utakat,
árkokat a hullák megmártatásán sokasága
szótt! ha.

A tizedik orosz hadsereg sorsa abban a
pillanatban eldőlt, mikor a német hadvezetőség-
nek sikerült elérnie azt, hogy összegyűjtött
haderejével úgy végezze el a bekerítő és meg-
kerülő mozdulatokat, hogy az orosz hadsereg
csak távolról is észrevette volna a fenyegető
veszélyt. Abban a másodpercben, amikor északi
szárnyunknak a pilkallenschwindt országut
felől délikelet felé sikerült elhajolnia s egyidejű-
leg déli szárnyunkat a Johannisburg-Biala-
Rajgorod-Augasztow vonalon előretolhattuk,
az orosz hadsereg mehetetlenül be volt ke-
rítve. A visszavonulás mozdulataival már ak-
kor ekkésett, mert időközben csapataink el-
érték az oroszok visszavonulási útját Marjan-
pol-Kalvarje-Senji-Augasztow és Suvalki
felé is, s az orosz hadsereg hátsó bázisától el-
vágták. Nem maradt számukra más hátra,
mint hogy vagy becsülettel keresztülvágják
magukat sorainkon, vagy megadják magukat.
Az orosz katonák ebben a kétségbeesett helyze-
tében jól viselkedtek. Ezt az elismerésünket
nem vonhatjuk meg az ellenségtől, amely hős-
iesen vette fel az élet-halál harcot. De mit
használtak az elesettek hekatombái a német
operációk zseniális megoldásaival szemben? Mit
használtak az orosz kolonell-ok halálmeg-
vetése, amelyek a düh és kétségbeesés erejé-
vel vetették magukat a német tűz pödrájára?
Ezredék pusztultak el teljesen s hadtestek
adták meg magukat. A vasgyűrűből nem volt
semmiféle szabadulás.

A legnagyobb veszteséget a tizedik had-
sereg az Augustowtól nyugatra eső erdői ter-
ületen szenvedte. Ezek az erdők a kelet-po-
rosz határtól kezdve messze a gródnoi kor-
mányzóságon túl húzódnak el. Az orosz had-
sereg azonban a Nyemca innenső partján átko-
zó erdőterületen pusztult el.

Már Suvalki utolsó házainál, ott, ahol a
hatalmas kaszányaépületek kérdődnek, feküdt
néhány halott orosz katonák az utolsó árkokban.
Ugy feküdtek ott, ahogy az utolsó német go-
lyo érte őket, markukban a görseosen szoron-
gatott fegyverrel. Egyik a hátsó fekszik, a má-
sik ágyon megvédezt szemeivel a ragyogó
napfényt felé tekint, amely éppen első sugaraival
veti a piáskos, szörke földre. Tavassz illat árad.
A nap pillanatosan melegen süt. — A kék ég
olyan tisztán ragyog le a földre, hogy elindul-
sombok nem is gondolok arra, hogy egy nagy

tragédia lefolyásának színhelyére megyek. Az
ortodox templom aranyozott kettős bejáratja
vakítóan fénylik a napsugárban. A bejárat előtt
két népfelkelő áll feltűrt szuronnal, mert a
templom tágas bensejében 1500 orosz fogtunk
el. Az oroszok a saját templomaikban szegény
letes rombolást vittek véghez, minden jámbor-
ságuk ellenére is, mert az oltár s a sekrestye
egészen fel van dőlve. A csillogó miseruhák
a fiékekből kihurcolva s mindenütt szétjel-
szérve, a piáskos földön rongyos, tépett bib-
lik és szentképek. A pusztításnak valóságos
öröme szállhatta meg őket annyira, hogy még
a saját szentségeiket sem kímélték.

A kaszányaéhoz tartozó katonai templom-
nál egy percse íébbeszkítom utamat, hogy meg-
nézzem azt a pár szándéka katonáinak bize-
nyára lényesen és gazdagon lez telezserelve.
Ez a templom most átmenetileg foglaltáborra
lett. A templom udvara drótvénnnyel van ke-
rítve s a kerítésen belül földszintű egyenruhájok-
ban az oroszok sűrűen tolonganak. A tem-
plom is tömve van fogliallyal, akik az oltárok
előtt s a sekrestyében alsznak, dohányoznak
vagy esznek. Az egész helyiségben vastag,
nehéz, fojtó levegő terjeng, szinte elszorul a
lélekzetem. A szines ablakok keresztül a
szivárvány minden színében szűrődik át a
napsugár s lassan hullámozó embertömegre s az
ételzagtól és cigarettalúttól terhes levegőn
áthatolva egészen szíjtaságos fényhatásokat idéz
elő. Főúhan járnak-keleek ezen a számukra
máskor szent helyen. Minden bezenyerve,
bemocskolva, a miseruhákkal teretnek és taka-
rúgnak. Önkéntelenül kinalkzik az összehason-
lítás a lengyelek shtutasos benső jámborsága
között, akik még a romokban keverő össze-
vödött neidenburgi templom előtt sem fe-
lethettek el, egyetlen alkalmat sem, hogy
térdei hajtsanak és keresztet vessenek, vaia-
hányzor utjuk az egykori lstenháza mellett
vezetett el. Vajon ezek a lengyel parasztok
ugyanígy viselkedtek volna-e saját temploma-
ikban hasonló körülmények között, mint az
oroszok? — Nem hiszem. Az oroszok áhitata
lokább formalitás, mint a lengyelekéhen hasonló
lelti elmélyedés. A lengyelek a hit léle-
ben gazdagok, az orosz szegény és elnyo-
mottá teszi.

(Folyt. köv.)

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

MEKESZTŐSÉGEK ÉS KÖZMŰVELŐSÉGEK:

NAGYKANIZSA

BUDA-UT 4. SZÁM

TÖRÖKÖZMŰVELŐSÉGEK:

BUDA-UT 4. SZÁM

BUDA-UT 4. SZÁM

BUDA-UT 4. SZÁM

BUDA-UT 4. SZÁM

BUDA-UT 4. SZÁM

BUDA-UT 4. SZÁM

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Közvetítői díjak

Közvetítői díjak

Közvetítői díjak

Közvetítői díjak

Közvetítői díjak

Közvetítői díjak

Közvetítői díjak

Közvetítői díjak

Közvetítői díjak

Közvetítői díjak

Közvetítői díjak

Becstelének.

Mélyseges undor és kétségbeesés fog el valamennyiünket, amikor a hadsereg szállítók förtelmes üzemeiről olvassunk. Papiros-talpu bakancsot küldtek ezek a becstelének azoknak az embertársainknak, akik értük is küzdenek, szenvednek a jégesvízzel, hóval borított harctereken. Csakaszűrkére festett rongyba burkolták azokat az embereket, akik az időjárás minden börtalmával dacolva, hőiesen védik egy hazát, mint a Neumann-cémmillióit. Főhíborodásunkra, iszonyatunkra nincs kifejezésünk. Ma, amikor a legszegényebb ember is oda adja mindenét a harctéren küzdő katonáknak a rekompensáció minden reménye, várása nélkül, akadnak bestiális lelkek, akik nem elégszenek meg ezzel, hogy a hadállapotból megengedett módon újabb százezrekkel gyarapítsák vagyonszámukat, hanem leszedik a szerencsétlen katonáról a lábbelit, a ruhát, a szemfedőt, hogy förtelmes kárpátjukat kielégíthessék. És ha még arról szikadt, kiehérszett emberek (emberek?) volna ezek a becstelének! De könyökiig vajkálnak a pénzben. Drága prémben burkolóznak, míg katonáink ott a kárpáti jéges bérceken az ő festett rongyaikkal dideregnek. Lábuk dagadó szőnyegben süppedez, mikor málladozó bakancs-talppal meggyasztó hőmérséklen halálrohamra a baka. Hát ezekből a bestiákból kivesszünk a nemzeti emberi értékek utolsó márkáit? Ezek a szőnyegtegek nem tudják, hogy bűnük még a hazáruháknál is szörnyűbb? Nem látnak át, hogy az ellenséggel léptek köztelen szövetségre, amikor harcoképté lennének tettek seregeket a koldusokká tették bűnök? Fúj! Rémség, utálat! A büntetésük mi lehet? Ha most a karunk közé kerülne, a felháborodott lélek, a föllázadt agy nem sokat tanakodna fölötte. De másképp sem volna szabad velük szemben az írott törvényeket alkalmazni, mert ezeket emberekre és nem az állatok sópredékére cainálták. Egyet azonban követelve követelünk! Ezeknek a miliomos, diplomás becsteléneknek kobbazzák el egész vagyonszámát a szűk föl az az szerencsétlenek közt, akik papírostalppal és feslő ronggyal megvédelmezték a hazát. A vizsgálatot pedig terjesszék ki a vidékre is. Mindenfelé, ahol csak szállítás folyik, ahol szállító van. S rögtön vessék a legsejnyesztőbb börtön-falakait azokat, akik akár egy romlott falattal, akár más ezer közel gyöngítették a hadsereg harcképességét. Ez a háború nekünk a birodalom és haza külső ellenségeit, hanem a belsőt is irtsa ki, hogy magvuk se maradjan.

A kárpáti harczok. Visszavert orosz támadások.

Budapest, márc. 19. Hivatalos jelentés. A Kárpátokban, Laborcrtól nyugatra fekvő magaslatokon erősebb ellenséges erők támadását véres harc után az ellenség nagy veszteségei mellett visszavertük. Eközben több ellenséges századot megsemmisítettünk. Ép így megsemmisítettük az oroszok azon megismételt kísérleteit Délkeleti-Galiciában, hogy tulnyomó erők meglepetésszerű előrenyomulásával állásaink egyes támaszpontjait elfoglalják. Mi közben visszautasítottuk ezen támadásokat, melyek mindenütt egész közel omlottak össze csapataink tüzeiben, kétszáznyolcvan embert foglyul ejtettünk. Az arcvonal többi részén jelentősebb esemény nem történt. *Höfer altábornagy.*

Védtelen városok pusztulása.

Berlin, március 19. Hivatalos jelentés a főhadiszállásról: A franciáknak a Lorette magasztal déli lejtőjén levő hadállásunk ellen intézett előretöréseit visszavertük. A Champagneban a franciáknak Le Mesnylől északra ellenünk intézett részleges támadásait ellentámadásokkal megdöntöttük. A franciáknak egy tegnapi este ugyanott megismételt támadását az ellenség súlyos veszteségei mellett visszavertük. Az Argonneokban a harcok tegnap ellanyhultak. Francia pilóták Schlestadt elleni edzési nyílt városra bombákat dobáltak, amelyek közül csak egy ért el eredményt, amely a tanítónépző intézetbe csapott be, két gyermeket megölt és tíz főt súlyosan megsebesített. Feleletül erre ma éjjel Calais várára súlyos kaliberű bombákat dobtunk.

Folyik a Dardanellák bombázása

Konstantinápoly március 19. (Hivatalos kiadvány) Az egyesült flotta tegnap újra bombázta az erődéket. A török védőágyuk tüzeiben a Bouvet francia páncélos oirkáló a Dardanellák bejáratánál elsüllyedt.

Az általános helyzet északon.

— Legújabb jelentés. —

Budapest, márc. 19. (A hadisajtóbizottság jóváhagyásával.) A Kárpátokban semmi változás nem történt. Délkeleti Galiciában csak a Dnyeszter és Pruth között folyik tüzési és csatározás. Nadvornától és Kolomeától északra nagyobb harcok folynak. Czernovitz fölött nyugalom van. Meran gróf helytartó a hivatalnokokkal vizsaszatért Czernovitzba.

Román pénz Erdélyben.

Bukarestből jelentik: Filipescu Miklós volt román hadügyminiszter a magyar hadseregben küldött oláh katonák családjai segélyezésére 3000 lelt küldött Serbán Miklós képviselőhöz.

Orosz hordák garázdálkodása Kelet-Poroszországban.

Berlin, március 19. (Hivatalos jelentés.) Az oroszok Pyssek és Orzyc körüli, valamint Prasznyától északra levő hadállásaink ellen tegnap is eredménytelenül folytatták. A Skwától nyugatra 900 és a Skwától délkeletre 1000 orosz ejtettünk foglyul és 4 géppuskát zsákmányoltunk. Olasz sikerre tettek szert orosz népfelkelő hordák, amelyek Memel irányában Kelet-Poroszország legészakibb csücskébe törtek be, fosztogattak és falvakat és birtokokat felgyújtottak. Az általunk elfoglalt orosz terület városaira büntetésül nagy kárpótlási összegek fizetését róttuk. Minden faluért vagy birtokért, amelyet ezek a hordák német területen elhamvagtak 3 falut vagy birtokot fogunk átadni az általunk megszállott orosz területeken a lángok martalékául. Memelben okozott minden tűzkár a Suwalki és a mi kezünkben levő más kormányzósági székhelyek orosz kormányzósági épületeinek porrá égetésével fogunk felelni. Legfelsőbb hadvezetőség.

Nincs még békefeltétel.

Stockholm, márc. 19. A külföldi haditüdsítők kérdést intéztek Gray angol államtitkárhoz, hogy az áprást megegyezett-e már egy esetleges béke feltételeiben. Gray ragadó választ adott.

Ez még előjátéka a döntő küzdelmeknek

Londonból táviratozzák: A Times panaszkodik, hogy az angolok eddigi vesztesége kétharmadát teszi a németek veszteségének. Pedig — mondja a Times — az eddigi harcok csak előjátékai voltak a döntő küzdelmeknek, amely néhány hét múlva fog csak teljes komolysággal megkezdődni.

A világháború eseményei.

Pétvári jelentés szerint Sasnov külügyminiszter a főhadiszállásra utazott. A pétvári francia nagykövetet szintén meghívták a cárhoz a főhadiszállásra. Ebből azt sejtik, nagy nagylontosságu diplomáciai tanácskozások lesznek.

Karlsruheból táviratozzák: Ellenséges aviatikusok bombázták Kolmárt.

Szofia-ból jelentik: Sándor szerb trónörökös elleni összeesküvés gyanúja miatt Macedóniából 150 mohamedánt letartóztattak a Gzskübe vitték. Ugyan ezen gyanu alapján 300 bolgárt Egri-palánkában agyonlőttek a vagyonszámukat eldobták.

Behívások Svédországban

Stokholm, március 19. Angliának Németország elleni blokádja Svédország, Norvégia és Dánia hangulatát Anglia ellen fordította. A három állam együttes akciója várható. Svédországban királyi rendelettel behívták az 1910 és 1911-ik évi korosztályokat.

Homályban.

Az egyik semleges állammal kapcsolatban már napok óta ellenőrizhetetlen hírek vannak forgalomban. A közönség teljes tájékozatlanságban van. A hírforrás tudniillik komolyan mondható. Hivatalos jelentés azonban egyetlen szóval se érinti ezt a kérdést. Most az egyik frankfurti lap azt írja, hogy az ellenőrizhetetlen lappangó hírek megfelelő alappal bírnak. Ha Frankfurtban szabad nyilvánosan foglalkozni a dologgal, akkor valószínűleg mi is hiteles forrásból tudunk meg nemcsakára mielőtt.

Kína és Japán.

Newyork, március 18. A két kelet-ázsiai állam viszonyában a legutóbbi tárgyalások eredményeként kedvezőbb fordulat állt be. Igen valószínű, hogy a vizsályt sikerülni fog békés úton elintézni. Japán fokot engedett követeléséből, viszont Kína már nem zárkózik el oly mereven egyes kívánások elől, így a közeledés igen nagy. A konfliktus szinte elintéztnek tekinthető.

Romániához.

A nagy világháborúnak, amely nemcsak Európának békéjét forgatta fel gyökeresen, de amely megtépázta mondhatni az egész földkerekség minden népének ayugalmát, immáron nyolcadik hónapját tapossuk a mégis bizonyos vitális kérdésekben ma sem tudunk többet, mint a kezdet kezdetén, ma épp úgy és annyira tapogatózunk a bizonytalanság sűrű ködében, mint a bonyolult kitérő idején. Nem értem azt a kérdést, vajon mily terjedelmet ölt még magára a háború, vajon mely országokat és nemzeteket sodor még magával a megindult európai nagy ár, arról sem célok Madame Thébeértékű jóslatokba bocsátkozni, hogy meddig tart és milyen kimenetelű lesz a háború, hiszen mindez ma még szinte beláthatatlan, — de igenis szólni akarok, mint magyarországi román, arról az itteni románokat legközelebből érintő s következményeiben kiszámíthatatlan fontos kérdéssel, hogy a nagy bonyodalomban milyen állásfoglalás felel meg leginkább Románia jelen és jövő érdekeinek.

Nyílt titok, hogy Romániának minderreig hangzatosított és megőrzött semlegessége csak politikus palástolása annak a dilemmás helyzetének, melyben a háború folytán keveredett s amelyből előddig kedvező kivezető utat még nem talált s azzal sem mondok újat, hogy Romániában a nép Magyarország ellen tüntet, az intelligens elem azonban a körponti hatalmakhoz húz; a nép Erdély után áhítzik, Carp pedig Besszarábiába akar bevonulni. De annyit szinte matematikailag bizonyossággal meg lehet állapítani, hogy Románia sokáig nem maradhat emellett a se hideg, se meleg politikája mellett, hanem csatlakoznia kell bizonyos, avagy az ententehez. — Értsem Románia politikáit, akik vonakodnak magukra vonni a súlyos felelősséget, amely akár az egyik, akár a másik lépés esetleges balsikere folytán rájuk hárulna s amely ezért őket állítaná a nemzet ítélőszéke elé, amde az nagyon valószínű, hogy ez a huzavona politikája is nem kisebb veszélybe fogja dönteni Romániát, bármelyik fél is legyen a győző. Egyszerűen azért, mert az egyik fél épp úgy, mint a másik Romániát megbízhatatlannak, vagy legalább is olyanak fogja tartani, mint amelyre számítani nem lehet, amely ország csak halászni akar a zavarokban, de kockára tenni nem akar semmit sem.

A vitális kérdés már most az, hová csatlakozni Románia? A magyarországi románok kezdettől fogva félő aggodalommal szemlélte az eseményeket s valljuk meg őszintén, végzetes lépésnek tartja Romániának a centrikus hatalmak ellen való esetleges hadbaállását, nem csak csupán a magyarországi románokra, hanem első sorban magára Romániára nézve is. Tapasztalatból tudom, — mint a román nép szólítja — hogy a hazai román paraszt sorsával meg van elégedve, ami nem is csoda, hiszen sokkal jobb dolga van, mint a Románia románok. Még van a maga vallása, nyelve, iskolája, politikai és egyéb szabadsága s a közel jövőben még több engedelményre, avagy kedvezményre van kilátás. Vagyon és megélhetés szempontjából pedig felette áll a romániai román-

nak. Nem a nép elégedetlen nálunk, hanem egyes, ugynevezett intelligens elemek, amelyek — miért, miért nem — nem tudnak, avagy nem akarnak megbarátkozni a magyar állameszmével. Nincs tehát szüksége a magyarországi románoknak a sokat hangzatosított felszabadításra s ha Románia egyáltalában azt a szép elvet tűzte zászlójára, hogy felszabadítja elnyomott véreit, hát akkor (acum sau nici odata) menjen Besszarábiába, ott talál elég anyagot nemes törekvései megvalósítására. S ezzel nem csupán a besszarábiai románok hálóját vivja ki magának, de biztosítja a saját függetlenségét is időtlen-időig. Mert hát Romániának nem a centrikus hatalmaktól kell féltenie szabadságát és önállóságát, hanem a mindent elnyomó Oroszországtól

Olariu János.

HIREK

— A rendőrség a huszársággal szemben. A rendőrség csütörtökön a következő átiratot intézte Nagykanizsa város tanácsához:

Tekintetes Tanács!

A nagykanizsai mézárások és hentesek napról-napra indokolatlanul emelik a husárokat. A fogysztók érdekében az 1884 évi XVII-ik t. c. 53 és 54 §-ai alapján kérem a husárokat hatóságilag megállapítani.

Farkas Ferenc,
főkapitány helyettes.

Szemoru dolog, hogy a türethetetlen huszárságra a rendőrségnek kell a tanács figyelmét felhívni. A tisztelt magisztrátusnak eddig egyetlen tagja sem tartotta érdemesnek a husárral ábrított viszályok ellen szavát fölemelni. Pedig, amint a rendőrség átiratából látjuk, erre az idetzett törvények nemcsak módot nyújt, hanem a beavatkozást kötelességévé is teszi a hatóságok. A rendőrség átirata egyben súlyos vádat emel a hentesek és mézárások ellen, amikor azt mondja, hogy indokolatlanul emelik a husárokat. A rendőrség valószínűleg nem az újjából szopta ehhez az adatokat, hanem meggyőződött róla, hogy a mézárások és hentesek valótlant állítanak, amikor azokat védekeznek, hogy az áremelkedés arányban áll a sertés- és marhaárakkal. De ha így áll a dolog, akkor is mulasztás terheli a hatóságot, mert ebben az esetben a sertés- és marhaárak olcsóbbá válását kellett volna gondoskodni. Reméljük, hogy most mégis befogja látni a hatóság, hogy ezekben a nehéz napokban mivel tartozik a város közönségének. A rendőrséget mindenestre dicséret illeti meg a tanácsához intézett átiratért.

— A város kertése. Innen onnan egy éve lesz már, mikor megírtuk, hogy Fabik bácsi, a város burgó főkeresze lemondott ezen tisztéről, mert differenciái támadtak fölttes hatóságával. A tanács a lemondást tudomásul vette s úgy volt, hogy a megüresedett állásra rövidesen kijárja a pályázatot. Azóta jócskán eltelt az idő, de a pályázat kiírdetése késelt. Ma aztán tudakozódunk a városban, ahol örömetljes meglepetésünkre kijelentették, hogy az állás mindössze néhány bétig volt csak üresedésben s azt ismét Fabik bácsi tölti be. A differenciák ugyanis elintéződtek, mire Fabik bácsi forma-szerint benyújtotta a pályázati kérvényét, mire ki is nevezték. Miedezeket pedig azért írtuk meg, hogy a publikum is tudja, hogy a város láit továbbra is a népszerű Fabik bácsi gondozza.

— A Vöröskereszt rászámra Nagykanizsai Takarékpénztár évi rendes adománya 50 korona, Casino pöröltye 7 korona, Szendrey Károly 4-ik adománya 1 korona. Sz. (ar. Htkösség utján, öv. Horvathaky Sándor elhunyt alkalmával a kórsoropótlóadományok fejében 200 korona és pedig a gyászoló családtól 150 korona, László Soma és nejétől 20 korona, Spitzer Sándor és nejétől 15 korona, Stern Sándor és nejétől 10 korona és Dr. Villányi Henrikől 5 korona.

— Költségvetés tárgyalása. Lunkadellen érdeklődés mellett folytatta ma este 6 órákor a pénzügyi bizottság a városi költségvetés tárgyalását. — A sorrend szerint a kiadások tételek tárgyalását vették elő és a tanügyi kiadásoknál semmi lényegesebb változást sem csináltak. Annál nagyobb vita volt a szegények segélyezése című tételnél. Tudvalevőleg a tavalyi költségvetésben e címen felvett 25000 korona összegét a májusi megyegyűlés 6000 koronára szállította. Azon helytelen indoklással, hogy a szegényalap címén kezelt mintegy 120 ezer korona összeg használható fel ezen kiadások fedezésére. — A megyei gyűlés ezen határozatát a közgyűlés megfellebbezte a belügyminiszterhez, mert a képviselők többsége elvi határozatot akart provokálni az iránt, vajjon a városi költségvetés összeállítására a város autonóm joga-e, vagy pedig a megyei számvevőség? — A fellebbezés azonban a mai napig sem intéztetett el. Ily körülmények között a vita első sorban is akörül forgott, vajjon a bizottság figyelembe vegye-e ezen nézet elterését és így színen mily összeget illesszen a költségvetésbe. Több indítvány hangzott el, míg végre abban állapodott meg a bizottság, hogy a legközelebb tartandó közgyűlésen a városi tanács egy indítványt terjesszen elő, mely szerint a Szegényalap címén kezelt összegek utaltassanak át a Szegényház alap javára és a mostani évtől kezdve a szegények segélyezésére felhasználandó összegek elszámolása teljesen külön történjen. A városi költségvetésbe pedig a kiadások közé azon összeg vetessék fel, amely ezen címen a szegényalap bevételeinek felhasználása után, még szükségesnek mutatkozik a városi szegények ellátására. A bizottságot ezen elhatározásában első sorban azon elv vezette, hogy a két ellentétes álláspont, amely a városi képviselőtestület és a megyei számvevőség között a kérdésben létezik tárgyalatlan legyen és a régi képviselőtestület nemis intentiója (hogy a szegényalap erősebb javadalmazása által részben a szegényház felépítése, részben pedig elég nagy alap megteremtése által annak évi jövedelméből a városi költségvetés terhei könnyíttessenek) megvalósítható legyen. Ezután gyorsabb tempóban folytatták a hátralevő tételek tárgyalását és az eddigi címeinél a három évi átlá összeget vették fel a javaslatba. Új tételekként kerültek bele a Csengeri uton a városi szakszolgálatok bérlet helyiségek bére és a közkórház kibővítésére szolgáló új pavillon építési költségei. A tételek letárgyalása után Krortzer György indítványára néhai Vécsey Zsigmond polgármester emlékre emelendő sírbolt és síremlék költségei fedezésére első részletül 2000 ezer koronát illesztettek be. Eperjesy Gábor kérdezte, hogy nem-e tartja szükségesnek azon nemes és minden dicséretre méltó indítvány, mely szerint a világháborúban elhalt nagykanizsai illetve zalamegyei harcosok emléke méltóan megörökíttessék egy díszes és a város emelésére is szolgáló emlék felállításával — támogatását azáltal is kifejezni, hogy már az 1915. évi költségvetésbe egy összegben ezen a címen felvessék? Dr. Szabán polgármester azt feleli, hogy a városi költségvetésnek már ebben az időben kellett volna elkészülnie, mikor a világháború meg sem indult () és így nem is lehetett volna erre akkor gondolni. Különben is a katonai bevonulások után az előirányzatnál remélhetőleg nagyobb összeg fog belőlni és így ha szükség lesz rá, lehet ezen összegből ezen célra is kiutalni. Végül a költségvetés végleges összegzésével és a szükséges pótladó kulcs megállapításával a bizottság elnöke, a polgármester és a számvevő bizottak megállapították, hogy eljárásuk eredményét minél előbb a legközelebb összehívandó ülésnek bejelentik.

— Vetőburgonyát kap a város. A gazdasági felügyelőnek értesítette a város tanácsát, hogy a földművelésügyi miniszter vetőmag-céljára 135 métermázs burgonyát utalt ki. A burgonya már szállításra készen áll s mikélt az ideje elérkezik, — a kiadást rögtön megkezdik. Burgonyánk tehát bőségesen lesz.

— Ot éves Tislerics László nevű gyermekem tegnap azerdán Nagykanizsán elűt. Aki tud róla, értesítse a rendőrséget, vagy a gyámot adja át Kiskánizsai Tislerics György apjánál, aki Hunyadi-tele 18. sz. alatt lakik.

— Katonák a katonáknak. Lupalet Márton és Wollák Jenő 48-ik szolgálatukból aliztek a Zala szerkesztősége révén felszólal két koronát juttattak a vak katonák részére.

— A Hantutalványok. A rendőrség a hó utolsó tíz napjára holnap adják ki a listutalványokat. A jövő hónaptól kezdve azonban teljes hóra szólnak az utalványok.

— Elhunyt hősök emléke. Sok vitéz zalamegyei katona alussza örök álmát távoli csatatereken, idegen országokban és a legtöbb esetben még a helyet se lehet megtalálni, ahol a hős teteme porszóródik a tömegsírak mélyén. A szent hamvak hazakoztatására még a háború után se lehet gondolni, de azért a zalamegyei községek derék népe megtalálta a módját, miként örökítse meg az ismeretlen földekben nyugvók emlékét itthon. A gyászoló családok a községi temetőben sírhalmot emeltetnek, amelynek végébe odakerül a kereszt — tehát szobor-nél köből, szegényebbnél lából — rajta az írás: X. Y. elhunyt a csatateren a világháborúban. Ezeknél az üres sírhalmoknál hullatja könyvét az anya, a mátká s bizonyára megkönyebbáltnak távoznak onnan, mert ha a gyarló test messze-messze nyugszik is, a hős lélek bizonyára szorította az időzik.

— A B) osztályu besorozott népfelkelők első teendője. A legutóbb besorozott b) osztályu népfelkelők figyelmébe ajánljuk, hogy háború esetére azonnali érvényességgel bíró élethibztatást rendkívül előnyös feltételek mellett köthetnek a Magyar Francia biztosító társaság, vagyis nistai vezérőrnök segítségével.

— A hadiflottáról. A tengeren való hadműveletek egyre nagyobb fontosságot nyernek s a legtöbb laikus ma is egyáltalán helyzeiben van velük, mint a háború kezdetén a szárazföldi hadjáratnál: nem éreik kellett a történő eseményeket, mert hiányzott a hadsereg szervezetről, hadi eszközöiről, a mai hadviselés módjairól való tájékozottsága. A hogy ezt a szárazföldi hadsereghez nézve megkapta a közönség Pich Odón örnagynak a Magyar Könyvtárban megjelent füzetéből, amely a háború irodalom legkelendőbb könyveinek egyike lett, ép úgy gondoskodik most ugyancsak Radó Antal kiadó vállalkata a hadiflottára vonatkozó tájékoztatástól: legújabb füzetében Gonda Béla, kiváló hajózási szakemberünk többek között a közönség számára azokat a tudnivalókat, melyek mindennemű tengeri hadműveletek megértéséhez szükségesek. Összeállítja a tengeri nagyhatalmak hadiflottáira vonatkozó adatokat, szól a különböző hadihajókról (dreadnought, dreadnought-cirkáló, torpedónaszád stb.), ismerteti a legfontosabb tengeri fegyvert a torpedót s természetesen a szerbiál harcokban oly fényes szerepet játszott dunai hadi flottáinkat is Befejező levezetése a magyarországi haditengerészetünkben való szerepéről szól. E kiütő füzet ára 60 fillér.

— A Késponti Jóléti Iroda népesítő osztályának adakoztak: Bartha Pál 20 kg. kockacukor Sommer Ignác 1 métermázs burgonya, Fintar ördérek 10 liter bab, Czizmadia Vilma 7 kg. bab, Fábán Zsigmond 10 kg. cukor, Blau Ottó 5 kg. finom liszt, Bogyi Lajos 10 kg. rizs, 2 kg. Frank, 3 kg. kávé, Lang Miksa 5 kg. árpa, Kardos Sándor 2 zsák burgonya, Pollák Ede és neje 5 kg. rizs, N. N. — kg. liszt 1 kg. só, Neufeld Henrik 2 kg. só 1 kg. liszt, Brenner Ignác 1 kg. rizs, 1 kg. só, Battelheim Aladár 10 kg. bab, Rutint Károly 1 zsák liszt, Retschold Samu 5 kg. rizs, Somogyi Gyuláné Pálné 3 zsák kenyérliszt, 1 zsák finomliszt, Berger Adolf 3 kg. kockacukor, 5 kg. liszt, Kolár József Pálné 1 zsák burgonya, 1 zsák bab, Horváth Mihály 1 kosár burgonya, Perger Róbert 5 kg. cukor, Holosi Erzi 5 kg. bab, 5 kg. liszt, Augusfeld Adolfné burgonya, Stoker István bab, krumpli, káposzta, Kohn Lipót 4 kg. cukor, Elek Ernő 500 kg. burgonya, Paul Vilmosné bab, Dr. Szekeres János 10 kg. rizs, Miklós 1 kosár burgonya, 4 liter bab, Ledofski Ernő 9 kg. cukor, Sebőhá János 10 K. értékű árú, Sárközi Kálmán 40 csomag bab, Zsveg Baranyai 1 kg. rizs.

— Az Uránia moziképpalota egy remekül összeállított műsort mutat ma be aznap pnteken. A műsorból különösen kiemeljük a „Körös bánt” s. drámát és „Maxi beteg” s. Max Linder-féle vígjátékot, mely mindkettő a kinematográfiai felvételek leg-egjobbika, ezeken kívül egy remek variété szám az „Idomított kakasok” címmel lesz bemutatva és még két remek szup kép.

— A legújabb harcateri veszteségkimutatások kaphatók Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

— Lakkbronzo mindenféle tárgyak bronzozására 1 doboz ára 80 fillér. Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkerekedésében kapható.

Faluká szorvándó: Tóth Zoltán
tárolókban a szerkesztőségben:
Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Ernő

A elzászi harcok színtere.

URANIA

ROZGONYI-UTCA 4. sz. sz. sz.

MAX LINDER

1915. március 19-én, pénteken

A KÖZÖS BÁNAT

Dráma
3 felv.

Maxi beteg Vigjáték.

Idomított kakasok
Varieté.Katsura folyó
Színes természeti felvétel.Az anyós hypnotizál
Vigjáték.Rendezés helyszíne! Készen állnak a vásárlásra
S. S. T. és V. drókok. Hétkétszoroson pedig 8 és 9
Ruhák! — drókok. — Buffett!

Rawson-ház titka

az. nagy detektív dráma körül áll.

Köszönetnyilvánítás

Felzárkózottunknak Andornak, halála fölötti részvétért hálás köszönetet mondunk a család barátainak, rokonainak, és mindazoknak, akik a temetésen résztvettek, valamint a szeretett halott lakosainak és tanárainak akik a koszorú vételhez adományaikkal hozzájárultak.

Áts Ignác és neje
a gyászoló szülők

Prima búktaszén

csomagolva és csomago-
latlanul kapható

Strém Károlynál

Sugár-ut 20.

Telefon: 323.

Tavaszi
ujdonságok

Női és leányka felöltők,

Gumi köpenyek,
Kosztüm kelmék,
Bluz és pongyola
kelmek,
Selymek,
Mosó árak,
Kosztümkök,
Bluzok,
Pongyolák,
Fehérneműek,

Féreg mentes selyem

ingek és nadrágok

Hadbavonultaknak nélkülözhe-
tetlen, a legolcsóbb árban
szerezhetők be

Barta és Fürst

divatruházában

Nagykanizsán Fő-ut

CSENGERI-UTCA SAROK.

Naponta érkező ujdonságainkat
kérjük megtekinteni. Vétel
nem kötelező.

Egy jó karban lévő

borfejtő gépet

gummival együtt veszek

Cim a kiadóhivatalban

A Dél-zalai takarékpénztár 16. sz. házban.

1 udvari II. emeleti 4
szobából álló lakás és
1 udvari bolti helyiség
1915. május 1-től
bérbe kiadók.

A PEROCID

a peronospora elleni véde-
kezésben felülmúlja a ré-
gálicot. Az összes pero-
nospora elleni védőfolya-
sok között a
legmegbízhatóbb,
legolcsóbb és leg-
tökéletesebb

Részletes ajánlatokkal szol-
gálnak a vezérelárusítók:

Schwarz és Tauber

nagykereskedők, Nagykanizsán.

TAVASZI VETÉSRE

lóhermag

készletet kicsinyben is
kiárusítom

POLLÁK M. EMIL

gabonakereskedő,
Kinizsy utca 2. szám

A ZALA TÁRCÁJA

A halál útja.

(A X. orosz hadsereg pusztulása.)

II.

A Reichpost hadtudósítójától.

Két kis kosárvámmal gyors hajításban egy kis övényre tértem át, mely közvetlenül az erdő szélén hurdult, messze az emberekől és a traktórtól nyugodt széles országúton. A hajnal tündöklően ragyogó fényében az egész föld felől most más szemmel néztem, mint előbb. Az út egyik oldalán az örökzöld fenyőerdő ba-
talma, egyenes törzseivel, a másikon a végtelen, egyforma, szürke, egyhangú síkság, amelyet csak a rajta előző napfény tesz széppé. Itt-ott egy kis falu, messze látható kiemelkedő ke-
remettel, amely egyetlen kis helységből sem hi-
ányzik. Az út, melyet bejártok, bihetetlenül rossz állapotban van. Gyúrtak, „gratkovjedorog”, magyarul: öszekötött utvonal ez, de olyan tágas gödrökkel, hogy attól kell tartanom, hogy a kék kis lovammal, amelynek nem nagyobbak a kárpátgyágra borjúnál, befutok valamelyik mélyedébe, amelyek szűkített vízzel vannak telve. Néhány nap előtt, mikor frissen látogtál be horította az utat, bizonyára járhatóbb volt, de időközben meleg lett a beálló a híres orosz „szaputicza” (járhatatlan utak) ideje. Másfelől az út után a táj bekécske jellege megváltozik — A mezőkön itt-ott lovak hullái fekszenek. Emitt egy öszekötött legyver, ott egy véres sisak, mely vízszelre a nap sugarait. Azután egy szűkített, öszekötött tengellyel, mellette száz fegyver és egyéb apróság. Oavoychudának (nyomok) kis fészek, talán egy tucat szegényes (vadász) a tájék domborodik a egy magányos föld erdőn keresztül tett csendes felőrt ut után megpillantom a wily-i töléscsót.

A tavak baloggyott jégümbőlén vaklón vil-

log az arany napsugár. Körül, ameddig a szem el-
láthat, végtelen erdő koszorúzza a tavakat. Az egész kép a legrendesebb béke hangulata, de már érzem valami lélegzetelgőcs szagot. A fákon keresztülszűrődő könnyű szél a pusztulás lehetőségét hozza felém. Most benne vagyok az erdő közepében a legelőször csak ezt a végtelennek tetsző faszort látom, amely az út szegélyez. A fák lombja az utólag hajlik a úgy tetszik, mintha valami égbe érő zöld slagubán utaznék, amely sohasem ér véget. Hirtelen oldaltugrik két kis korálklovam. Az út közepén egy halott orosz fekszik. Kezével, azzal a pisz-
kos, megmerevedett kézzel az erdő felé mutat. A bekécske hallgató erdő mélyén kinyújtott kar, mintha néma véd, panasza volna a háború ellen, amely azt és a többi szegény orosz parasztot kiragadta valamelyik kis orosz falu álmódzó magányából a világtörténelem véres zűrzavarába meghaló, nyomorult, elhagyottan elpusztulni a hideg, részvétlen sugartóvi erdők között. Aztán egyszerre a hullák olyan bor-
zasztó tömegté pillantottam meg, hogy be kell hunynom szememet, hogy ne lássam ezt a pusztulást mindenütt körülöttem az út szélén, a eser-
jék között, valamelyik fa védelme alatt. Miod sürribben fekszenek az emberi és a ló-hullák. Némelyiket már kikészítették a varjak, félig el-
kötötték, a másik még olyan friss, mintha csak aludna. Hogy zeigethetett ez az erdő, mikor a német lövegek beleje süvítették? A hatalmas lövegek és fenyőfák vastag törzse eltört, mint egy szál gyújtó. A letört lombokat szor-
morúan hajlik a földre, vagy egy más fához támaszkodik, melynek koronájába egy más el-
bullott faóriás kapaszkodik, mintegy segítségért keresve. Amott egy egész muniós kecsi-
oszlop. Örös gránátok és szrapellek hevernek elszórtan mindenütt. Ott egy kocsi szétlőtt ten-
gelyzettel, egész tartalma: ezredakták, zsold-
könyvek, egyenruhafoszliányok fekszenek, az út felengedett fagyában, sarában és piszkijában. Szörnyű ez az erdő, vajjon mikor ér véget már a fájdalomakoz az útja?

Végre eltűnnek a fák a egy széles síksá-
gon vagyok, melynek hullámos közepén egy kis

fa a házikóit pillantom meg. Megérkeztem a tobolwo-i csatamezőre!

Tobolwo! Hallotta-e valaki előbb ezt a nevet? Soha. Hiszen olyan szegényes kis fészek ez az sugartóvi cári erdők közelében, hogy nyolc házával talán még a nyomorult lengyel falvak között is a legnyomorúságosabb. És mégis ez a kis falu piszkos lábóddal, elle-
jejtett parasztaival egy egész napon át a világtörténelem nagy eseményeinek kellő közepében állott. Mezején, semmisült meg a 27-ik orosz divízió, Djonson tábornok vezérlete alatt, amely nek a XX. hadtest visszavonulását kellett fedeznie a grodnói ágyutűz ellen.

A 27-ik divízió, amelyet a XX. orosz hadtest megerősítésére küldöttek, a makarci ut-
keresztöröndénél találkozott a Senjy felől Au-
gusztoz felé menekülő német haderők utócsa-
patával. A német oszlop, hátbatámadottan, megfordult a a Makarce—Malowiste—Serwy között elterülő síkon felvette a küzdelmet a tulnyomó orosz erővel. Két napon keresztül mindkét fél halálmegevető bátorsággal harcolt. Ha itt sikerül az oroszoknak a német vonalat áttörni, akkor a XX-ik hadtest a a 27-ik gya-
logdivízió meg van mentve, a a XX-ik hadtest bekerítése kizárt dolog. Mindkét fél tudta, mily-
len fontos harcot vív a egyik oldalon sem farkakodtak az emberélettel. Az oroszoknak már sikerült pillanatnyi előnyöket elérniök. A német haderő helyezte óráról-órára kritikusabb lett a már kérdésessé vált, sikerül-e nekik a szakadatlanul megújított merész orosz támadá-
sokat, amelyek a német állásokat veszélyeztet-
ték, elhárítani. Végre a második nap végén megjött a segítség. A suvalki-i uton új német oszlop nyomult Tobolwo ellen a a tobolwoi erdők táján utolérte az orosz utóvédet. Így az oroszok két tűz közé kerültek. Makarcendél küzdelemben állottak a német lovasság egy kis csapatával a itt nem törhettek át, hátban pedig az újonnan érkezett ellenséges erő kapta őket. Tűzbe, amely annál véresebb lett, menekül in-
kább összehurcolódott a Makarce és Tobolwo közötti aránylag szűk terepen az egész divízió.

TELJESEN ÚJ ZLET-
BERENDEZÉS ELADÓ.

Schvarcz Dezső

előbbeni, Csengeri-u.
5 sz. helyiségében levő
teljesen új berendezés,
állványok, — részben
üvegszekrénnel, pul-
tok üvegbetéttel, kasz-
sza tükörrel eladó.
Bővebbet: :: :: ::

Schvarcz Dezső

uri- és női divatruházában, Nagykanizsán Fő-ut 5. a Korona kávéház mellett

Ajánlja dusan felszerelt raktá-
rát uri- és női divat, valamint
katonai felszerelési cikkekben.
Szolid kiszolgálás. Szabott árak

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

NYELV-ÉRTÉLMÉSI ÉS KÖZVETLEN:

NAGYKANIZSA

SUGAR-UT 4. SZÁM

YÖKADÓHIVATAL:

Alapítvány: 1891. évi 11. sz. törvény alapján.

Alapítvány: 1891. évi 11. sz. törvény alapján.

Alapítvány: 1891. évi 11. sz. törvény alapján.

Alapítvány: 1891. évi 11. sz. törvény alapján.

Alapítvány: 1891. évi 11. sz. törvény alapján.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Külföldi árak

Külföldi árak

Külföldi árak

Külföldi árak

Külföldi árak

Külföldi árak

Külföldi árak

Külföldi árak

Külföldi árak

Külföldi árak

Külföldi árak

A tizenkettedik óra.

A rendőrség csütörtökön hivatalos átiratban hívta föl a tanács figyelmét „a napról napra fokozódó husrágaságra” a azt a kategórikus kijelentést tette, hogy „a mészárosok és hentesek indokolatlanul emelik az árakat.” A Zala hetek óta küzd a hushiány és husrágaság megszüntetéséért. Követeltük a hatóságtól, hogy a drágaság okát vizsgálja meg s amennyiben a hentesek és mészárosok részéről tapasztalna visszaélést — orvosolja azokat. A vizsgálat nem történt meg. Miután pedig olyan védelmet, hogy a „mészárosok és hentesek indokolatlanul emelik az árakat” tények, bizonyítékok nélkül kidobni nem szabad, — magunk jártunk utána, magunk iparkodtunk megállapítani, hogy miként áll ez a sokat hánytorgatott kérdés. Ezt követelte tőlünk objektivitásunk. Az eddigi tapasztalatok alapján pedig máris megállapíthatjuk, hogy a husiparosok részéről történt áremelésre nem lehet rámondani, hogy az teljesen indokolatlan lenne. Meggyőződünk róla, hogy a mészárosok és hentesek a vágó-jóságért, elősúlyban többet fizetnek ki-lönlként két korona husz fillérnél. Aki tehát a viszonyokat ismeri, könnyen ki-számíthatja, mennyibe van magának a husiparosnak a hus — az elősúly leszá-mítása után. Ismerve a mai husárakat is, az elfogultalan embernek meg kell álla-pítania, hogy a hasznát mindennek lehet nevezni, csak élelmiszerurossorának nem. Nem akarjuk a husárusokat menteni. Tudjuk, hogy szívesen megragadnak minden lehetőséget, hogy is arra, hogy szorítsanak egyet az áremelő srófon. De ezáltal támadni se lehet őket, mert ha olcsón vennék a marhát, sertést, aligha mernének ennyire szembeállni a köz-hangulattal s ha megfelelő mennyiségű húst kapnának, — aligha zárnák be korábban üzleteiket s aligha engednék el üres kézzel legjobb vevőiket.

Tehát eljutottunk oda, hogy meg-állapíthattuk, hogy a túrhetetlen husrá-gaságot, sőt a mind fenyegetőbbé váló husinséget az állattenyésztők és állat-hizlálók idézik elő azzal, hogy csak redukált mennyiségben hajtának piacra vágóállatot s így mesterségesen csigáz-zák föl az árakat. Nem a levegőből beszélünk. Tényeket tudunk produkálni bármely állításunk igazolására. Így arra is, hogy az országban rengeteg marha-és sertésállományokat tart vissza a piactól a magasabb árakra várakozó spekuláció. Zalavármegyében, Nagy-kanizsa közelében is ezrével vár-ják a csöndesebb kérésű marhák a magasabb árakat. És ha minden szabad, a magasabb árakat, a kétszeres árakat is meg kell adniuk a hentesek-

nek és mészárosoknak, akik természet-szerűen nem saját zsebükből fogják fizetni a különbözetet. Itt az orvoslásnak egy módja van. A kormányának tudomására kell hozni ezeket vidéki spekulációkat s követelni kell a vágó-jóságok kányszerrekriválását s a husár-vaknak az egész ország terüle-

tére való egyöntetű megállapítá-sát. Végre kíméletlen igazságszággal kell azokkal szemben eljárni, akiknek domináló szerepük van a nemzet életé-ben, akiknek a kere, összeköttetése messze elér, de akik nem akarják meg-érteni, hogy vannak spekulációk, ame-lyek ma hazaárulás számba mennek.

Szakadatlan harcok északon.

A legutóbbi harctéri eredményekből megállapítható, hogy a francia-angol-orosz seregek egyöntetű taktika alapján dolgoznak. Ez a taktika: támadni min-denütt, mindendron. — Az angolok Flandriában, a franciák majdnem az egész vonalon, az oroszok Kelet-Poroszországban, Galiciában és a Kárpátokban hosszú hetek óta szakadatlan, semmi időzattól vissza nem riadó tá-madással vannak. Ellenségeink döntést

akarnak provokálni. Mi hidegvérrel, meg-ingathatlan erővel álljuk a mindenün-nen rádküzdelő támadást s ha a több-hetes éjjel-nappali emésztő küzdelmek mérlegét nézzük, a mi defenzívában levő seregeink a vége-hossza nélküli el-lenséges támadások tüzeiben is tért fog-laltak, tehát győztek. A gígaszi harcok végkimenetelét tehát bizakodó hangulat-ban várjuk. Legújabb jelentéseink eze-kei sorolják föl az északi harctérrel:

Budapest, március 20. (Hivatalos jelentés.) A Kárpátokban, Lupkow és Smolik területein élénk ágyúharc volt. Az oroszoknak a Beligradtól délnyugatra fekvő magaslatokon megindított éjjeli támadását rövid tűzharc után visszavertük. Délről nagyobb e llenséges erők megtámadták állásainkat. Az oroszok szorostól északra ezeket a támadásokat úgy mint tízennyediken; tegnap is az ellenség súlyos veszteségei mellett visszavertük. A délkeletgaliciai csatavonalon délelőtt el-keseredetten harcoltak. Az ellenségnek ezáltal állásaink közepe és bal szárnya ellen indított számos támadása derék csapataink szilárd és állhatatos magatartásán mindenütt megtört. Az ellenség igen súlyos veszteségeket szenvedett. A támadás színterét elborítják a halottak. Öt tisztet és ötszáz főnyi legénységet legyővereztünk és elfogtunk. A nyugatgaliciai és lengyelországi arcvonalon nincs változás. Höfer altábornagy.

A Kárpátokban, Lupkow és Smolik területein élénk ágyúharc volt. Az oroszoknak a Beligradtól délnyugatra fekvő magaslatokon megindított éjjeli támadását rövid tűzharc után visszavertük. Délről nagyobb e llenséges erők megtámadták állásainkat. Az oroszok szorostól északra ezeket a támadásokat úgy mint tízennyediken; tegnap is az ellenség súlyos veszteségei mellett visszavertük. A délkeletgaliciai csatavonalon délelőtt el-keseredetten harcoltak. Az ellenségnek ezáltal állásaink közepe és bal szárnya ellen indított számos támadása derék csapataink szilárd és állhatatos magatartásán mindenütt megtört. Az ellenség igen súlyos veszteségeket szenvedett. A támadás színterét elborítják a halottak. Öt tisztet és ötszáz főnyi legénységet legyővereztünk és elfogtunk. A nyugatgaliciai és lengyelországi arcvonalon nincs változás. Höfer altábornagy.

A franciák és angolok nagy veresége a Dardanelláknál

Röviden már említettük, hogy az egyesült francia-angol flottát nagy vesz-téség érte a Dardanelláknál. Erről a döntő jelentőségű harcról a török fő-hadiszállásról hivatalosan még a követ-kező szenzációs részleteket jelentik: Az ellenséges flotta tizenhat páncélos cirká-lóból és több torpedózuzóból állott. Az ellenség délelőtt féltizenegy órakor kezdte meg a tüzelést, melyet este hat órakor szüntettet be. Ekkor az ellensé-ges hajók eltávoztak. Egy Irresistible típusú angol páncélos, amely erősen megsérült, annyira a baloldalar dült, hogy ágyui részben a vízbe merültek. A hajó ebben a helyzetben maradt anélkül, hogy bármilyen mozdulatot tudott volna vé-gezni. Hasonlóan megsérült egy másik angol hadihajó is, az Afrika nevű páncélos cirkáló, amely szintén féloldalra dült, azonban nagy fáradtsággal vissza-tudott vonulni. Hogy a mi ütegeink mi-lyen károkat okoztak az ellenséges flot-tában, nem lehet megállapítani, mert az említett két hajón kívül másokat is el-találtak lövedékeink. A hét óra hosszat tartó rendkívüli hevesű küzdelem,

amelynek során a Bouwet francia pán-célos cirkáló és egy ellenséges torpodó-naszád és elsüllyedt, erődeink győzelmé-vel végződött. Veszteségünk mindössze két vértzetnek és lövészárkaink egyes részeinek könnyű megrongálódása volt.

Berlin, március 20. A Bouwet páncélos a Dardanellákban két golyó telibe találta. Erre az ágyúk elhallgat-tak. A hajón tűz támadt, majd eget rázó robbanás és magasan felcsapó láng-oszlop közt elsüllyedt a hatalmas vízi acélvár.

Konstantinápolyból sürgönyzik: A Milly nevű török repülőgép megállapí-totta, hogy a tegnapi tengeri harcban megsérült Cornwallis típusú páncélost Tenedosba szállították. Az Afrika nevű angol páncélos elsüllyedése hivatalosan is megállapított.

Berlin, március 20. A legutóbbi szörnyű hevesűgű ostromban, mely az egyesült hajóraj nagy vereségével végződött, az angol és francia hadihajók 1303 lövést tettek a Dardanellák erődjére.

A franciaországi harcok.

Berlin, márc. 20. (A német főhadi-szállás jelentése.) A Champagneban a franciák két részleges támadása Le Mes-niltől északra és Beau Sejourtól délre ismét meghiúsult. Két tisztet és 70 főnyi legénységet elfogtunk. A visszavert ellenség hatásos tüzelésünk körben súlyos veszteségek után állásaiba vissza-vonult. Verduntól délkeletre a franciák több helyütt előretörték. A Woivreai-ikon visszavertük őket, a Maas magasa-tok keleti szélén még folyik a harc.

Memelbe behatoltak az oroszok.

A német főhadiszállás jelenti hiva-talosan: Memelnél a helyzet még áll-szalán. Úgy látszik, hogy győzelem-orosz csapatok behatoltak Memelbe. Ellen-rend szabályokról gondoskodtunk. Piszek és Orszeg között, valamint Prasznygtól északra és nyugatra az oroszok ószes támadását visszavertük, részben az ellenség igen súlyos veszteségei mellett. A Vistulától délre a helyzet változatlan.

Nem fogunk éhezni.

Berlin, március 20. Michells porosz pénzügyi államtitkár a hírlapiroknak kijelentette, hogy a birodalom jelenlegi készlete augusztusig elegendő.

Belezuhan a tengerbe.

Londonból jelentik: Grogen angol admirális a parancsnoki hajó fedélzetéről belezuhan a tengerbe s mire segíté-gére siettek, meghalt.

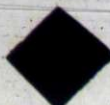
Milyen az orosz diadal.

Kopenhágából táviratozzák: A pe-tervári távirati ügynökség je-lenti, hogy Osnowiec várát a németek szívesen bombázzák s hogy a győzelmes orosz csapa-tok Litsigig nyomultak előre Kelet-Poroszországban. Ehhez az orosz hivatalos jelentés-hez a kopenhágai lapok ezt a megjegyzést fűzik: Litsig Augustowtól 136 kilométernyire van az orosz határ felé. Legutóbb az oroszok Augustowban volt-ak. Ha tehát most ettől 86 kilométernyire vannak, akkor ennyit rejtített legutóbb a diadalmas orosz hadsereg.

Kimerültek a franciák?

Stokholmból táviratozzák: A Svenska Dagblätt levelezője szerint a franciák-nak alig van már tartalékuk s az an-golok sem tudnak elég segítséget szál-lítani. A párisi hivatalos körökben senki sem hisz a közeli győzelemben.

Bergmann & Co., Tel. ch. n. E. gyásból

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

January 2005

TELEPHONE-SEAMON:
 Submarine in the Channel: 70

[illegible]

POLITIKAI NAPILAP

Statistical Area

polymerisation *paɪˈlɪməraɪzən* **n**

Age days	2.2	2.2	2.2	2.2	2.2	2.2	2.2
Age weeks	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3
Age months	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07
Age years	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01

page 2830000

Figy. Index	1.2	0.8	0.5	0.2	0.0	1.000
Figy. Index	1.2	0.8	0.5	0.2	0.0	1.000
Figy. Index	1.2	0.8	0.5	0.2	0.0	1.000
Figy. Index	1.2	0.8	0.5	0.2	0.0	1.000

Egyes számok 0-9

Herstellung des synthetischen

„Szervetadományként a táborban is kívánják”

kő- és papírkereskedésben
Nagykanizsán Kazinczy-utca.

A

Néptakarékpénztár
Részvénytársaság
Nagykanizsán.

Állandó hiteket engedélyez bekebelezés, vagy értékpapír fedezet alapján, leszámítol üzleti váltókat.

Elfogad betéteket
könyvre, vagy folyó-számlára

És azokat 5000 koronáig felmondás nélkül, nagyobb összegeket pedig rövid felmondási időre visszafizet.

Kisebb házat vennék

adással a város belterületén. Ajánlatot kérek a „ZALA” kiadóhivatala útján.

Egy elemista kisleány mellé egy polgári lakót végezt

kisasszony kerestetik.

Cím: Fischel Fülöp Fia könyvtáraske-
désében.

TELJESEN ÚJ ZLET- BERENDEZÉS ELADÓ.

Schvarcz Dezső

előbbeni, Csengeri-ú.
5 sz. helyiségében levő
teljesen új berendezés,
állványok, — részben
üvegszekrénnel, pul-
tok üvegbetéttel, kasz-
sza tűkörrel eladó.
Bővebbet: :: ::

Schvarcz Dezső

uri- és női divatruházában, Nagykanizsán Fő-ut 5. a Korona kávéház mellett

Ajánlja dusan felszerelt raktá-
rát uri- és női divat, valamint
katonai felszerelési cikkekben.
Sz. oldf. kiszolgálás. Szabott árak

TAVASZI VETÉSRE

Lóhermag

készletemet kicsinyben is
kiárusítom

POLLÁK M. EMIL

gabonakereskedő
Kiniázy utca 2. szám

A Dél-zalai takarékpénztár 160t 8
sz. házában

1 udvari II. emeleti 4
szobából álló lakás és
1 udvari bolt helyiség
1915. május 1-től
bérbe kiadók.

Férfi vagy nő ápolót

keresek egy öreg ur mellé (nem
fekvő beteg) teljes ellátás
és jó fizetéssel Zalaszentgrótra.
Ajánlatok

Mosonyi Arturhoz

Zalaapáti küldendők. ☒ ☒

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmadák, gamaschnik, hócipők

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri- női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőruházában NAGYKANIZSÁN, Fő-ut
:: :: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

Hirdessünk a Zalában

A város belterületén egy modern

4 szobás lakás

május 1-re kiadó. Cím a „Zala”
kiadóhivatalában

URANIA
ROKONTUTCA 4. emelet

Szigligeti Ede

A magyar népköltészet legnagyobb gyűjtője

K. Hegyesi Mari és Rózsahagyi Kálmán

A budapesti Nemzeti Színház tagjainak lejegyzője

Március 22. és 23-án hétfőn kedden

A SZÓKÓTT KATONA

Nápolyban élt és a magyar nyelvű színpadokból
maradt.

Kellemetlen szélroham

A Fugkova folyó

Helyi rendesek! Szélső és
kedvezményes jegyek érvénytelenek.

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

???

A ZALA TÁRCAJA

A munka a földben.

Írta: Tömörkény István.

Azról van a beszéd, hogy drága a
malac. Azonban az már úgy szokott lenni,
hogy háborúban minden drága, csak az élet
olcsó.

— No — mondja egy tanyai öreg —
drága marad az akkor is, ha elmúlik a háború.

— Azért, ugye, mert a pék is kisebbre
csinálja a szalámát, ha drága a liszt, de azért
ha lemegy a liszt ára, nem lesz nagyobb a
szalámé.

Az öreg nemet int a fejével.

— Nem azért — feleli — hanem azért,
mert nem vetőtűnk kukoricát. Buzza van vé-
gig a határban. Nem lesz az, hogy itt a há-
ború miatt róma maradjon a föld, mert be-
van ott vetve mindön, még ami eddig par-
lagon hevert. Nem köll bennünket a fölől
féltetni, még tudjuk mink fogni a dolog végét,
öregük is, a fiatalok helyett. Aztán a
gyerekek is. Segítenek. Hanem elővigyázat
köl. Beosztás köll. Aki nem vigyázatos, be-
lebukik.

— Hát hogyan csinálják?

— Hát észrel — mondja az öreg. —
Többet észrel, mint erővel. Különösen most,
mikor az erő adja van a háborúban. Azért nem
lőhet most a kukoricával sem vergődni, mert
annak a kapálása sok erőt kíván. Ezért után
mellőztük, hogy az a kevés erő, ami itthon
maradt, eljusszon mindönsel a dologra. Mert
a kukoricával alkalmas dolog vergődni, de
nem háború idősben. Most a buzra virradt
föld.

Igy is van, ahogy az öreg mondja, azaz
a különbséggel, hogy nem buzát vetettek, ha-
nem rozsot. A kiváló ember azonban azon-
ban a rozs meg a buzza egyre megy. A ro-
sot is buzának nevezi, legfőkébb ha nagy-
buzát akar lenni költük, akkor az egyi-

ket tiszta buzának, a másikat rozsburának
nevezi. A rozsnak kedvelt hazája a homok.
A homok pedig jó föld. Az a közmondás róla,
hogy a homok becsületes, mert sohasem
esapja be az embert. Valami kiáltó nagy
terméseket ugyan sohasem ad, de cserben sem
hagyja a gazdát.

— Olyan, mint a jó ígész — mondják
felőle — az se siet nagyon, de egyformán huz.

Jó növény a rozs. A lisztje ételnek igen
alkalmas. Ami kenyér belőle készül, olyan jó,
hogy a fehérenyeres városba behozták a
piacra eladni s mindig akad városi ember, aki
megveszi. Az igaz, hogy nem lébenártogatni
való, de nem is szárad olyan gyorsan, mint a
fehér kenyér. A fehérlisztből való vajaskenyér
hírül sem olyan, mint a rozslistából való. És
most, hogy az emberek elmentek a hadba, az
asszonyok mindenféle elvetették a rozsot, —
amerre csak fehérték, mert furcsa az asszony.
Mikor itthon az ember, meg a legényfiak, ak-
kor nem szól bele a földmunkába, csak a kony-
hába és a paprikába. Most azonban, hogy
maga maradt a gazda, valami különös büszke-
ség dugasztja meg az erejét, „afelől, hogy:
majd megmutatom én, hogy mit tudok. Hogy
mire hozzom a szőlőt, a szőlő-szárjak el-
álhat.

Minden tanyában van olyan darab föld,
ami parlagon marad. A ház háta mögött. Vagy
pedig az országutól bezárgató kocsut széle-
sebbre marad, mint kellene. Ahol két gyalog-
ösvény találkozik, ott a szőlőket kitaposód-
nak, ahol három kocsut találkozik, a közepén
örös csillag marad, a senkié. Az asszonyok —
így van a szó befelé felőlük — most beültet-
tek mindent s nem hagytak eleve földet. Így
nevezik azt a földet, amely még sohasem volt
megforgatva. Ebben kétféle észjárás van. Az
egyik szerint az volna az eleven, élő föld, ame-
lyik dolgozik és terem, de a külső észjárás
szerint az a föld az eleven, amelyikbe az em-
ber még nem szúrta bele a vasat. — Mert az
ember sem marad eleven, ha keresztülzúrik
a vasal.

Hát így az asszonyok és az itthonmarad-
tak. Az asszonyok segit öregapó és a még

sem legyver alá való gyerekek. A tizenhat-tizen-
kétéves tanyai fiú s még csak azért nem „le-
gény”, hanem csak surbankó, mert még nem
vőrekedett. Miből est vasárnap délután a tánc-
helyen öre ment a mástkal és jól megburgál-
ták egymást: már legény. Ez az az időpont,
amelyről fogva, ha napszámba is jár dolgozni,
az emberek köte szánítatják és embernapján
jár neki. No és hát gyerek van. Ha valaha,
egy most ebben a harcos világban igazul áll
az a tanyai mendás, hogy olyan a gyerek, mint
az üveg pohár, hogy sok kell belőle, hogy ha
egy kettő eltörik is, még mindig maradjon ele-
gendő.

Igy valahogy mégis csak el lehet lenni
ebben a mostani tarka barka és zavaros világi
életben. Mikor a földműves asszony munkakor-
ban néha megáll s a melléből mely sóhajta
száll el mesztire a határok felé az ura, meg a
fiuk után. Széles Mária, bétájdalmu szűz-
anya, légy velünk.

Mert hiszen jól van jól, ha már másként
nem lehet: hát nem kellene tenni semmit. Az
országot sem lehet hagyni, a királyt sem lehet
hagyni.

Azonban mi lesz az ar. tással? Övegy
Muladi Andrásné is ezt a kérdést tette föl a
minap az adóhivatalnál, mikor behozta az
adót, mondván:

— Még eddig csak — csak — csak — csak.
De hogy lössünk az aratással, ha addig nem
ér véget a violence? A buzza olyan szép,
hogy csoda; ha fagy nem éri, hát lösz. De
ki kaszál le? Nekem mind a négy fiam oda van.

Vigasztalják:

— Sose fájja a fejt evvel, Muladiné.

Akkorra visszajönnek.

— Ugy engedje az isten — sóhaj az
asszony — de hát ha nem gyűnnek vissza?
Hát ha addig nem is lösz vége a hadakozás-
nak? A buzza nem vár.

Hát akkor, — próbálják Andrásné
nyugtatól — hát akkor is van elég muszka fog-
lyunk, azoknak a legnagyobb része földműves,
majd azok beleszolgálnak.

Muladiné tiltakozva emeli föl mind a két
kezd:

— Enneköm ide ne hozták azt a muszkat.
— Miért — évdőnek az öreg menyecské-
vel — hát ha valami alkalmas emből lösz ép-
pen az a muszka. Ugy lehet, hogy majd itt
is marad. Negyvenkilencben is volt, aki itt
ragadt. Beleragadt a homokba.

Muladiné komolyan mondja:

— Ugyan ne csináljanak annyi tréfabeszé-
dőt, mert az uram is mindig aztat mondta,
hogy a sok beszéd szögénység. Én neköm ne
hozzanak ide muszkat, az uristen akárhova
tögye a fajtáját. Mert — mondja az asszony
néznek csak. Valamelyik gyerekkömet mögve-
rezi, vagy csontját törí a muszka, vagy móg
is öhetti. Hát hogy fogodhasak én ide a
tanyába egy ilyen átokfajzatot?

Megint mondják neki:

— De hiszen az a fogoly muszka nem az
a muszka, mint az a másik muszka. Ez a
fogoly muszka olyan jambor, mint a kis birka.

Muladiné most már igazán kifakad:

— Ugyan ne hetrefüleskődjenek az urak
egy ilyen öreg asszonyval. Enneköm a muszka
nem köll, aztán nem köll. Mert ha itt van, étel
nélkül csak nem hagyhatom, én pedig musz-
kára se nem lözök, se nem mosok.

Hát akkor mit csinál majd az aratás-
kor, Muladiné?

Hát akkor — mondja a külső részei
né — akkor majd igazán aratunk. Mink ugyan
nem bírjuk el a kaszát, de még vannak még
odalóut a padlason öregapamtól a régi sarlók.
A kaszával nem aratnak, hanem kaszálnak.
Az igazi aratás a sarlós aratás. Boldogasszo-
nyunk is sarlós boldogasszony. Nem Muladi
a buzát marokra kaszálta. Hát enneköm ide
mindön ringy-rongy muszkat ne hozzanak, mert
sarlóval aratni mindön asszony tud.

Övegy Muladi Andrásné most végig nézte
azt a földet, ami a kiadóhivatal, ami a teljes meg-
vetés jelo. Betette a gebelébe az adókönyvec-
két — ez a könyvecské kiírta akkora, mint
egy fél asztal — és harhajtott a nyárlás ta-
nyába azaz a tudatból, hogy jól megmondta a
magát a városi gírházának.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkek, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

— A hatósági mészdrszek ügye. —

Csodálattal tekintjük a németek nagy nemzeti erejét, de ma már nekünk sem kell restelgednünk a mi viszonyaink miatt. Megértettük a katasztrófa küszöbén a sorsintelmét és méltókká lettünk a magyar nemzet régi, nagy híréhez. Mi is áldozatként voltunk a hadikölcsön jegyzésében s ha új jegyzésre kerül a sor, mi is elvisszük a haza oltárára újabb adományainkat.

Ossko Péter, ny. föllenör.

Asszonyok.

Leikes aszonyi hát édes, jó hazánknak,
Kiknek szívében él hit és szeretet!
Értse meg leiketek milliók csódsát,
Szíjétek le azt a darab kenyert.

V. E.

A „Központi Jéleti Iroda" 10-ik hangversenye: fellépittek: F. B. 19,80 K. Weisz Igné, N. N. 1,80-1,20 K. Kohn Márkus, N. N. 1-1 K. Kaszter Mikas, Goldhammer Sándor, Rosenberg Erő, Spitzler Fodor, N. N. N. N. N. N. N. N. N. N. N. N. 60-60 fűlet, N. N. 10. fűlet. A fellépittek szünet mond halás kőszimétet a Közp. Jéleti Iroda.

— A legújabb harctéri veszteség kimutatások kaphatók Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Feladta szerkesztő: Tóth Zoltán
távolításban a szerkesztésért felelős:
Fischel Lajos
igazgató: **Fischel Ernő**

Odol

A táborból érkező ismeretelt ösztön-
zésekre szeretetadományként leendő szét-
küldésre 1/2 üveg Odolt casinos fémből
készült tábori dobozban szállítunk mint
tábori levelet teljesen kézen csomagolva
(portó 10 fillér.) Kapható minden gyógy-
szertárban, drogeriában, illatszerezletben
az eredeti áron 1 K 20 fillérért*).

*) A fémek között a hőszigetelő képesség a hővezetési tényezővel fordítottan arányos. A fémek között a hővezetési tényező a hőszigetelő képességével fordítottan arányos. A fémek között a hőszigetelő képesség a hővezetési tényezővel fordítottan arányos.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

HIREK

Eljutnak fiainkhoz a przemysli üzenetek.

A Zala tudvalevőleg engedélyt kapott, hogy a zalavármegyeiek üzenetét légiposta útján tolmácsolhassa a Przemysl városában küzdő hozzátartozóikkal. Özönével érkeztek hozzánk a meghatóbban megfoghatóbb irások: A rövid sorokban sok aggodalom, még több reménykedés nyílt meg a a legtöbbben semmire sem kívánságok, csak arra, hogy akiért itthon agyódnak és imádkoznak, — ő-e még? A változott viszonyok miatt természetesen a Zala 27-iki számát, amely az üzeneteket a várba juttatta volna, — most már nem indíthatjuk légipostával utnak. Azonban Przemysl eleste által csak az üzenetek átadásának romantikus módja hiúsult meg. A tudakozódások és tudósítások, amelyeket mindig hozzánk juttatott a közönség, — mégis eljut a címzetekhez. Az üzenetek ugyanis a Zala április 3-iki (husvét) számában fognak megjelenni. Ezt a lapzárdat azután Genfbe juttatjuk, a hadifoglyokat tudósító nemzetközi irodához, ahonnan Oroszországba, a foglyidőborokba továbbítják. A levelekből kikagytunk minden olyan részt, amelyen fölakadhatna az orosz cenzorok tolla s így az üzenetek épp oly bizonyossággal eljutnak hadifogságban lévő földieinkhez, mint amilyen bizonyossággal Przemysl várába is bejutottak volna. Örülünk, hogy a legelső üzeneteket mi juttathatjuk el przemysli hős fiainkhoz s boldoggá tesz a jutalom is bennünket: hogy ezzel értékes szolgálatot tettünk sok-sok hozzá tartozójáért aggódó családnak.

Versek.

I.

Katondink piros vére hull a hóra,
Puskák, ágyúk mindenütt a halált szórja.
Sajó szívű édesanyjok szeméfnye
A jó fia, a harc után hazatér-e?

Elmúlt az ősz, el a tél is; már utána
Rügyfakasztó tavaszt hoz a nap sugara.
De az anyák szíve mélyén tél lesz addig,
Míg az ágyúk földrengése sajnó hűtik.

NAGY LAJOS.

— Lapunk legközelebbi száma az éjszaka éjféli órákban reggel, a rendes időben jelenik meg.

— Przemysl elestéről a Zala rendkívüli kiadásból értesült először Nagykanizsa közönsége. A szomorú hír az első pillanatokban nagy levertséget keltett, — később azonban a mi közönségünk dicseretére legyen fölemelve, kikérekedett a józanabb belátás, amelynek személyné már nem látottak oly sötétnek a vár elestének következményei. — Megvilágító jelentésekben nem volt hiány. Egész sereg lelkes aszony tegnap reggel hozta be Przemyslibe szent üzenetét a Zala szerkesztőséghez. Amint ott a történetekről értesültek, hangos sírásra fakadtak. A piacon egy uriasz-mosy rendkívüli kiadásunkból olvasta a váratlan hírt. Amint megértette, hogy miről van szó, hang nélkül üzenetett. Kocsin kellett a lakására szállítani. De sok kemény férfi szemét is elhomályosította a köny. Hiába, az a ki-mondhatatlan szív galíciai hely nagyon a szívünkben nőtt a háború alatt. A vár elestéről délelőli értesültek a zalamegyei helységekből s akkor megindult a telefon tudakozódás a Zala szerkesztőség felé. Bizony az emberek még a kiválságos jelentések után is igen kíváncsiak el-
bábel a szomorú valóságot.

— Mát ennek miképpen a háboru-
ban? Hogy a bus, lixi, tej, tojás s a többi
élelmiszer megdrágult, — savanyú arcal bár,
de megérti az ember. Azonban hogy miért kel-
lett emelni, még pedig hátszereket emelni a
vásárlásba használt fa-szén árát, azt már bejo-
zan őrzi meg a legintelligensebb koponya is.
A háború elején ugyanis a fa-szén ára kilón-
ként 12 fillér volt. Ma már 20 fillér. Ennek
aligha lehet más indoka, minthogy az emberek
azt hiszik, hogy becsúsják őket, ha nem eme-
lik az árakat. A fa-szén árának emelése nem
tenne meg tönkre bennünket. De emelkedett a
petróleum, paprika, kávé, bors, safrány, s az
istén tudja még minket az ára is. Sok kicsi pe-
dig sokra megy (különösen ha szűk persont) s
ebbe már hely kell roppannak a kisebb há-
társítókban. Kíváncsi lenné tehát, ha a hátszér
megállapítás a bolti cikkek maximális árát is.

— Kukoricákiosztás. A rendőrség
55 méterháza kukoricát szerzett be, amelyet
szertéshizálás céljára a közönség közt fognak
kiosztani. Akiknek hiszik vannak s ezek etelé-
sére máris kukoricára van szükségük, jelent-
kezzenek ma délután 4 és 5 óra közt Fűredi
János rendőrtisztnél.

— Elhalasztott befizetések. A Dél-
zalai Takarékpénztárral Egyesült Összegező
Szövetkezettel a folyó hó 2-re eső befizeté-
sek az ünnep miatt 26-án, vagyis pénteken
délelőli tartásnak meg.

A Gazdasági Összegező Szövetkezet I.
hó 23-ára (csütörtökre) eső befizetését az ün-
nep miatt pénteken (26-án) délelőli tartja meg.

A Nagykanizsai Takarékpénztár által
alapított Összegező Szövetkezet-nél a I. hó
28-ára (csütörtökre) eső befizetések az ün-
nep miatt I. hó 26-án, pénteken d. e. tartás-
nak meg.

— Új híd a Dráván. Somogy és Zala
megyék forgalmát a Dráván át a Zikány kö-
rség ennek következtében már régen sürgeti a
keres. miniszteriumot, hogy állandó híd
építsen, sőt ő maga is hajlandó azt megépí-
teni, ha a kormány a vámszedés jogát a községnek
adja. A híd megépítése felmúllo K-ha körül
A község e célra már 100 000 K-val rendel-
kezik is. A keres. miniszter utasította a ka-
posvári államépítészeti hivatalt a tervek elké-
szítésére és a híd helyének megállapítására.

— Az Uránia mozgóképpalota szerdán
és csütörtökön 24. és 25-én tartja bemutatóját
a világ legújabb színpadú táncművészete
Conchita Ledesma második film-kreációját a
„Festő démon”-nak. A múlt hetekben láttuk
e osoda szépségű spanyol dandót, kinek szép-
sége még a helyi közönséget is elragadta, s
ma ismét gyönyörködhetünk benne és játéka-
ban, mely Asta Nielsen dramaturgiájával egyenlő.
Pénteken és szombaton pedig egy remek mű-
vész-színház lesz mindazoknak, kik az
Urániaiban megjelennének, de erről bővebben a
holnapi számunkban.

Erődmű Przemyslben.

— Kivégestek egy deszontort. A
kassai 6. és kir. rögtönítélő hadbírószék szom-
baton délután golyó általi halálra ítélte Mat-
hedosz József lipót szarmaxiu körös hadse-
regbeli katonát, aki tízenhét ízben szökött
meg csapattestétől s a katonai fogházban meg-
vassalt állapotban tízenhatalcadzor is megkísé-
relte a szökést. — A tárgyalást Cseledey
Elek vezádos hadbíró vezette s a bíróság a
megethetetlen bünye rövid tárgyalás után ki-
mondotta a halálbüntetést. Az ítéletet délután
fél 6 órakor már végre is hajtották a Fegyver-
ház-utcai katonai fogház udvarán.

— Munkások utlevéltárlása. A bel-
ügyminiszter rendeletben hívta föl Zalamegye
törvényhatóságát, hogy akadályozza meg külö-
nösen a mezőgazdasági munkásoknak a munka-
keresés céljából a külföldre való utazását. A
rendelet szerint a termés biztosítása előrendő
fontossággal bír a hadjárat eredményessége
szempontjából. Mivel pedig a gazdasági munka
teljesen az otthonmaradtakkal vállalkozni nehezedik,
senkik sem lehet nélkülözni. Erért a miniszter
nem tartja megengedhetőnek, hogy munkások
külföldre távozzanak. Felhívta a miniszter Nagy-
kanizsa városát is, hogy az utlevéltárlásokat
hivatalból utasítsa vissza és tagadja meg az
előírt záradékot. Nem vonatkozik azonban a
rendelet az osztrák örökös tartományok köze-
lében lakó magyarokra, akik rendszeren Ausz-
riában szoktak munkát vállalni. Ezen továbbra is
átmehetnek a határon.

— Központi Jóléti Iroda kimuta-
tása. Verhás Gusztáv gyűjtése hadsegélyezése:
Riettmüller Arminé Perak 2 K, Horváth Jó-
sef 2 K, Zoltner József 2 K, Babics Antal 1
K, Lampel Adolf 1 K, Mokorec Antal 1 K,
Fenyvesi Sándorné 30 fill, Pinter János 2 K,
Pap Lajos 1 K, Prichler Gyula 1 K, Kapitány
Mári 1 K, Örv. Juhász Györgyné 1 K, Szegedy
Györgyné 1 K, Szűcs Ferencné 1 K, Iván Fe-
rencné 1 K, Millei Istvánné 1 K, Andó Rozá-
lia és Szabán Ferencné 70 fill, Németh Ven-
delné 1 K, Dolmányos György 2 K, Balli Már-
tonné 40 fill, Filipovics Ferenc 1 K, Sthary
Ferencné 1 K, Cseke Józsefné 1 K, Vencel
Rezső 1 K, Rezsőcsék Józsefné 1 K, Viola Jó-
sef 2 K, Viola Józsefné 1 K, Vida Mariska
2 korona.

— A Savanyukut gyógyfürdő ve-
zetőségének áldozatkészségéből december hó-
nap óta rengeteg lábbadozó-beteg talált teljes
gyógyulást a híres fürdő-telepen. Tekintettel
azonban arra, hogy a fürdőt most már a pol-
gári betegek fogják gyógyulás céljából fölke-
resni, — a lábbadozó osztágot a katonai ha-
tóság április elsejével fölcsatolja.

— Liszt ártáblák. A polgármester
elrendelte, hogy minden lisztelárusító köteles
üzlethelyiségében feltűnő helyen alkalmozni a
maximális lisztárak jogyzékét. — Ezen lisztár-
táblák kéreppapírra felhúzza Fischel Fülöp fia
könyvkereskedésében 60 fillért kaphatnak.
Telefon 179 szám.

— Orosz jelentés Przemysl vég-
napjáról. Az orosz hívteljes jelentés szerint
mintegy tíz sappal elefőtt az oroszok nehé-
ségeikkel löni kezdtek Przemysl gródel, ahe-
lyek nagyszerűen vizonosták a tüzelést. Egy
oros jelentés szerint sikerült egy osztrák és
magyar aeroplánt lelőni, illetve a gép motorját
ért lövés miatt a gép képtelen volt leszállni,
mielelt a várba beröpülhetett volna. Az or-
sok tudva Przemysl szorult helyzetéről, nehé-
ségeikkel állandóan lövöldözték a várat. Ami-
kor március 19-én a rendkívül hűsles honvéd-
csapatok kitértek, kétfős erődítési övezettel és
igen erős orosz csapatokkal találak szembe
magukat, amelynek áttörése lehetetlen feladat
volt. A magyar katonák rendkívül hűsles vi-
szelkodes és kemény viaskodás után visszavo-
nultak a kora délután. Később elkezdtek a
védőművek és a robbantó anyagok elpusztítását.
A detonációktól reszketett az egész vidék.
A nyugati oldalon álló orosz csapatok és az
északi részről záró seregek azt hitték, hogy
kelet felől rendkívüli hevescséggel támadpárba
folyik. Ezek nem tudták, hogy a várócsé-rajta
kivül álló okokból nem tudja tovább védeni a
várat, hanem azt hitték, hogy nyugat felől fel-
mentő sereg érkezik, mert a március tízenha-
tediki orosz hívteljes jelentés szerint is az
orosok a kárpáti hegyek hevescségtől írv,
kiemelik, hogy az osztrák és magyar csapatok
emberföltölti erővel küzdének és még mindig
nem tisznek le arról a reményről, hogy az
első Przemysli felmentésük.

Feladás szerkesztő: Tóth Zoltán
távoztatásban a szerkesztésért felelős:
Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Ernő

Uj, legjobban áttekinthető!

Az Orosz Osztrák-Magyar-Német
harctéri-terkép 1 : 750 000, ki-
adja a es. és kir. katonai foto-
rajzi intézet. Ára 2 K 50 fillér,
vászonra húzva 4 korona 50 fillér.

Harctéri-Atlasz

tartalmazza a világháború összes
térképeit vászonba kötve ára 2 K
40 fill. Kapható:

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Megbízható intelligens idősebb nőt keresek

4 gyermekem mellé
azonnali belépésre
MRAZ Csáktornya.

Száma ára 40 fillér
„Szorotatodományként a laborban is kiválságos”

Telefon: 323.

Tavaszi ujdonságok Női és leányka felöltők,

Gumi köpenyek,
Kosztüm kelmék,
Bluz és pongyola
kelmek,
Selymek,
Mosó árak,
Kosztümök,
Bluzok,
Pongyolák,
Fehérneműek,

Féreg mentes selyem „ingek és nadrágok”

Hadbavonultaknak nélkülözhetetlen, a legolcsóbb árban szerezhetők be

Barta és Fürst divatáruházában Nagykanizsán Fő-ut

CSENGERI-UTCA SAROK.
Naponta érkező ujdonságainkat
kérjük megtekinteni. Vétel
nem kötelező.

Egy istálló 12—15 ló részére azonnalra ke- restetik.

MENZELESZ
KÖZPONT SZÁLLÓ

12244

TELJESEN ÚJ ÜZLET- BERENDEZÉS ELADÓ.

Schvarcz Dezső

előbbeni, Csengeri-u.
5 sz helyiségében levő
teljesen új berendezés,
állványok, — részben
üvegszekrénnel, pul-
tok üvegbetéttel, kasz-
sza tükörrel eladó.
Bővebbet: „ „ „

Schvarcz Dezső

uri- és női divatáruházában, Nagykanizsán Fő-ut 5. a Korona kávéház mellett

Ajánlja dusan felszerelt raktá-
rát uri- és női divat, valamint
katonai felszerelési cikkekben.
S. olid kiszolgálás. Szabott árak

TAVASZI VETÉSRE lóhermag készletemet kicsinyben is kiárusítom

POLLÁK M. EMIL
gabonakereskedő
Kínizsy utca 2. szám

Egy jó házból való fu tanoncznak FELVÉTELT SAMU JOZSEF

réműves.
Deák-tér 12. szám. 12243

A ZALA TÁRCÁJA

A halál utja.

(A X. orosz hadsereg pusztulása.)

IV

Meg kellett lennie és meglett. A harmadik sapon hírtelen változott az idő. Langyos szél melletti szél járta át a széles síkot, derűs napfény olvasztotta el a havat, jeget s a most valami végtelenbe vezető tóhoz hasonlított, amelyből csak itt-ott bukkant fel egy egy kupa víz. Mindennek ellenére ment a had s ennek az emberlelti erőmegfelelésnek az eredménye volt a tízedik hadsereg teljes pusztulása.

Ismételt kísérletek, az oroszok, hogy lehetővé tegyék a XX. ik hadtest visszavonulását az alacsony támadással, amelyet a Grodno felől nyugatra odaparancsolt XV. ik hadtesttel a Sejny felől előnyomuló német hadtest ellen kezdtek. Az előretörés nem sikerült s a magyar hadtest súlyos veszteséggel vonult vissza a grodnoi várba felé, a Nyemen mögé. Ezen az erősen meggyengült XX. ik hadtest egyetlen visszavonulási útja Grodno felé el volt zárva.

Az a tízenötödik orosz hadtest fiatal, újonnan bevonult katonákból állott s első fel-
támasztás utáni kudarccal végződött. Az egykori

tizenötödik hadtest már a tannenbergi csatában vezénylő tábornokával, Martonossal együtt fogságba került. Ugy látjuk, a tízenötödik hadtesttel az oroszoknak nincs sok szerencséjük.

Az augusztusi sűrű erdő minden útján és ösvényén halálba rohant a minden külső segítségtől elvágtott XX. orosz hadtest. Dél felől kétszeresen is el volt zárva útja. Egyrészt a német csapatok miatt, melyek a lipkei utat tartották, másrészt a Bobr folyó miatt, amely mögött talán megmenekülhetett volna a hadtest, de amelyen az ellenséges tűzben az átkelési kísérletekkel egyszerűen lehetetlen volt. Az egyedüli, amit még megtehettek: az augusztus 10-én szélén több helyen előnyomulva, a német frontot Sopockin—Holvaka—Bartniki között áttörni bármilyen áron, s így utat nyerni Grodno felé. Heroikus elhatározás volt, amely Bulgarkow tábornokot erre vezette, hogy hadtestét, ha romokban is, megmentse. Wolkuszál, Sblojevassál és Zabruckinnál az orosz oszlopok ezzel az elhatározással törtek előre s rohamlépésben közeledtek. Feladták azt a korábbi hárcmodorukat, hogy lehetőleg jól a földbeássák magukat s csak azon a hepehupás síkon kerestek fedezetet, amely Wolkuszál, Bartniki, Markone és Sturazynsz között húzódik el. És ekkor jött a német géppusztók borzalmas golyózápora. Hauditzok, nagy ágyúk 6—8, sőt a végén négyezer méternyi távolságra löttek az újból és újból előretörő orosz hadoszlopok sűrű rajai közé. Nem kellett távol az ágyúk hatásának megfigyeléséhez.

SAVANYUKUT (SOPRON MEGYE.)

Klimatikus gyógyhely, kúttal és forrással.

NEURIM KURÁK: saját szobákkal és konyhával, fürdővel, különleges intézet, szaganyagok, konyha, szobák, és mindenek között, az összes állandó gyógyhely, a szabadban. Nagyon szép és szép. Szomszédos Vasművelő, telek, több állandó gyógyhely, szállás és vendéglő, kávéház és mintegy 300 szoba.

Prospektus a egyéb felvilágosítással a fürdő bizottság szolgál. Megjegyzetjük, hogy a m. kir. hóvíd lábbadós szatag április elején elhelyezték innen. A hadsereg, hóvíd, Lindwehr, egy állandó és török hadsereg, ténylegesen tagjai fürdő, egy gyógy és szennyvíz állól fel vannak mondv.

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, gamaschnik, hócipők

„ „ Továbbá mindennemű „ „

Uri- női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőgyártásban NAGYKANIZSÁN, Fő-ut

„ „ VÁROS PALOTÁJÁBAN. „ „

Ha jó bort akar olcsón inni,

egy izlelje meg Sáfán József „ARANY-
HEGY” borait, mely literenkint zárt-
palackokban 72 és 80 fillérbe kerül
SAFRAN JOZSEF fűszerkereskedő
Magyar-utca 74. Telefonszám 286.

A város belterületén egy modern 4 szobás lakás

május 1-re kiadó. Cim a „Zala”
kiadóhivatalában.

Egy elemista kisleány mellé egy polgári
iskolát végzett

kisasszony kerestetik.

Cim: Fischel Fülöp Fia könyvkereske-
desében.

URANIA mozgófilm ROZGONYI-UTCA 4. szám

A világ legszebb és leghírnevesebb
táncművésznőjének

CONCHITA LEDESMA

ki a „Királyi kaland” cz. drámából
már ismeretes.

Március 24, 25. szerdán és csütörtökön

A festő démona

Egy szerelem története grandiózus
dráma 4 felvonásban.

A háború aktualitását karika- turában

Eredeti mozgórajok

Vili az erkölcsör Vigjáték.

Rendes helyárak! Kezdeté hétköz-
nap 6 és 9. vasár- és ünnepnap 3,
5, 7 és 9 órákor.

Pénteken és szombaton: a Márkus
Emília filmről ismeretes Dési Alfréd,
valamint Erkkői Károly és Mezei
Jolán személyes fellépéssel nagy
színházi est!

Férfi vagy nő ápolót

keresek egy öreg ur mellé (nem
fekvő beteg) teljes ellátás
és jófizetéssel Zalaszentgrótra.
Ajánlatok

Mosonyi Arturhoz

Zalaapáti küldendők. „ „

bőse lehet, holnap gyáva fickó. Teljesen azoknak
a szuggesztív befolyásoknak a hatása alatt áll,
amelyeket a háboruban az egyéniséggel kap-
csolunk össze.

Két nappal később a XX. ik hadtest tő-
redékei s a 27. ik orosz divízió német fogság-
ban voltak. A hadtest egész fölmerészen, az
ágyuk, az összes tábornokok német kézre ke-
rültek.

Nemrégiben, mikor Bulgarkow tábornok,
a XX. hadtest vezére egy német vezérkari an-
zados kísérete mellett három tábornokával a
suwalki-i visszavonulás után átutazott, hogy
Németországba szállítsák őt, az autót ott ment
el a XX. ik hadtest hullákkal borított visszavonulási útján, amely hadtest egykor az ő el-
dalán küzdött. Mindenütt ott hevertek a teli
municiós kocsik, az elhagyott ágyuk. Fegyver-
ek errei fektődtek a sárban és piszokban. —
Szomorúan ült az öreg tábornok az autóban,
mikor elshant mellette a pusztulásnak az a képe.
Az egyik orosz tábornok így szól a német
kapitányhoz: „Bizony alpusztultunk s az
orosz hadsereg megsemmisült!” Bulgarkow
hangosan kiált felele: „Nem igaz, az orosz had-
sereg még erős, csorbítatlan a tele van győ-
zelmű reményekkel. Hallgasson!”

Olyan hangon jegyezte ezt meg, mintha
saját magát akarná erről meggyőzni.

Dr. Steiner István

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

Befejezett dolgokkal állván szemben, most már megirhatjuk, hogy az egyszer már ideigert építkezéstől hajszál híjja, hogy el nem estünk. Ugyanis külföldre befolyásolások révén annyira meggyöngyűlték a mi záncaink, hogy ha Balás Béla dr. főispán és Sabján Gyula dr. polgármester idejekorán közebe nem lépnek, a reményről is le kellett volna már mondanunk. Ez az építkezés mindenesetre tekintélyes kárpótlás a postapalotáért és szemkórházért. De reméljük, hogy még ezekre is sor fog kerülni. A kasszánya öt darab egyemeletes pavillónból és kétemeletes parancsnoksági épületből fog állni.

Hogy éltek katonáink Przemyslben.

Przemysl elestébe nem akar beletörődni a közvélemény. Egyes helyekről felhangzott az a vád is, hogy a hadvezetőség nem gondoskodott kellőképpen a várnak élelemmel való ellátásáról. Ez nem így áll. A vár első ostromának befejezése után sem elegendő idő, sem megfelelő eszköz nem állt rendelkezésre az élelmiszerek pótlására. A Przemyslbe vezető két vasuti vonal közül ugyanis az egyik a maga egész terjedelmében sem volt használható, mert a San keleti partján elhelyezkedett orosz tüzértől a vasúti vonal alatt állt, a másik vasuti vonal pedig annyira megrongálódott az előzetes harcokban, hogy a kijáratára gondolni se lehetett. Több kocnikkal iparkodtak beállítani az elcsúsztat és munkát a trén beláthatatlan sorokban vonattal Przemysl felé. Az idő azonban rövid volt. Jött a második körülvétel, pedig akkor még sem teltek meg a przemysli élelmi polcai.

Kuzmaek tábornok Przemysl második körülvételére kezdte azonnal elrendelni a megkezdett élelmiszerkészlet pontos beosztását. Meghatározta az egy emberre eső napi kenyér és konzervporciót. Arra is volt gondolja a várpártvezetőnek, hogy a vár rayonján belül a polgári lakosságból csak azok maradhattak, akik elegendő mennyiségű élelmiszer felett rendelkeztek. Természetesen megsejtették, hogy a szigorú rendelkezések dacára a polgári lakosságból némelyek elrejtőzködtek és csak akkor jöttek elő, mikor már nem lehetett őket eltávolítani. Ezeknek nem lehetett valami fényes sorsuk, de éhen veszni még sem hagyhatták őket. Az is megsejtik ilyen visszavonulások alkalmával, mint amilyen a San mellőli visszavonulásunk volt, hogy a kísérő munkásseregnek egy része elmarad. Ugy látszik, ez esetben is megtörtént ez. A munkások lovaikkal együtt a várba szorultak. Kuzmaek tábornok már decemberben eltávolította a felesleges lovakat.

Már az első ostrom előtt hadvezetőségünk eltávolította a Przemysl körül levő községeket, hogy a szabad kilövés biztosítva legyen. A lakók kártérítést kaptak és egyúttal felszólították őket, hogy azonnal hagyják el a vidéket. Akiről bizonyos volt, hogy a várba menekültek, elhárították a község szántóföldjeit a repát és a burgonyát. Azóta a kegyetlen hideg tél folyamán bizonyára már éhen veszttek szegények. Przemyslben a második ostrom idején gyárak is létesített a katonai parancsnokság. Sok embernek kilyukasodott a cipője, csizmája és nem volt mivel megtáplálni őket. Cipőgyárakat rendeztek ezért be, amelynek az élén Szuhanyi intendáns állott. A lovak bőréből csináltak talpakat. Cipőkenő, szappant, bőrszalmát is állítottak elő. Csak a gyufagyártás nem akart sehogyan sem sikerülni. Állítottak ugyan elő gyufát, de nem igen akart meggyulladni. A várban eredetileg hatvan ezer embernek kellett volna lenni. Valamivel több volt e csodálatos, vagy kevesebb, azt majd csak később lehet megállapítani. Annyi bizonyos, hogy rangos élelmiszerekkel kellett felhalmozni Przemyslben még akkor is, ha négy és fél hónap alatt lezártított szegény éltek. Hogy nem volt elegendő, az a hadvezetőségen kívül álló okokon múlt.

Egy elemista kisleány mellé egy polgári iskolát vezett

kisasszony keresztetik.

Cím: Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében.

HIREK

— **Március 15. a harctéren.** Rothmann Rótkay Menyhért nagykanizsai kéményseprő-mester, a 48-ik gyalogezred 52 éves káplárja fölkéri a Zalát annak költésére, hogy március tizenötödikét harctéren küzdő katonáink is méltóképpen megünnepelték. Különösen érdekes volt a nagykanizsai 48-ik gyalogezred legénységének ünnepe. A zalamegyei fiúk a harc közepette, az orosz ágyúk szüntelen dörgése mellett összegyűlekedtek, — elszavalták a *Talpra magyar* t, elénekelték a Hymnusz, — aztán a hazafias lelkesedés extázisában rohamba mentek az orosz ellen.

— **A hatodik moratórium.** A 1. ujjabb moratóriumos rendelet teljes závoe a hivatalos lap csütörtöki száma közli. A rendelet több fontos újítást tartalmaz.

— **A Przemysl volt védőseregébe tartozó zalamegyei katonák részére szánt üzeneteket a Zala szerkesztősége április 3-án fogja a genfi nemzetközi hadifogoly tudósító iroda révén Oroszországba juttatni. Ujjabb üzeneteket nem fogadhatunk el.**

— **Humor a harc éren.** Gács Demeter fiatal nagykanizsai újságíró tudvalevőleg néhány hete mint a 48-ik gyalogezred őrszerezője színtérre lépett a harctérről és azóta szorgalmasan küldi haza harctéri leveleit. — Hol egyik, hol másik katonai lapotályból. Gács szakasparancsnoka Nagy Győző, kadett-aspiráns, a tehetséges fiatal költő volt. Már akkor, mikor a kis, de lelkes csapat elhagyta Nagykanizsáról, sokan megjósolták, hogy nagy bajok lesznek, mert — édes istenem — két költő hogyan is férhetne meg — egy szakaszban. Ime, a nagy baj be is köszöntött. Az egyik költő ökes rigmusokban megénekelte a másik költő harctéri élményeit. Nagy Győző pompás humortól duzzadó versét itt közöljük:

Dal a Gácsról.

Odahaza az állomáson
Hogy neki volt legtöbb virágja...
Hogy a legtöbb lány neki tűzött
Színes szalagot sapkájára...
Amikor láttuk, hogy minden arc
Egyedül feléje sugarzott,
Talán (mert minden ember önző)
Meg is irigyeltük a Gácsot.

Amikor az ut-faradalmát
Mindegyikünk szeliden türe,
Amikor senki ki nem dült még,
Csak őt nem láttuk a körünkbe,
S mikor végre megállapodva
Reánk édes pihenés várt ott:
Még ezt se bírtuk... s kineveltük
A csak otthon hevülő G. csót.

S mikor láttuk huszad magával
A döcögő parasztszekéren,
Hogy elinduljon oda, honnan
Többé köztünk vissza se nézzen,
Mikor láttuk végleg kialva
Szemében azt a régi lángot:
Metsajnálunk a végleg letört,
Harca képtelen, szegény Gácsot!

Nagy Győző,
kadett asp.

Gács Demeter most egy osztrák katonai kórházban pihen ki az ut-laradalmait s így — sajnos — a harctéri levelek szerkesztésével járó nagyművű elfoglaltsága miatt egyelőre nem válaszolhat az igazi lövészárókból küldött sorokra. Reméljük azonban, hogy később adandó válasza hasonló szellemességgel és humorral lesz.

— **Kitüntetés.** Amint örömmel értesülünk, őfelsége a 48-ik gyalogezred egyik szimpatikus, fiatal tisztjét, Schwarz Károly kapitányt az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásért legfelsőbb dicsőítő elismerésben részesítette. Schwarz kapitány a déli harctéren tüntette ki magát reménytelenül bátor magatartásával. A harctérről súlyos sebesüléssel tért vissza, de a gondos orvosi kezelés má helyreállította egészségét. A sokszorosan megérdemelt első kitüntetés híre ősról a 676. sz. keltett a fiatal szándékos nagyasszony tisztelői és barátai közt.

— **Tavaszi a Kárpátokban.** Egy nagykanizsai honvédtiszt írja haza a következőket: A borzalmas viharok, hófúvások, melyek hosszú heteken át nagy szenvedést okoztak csapatainknak, megszűntek. A nap meleg sugarai kéklő égboltonál tűznek le s a Kárpátokban teljes pompájában köszöntött be a tavasz. Szinte újra élünk valamennyien. Egy erdei tisztáson vad-ibolyát találtunk. A tavasz első hírnökeit összecsofoltuk. Egy derűs napon már a bunda is lekivánczolt rólunk, az egyik szakaszvezető pedig (kiskomáromi legény) pörre vetkőzött. Ezt különben megtette ő a télen is. Mikor legvadabul dühöngött a dermesztő vihar s az orosz őrsők alig látszottak ki a prémből, a mi szakaszvezetőnk inebben sétált a dekkung előtt, míg a kályha meleg (ez is volt ám) nem kergettük. Megakart mutatni muszkának, hogy a magyar még a szibériai hidegre is ügyel. Elpusztíthatatlan a kékuma és kedélye. A levél többi része magánygyeket tárgyal.

— **Kitüntetett katonalelkész.** A hivatalos lap jelenti, hogy őfelsége György Gyulát a 48-ik gy. e. tartalékos katonai lelkészét az ellenséggel szemben tanúsított vitéz és önfeláldozó magatartása elismerésül a vörösfahér szalagon viselendő II-od osztályú lelkézi érdemkeresztel tüntette ki.

— **A Déli vasut üzem normális.** Bécsből jelentik: A Déli vasut vezérigazgatója részéről azt közlik velünk, hogy minden alap nélkül valók azok a híresztelések, melyek a Déli vasut vonalain a vasuti forgalom részleges megszüntetéséről szólnak. Az az idő szerint fennálló forgalmat egész tenjedelmében fentartják. A más években husvétkor szokásos vonatsaporítástokat, tekintettel arra a körülményre, hogy a személyszállító kocsi, a mozdonyok és a vonatkísérő személyzet nagy része hiányzik, minthogy ezeket valamennyi vasutnál katonai célokra veszik igénybe, természetesen csak mérsékeltlen lehet megvalósítani.

— **Zalai honvédek Przemyslben.** A zalavármegyei tüzér az első ostrom alatt 1914 október havában lényes eredménnyel védelmetek a vár külső erődítményeit. Ezt fényképfelvétellel örökítette meg a honvédelmi minisztérium és erről a hadsegező hivatal az elesett katonák özvegyei és árvái javára szép kivitelű esala-képes kártyákat készíttetett. A képes kártyák Nagykanizsán Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében kaphatók.

— **Polgári ör szerdán este a Király- és Kazincsi-utcai részen elvesztett egy laposfedelű ezüst órát. Kértek a megtaláló jutalom ellenében a Polgárorség Palancsnokságnál átadni.**

— **Az Ipartestület csütörtökre tervezett közgyűlését elhalasztották, mert a tagok nem jelentek meg kellő számban.**

— **A zalamegyei ügyvédi kamara változásai.** A zalamegyei ügyvédi kamara közlése, hogy Vajda Béla dr. nagykanizsai és elmebetegsége miatt az 1877:XXVIII. t.c. 4. §. f) pontja alapján felfüggesztett Filkor Marton dr. alsórendvai ügyvéd, elhalálozásuk következtében, Fodor Pal drávafoki és Kapotsy Jenő kaposvári ügyvédek önkéntes lemondasuk folytán, továbbá Horváth Andor dr. kaposvári ügyvéd kir. albiróvá kinevezetése folytán az ügyvédek lajstromából kihírlítottak; az elhalt Vajda Béla dr. ügyvéd irodája részére gondnokul Kreiser József dr. nagykanizsai ügyvéd rendeltetett ki, az elhalt Filkor Marton dr. ügyvéd irodájára részére gondnok kirendelésének szükségessége lemm nem forgott, mert nevezettnek az ügyvédség gyakorlatától 1913. évben történt felfüggesztésekor irodáját Vitéz Gyula dr. alsórendvai ügyvéd vette át.

— **Az Uránia mozgóképalota ismét egy felejthetetlenül kellemes estét szerez látogatóinak akkor a midőn ma, pénteken és holnap szombaton a budapesti „Apollo” színház művészeinek személyes felhívásával nagy színházi estét rendez, mely alkalommal színe kerül a „Riadó” aktuális dráma és „Hindenburg diadala” című vígjáték. Az előadó művészek közül különösen kiemeljük Déry Alfréd, aki már a Márkus Emília-féle filmből — a festő szerepét játszotta, — de ismerős előtűnik Erzséky Karoly is, ki már Nagykanizsán több előadásban, Mészai Jolán a kiváló szubrette. Ez még színe kerül egy remek mongófénykép „Eldugott körülözve” aktuális dráma.**

— **Liszt-Ártáblák.** A polgármester elrendelte, hogy minden listatársító köztársasági üzemhelyiségben feltűnő helyen alkalmasan a maximális listatársak jegyzékét. — Ezan listatársaták kéregepapírra felhúva Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében 60 fillért kaphatók. Telefon 179 szám.

Szerkesztői üzenetek.

— **Önkéntes.** Ha éppen annyira áhítozik rá, hát viselheti az egyenruhát, azonban kilenc óra után nem maradhat ki, meri bevázi az őrárt. Utazásnál a sorozási lapjával igazolhatja magát. De mire való a riettség, amely kellemetlenséggel, lefolytatással járhat és joggal tekinthető hiúságnak.

ABBZIA

Klimatikus gyógyhely az osztrák Rivierán. Ideális fekvés, subtropikus növényzet körépette, nagy terjedelmű hegyvidék, pompás sétányok a nagyhegyi gyógypark és a ritka szépségű 10 km. hosszú tengerpart. Ut. Érdekes tengeri és szárazföldi kirándulások.

Parkozási stb. Penelok minden árban. Prospektus ingyen küld a

KURKOMMISSIO

Középiskolai képzettséggel

bíró fiatal ember, esetleg rokkant

katona

állást

nyerhet előkelő biztosító társaságnál. Cím a kiadóhivatalban megtekinthető.

Uj, legjobban áttekinthető!

Az Orosz Osztrák-Magyar-Német harctéri-térkép 1 : 750'000. kiadja a cs. és kir. katonai földrajzi intézet. Ár 2 K 50 fillér, vászonra huzva 4 korona 50 fillér.

Harctéri-Atlasz

tartalmazza a világháború összes térképeit vászonba kötve ára 2 K 40 fillér. Kapható:

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedésében Nagykanizsán.

PAPIRSZALVÉTA

100 DBB 80 FILLÉR

1000 DBB 7 KORONA

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésében

NAGYKANIZSÁN.

Egy jó házból való fiu

tanoncznak

FELVÉTERIK

SAMU JÓZSEF

rész műves.

Deák tér 12. szám.

12243

Forman

nátha ellen

Szabványos ára 10 fillér

„Szerelem domnyivól a tehertől is kiváncsok”

Feladó szerkesztő: Tóth Zoltán

Állomány: 1000 példány

Fischel Lajos

igazgató: Fischel Ernő

A németek rendszeresen istenisztelketek tartatnak orosz hadifoglyaik részére. A görög-keleti templomban pópák mondják a misét. Képünk azt a jelenetet ábrázolja, mikor a hadifoglyok elhagyják a templomot.

A Kinizsi-utca legelején

két szobás utczai urilakás

megfelelő mellékhelyiségekkel május 1 re bérbeadandó. Cím a kiadóhivatalban.

Egy korosabb beteg nő gondozására keresünk

egy intelligens idősebb nőt

ki főzés, a konyha és lakás takarítása alól fel van mentve.

BETTLHEIM REZSŐ
Magyar-utca 30.

A város belterületén egy modern

4 szobás lakás

május 1 re kiadó. Cím a „Zala” kiadóhivatalában.

A ZALA TÁRCAJA

Beszélgetünk.

A baka, akivel beszélgettem, a harcérre ledult sok társával együtt. Tiszta új, kivásalt legény valamennyi. A harcot, igaz, még csak egy szó után ismerik, no de ez nem tesz semmit. Hamar belejönnek ők is a dologba. A jókedv, a nóták nem hiányzik és ez a fő. Mindenképen úgy viselkednek, ahogy magyar emberek illő háborúba-menéskor.

Ismeretlen szorongással, valami végtelen megilletődéssel nézem a háborúba menő katonákat, mikor már ilyen közel van a harcérhez. Szeretnék mindegyiknek a lelkébe nézni. Szeretném leolvasni szeméből az érzéseit. Istentem, a katona szeme! Épen úgy van szöke, bama, bék szemű, mint nekünk és mégis, milyen más az övé. Mintha a katona minden idegszálatát a szemében bitorozná s egész lelké nézne arra, akivel beszél, akire néz. A harcba induló katon. S most, mikor lélekben, érzésben egyforma mindegyik, a szemek is egyformák lesznek. Nincs különbség két meg barna szem között, mert a lelkesség, a szent írás, mindegyiket egyformán csillogóvá teszi s a csillogás ehomályosítja a színt.

A bakának, akivel beszéltem, nem tudom milyen volt a szeme; szöke-e vagy barna, mert csak a tűzét figyeltem. A szem lüktető, vibráló türet. Pedig nem is a háborúról folyt a beszéd. Egészen emlékezetemben van, az ére, a szem. Mert így van az ember ezzel. Kiválsam magának egyet a sok katona közül, barmád vele s önkénytelenül magavé teszi a szavát. Most itt áll előttem; csupa élet, csupa erő és lelkesség. Hol lesz már bolnap ilyenkor? Mikor leléksem, eszembe jut a bakám,

TAVASZI VETÉSRE
Lóhermag
készletemet kicsinyben is kiárusítom

POLLÁK M. EMIL
gabonakereskedő
Kinizsy utca 2. szám

Férfi vagy nő ápolót

keresek egy öreg ur mellé (nem fekvő beteg) teljes ellátás és jófizetéssel Zalaszentgrótra.

Ajánlatok

Mosonyi Arturhoz

Zalaapáti küldendők. ☐ ☐

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, gamaschnik, hócipők

„Továbbá mindennemű”

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházában NAGYKANIZSÁN, Fő-ut
„A VÁROS PALOTÁJÁBAN.”

Hirdessünk a Zalában

Eddig valahol a kárpáti hegyek között borult az est, a sötét, misztikus éj. Mikor felkelek, újra rá gondolkodom. Eddig ten átmént a tűzkereztésen is. Ha ebédhez ülök, ismét ő forog lejemben. Az én bakám. Ha csendes órámban szabadon kalandozik el gondoltam, azt veszem észre, hogy az egyszerű bakával taposom a galíciai sarat és mesélek neki a csendes otthonról, az otthonlévőkről — gondolatban.

De visszatérek a valóságra. Tehát beszélgetünk a vonat előtt. Gál hadnagyról van szó. Ő vezeti az egész csapatot. Fiatal, hamvasképu fiú. Mondja a baka:

— Nincsen nekem kérőm párja a világon. Nagy fogalma van a katonai dolgokhoz! Nagy katona-embőr. Amellett szereti a legényeket. A bakákat. Mindig közöttünk van. Ahun, megint mennyien állják körül. Mindegyiknek tud valamit szólni. Ez köll ám kérőm szépen a háborúba. Az ilyen embőr, aki szereti az egyszerű szegény bakát. Ez tíz kilométerre is képes lőné elvinni akármelyikünk, ha, isten mentsen, valami baja esnék nekik.

Mialatt a baka ezeket mondja, cigánykerül elő; vajahonnan az alszegről jöttem át ide.

Először csak egy. Egy hegedűs. Aztán jön a bőgő is. Nehány perc múlva ismét egy. Aztán a negyedik, az ötödik. Csakhamar teljes zsinekar húzódik, hogy „Lengyelország, Galícia az én sirom...” A bakák énekelnek. A nótájukon gondolkodom. Lengyelország, Galícia az én sirom... Régeate, amelyik nótában ez volt hogy sír, az tele volt fájdalommal, érzékenységgel. Szerelmek, meggyász. S most van a magyar vitéznek egy nótája, amelyikben a sírja helye meg van jelölve, a baka talán közele is van hozzá, mégis összezseppja a bokáját, mikor enekli a lökőmet jobb kezét ritmikusan lóbálja a levegőben úgy, ahogy azt a magyar csárdás lüktető ereje megkivánja „Lengyelország, Galícia” ugyanis csárdás. Milyent fordul

a világ néhány hónap alatt! Ami azelőtt rém volt és szomorúság: a halál, azt most bohó gyengédséggel a csárdásba foglalja a magyar legény.

Tehát énekelnek a bakák. A zeneszó elvész, csak a bőgő egyhangú basszus hallatszik ide egy egy kurjantás, ahol mi csendesen beszélgetünk. Gál hadnagyot, meg a cigánybandát csak körül a fiúk. Gál hadnagy nem szól senkihez, komolyan néz maga elé. Pipalüst, cigarettalüst, bőgőbasszus, kurjantások, borus cig, kocsiajtóból telőgő labak, tarka to meg, csillogó szemek. Ezek a hanguletelek.

A bakam:

— Nagy szomorúsága van most a hadnagy urnak. Egy jány miatt van az egész. Olan eset volt ez, amiért csak az újságokban lehet olvasni — lit megáll néhány pillanatra a beszélő, nagy lüstöt enged, gondolkodik, aztán folytatja:

— Ugy vót az kérőm, hogy amikor már csaknem mind fészaltunk a kocsi, gyűn egy lütharcú baka, oszt ű is fészál velünk. Ösmertien vót az srca. Valami úrigyérőnek nevelt ki. Azt gondoltuk, tan más századtól jutott ide. A sipkaja széle le volt húzva egészen nyakig, a hajából semmi sem látszott. Egy kicsinyt furcsa volt, de gondoltuk, talán csak a lüte nekik, szegénynek, hát iszen uri gyérők, meg oszt hideg is van. Na jó, Annnyiba maradt a dolog.

Amint ott üldögélünk, gyűn ám az cserdes ur, oszt aszongya, hogy aszongya, nem szalt-e föl ide egy jány Mondom nekik, hogy itt mied csak bakák volnánk, ha csak az az urfi nem jány itt. Erre a fehércsú baka elkezdett sikitozni igón fehércsú hangon, hogy iszen ű baka, hát nem látják, hogy baka. Persze az igazságot, a bregjánál fogva mindjárt mögötte tudni. Jány vót.

— Az cserdes ur hívatta a hadnagy urat,

URANIA mozgóképek
ROZSGONYI UTCA 4. szám

DÉSI ALFRÉD-nek

az „Aranyhajja székely” és „Márkos Elek” filmjéről ismeretlen nézőknek.

Érckővy Károly, Mezei Jolán, Székely René
és i. hátré partaszok közreműködésével.

március 26. 27. pénteken szombaton

RIADÓ

Endenburg diadala

Alkalmi tréfa, írt VAGÓ GEZA

Ellenségiőr körülvéve

gy haborus cabaré

A szombati (27-iki) előadásán a másor mozgóképek száma változik s a

A fekete család

ez. nagy artistadrama 5 felvonásban.

Rendes helyérek! Kézdete hétköznap 6 és 9 vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órákor.

Erdőőri vagy vadőr

állást keresek, hosszú szolgálat és gyakorlati birok. Az állást azonnal is elfoglalhatom. — Cím: Savanyu Márton, Nagykanizsa Magyar utca 18.

Fiatal fűszeres segédet

keresek április 3-ikán való belépésre. KORÖS GEZA, Csengery-ut 44.

oszt monda nekik, hogy egy jány lopakodott a többi katonával a kocsi, a bakahekkommandóba kell vinni, mivelhogy az apja telefonozott érte.

— A hadnagy ur mikor meglátta a jányt, igón eiféhrült, a jány pedig elpirult. Egymásra néztek, „Mán elbálgattak a kommandó felé. Azóta még nem láttuk a hadnagy urat mosolyogni. Ez tegnap történt.

Ennyit mondott a baka.

Egy kis utánajárással tisztán állott előttem az egész kis romantika. Igen, úgy ahogy Önök gondolják. A lányka szerelmes volt a kis hadnagyba. Természetesen, a hadnagy meg a lánykára. Ez a helyzet kulcsa.

Magyarárat most már nem is sok kell hozzá. A lányka elhalálozott, hogy szökök. A hadnagy után szökök. Aztán valahol a Kárpátekban majd elébe toppan mint egy kisérlet és jelenleni fogja alásan, hogy ő is itt van. A terv egy kis vakmerő volt, de mégis majdnem megvalósítható. Hogy nem sikerült, az csupán annak köszönhető, hogy a hősielű, vakmerő lány egy levelet hagyott otthon az asztalán, melyben egész őszinten megírta tervét. Így aztán sikerült a kétségbeesett apának az utolsó pillanatban kettészakítani a romantikát.

Hanem Gál hadnagy nagyot nevet, mikor maga előtt látta álmainak legszebbikét durva bakamundérban. És ezzel a nagyotnevetéssel a történetnek vége is szakadt. Gál hadnagy most egykedvűen nézi a cipője orrát.

Élénken, lüktetően szól a muzsika, könnyű lüst kigyozik ki a kocsi ajtaján. A baka akivel beszélgettem, mélyen elgondolkodva nézi a nyirkos földet, aztán mintha egy nagy megfeszítetlen probléma fölött lépegetne:

— Csak azt nem értem, mi köze a hadnagy urnak a jányhoz.

Fekete Alajos.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legzölésesebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

MEGJEJENÉSI ÉS ELŐFIZETÉSI ADATOK:

NAGYKANIZSA

8000-UT 4. SZÁM

MEGJEJENÉSI ADATOK:

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

Előfizetési árak:

„ZALA” Megyei Lapja és Gyűjtője

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

helyben kifizetés esetén

Egy évre

Három hónapra

Hat hónapra

Egy évre

postai küldeményként

Egy évre

Három hónapra

Hat hónapra

Egy évre

Egyes számok ára 5 fillér

Magyarországon és külföldön is

postai küldeményként

postai küldeményként

Két és fél millió lesz az új kaszárnya

Pénteken aláírták a megállapodást.

Rögtön megkezdik az építkezést.

A Zala péntek reggeli száma közölte már, hogy az új kaszárnya építésének ügye a legkomolyabb stádiumba lépett. Ma már megírhatjuk azt is, hogy a város és a hadügyi kormány közt pénteken a végleges megállapodás megtörtént, — azt a város hatósága és a hadügyi kormány képviselője alá is írta, az építkezés a legközelebbi hetekben annál is inkább megindul, mert a lakosságunk az év szeptember havára teljesen el kell készülnie. A végleges megállapodásnál az eredeti tervben jelentékeny változtatások történtek. Az építkezés nem másfel, hanem két és fél millió koronába fog kerülni. Ebből is látható, mily monumentális lesz az új kaszárnya. Az épület tervei teljesen készek, sőt a hadügyi kormány az építkezési szerződést is megkötötte már egy temesvári vállalkozóval. A kaszárnya, amint már említettük, pavillon-rendszerben épül. Ez a legmodernebb kaszárnya-építési mód. Tizenkét különálló épület lesz: hét emeletes és öt földszintes. Ezekben ezerkétszáz embert fognak elhelyezni, de a hadügyi kormány akkora területet kért a várostól, hogy azon még 800 ember befogadására alkalmas építkezést eszközölhessen.

A város képviselőjében Székely városi főmérnök-helyettes perfektualta a megállapodásokat, s e célból három napot Pozsonyban és Bécsben töltött. A hadügykormány a város által föltájtolt telkek közül a Teleki ut végén lévő husz holdnyi területet fogadta el. Ez az ingatlan a Teleki-uttól a vasúti vonalig terjed, s bezárja a kis gyárköröteret. Amikor a megállapodást véglegzték, a pozsonyi hadtest építési osztályának főnöke Székely főmérnök-helyettes kíséretében pénteken Nagykanizsára érkezett, s itt formálisan is megkötötte a szerződést, amelyet ő és a város képviselőjében Sabján Gyula dr. polgármester írtak alá. A nagyértékű ingatlan tehát pénteken már a hadügyi kormány tulajdonába ment át.

Az új lakatánya egy teljes gyalogezred részére készült, amelyet össze helyeznek Nagykanizsára. Nagykanizsán kívül az egész monarkia területén, még csak három helyen folyik egyidőben ilyen hatalmas arányú katonai építkezés: Pozsonyban, Győrött és Sopronban. Ebből is megállapítható, hogy a monarkia katonai súlypontja nyugat-Durántulra került, s Nagykanizsának katonai szempontból igen fontos szerepe lesz még.

A kárpáti harcok.

Budapest, március 27. (Hivatalos jelentés.) A Kárpátokban a heves harcok tovább folynak. Ismételt orosz támadásokat úgy nappal, mint az éj folyamán visszavertük. Az általános helyzet változatlan. Zalaeszczytől délre fekvő területen csapataink elfoglaltak tizenegy orosz támaszpontot és több mint 500 oroszot elfogtak. Az orosz-lengyelországi és nyugat-galiciai arcvonalon a tűzérési harc folyik. A Sulewotól délkeletre fekvő Paracies helység templomtornyát tüzelésünkkel fel kellett gyújtatunk, mert megállapítottuk, hogy az ellenséges tűzérsegnak megfigyelő állomásul szolgált. Höfer, altábornagy.

Angol vélemény Przemyslről.

Londonból jelentik: Az angol közvélemény még Przemysl eleste se tudta fölvilágyozni. A Times azt írta Przemysl bevételéhez nem szabad túlságosan rosznyit fűteni, mert valószínűleg Oroszország sem rendelkezik elegendő löszerkészlettel. Oroszországnak a helyzete ebben a tekintetben nem kedvezőbb mint szövetségeseinek külsőinek.

Pusztítás a tengeren.

Londonból jelentik: Dalmira angol hajót egy német tengeralattjáró elsüllyesztette. A légénység amely tíz páncélyi időt kapott a menekülésre, Wight szigetére szállott partra.

Newyorkból táviratozzák: Az amerikai F. 4. tengeralattjáró gyakorlatozása közben a tenger fenekére süllyedt. A hajó 22 főből álló légénysége elpusztult.

A német hadikölcsön.

Berlinből táviratozzák: A második hadikölcsön jegyzésének pontos eredménye kilenc milliárd és hatvan millió márka.

A Zeppelinek

Berlinből táviratozzák: Tegnap éjjel a Zeppelinek immár harmadszor látogattak el Páris fölé, s a városra bombát dobtak. Részletek hiányoznak.

A görög semlegesség.

Athénből táviratozzák: A görög kormány most foglalkozott az antant javaslatával, melyhatározta, hogy ha Bulgária állásfoglalása nem változik, Görögország is semleges marad.

Az orosz főhadiszállás

Szentpétervár, márc. 26. A Novoja Vremja szerint az orosz főhadiszállás egy erdei faluban van, a vasúti állomás mellett. Nikolajevics nagyherceg vasúti kocsiiban lakik, környezete pedig barakokban. A vezérkarnál szétszédhető templom van, amelyben minden nagy ütközet al kalmával misét hallgat a vezérkar.

Veszteségünk Przemyslben.

Már tegnap alkalmunk volt jelenteni a közönségnek, hogy Przemyslnél mennyi volt emberveszteségünk. Eszerint a létszám az ostrom utolsó hetében 44000 főnyi katonaságból, 45000 katonai ellátásban részesülő munkásból és 28000 betegből, sebesültből állt. A vár 1050 ágyuját hasznavehetetlenné tettük.

Védekezzünk a járvány ellen.

— A hatóság figyelmébe. —

Még eddig a világtörténelemnek minden nagy háborúját a dőghalál különféle veszedelmei kísérték. Aligha lesz ez most is másképp. Hiszen a belügyminisztérium hivatalos kiadványából láthatjuk, hogy a kolera, tifusz stb. már az ország több részén fölütötte fejét. Németországban, Ausztriában, de a nagyobb magyar városokban is mindent megtekinthetünk már a járványos és ragályos betegségek elkerülésére s ebben a tekintetben nekünk sem szabad hátramaradnunk. Az ország legkiválóbb orvos-tudósai mondják, hogy a legelső meleg napok meghozzák a háború elmaradhatlan veszedelmét is. Nagykanizsán különösebb gondossággal kell védekezni, mint bárhol másutt, mert tapasztalati tény, (tessék bármelyik nagy kórházi orvost megkérdezni) hogy nálunk normális viszonyok között is megdöbbentő per centben szerepelnek a járványos és ragályos betegségek. Ennek legfőbb oka a csatornázás hiánya. A legtöbb kórházi utca nyitott árkokban folydogál a szennyvíz. A külvárosrészekben még a mosogatóvizet is az utcán nyitott kanálisekbe öntik. Valami orrácsaró, kábitó szaga van az ilyen utcáknak. A döglötlen levegőtől elfuad a tüdő. A víz ott pospad, bűlik, míg csak el nem párolog s gőze ott terjed.

jeng a város fölött. Ez a jellegzetes csatornázás szinte specialitása már Nagykanizsának. A mai megfertőzött levegőnk, bűd, szennyvízzel telített árkaink valóságos melegágyai a különféle betegségek bacillusainak. Ezt nem szabad tovább eltűnni. A közeleg veszedelmekre való tekintettel már most meg kell tenni minden óvintézkedést. Első teendő volna, eltiltani, hogy a szennyvíz az utcára kerüljön s a nyitott árkokban tessenek. Kötelességük kell tenni a nyitott csatornáju utcákban minden háztulajdonosnak, hogy udvarán letakarható emésztő-gödör létesítsen a hulladék és szennyvíz számára. Ezeket az emésztő-gödöröket megfelelő időközönként meg kell fertőtleníteni. Azt, aki a szennyvizet továbbra is az utcán nyitott csatornába vezetné le, vagy az emésztő-gödör fertőtlenítését elmulasztaná, — szigorú büntetésrel kell sújtani. Különös gondot kell fordítani a sertésórák és más melléképületek állandó tisztántartására és fertőtlenítésére is. A legközelebbi helyeken eső után keletkező mossarokat azonnal ki kell szedni, vagy vízzel csatornába vezetni. Ilyen vizálások területe a városnak is van s azon addig bűlik a romlott víz, míg el nem párolog. Gondoskodni kell arról is, hogy a piacra értesen vagy romlott élelmiszek ne kerülhessen. A húst, kenyeret, túrót, tejfölt csak tetakarov legyen szabad elosztani, hogy a legyek össze ne szedhessék. A lakosságot figyelmeztetni kell a közeleg veszedelmekre veszedelmekre s ki kell oktatni a higiénikus védekezésre. Sok, nagyon sok teendőnk lesz még ennekivül, de a fölörölt óvintézkedéseket már is meg kell tenni. Nem arra kell számítani, hogy a járványos betegségeket kiküszöböljük Nagykanizsáról, hanem hogy be se engedjük. A főst fölörölt óvintézkedések végrehajtását természetesen ellenőrizni is kell. Azonban a rendőrség, mostani csekély létszámánál fogva, erre képtelen. Eppen ezért a polgárságra kell bízni az ellenőrzést. A várost kerületekre kell bízni s minden kerületet egy-egy polgárra bízni. A jobb mód, tekintélyesebb polgárok is szívesen fognak erre a szerepre vállalkozni, mert valamennyiünk érdeke, hogy a világháború borzalmas uszályát, a döghalált Nagykanizsa szerencsésen elkerülje. Végül reméljük, hogy a hatóság ezen szerény javaslatunkat jóindulattal megfontolja s a lehetőséghez mérten meg is valósítja.

Pénzügyi központ létesítése.

Már a háború kitörését megelőzőleg is meglehetősen általánossá vált az a nézet, hogy a pénzügyi kérdés hazánkban nem maradhat a mai rendezetlen állapotban, hanem hogy annak törvényhozási, vagy bizonyos szervezettel kapcsolatban önkormányzati uton való rendezése magunknak a pénzügyi helyzetnek — még pedig kivétel nélkül a visszlészámolási hittel igénylőknek és a visszlészámolási hittel igénylőknek egyaránt — de a betevő és a hitel igénybevételére utalt közönségnek is elodáztatlan érdeke.

Községi bizottságunknak a háború megkezdésétől kezdve való megerősítése érdekében a kormány a pénzügyi kérdés rendezését a legközelebbi időben óhajta foganatba venni s minthogy a kérdésnek igen bonyolult volta folytán, a törvényhozási uton való rendezés, az ezzel szükségképpen járó megerősítéssel, különleges jelenségeket vetett fel, melyek céljainak nem mutatkozott, a kormány egy olyan, kellő erkölcsi súlyúval és anyagi eszközökkel rendelkező pénzügyi központ létesítésének a tervével foglalkozik, amely képes legyen önkormányzati alapon megoldani, vagy legalább megindítani, a pénzügyi reformot, a későbbi időknél tartatva fenn annak az eldöntése, hogy az így szervezett tapasztalatok alapján van-e szükség bizonyos törvényhozási intézkedések foganatosítására is.

A „Pénzügyi Központ” tervének a pénzügyminisztériumban elkészülve, azt a kormány emellett a nyilvánosságra hozta, hogy ahhoz az összes érdekeltök és a községi bizottságok foglalkoznak hozzászólással. Amint értesülünk, a pénzügyminiszter a tervezetet, amely véglegesen semmiképpen sem tekinthető, még a parlament legközelebbi ülésszéle sőt, az összes szaktudósokmány tárgyává óhajta tenni. E szaktudósokmányon és a terv publikálási bírálati során felmerülő észrevételek és javaslatok alapján a tervezet módosításra kerül.

vaslatok figyelembevételével fogja azután a pénzügyminiszter kidolgoztatni a „Pénzügyi Kézpont” alapítási tervét és a szabályait és fogja felhívni a magyar szent koronai országi területén részvénytársasági alapon működő összes pénzügyintézeteket az alapításban való részvételre.

Ugy, hogyha az alapításban való részvételre kellő számú pénzügyintézet jelentkezik a ha ekkorra a törvényhozás a legközelebb összeáll országgyűléstől kérendő szakszerű felhatalmazásokat megadja, a „Pénzügyi Kézpont” még a nyár előtt meg fog alakulhatni.

A pénzügyminiszteriumban kidolgozott tervzetet lényegre az, hogy a pénzügyintézetek egy szövetségi formában létesítendő oly autonóm szervvel bírnak, amelynek feladata a tagjai sorába lépő pénzügyintézetek kellő irányításával s a kisebb tőkével működők ellenőrzésével oda-hatni, hogy tőkerejükkel arányban álló működést folytassanak ki, a természetesen köztük kö-rebe eső gazdasági érdekek kielégítésével fog-lakoznak, egyes üzletiágak között minden-kor kellő arány álljon fenn s betéteik a lehető legnagyobb biztonságot nyújtó módon fektet-teszenek be. A központ célja nem az lenne, hogy tagjainak állandóan hitelt nyújtson, de feladatát képezné, hogy tagjait rendkívüli idő-kben s rendkívüli körülmények között, amikor hitelviszonyokból a rendes hitelforrásokból nem tudják kielégíteni, hitellel lássa el s tá-mogassa, — míg kedvező pénzügyi viszonyok idején a központ tőkét oly módon helyezze el, hogy azok bármikor folyóvá tehetőek s ha ennek tényleges szüksége előáll, tagjai rendelkezésre bocsáthatók legyenek. A központba leendő belépőre az intézetek nem kötelesek, mert a tervzet az alapján nyugszik, hogy a pénzügyintézetek önmaguk saját jól felfogott érde-keiben törvényes kényszer nélkül is tagjává lesz a létesítendő központnak. Mindazok az intézetek, amelyek az intézmény tagjává val-nak, saját tőkéjüknek minden 250.000 K-ja után egy 4000 K névértékű üzletreszt átvételére lennének kötelesek, amely üzletreszt tíz év alatt egyenlő évi kamatmentes részekben vol-nának törlesztesdők. Ezenfelül az állam száz millió K összegű üzletreszt venne át, hogy ezáltal biztosítva lenne, hogy az új intézmény olyan tőke erővel rendelkezzen, — amely képeset tegye a reá váró nagy fel-adatak megoldására. E mellett oly célból, hogy a létesítendő központnak módja legyen a jelenlegi rendkívüli helyzet folytán előállott nehézségek között erre reá szoruló intézeteket az átmeneti időben fokozottabb mértékben támogatni, az állam további 25 millió K-vesztésig tartalékalap gyanánt bocsátana az inté-zet rendelkezésére.

A központ elnökét a pénzügyminiszter javaslatára alapján a Felsőháza királyi nevezné ki, az igazgatókat tagjai pedig részben a pén-zügyminiszter jelölése, részben a tagok jelölése alapján választatnának és pedig többség az intézetek jelölése alapján s oly módon, hogy az igazgatóságban egy a nagyobb intézetek, melyek ellenőrzés alatt nem állanak, mint azok az intézetek, melyekre a központ ellenőrzése kiterjed, kellő képviselve legyenek.

HIREK

Húsvét. Március 28-án, vasárnap kez-dődnek a húsvéti ünnepségek. A nagykanizsai plébánia templomban az egyházi ünnepségek sorrendje az: Virágvasárnap 10 órakor ünnepé-lyes barkaszentelés és szent mise passióval. Nagyszombat délután 5 órakor Jeremiás sirál-mai, hasorlóképpen Nagycsütörtökön és Nagy-pénteken. Nagycsütörtökön délelőtti 9 órakor ünnepélyes szent-mise és közös papi szent ál-dozás. Nagypénteken délelőtti 8 órakor könyör-gések, passió, keresztteleplezés, csontkamise, szentsírhoz szentségkeltés és szentbeszéd. Nagyszombatban reggel 7 órakor tűzszentelés, húsvéti gyertya és keresztútszentelés, utána szentmise. Délután 4 órakor a felső, fel 6 óra-kor az alsótemplomból feltámadási körmenet. Nagyhétfőtől május 1-ig az esti litániák szá-melnek.

Intenzívizetlet. A zsidók elsőszü-löttének szokásos istentiszteletét hétfőn, reg-gel fel 7 órakor kezdődőleg a kistemplomban, (Csengery-ut 10. sz.) fogják megtartani. Itt említi meg, hogy a hitközség hétfőn este ugyancsak a kistemplomban százötven zsidó katona részére szederestét rendez.

Hadseregélyző hangverseny. A Központi Jóléti Iroda annak közlése kért fel bennünket, hogy a szokásos szombati zenees-télyét a zala katonák szerteladományozására ma este is megtartja a helybeli os. és ki. 48 gy. a zenekarának Wirtlizer György karmen-ter vezénylete mellett való szíves közreműkö-désével.

Mit adjunk katonáinknak húsvétkor? Schwarz Ottó népfőlkész főhadnagy, aki hét hónap óta küzd a déli harcokban, a következő sorok közöttélére kérte föl maga és bajtársai nevében a Zala szerkesztőségét: Nagybcsű lapok f. hó 16. számában olvasom, hogy otthon a harcokra küldendő szeretet-adományokra folyik gyűjtés. Engedjessék meg nekem, aki már hét hónap óta vagyok a har-cóban, hogy szerény véleményemet ezen akcióra megtehessem. Összes bajtársaim véleményének adok kifejezést, amikor azt mondom, hogy az ilyenmű ajándékozás teljesen felesleges és séltálan is. Felesleges azon egyszerű okból mert a hadvezetőség oly meztűre más gondossá-got tenusit a csapatok ellátásában, hogy egy társadalmi akció, bármilyen intenzív, bármilyen adakozó is, — az állam által nyújtott gondoskodásnak egy szemerényi részét sem teheti és teszi ki. Még a múlt év őszén történt, hogy lelkes haaga levél kíséretében megérkezett a budapesti hölgyek szivarka adománya. A szét-osztásnál minden egyes katona két azar kettő darab szivarkát kapott, holott az államfől napoként a nem pipás katona tíz darab szivarkát igényelhet és kézhez is kap. Most tessék elképzelni, mennyi lelkes felhívás, mennyi baj-mosoly, hány biztossági ülés eredményezte, hogy egy katona két darab szivarkához jutott. Az otthoni lázas munkának minő sovány ere-dménye. Bizassék tehát csak az ajándékozás és ellátás a hadvezetőségre, amely minden kép-zellett felülmúló módon gondoskodik rólunk. Teánk, csokoládénk, szardiniánk, kakaós stb. bőven van. A tél folyamán hőszeművegek, meleg ruhák, kályhák stb. oly bőkezűséggel és annyi praktikus érzékkel osztattak ki, hogy egyenesen bálmulatba ejtettek bennünket. Ezen gondoskodás a legkisebb részletre is kiterjedt. Nehéz például a gyufa beszerzése, tehát már megfelelő számú gyújtókészületek, villamos zseblámpák stb. osztattak ki. Szerény vélemé-nyem szerint adjuk az összegyűlt összeget, ha már összejön, a rokkant hősöknek, vagy eleset hőseink családjaiknak. Keressünk és adjunk munkaalakalmat a nyomorék katonáknak. Keres-sük föl a kórházakban színlődő sebesülteinket és osszassuk el aggodalmaikat a jövőre. Ez volna a legszebb húsvéti ajándék nekünk, had-ban állóknak. Az volna a legszebb húsvéti ju-talmunk, ha mi tisztek oda állhatnánk húsvét-kor a legénység elé és azt mondhatnánk: „Ma otthon Zalamegyében az összes rekkant katonákat megkérdezik, hogy mit óhajjt kez-deni a jövőben és mindenkinek lehetővé lesz téve fel karra, fel lábba is a munkás élet. Ime így gondoskodik otthon a társadalom mi-rőlünk”. Tessék elhinni, sokkal több halatelt könnyes szem fog Nagykározza és Zalavár-megyére felé fordulni, mintha néhány olasz ba-zári cikket nyomnának kőz fiaink kezébe.

Déli harctér.

Schwarz Ottó,
népfőlkész főhadnagy.

Álhir Varsó bevételéről. Pénte-ken ismét tele volt a város álhirrel. Az em-berek izgatottan üságozták egymásnak, hogy Varsót a németek bevették. Hamarosan meg-índult a Zala szerkesztőségénél is a tudakozó-dás, de mi, legelőszintebb sajnálatunkra, csak cá olattal szolgáhattunk. Ami azonban most meg csak óhaj, az legközelebb örvendetes va-lóság lehet. Hínderburg hallgat. Nincs róla semmi hír s amint már tapasztalhattuk, az 6 nagy halgatása mindig szenzációk események bejelentése volt Nem lehetetlen tehát most sem, hogy Varsó körül sokkal nagyobb ese-mények történnek, mint amiről tudomásunk van s egy szép napon könnyen arra virradha-tunk, hogy a leg hatalmasabb orosz vár a miénk. Varsó bevételének minden föltételével röndökeznünk csak — türelem kell hozzá.

Utolsó üdvözlét Przemysliből. Kiss Imre zalamegye duzanaki gazdatiszt kül-dötte légi postán az utolsó üzenetet Przemysl várából Zalamegyébe. A levelezőlap e hó 1-án kelt s 25-én érkezett Duzanákra. Ebben közli, hogy az alábbiak élnek a üdvözlétüket küldik hozzártartozóiknak: Kocsis Gábor Kacserlők, Paku József Hahót, Szabó György Hahót, Tiszai György Hahót, Tiszai György Nagykanizsa, Országút 38, Fehér István Nagykanizsa, Szemere-utca 7, Szabó Imre Vasmádas, Szovil József Szom-bathely, Hid-utca 8.

Kegyesrendi szerzetesből 20-as honvéd. Straszinsky Istvánt, a nagykanizsai 20-ik honvédgyalogezred hőz kőzkatonáját öfelsége az erőt vitéségi öremmel tüntette ki. S csak most a kiüntetés után pattant ki, hogy Straszinsky szerzetes volt s a háboru alatt cserélte fel reverendáját önként a csukaszürke honvédruhával. A hőz szerzetes a szepesváraljai kegyesrendi társház tagja volt. A harctéren épp oly kitűző katonának bizonyult, mint a milyen derék tagja volt békében a hazafias kegyesrendnek. Sok-sok ütközetben vett hősi részt a 20-as honvédekkel, míg az egyik ütkö-zelben a fején megszabesült. A szepesváraljai igrálmások kórházában ápolták s egészege már annyira helyreállt, hogy legközelebb már be is vonulhat eszedéhez Nagykanizsára. Vitézségéért nemcsak kiüntetést kapott, hanem soronkívül zászlóssá lépett elő.

A nagykanizsai gazdakör március 31-én délelőtti 10 órakor a városbáz ta náctermében rendes közgyűlést tart. A köz-gyűlés tárgyai: 1. Előki és titkári jelentés a múlt évről. 2. A múlt évi zárszámadás s a folyó évi költségvetés betérjeztése. 3. Benzin-raktár ügye. 4. Egyéb folyó ügyek s netáni leditványok. 5. Az újabb 1915—1917. idő-szakra az elnökönek, ügyvezető elnököknek, titká-r és pénztárosnak, továbbá 30 tagból álló igaz-gató választmányának és számvizsgáló bizott-ságának megválasztása.

Katonák szabadságolása. A le-génységek a tavasszi, vetési és szőlőművelési munkálatokra tervbe vett szabadságolása a március hó elején uralkodott téli időjárás miatt bizonytalan időre elhalasztott. Időközben az időjárás javulása következtében elrendeltetett, hogy a katonai (hadtest) parancsnokságok a vármegye alispánjával egyetértőleg állapítsák meg, hogy az illető vidékről való legénység mely időtől kezdve szabadságoltassék. — Az egyes megyék alispánjai pedig utasítottak, hogy a területükön lévő gazdasági egyesüle-tekkel, esetleg a törvényhatósági városok gaz-dasági egyesületeivel is lépjenek érintkezésbe s ezek kívánságának figyelembevételével te-gyék meg javaslatukat. Ily módon legjobban lesz elérhető, hogy a legénység az illető vidék különleges éghajlati és gazdasági viszonyainak figyelembevételével megállapított időben kapja majd a szabadságot. A szabadságolások kez-detét az illető törvényhatóságok területén köz-hírré fogják tenni.

Koszorúpótló adomány. F. hó 23-án elhunyt Kremsier Kalman születtett Herzi Regina urnó iránti kegyelet jelölül ada-koztak: A gyógyszer család 15 K, Herzi Jakab, Reichenfeld Győző 0—10 K, Armuth Sándor és neje, Mende Albertné Budapest, Kremsier Mór Siklós, Brück Sándor és neje, Neufeld Henrikné 5—5 K, Altmann Barnab Pécs 3 K, Kremsier Salamon Siklós 2 K, összesen 65 K. Az izz. Szentegylet.

Az Uránia mozgóképpalotában még csak ma marad műsoron a „Fekete család” o. nagy artista drama, mely a tegnapi bemutatón oly óriási sikert aratott. Hétfőn és kedden kerül szíre Conan Doyle hírneves regénye, a „Sátán kutyája”.

Liszt-ártáblák. A polgármester elrendelte, hogy minden lisztelárusító köteles üzlethelyiségében feltűnő helyen alkalmazni a maximális lisztárak jegyzékét. — Ezen lisztár-táblák kéregypapírra felhúva Fischel Fülöp fia könyvkereskedésében 60 fillért kaphatók. Telefon 179 szám.

Feladás szerkesztő: Tóth Zoltán
távolítottában a szerkesztésért feladta:
Fischel Lajos
igazgató: Fischel Erő

Forman
nátha ellen
Szalencia ára 40 fillér

„Szeretettel adományként a laborban is kivonható”

Évszázadok óta ismert
NATONI FÉLE
GISSHÜBLER
SÁVANYÚVIZ
segíti gyógyulást
Karlóvá, Karlóvá,
Franszhabd stb.
Karlóvá; mindig
Mayeros bevált.

ABBAZIA

Klimatikus gyógyhely az osztrák Rhyleria. Ideális fekvés, euphorikus növényzet közepette, nagy terjedelmű habfürdő, pompás sétányok a nagybirtok győgypark és a ritka szépségű 10 km. hosszú tengerparti-út. Erdős tengeri és száraz-ó lőt kizárulások.

Parkzene stb. Pensiók minden árban.
Prospektust ingyen küld a

KURKOMMISSIO

Haláleset miatt

bútorok, villany és petroleum lámpák, zongora, cimbalom, harmonium és mosdóeszközök a legolcsóbb árban ELADÓK

.. SUGÁR-UT 14 ..
zongora raktárban

Steckenpferd

liliumtejszappan.

Bergmann & Co, Teichchen & E gyárából

elérhetően hatásos szappánok előállítására és alkü-líshozatására szor are és börtápolásra, mit számtalan elismerőlevéllel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, Dro-gériákban, illatszer és fodrász üzletekben 80 fillér-ért kapható. Szítnay pártalan hatása női kőszép-lésre a Bergmann „Manera” liliumtejszappan, mely te-ben 70 fillért mindenütt kapható.

Fog Krém

KALODONT
70 fillér.

URANIA mozgóképpalota
ROZGONTUTCA 4 szám

DÉSI ALFRÉD-nek

az „Aranyhaja színikar” or. Márkus Emilin főle filmről ismeretes művészet.

Érckövy Károly, Mezei Jolán, Székely Renő
és illusztr. partnerek közreműködésével.

március 27-én szombaton

RIADÓ
Harctéri mör-géző, izzó, Fekete család

Hindenburg diadala
Alkalmi tréfa, izzó: VÁGÓ GÉZA.

Ellenségtől körülveve
Drama a kőszeghe-gi csatából 3 felv.

Nagy háborús cabaré
A fest. em. lottó mő-vácsok felülvetése.

A szombati (27-iki) előadásán a műsor mozgóképp azama változik s a

A fekete család
ez. nagy artistadrama 5 felvonásban.

Rendes helydrak! Kezdeté hétköz-nap 6 és 9. vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Telefon: 323.

Tavaszi ujdonságok

Női és leányka felöltők,

Gumi köpenyek,
Kosztüm kelmék,
Bluz és pongyola
kelmek,
Selymek,
Mosó árak,
Kosztümök,
Bluzok,
Pongyolák,
Fehérneműek,

Féreg mentes selyem :: ingek és nadrágok ::

Hadbavonultaknak nélkülözhetetlen, a legolcsóbb árban szerezhetők be

Barta és Fürst divatruházában

Nagykanizsán Fő-ut
CSENGERI-UTCA SAROK.
Naponta érkező ujdonságainkat
kérjük megtekinteni. Vétel
nem kötelező.

TELJESEN ÚJ ZLET- BERENDEZÉS ELADÓ.

Schvarcz Dezső

előbbeni, Csengeri-u.
5 sz. helyiségében levő
teljesen új berendezés,
álmányok, — részben
üvegszekrénnel, pul-
tok üvegbetéttel, kasz-
sza tükörrel eladó.
Bővebbet: :: :: ::

Schvarcz Dezső

uri- és női divatruházában, Nagykanizsán Fő-ut 5. a Korona kávéház mellett

Ajánlja dusan felszerelt raktá-
rát uri- és női divat, valamint
katonai felszerelési cikkekben.
Szolid kiszolgálás. Szabott árak

Középiskolai képzettséggel

bíró fiatal ember, esetleg rokkant
katona

állást

nyerhet előkelő biztosító társaságnál.
Cím a kiadóhivatalban megtekinthető.

Millió ember használ

KÖHÖGES

rekedtség, katarus, elnyálkásodás hurut és
görcsös köhögés ellen kizárólag a jó ízű
Kaiser-féle

Mell-karamellák

(a három fenyővel)

cukorkák. — 6100 kötegyűzőleg hitelmentes
bizonyítvány orvosoktól és magánorvosoktól
a biztos határról. :: Radkivül kellemes
és jó ízű bonbonok.

Csomagja: 20 és 40 fillér doboza
60 fillér.

Kapható: Neumann Aladár és Reik Gyula
Szabó Alher, Mikovényi Árpád és
Belus Lajos urak gyógyszerészeiben.

A legjobb minőségű hadiczipók

csizmák, gamaschnik, hócipók

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőruházában NAGYKANIZSÁN, Fő-ut
:: :: A VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

Fiatalfüszeres segédet

keresek április 3-ikán való belépésre.
KÖRÖS GÉZA, Csengery-ut 44.

A Dél-zalai takarékpénztár 16-ot 8

sz. házban.

1 udvari II. emeleti 4
szobából álló lakás és
1 udvari bolthelyiség
1915. május 1-től
bérbe kiadók.

Elköltözés végett

I ruhazsék-
rény, egy
fiókos szek-
rény, két asztal, négy szék, egy finom
gramafon olcsón eladó. Megtekinthető
a kefégyárban. :: :: :: ::

Egy szakácsné

ajánlkozik kevésbé családdhoz. VI
dekre is megy. Cím a kiadóhivatalban.

Jó házból való jól nevelt keresztény fia

TANULÓNAK FELVÉTELEK

KÖHLER TESTVÉREK

vaskereskedésben. 12100

TAVASZI VETÉSRE

lóhermag

készletemet kicsinyben is
kiárusítom

POLLÁK M. EMIL

gabonakereskedő
Kinizsy utca 2. szám

A ZALA TÁRCAJA

Zalamegyeiek Przemysiben.

A meghódított Przemysl várában sok
száz zalamegyei katona harcolt. A tisztikarból
tudomásunk szerint Przemysl várában találta
az ellenség a következő zalamegyei tisztet:
Gillén Kálmán népfőlkész hadnagyot, Zalán
Gyula orsz. képviselő, tart. huszárfőhadnagyot,
Pauk Vilmos nagykanizsai mérnököt, tart.
főhadnagyot, Józsa Béla hadnagyot, Vass
Dező tázerfőhadnagyot, Sívó Gyula alezredes,
Törögl Ferenec hadnagyot és dr. Gergely
Lajos hadnagyot. Rajtuk kívül sok zalame-
gyei tanító, kereskedő és más intelligens
ember volt a várban. Az 6 sorsuk megnyugtató.
Az oroszok a hadifoglyokkal szemben nem-
lelték ellenségnek bizonyultak. Tömegesebben
Zalamegye katonasága közül csak népfőlkész
huszárok voltak. Az 6 szereplésükről Simon
Vilmos haditudósító ragyogó tollából a követ-
kező tudósítást olvassuk a Pesti Hírlap es-
törtéki számában:

Przemysl hős védői kezéből kiűztette a
kardot az éhség. Hónapokig vívták a legvére-
sebb harcukat a mindenre elszánt ellenség el-
len és amit a modern legyvertechnika nem
tudott megőrizni a legnagyobb viharok köz-
vettesen, azt elvágta az éhség. — Prze-
mysl orsz. ellenséges kárló leng, de azért
mi, magyarok, mindig hűszkű emlékezhetünk
a przemysli hős napokra, mert a mi fiaink
erője tört meg mindenkor az ellenség legve-
resembebb támadása. Kuzmanek tábornok ad-
jutása október 12-én, amikor a vár az első
körúdrásból felzabaldult, feltépte az ablakot
és az utcsa mutató, így szölt a haditudósí-
tókban:

— Uraim, itt mennek azok, akik minden
elodáltak Przemysiben!

Tamásy tábornagy honvédszázadosztálya
menetelt végeláthatatlan sorban, odalent. A le-
gényes tábornok, társad, de jó kedvvel lép-

delt végig a város főutcaján. Egmás után vo-
nultak el a verseci honvédszázadosztály ezredei.
Ezek a derék katonák most orosz fogságban
vannak. Utolsó kirohanásuk a múlt héten volt,
azóta még egyezzer villogott sauronyuk a vár
ormain és mielőtt megadták magukat, más-
világra küldtek néhány ezret a vár katonái
közül.

Vitézl harcoltak a magyar honvédek a
végső percre, pedig az utolsó napokban szor-
moru volt a sorsuk. . . Már február végén
kerdtek szűkben lenni az élelmek. A ren-
des adagokat redukáltak, fogytán volt a takar-
mány is, a lovakat pedig, hogy el ne hulljanak,
levágták és kimérték. Utóbb már csak azok a
lovak maradtak, amelyekre okvetlenül szükség
volt, mint tüzérségi előfogatokra. Később a
lőpus is fogyott és a legénység már csak any-
nyi ételmelet kaphatott, amennyire okvetlenül
szüksége volt.

A legutolsó kirohanás alkalmával Tamásy
altábornagy már csak fél hadosztályt vezet-
hetett az ellenség ellen. A többi érségtől el-
erőtlenedve feküdt azokban a barakkokban,
amelyeket a járványos betegeknek készítettek.
A járványok veszedelmel voltak mindig az ost-
romlott váraknak. A tapasztalatokon okulva, a
a vérparancsnokság sok barakkot építettett, de
csodálatosképpen a hosszú ostrom alatt alig
volt járvány. Csak az utolsó napokban teltek
meg a hatalmas faépületek éhségtől beteg em-
berekkel.

Március 18-án osztották szét a katonák
között az utolsó készleteket. Nem sok jutott
egy emberre. Ez az utolsó győzege vacsora
sem folyhatott zavartalanul, épp akkor jelen-
tetik, hogy az oroszok minden oldalról előre-
nyomulnak.

Március, pénteken, bömbölni kezdtek
Przemysl erődvonalaínak ágyai azzal a félel-
metes erővel, amelytől annyiszor megreme-
gett az orosz hadierő. Mindenki tudta már
akkor, hogy ez a vár utolsó napja. Ku-
zmanek tábornok éreztette a polgári lakos-
ságot a bekövetkezendő eseményekről. A
lakosság a támadás alatt a Tatárdombon gyü-
lekezett, ahonnan nagyzerű kilátás nyílt az

erődív keleti és déli részén át az ellenségtől
megszállott területre. — A domív maga
Przemysl város déli kijáratánál fekszik, tete-
jén megfigyelő állomás van, ahonnan az
egész vidék áttekinthető. Délkeletre van
a nizanovicei csucok, mögöttük emel-
kedik a hatalmas Magiera. Itt talált leg-
erősebb ellenállásra Boroevics tábornok Prze-
mysl első ostroma után: Magiera ostroma ak-
kor napokig tartott és tüzérségünk legnehezebb
ágyai borzalmas gránátzárporral borították el a
hegylénc csucsat. A második ostrom alatt az
oroszok ismét a Magierát és a medykai állá-
sokat rendezték be támadási alapul; innen
igyekeztek közelebbi és közelebbi állásokba vár-
szerűen beásva, előre vinni nehéz ostromágyukat.

Az oroszoknak ezzel az állásával szem-
ben van a legkönnyebben megközelíthető
része Przemyslinek, a siedlickai várv. Negyed-
óránál járásra hátrább van a siedlickai erődív
főerője, ettől balra alig négyszáz lépésnyire
teljesen fedett állásban táboroztak a zalame-
gyei népfőlkész huszárok. A főerődívek között
legutóbb új rejtett úteket ástak be két vo-
nalban. Előttük a gyalogsági állások a leg-
komplikáltabban be voltak hálózva drótszö-
nyekkel. Az oroszok ezeket az állásokat tar-
tozták a leggyengébbeknek és főtámadásaikat
erre irányították. Ha sikerült volna nekik
Siedlickánál a külső erődívet és a belső fő-
erődívet elfoglalni, akkor nekizaladtak volna
a gyalogsági állásoknak és a rejtett útegeknek.

Az oroszok utolsó ostroma a keleti ol-
dal ellen történt. A gyakorlat eddig az volt,
hogy az erődív őrsége a tüzérségen kívül
népfőlkészkből állott. Przemysl helyőrségének
népfőlkészli tulnyomólag magyarok voltak, fel-
szármagyarországi formációk és a Debrecen
környékéről kiegészítődő X. népfőlkész kerület
katonái. A verseci 23-ik aktiv honvéd had-
osztály egy része intézte a kirohanásokat, má-
sik része pedig tartalékban volt, hogy bármely
pillanatban a vár veszélyeztetett részébe küld-
hessek. Amikor az oroszok pénteken megkezd-
ték a támadást, Siedlicka és Borik erőd ágyai,
továbbá 30 és felez méterű tegek fogadták a
rohamra induló oroszokat. A harc régi bucsa-

séggel tombolt épp úgy, mint október 8-án a
híres hetvennyelc óras rohamkor. Az orosz tá-
madó oszlopok véres fejfel mentek vissza.

Ekkor adta ki Kuzmanek tábornok a par-
ancsot: „Mindent felrobbantani, hogy ha az
ellenség bejön a várba, már csak pusztá hegy-
oldalakot találjon.”

Przemysl minden erődíve elő volt ugyanis
készítve arra, hogy szükség esetén a levegőbe
röplíthessék. Az „őreg nagybácsi” siedlickai
tüzérségünk büszkesége még bömböve röplí-
tette mázsás lövedékeit a hátráló ellenség után,
mikor lent a hegyoldal on vakító tüzláng lob-
bant az ég fele. A föld remegni kezdett és
Siedlicka falu apró házai recsegve omlottak
össze a nagy megrázkódtatástól. Az első erőd
a levegőbe röplött. . .

Ami ezután következett, az felülmúlja a
legfantasztikusabb képzeletet is. A przemysli
magaslatok, mintha tűzhányó hegyekké váltak
volna: szüntelenül lövöltek ki magukból a fel-
bőgk érő tüzlángokat. Az erődív után a
municions raktárak és ágyuk következtek. —
Mindén a levegőbe röplött. . . A borzalmas
robbanásoktól földcsuszamlások keletkeztek és
az orosz támadó oszlopok rémülten menekül-
tek a vár alól. Azt hitték, hogy a föld nyílt
meg alattuk. . . Aztán lecsendesedett minden.
A tüzérség elvágta a maga dolgát. A
gyalogság közben posztorjává törte legyereit,
hogy az ellenségnek semmi se jusson. Csak a
jó öreg zalai népfőlkész-huszároknak nem
akadt dolguk. Az 6 kinevűk: a sok megpro-
báltatáson átesett hű paripák már napokkal
előbb vágóhidra kerültek, egyebük pedig már
nem volt. . .

A Tatárdombon Przemysl lakossága
könnyen szemekkel nézte, mi történték körü-
körü a magaslatokon. Fent a levegőben pedig
hatalmas székent kóválygott a tüztenger fölött
ket repülőgépek. A tüztől a földön
meradt. . . Ők voltak az utolsó tanu katonák,
ami Przemysl körül történt. Amikor aztán
minden lecsendesedett és Kuzmanek tábornok
parlamentáris fehé lobogóval kirobort az
orosz állások felé, az egyik katonának, a
másik a Kárpátoknak bényította gépét. . .

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

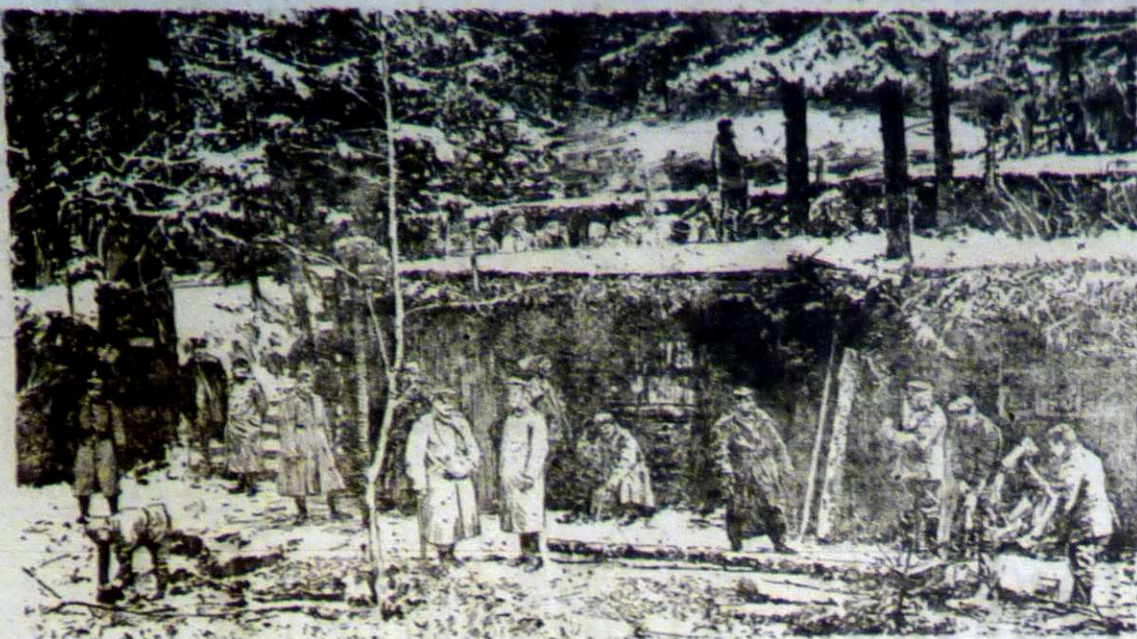
Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

Feladat: székessé: Tóth, Földén
 (vagyis: a székessé: feladat);
 Feladat: Lajos
 (vagyis: a székessé: feladat)

Német csapatok egy kárpáti erdőségben.

Bépesz-lovács kerestetik

a palini gazdaság részére gőzgép, szivattyus mot, arató, fűkaszaló gépek kezeléséhez és lovak vasalásához jól értő egyének küldjék ajánlatukat az intézőség címére. Ugyan ott egy bognári állás is üresedésben van.

Egy korosabb beteg nő gondozására keresünk

egy intelligens idősebb nőt

ki főzés, a konyha és lakás takarítása alól fel van mentve.

BETTLHEIM REZSŐ
Magyar-utca 30.

A Dél-zalai takarékpénztár főut 8 sz. házában.

1 udvari II. emeleti 4 szobából álló lakás és 1 udvari bolti helyiség
1915. május 1-től bérbe kiadók.

TAVASZI VETÉSRE
lóhermag
készletemet kicsinyben is kiárusítom

POLLÁK M. EMIL
gatonakereskedő
Kinişy utca 2. szám

A legjobb minőségű hadiczipók

csizmek, gamaschnik, hőczipók

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri- nõi és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházban NAGYKANIZSÁN, Fő-ut :: :: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

A város be. területén egy modern

4 szobás lakás

május 1-re kiadó. Cím a „Zala” kiadóhivatalában.

TELJESEN ÚJ ZLET- BERENDEZÉS ELADÓ. Schvarcz Dezső

előbbeni, Csengeri-u. 5 sz. helyiségében levő teljesen új berendezés, állványok, — részben üvegszekrénnel, pulatok üvegbetéttel, kaszsa tükörrel eladó.
Bővebbet: :: :: ::

Schvarcz Dezső

uri- és nõi divatáruházában, Nagykanizsán Fő-ut 5. a Korona kávéház mellett

Ajánlja dusan felszerelt raktárát uri- és nõi divat, valamint katonai felszerelési cikkekben. Szolid kiszolgálás. Szabott árak

Elköltözés végett

1 ruhaszekrény, egy fiókos szekrény, két asztal, négy szék, egy finom gramofon olcsón eladó. Megtekinthető a kefégyárban. :: :: ::

PAPIRSZALVÉTA

100 DBB 80 FILLÉR
1000 DBB 7 KORONA

FISCHER FÜLÖP FIA

kiadó- és papírkészítőkben
NAGYKANIZSÁN.

Hirdessünk a Zalában

A ZALA TÁRCAJA

A titán halála.

Egy katona-avatlakus elbeszéli Przemysl várának pusztulását.

Lehmann György, a 4. utánsejfed kapitánya volt Stanger hadnaggyal az utolsó, aki a halódó vártól március 22-ikén reggel háromnegyed hatkor elbucsuzott. Előtte az éjszaka sötétjében utra kelt ugyan még néhány repülőgép, egyik se érkezett be eddig. Lehmann azon a gépen szállt fel, amellyel közvetlen az átadás előtt érkezett a várba Stanger hadnagy. Szorosságra tuljutott az ellenséges gyűrűn. El-elcsukló hangon beszélt az utolsó órák történetét. Csak olykor emelkedik szava, ragyog fel a szeme, amikor a nagy névtelenekről emlékezik:

Jött a parancs: meg kell próbálni, hánha át tudják vágni magukat az éhezők a jóllakottakos, a legyőzöttök a pihenteken, a gyengék az erőseken. Mert bizony gyenge lehetett az a sereg, amelynek a feje már a kórházba dőlt, sáponkint kétszáz katonáját terít le éhség, kimerültség. Ez a sereg a legyőzöttök, kiéheztettek, a gyengék serege, amelyet a lába hét óra alatt vitt el hét kilométerre, a lelke önkéntesével röptett az ellenség felé. A magyarok fűhaló halál és elbucsuáló hangon pótzoak. Előkön melled, kezükben bityke sétápalca, a két szemes: Szakmáry és Kralicek.

— Valamennyien utánam, de jój annak, aki előttem ér az ellenséghez.

Ezt Szakmáry mondja, buzdít, mókázik, énekel, amíg három golyó ér a gépfegyverből száját, szét megy, támad, kűköd tovább, amíg melyon szobával foglaltak rokad.

A roskadozó innakai előretámoogyó csapatból tízevel, százával dűnek ki az utszeli árok mely be. Fehépszakodnak, annyira legálabb, hogy félkarukkal az árok padkájára s szegény verejtékes fejűkkel félkarukra támaszkodhassanak, úgy nézik, hangosnak indult suttogó szóval úgy üdvözlik a boldogabbakat, akik még győzik; úgy köszöntik sepa mellett erőten kezzei a hatrabb érkező gazdáikat, tisztjeiket...

18-ika és 19-dike közötti éjszakában történt a kísérlet, amely másnap délelőtt 10 órakor ért Medykától délre szomorú véget.

Reggeli 5 óráig védtek az erődöket! — szólt huszonkettedikén a parancs. És reggeli öt óráig végezte dolgát mindenki, mintha ez is csak olyan nap volna, mint a többi.

Öt órakor marsirostak ki szép sorjában, kettesével szóltanul a csapatok Védett helyen gyűlekeztek

Most került sor a robbantásra. Erődök, védművek, sáncfalak, ágyuk, mozsarak, rakéták, fegyverek, szerszámok, álmások elpusztítására. Ezeröttszáz kilogramm ekrazit kellett ehhez. Robbantószer volt elég, de gyújtószinor kevés. Így aztán oly kevés szinor jutott egy-egy robbantásra, hogy halálos veszedelem mel járt a gyújtása, mert nem maradt többje három percnél a gyújtónak a menekülésre. Ki gyújtson szinort?

— Alljon elő aki önként vállalkozik! Egyetlenegy dobbanással léptek elő a sorok. A przemysli szapörök az öreg ágyuk halálos ágyától indultak el utjukra a halhatatlan ság felé.

— Amikor fél hatkor már ötszáz méter magasságban repültem a város fölött, sűrű száltak az erődök füstoszlopai az égnek, csupa földkialtójel. Most bujt ki a nap és most repült a légbe Przemysl egész fálalmentes ereje. Leg-

előbb a 11-A védmű robbant fel. Mihelyt észrevette a lángoszlopot az ellenség; abbahagyta a tüzelést és nehéz őtgeceival a délnyugati véd-műnek fordult, de itt se folytatta, mert lángba bontat csakhamar ez is.

A város építményei után a híres harminc és felesékre került a sor. Ezeket már előzőleg a városba hozták s nehogy baj történjen, mélyen beágyaszták. A mozsár máját eldugaszoltak homokkal, mögéje ekrazit-töltés, azután bomba, végül puska por került. Törmelékke robbant nemcsak csőve, de alapépítménye, váza, talpazata is.

A város lakosságát még az éjjel értesítette a parancsnokság a bekövetkezőkről s hal-nalban ott szorongott az egész város a kies Tatárdombon, a közelben legmagasabban fekvő ponion. Innét meredt a sok ezer férfi- és asszonyazem az ég pokolba. Négy száz méter magasságra szálltak a lángcsókák és a robbanások fűlalkító dűbörgésbe beledörgött az orosz ágyuk bömbölése, gépfegyverek katto-gása. Egyetlen élettelen tömbbe vált mindegyik erőd. Csupa rideg fal, melyet még tétova lángnyelvek nyaldosnak. Egy fekevesztett tozódó, őrlőgöng víziója: a megirigylett Nero-axinfónia haborus dur-ban.

Kusmanek tábornok várparancsnok intézkedésére ugyanekkor a város körül az egyes romhalmokon fehér zászlós tiszt állt fel a bevonuló ellenség értesítésére, hogy a parancsnok elcím hanyabban nem védheti tovább várat, őtgecei sorsát az ellenségnek lovagiaságra bízza.

Átadás előtt felállították a várhegy tövében az itt őrzött káteser foglyot, köztük egy eiredorvast és öt tisztet, ketőt olyat, aki kiváló vitészségre mélt megtarthatta kardját.

Köréjük gyűlt lassan a város népe is. Su-

lyos napokra tekinthettek vissza ök is. A nálkülöések öket sem kímélték meg a veszedelemben forgott az 5 életük is akárhányszor. Mert míg a védősereg utóbb már csak 61-es típusú régi ágyukkal lött — a többieket hátra készítették a robbantásokhoz — addig az orosz az utolsó két napon a legmodernebb 18-as kaliberű tarackokat szolgáltatta meg. S a gránatok csak úgy hullottak a járdeklő kőnőnség közé, úgy, hogy egészségügyi csapatoknak folyton akadt dolguk az utcákon.

Amire Lehmann százados háromnegyed hatkor feun a magasból elbucsuzott a halódó vártól, utolsó robaja hangzott fel a pusztuló anyagaak, amely még egy órája ellen tudott állani minden emberi erőnek. Az utolsó percig hűséggel védelmezte magyar, osztrák, tírol, lengyel...

A magyarok? Nem, annyira egyformán hősök voltak valamennyien, — akiket a sors együvé vezérelt, hogy a jövő évszázadok nemzetiségeit újabb eszményképekkel, új fogalmakkal, új nevekkel gazdagítsák, annyira egyformán beleékelődött sorsuk, pályafutásuk minden legjobb, leghálásabb érzésünk közé, hogy nem a magyart és nem az osztrákot, az embert, az erős, nagy, tölgymebert látjuk benne csupán. Ha szívünk mégis egy lokkal erősebben dobban meg, a szemünk egyetlen cséppel könnyesebb, úgy a szomorú képű átadás kapitány az oka, néhány szava, néhány tegyejében, néhány kibukkanó lágyabb szava, amikor a magyarokról beszél.

A magyarokról, akiket szomorú utjukon dobzó nem kísért. Mire hazajönnek ha a jó lán segít a egy kicst az emberek is, idehaza se hallják meg többet kis pítváros házaik fölött.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkek, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

[illegible]

ZALA

Elizabethtown Area

Antony's Auction Service

Egg Sales 22 23 24 25 26 27 28 29 30
Eggshells 22 23 24 25 26 27 28 29 30
Poultry 22 23 24 25 26 27 28 29 30
Sagehen 22 23 24 25 26 27 28 29 30

Antony's Auction Service

Egg Sales 22 23 24 25 26 27 28 29 30
Eggshells 22 23 24 25 26 27 28 29 30
Poultry 22 23 24 25 26 27 28 29 30
Sagehen 22 23 24 25 26 27 28 29 30

Eggs and Eggs and Eggs and Eggs

Antony's Auction Service

Egg Sales 22 23 24 25 26 27 28 29 30
Eggshells 22 23 24 25 26 27 28 29 30
Poultry 22 23 24 25 26 27 28 29 30
Sagehen 22 23 24 25 26 27 28 29 30

A halál statisztikája.

A most dúló világháború borzalmairól még sejtésünk is alig van. Emberi fantázia elképzelni is képtelen ezt a mérhetetlen nyomort, pusztulást, szenvedést, amely az európai harctereken sorvasztja, ritkítja a seregeket Igazi képet majd csak akkor nyerhetünk a borzalmakról, ha a rideg statisztikának minden leírásánál, képnél beszédesebb adatai rendelkezésünkre fognak állni. A népek nagy leszámolása még tart, de statisztikák már megkezdte működését. A nemzetközi vöröskereszt-egylet genfi irodája a háború első öt hónapjában — augusztustól december végéig 2 millió 330.000 halottat és négymillió sebesültet és beteget mutatott ki Szóval két és egyharmadmillió viruló férfit veszített el öt hónap alatt s a négymillió betegből a legkedvezőbb számítás mellett is egymillió részben a kórházban pusztul el, részben örök életére nyomorított, rokkant marad És a hárommilliónyi embervesztésig a harcban álló nemzetek emberanyagának legértékesebb részét teszi ki. Újév óta azonban, mióta a genfi statisztikát lezárták, újabb három hónap telt, telve véresebbnél-véresebb harcokkal. Olyan harcok folytak le Lengyelországban, Galiciában, a Kárpátokban, Kelet-Poroszországban, az Argonokban, Elzászban, Flandriában, hogy — hivatalos vélemények szerint — vesztettelesebb, kegyetlenebb csatákat nem vitvák, mióta a világ-főnnáll. És — ugyancsak hivatalos vélemények szerint — az újév utáni három hónap vesztesége jóval fölülmulja a múlt év hat hónapjának emberpusztulását. Elgondolni is borzalom! És még mindig változatlan hevesességgel dul ez a háború; még mindig újabb emberanyaggal tömők a harc-téren megritkult sorokat; mintá csak a fajfontartó elem teljes kipusztítását céloznak a hadműveletek! Az emberi-géség ezt a szörnyű gyászt sohasem ocsáthatja meg a világ Angliának. Mert világháború kitöréséért — történelmi megállapítást nyert — már — egyedül Angliát terheli a felelőség. Franciaország, Oroszország csak az ő áldozatai. De nem lehet belőlünk kipusztítani a reményeséget, hogy a borzalmas küzdelemben Németország fog győzni, mely az örök békéért küzd. De talpra fognak állni a nemzetek is és tilalmát fognak állítani a további népkatasztrófák elé. Nem lesz második háború, mint a baláni háborúk után volt és amit most is ósoglatnak. Az a sok millió halott, akik Európa minden nemzetének minden század-jában évtizedes gyászt hagynak, — évtizedes mementót állítanak, — minden trónoklatnál és tanításnál szebben érvelnek a nemzeti ellentétek fegyveres elintézésé ellen.

A kárpáti harcok.

Budapest, márc. 30. (Hivatalos jelentés.) A Kárpátokban a harc tovább folyik. A Bányavölgytől nyugatra fekvő magaslatok ellen intézett orosz támadást több órai harc után, az ellenségnek nagy veszteségeket okozva, visszavertük. A 4-ik lovashadosztály ezredei épügy, mint az előbbi ütközetben az 1-ső népfőlkelő gyalogdandár csapatai példásan harcoltak és véresen visszaverték az ismételt tulerős ellenséges előretöréseket. Az uzsoki szorosától északra az orosz éjjeli támadások állásaink leghatásosabb tűzén megtörték. Délkelet-galiciában ágyuharcok voltak. Azon orosz erőket, melyek Zalescykitől keletre a Dnjesteren át előtörték, heves harc után a folyón át visszavetettük. Oroszlengyelországban és Nyugat-galiciában helyenként ágyuharc volt. Lengyelországban Lososina mellett az oroszok éjjeli támadása teljesen megghiúsult. *Höfer*, altábornagy.

A németek harcai. Működnek a német búvárhajók.
Berlin, márc. 30. Nyugati hadszin-

Berlin, márc. 30. Nyugati hadszíntér: A nap az egész nyugati arcvonalon nyugodtan telt el. Csak az argonnei erődösgében és Lotharingiában folytak kisebb, ránk nézve sikeres harcok. Kluck tábornokot, hadserege elől levő állásai megtekintése alkalmával egy srappell-övése könnyen megsebesítette. Állapota kielégítő. Keleti hadszíntér: Auroggent csapataink rohammal bevették. 300 oroszot elfogtunk. A Wirballen-Kownói vasút mentén Pilvitzkinél az oroszok egy támadása legsúlyosabb veszteségeik mellett összeomlott. Krasnopol környékén több mint 1000 oroszot elfogtunk, köztük egy század gárdalánust lovastól és öt géppuskát zsákmányoltunk. Ciechonovától északnyugatra az oroszok egy támadását visszavertük. Legfelsőbb hadvezetőség.

**Hogyan bánnak az oroszok
a przemysli hősökkel.**

Rómából táviratozzák: A Corriera dela Sera közli: Nikolajevics nagyherceg, az orosz hadak főparancsnoka szigorúan megparancsolta, hogy a hadifogságba jutott prazemali védősereggel megkülönböztetett tisztelettel bánjanak.

Angol bizakodás.

Newyorkból távlatozzák: French tábornok, az angol hadak fővezére ki jelentette az amerikai laptudósítók előtt, hogy sohasem volt annyira bizonyos a győzelemben, mint most Elősméri az ellenfél tüzéségének kiválósgadt és a német katona fegyelmzetttségét, de a döntést a puskák és a gépfegyverek fogják meghozni.

Müködnék a német buvárhajók.

Londonból jelentik: A Falaba angol gőzöst Milford magasságában és az Agila gőzöst Pomerakshirei partjainál német tengeralattjáró megtorpedózta. Mindkét hajó elsüllyedt. A Falaba 260 embere közül százharminchetet megmen-tettek Az Agila egész legénysége meg-menekült.

A törökök harcjai.

Konstantinápolyból jelentik: A Kaukázusban az oroszok több fronton előnyomulást kíséreltek meg. Az Arok folyótól délre, az Öltől északra és Artivannál intézett támadásokat a törökök visszaverték. A medinai partoknál, Muszeldzsanal város bombázása közben angol katonák szálltak partra, de a törökök csaknem valamennyit lemezárláltak.

Az orosz tulerő.

Conrad nyilatkozata.

Berlinből táviratozzák: Moraht őrnagynak, a kitünő német katonai szakírónak alkalmja volt Conrad báróval, a magyar seregek vezérkari főnökével beszélgetni az általános hadtörténeli helyzettől. Conrad báró a következő kijelentéseket tette: Csapataink néma hősiességgel küsdének a Kárpátokban az orosz tulerővel szemben. A nyilvánosság előtt még nem ismeretes, hogy az ellenségnek

100 gyalog- és 30 lovashad-
osztályával szemben 40 magyar-
osztály gyalog- és 11 lovas-
hadosztály küzd. Az orosz tul-
erő rávetette magát csapat-
inkra, hogy ezeket széttiporja
Németország ellen forduljon
teljes erejével. Nagy vitén-
séggel, legsúlyosabb körül-
mények közt patakokban ontot-
ták vérüket a szövetségesek
csapatai, — nyolc hónapra át
föltartóztatva az ellenséget.
Mint Galiciában, úgy az észak-
német harctereken változás
mutatkozik, úgy a támadó, mint
védelmi hadműveletekben. Ott
is mindenkor az orosz tömegek
azok, amelyek legreménytelje-
sebb német rohamokat feltar-
tóztatni igyekeznek.

Elmarad a katonák husvétl alándéka.

A fronton küzdő katonának nem fog-
nak hazulról húsvéti ajándékot kapni
mert a hadvezetőség a rossz időjárás
miatt elrendelte, hogy húsvéti csomago-
kat ne vegyenek föl a póstán. Erre az
intézkedésre a karácsonyi tapasztalás
birta rá az intéző köröket. A polgári la-
kosság akkor is rengeteg ajándékot kül-
dött, de a többnyire ételeket tar-
talmazó csomagok a rossz utak miatt
oly későn érkeztek a frontra, hogy már
elromlottak. Mivel most még nehezeb-
ben járhatók az utak, a postacsomagok
földadását meg kellett tiltani.

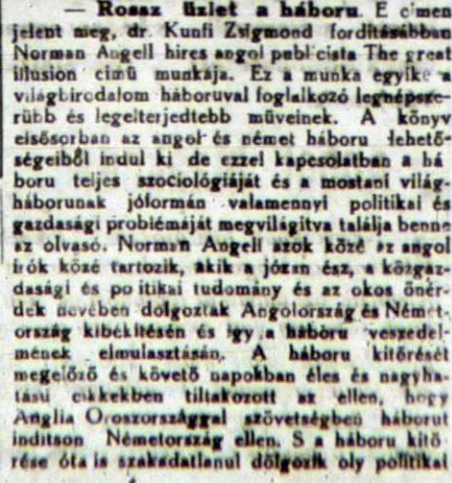
A hadvezetőség kárpótlásul elhatározta, hogy kevással hasvét után megengedi, hogy a polgárság nyári fölszerelési tárgyakat, fehérneműt, dohányt és szivart küldhessen harcoló fainak.

— A katonák szándekerőseje. Tegnap este megindító rituális ünnepséget rendezett a zsidó hitközség a zsidó vallású katonák részére. Dr. Neumann Edéné urasszony, aki mindenkor lelkesen karolta föl a szegény katolák ügyét, — mozgalmat indított, hogy a családjuktól idegenbe szakadt katonák is a ritkaság megfelelően, ünnepi pompával, bensőséges melegszéggel illessék meg a szándekerőst, a zsidó vallás legpoétikusabb ünnepét. A szép terv minden tekintetben sikerült. Az ünnepi estén pazar fénybe borult a káptemplom tágas terme. — A katonákat a roskádásig terített asztaloknál a kölgy bizottság élén Neumann Edéné urasszony fogadta. Dr. Neumann Ede főrabbi a rituális imák keretében magasszavarással, mélyen megindító beszédet mondott. A rituális szókások négy sorozatban kívül ötödiket is ütött a királyi és a házadti és harcivalk gyűlöletelmennéjét. Szem alig maradt szárazon a beszéd után. A szép ünnepséget a katonák nevében dr. Pulák pesti ügyvéd és egy boroszlói német katonák mondott köszönetet.

Harcter, marc. 7.

Bifst s. k
exredes.

17060103102

URANIA mozgóképfalota
ROZGONYI-UTCA 4 szám

Conan Doyle
világhíró **SCHERLOCK HOLMES**
féle regényeinek sorozatos filmje.

Nagy DETEKTIV dráma!

Március 30-án, -kedden:
A sötét kutyája
Regényes detektív dráma 3 felvonásban.

A nyakas anyós Humoros.
Harcstéri híradó a világkörülből
Eredeti hadiszíntéri felvételek.

Kokl mint háziúr Vigjáték

Rendes helyárak! Kezdeti ünnep és vasárnapokon
8, 5, 7 és 9 órákor. Hétköznapiakon pedig 6 és 9 órákor

Szándék és szünetekkel: Nagy **PSYLANDIA**
szórakozás körül bemutatásra.

Feladta szerkesztő: Tóth Koltán
Idésváltó: a szerkesztő feladta:
Fischel Lajos
Igazgató: Fischel Károly

Grey angol miniszter: Szép görög hölgy adja nekem a kezét!
A görög hölgy: Nem, öregur, maga nagyon csapódár. Magának csak ezt a kosarat adom.

Bépesz-kovács kerestetik

a palinai gazdaság részére gőrgép, szivattyús kut, arató, fűkaszázó gépek kezeléséhez és lovak vasalásához jól értő egyének küldjék ajánlatukat az intézőség címére. Ugyan ott egy bognári állás is üresedésben van.

Középiskolai képzettséggel

bíró fiatal ember, esetleg rokkant katonára

állást

nyerhet előkelő biztosító társaságnál. Cím a kiadóhivatalban megtekinthető.

A város belterületén egy modern 4 szobás lakás

május 1-re kiadó. Cím a „Zala” kiadóhivatalában.

A Kiszá-utca legelején két szobás utcái vilakás

megfelelő mellékhelyiségekkel május 1-re bérbeadandó Cím a kiadóhivatalban.

A ZALA TÁRCÁJA

A komitácsi magyar felesége

A déli harctér főjegyzéseiből, a szabácsi harcok körül... A szerb város közvetlen elfoglalása után a 69-ik gyalogezred 1-ös zászlóalj a parancsot kapta, hogy küldjön azonnal járőröket a túlsó part kikémlésére. K. kapitány el is indult egy egész századdal a kém elő utra s hogy az első, szemben lévő falu ment volt az elengedéstől, tovább merészkedett. Behatolt századával mintegy 18 kilométernyire, de a szerb földön sehol nyoma sem volt a veszedelemnek. A járőr ezek után visszafelé vette útját, hogy jelentést vigyen. Szabácsra tartózkodó csapatoknak a utközben, ugy estelele, olyan járók mentek keresztül, amelyek mindkét oldalán hatalmas táblákban kukoricások terültek el. A kukoricából két oldalról egyszerre csak óriási puskatűz fogadta őket s néhányan pl is estek és megsebesültek vitéz katonáink körül. A többiek azonban — minthogy a sötét éjszakában nem vehették fel a harcot az orvul támadó, láthatatlan ellenséggel — ügyesen, észrevétlenül a kukorica mellett hosszú árokba vonultak vissza s e biztos fedezékből figyelték az orvítadás metleges megújulását. Ámde a kukoricából távozó szerbeket meglepetésszerűen a magyar katonák árokfedezéke s azt hitték, hogy a mieink, látván előre a harc meddőségét, a Szabáchoz vonultak vissza. Abban a nyugodt hitben, hogy meghiusították a magyar csapatok előretörését, valamennyien előjűtek rejtekhelyükből s megindultak a mieink által előbb kikémlt falu irányában. Könnyű volt megállapítani az árokban elbúcszó vitéz katonáink-

nak, hogy a kukoricából jött támadást nem a szerb katonák, hanem paraszt orvítádók intézték és pedig az előbb kikémlt elhagyott falunak férfi lakossága.

Másnap csapataink körülgárták a falut s valamennyi férfilakóját előszedték. A legtöbbjét perasz fegyverrel találta meg s egy némelyike kerekén, elszántan be is vallotta hogy az előtte való este ő volt a támadó. A komitácsi összehozódása közben az orvítádók fővezére is hurokra került. Amolyan öregedő szerb paraszt s midőn a magyar bakák rátiláltak, egy árvá védekező szó nem jött ki ajkán s még csak sem is ellenkezett. A komitácsi felesége szóltatni, remegve nézte végig a jelenetet s hangos zokogásra lakadt. Katonáink ügyet sem velettek a síró asszonyra, hanem vitték ki az urát a kommandáns elé. Az ítélet gyors volt s nyomban ott az udvaron elő is került a kötel, midőn szivetszaggató sikoltással ugrott ki az udvarra a szóltanságban zokogó feleség. Leborult a kommandáns elé, két karjával átfonta annak lábait s tiszta magyarsággal síró hangon könyörgött:

— Drága honfitársaim, ne bántsátok az uramat!

A kommandáns is, a magyar bakák is egy pillanatra kővé meredten bámultak maguk elé. Magyar hang, magyar sró jut a fülükhez, — szerb földön! Az asszony pedig tovább zokogta:

— Irgalmazzatok meg magyar fiúk, magyar honfiterétek kedvéért!

A kommandáns lehajolt az összerogyant asszonyhoz, felemelte a földről, jól a szemébe nézett és megindult hangon kérdezte:

— Ki vagy?

— Magyar származású vagyok. Fehérmegyében születtem, Hegedűs Juliska voltam... És a kérdészeköddésre híven felelt. Elmondta, hogy Zimonyban ismerkedett meg az

urával, aki mint szabácsi hajóalegény gyakran tartózkodott a magyar városban. Régen volt... Tízévet ezentendővel ezelőtt, amidőn először került el műhelyéről „szolgálatba”. Egy zimonyi görhajózási tisztviselőnél kapott alkalmat, aki annakidején a kis szalmafedővel fehérmegyei falujából egyenesen az idegen Zimonyba vitte őt.

A kommandáns végig hallgatta az asszonyt, szótlan szelid szemrehányással fordult feléje:

— Hova lett a magyar faj belőled Juliska, ha nem tudtad leinteni az uradat magyar bakák gyilkolásáról?

Az asszony keservesen zokogott tovább, aztán hirtelen magyar paraszti szóval indult meg a nyelve:

— Jaj, nagyságos uram, itt Szerbiában más divat járja, mint otthon Fehérmegyében. Ott az asszonynál van a kormányrúd, míg itt ezeknél a feleség csak diódik kerék a kocsi-ban. Urának rabja, szolgálója... Mi sohasem tudjuk, mit csinál az urunk?! Nekem kegyel-mezzen meg, értem nagyságos uram, mert ezalatt a tízévet alatt én igen megszerettem az uramat...

... És a „Hindenburg” bakák, fehérvári jó legények kommandánsa nem tudott ellent-állni a fehérmegyei Juliska alázatos, kétségbe-eszt könyörgésének... Megkegyelmezett a komitácsi fővezér életének, nem akasztotta fel, hanem fogságba ejtette őt...

Juliska pedig, a magyarvéri szerb menyecske hűségesen követte urát honfitársainak az „ellenségnek” fogságába... Most magyar földön van mind a kettő. A „komitácsi generális” valamelyik fogolytáborban várja a háboru végét, míg felesége, a fehérmegyei honleány hazai földön van szabadon, az ura közelében...

Minden

ragályos betegségnél fontos szerepet játszik a fertőtlenítés, mert vele emberi számítás szerint a betegség terjedését meg lehet akadályozni. Ezért kötelessége a gondos családapának, hogy otthonában fertőtlenítőszerrel (pl. egy üveg Lysoformot) tartson készletben. De nem elég az, hogy az

ember

megvegye a Lysoformot, érdeklődni is kell annak használati módja iránt, el kell olvasni alaposan a minden üveghez mellékelte használati utasítást és ki kell próbálni a Lysoformot a háztartásban meg kell győződnie annak hasznáról. Aki csak megvásárolja az üveg

lysoformot

és aztán addig vár, míg egyik családtag ragályos betegséget kap, az éppen olyan szellemek, min az a bizonyos gazdag ember ki tőlen addig várt a befutással, míg valakije meg nem fogyott. Most mindenféle sok ragályos betegség lapang, pl. kintő, tifusz, kolera, vérhas stb. tehát ilyenkor

használ

igazán a fertőtlenítés. Tanuljunk meg mindnyájan fertőtleníteni, miként az az **Egészség és Fertőtlenítés** című könyvben érdekesen meg van írva. Aki e könyvet ingyen és bérmentve óhajtja, az kérje rögtön

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyártól Ujpesten.

Telefon: 323.

Tavaszi ujdonságok

Női és leányka felöltők,

Gumi köpenyek,
Kosztüm kelmék,
Bluz és pongyola
kelmek,
Selymek,
Mosó áruk,
Kosztümök,
Bluzok,
Pongyolák,
Fehérneműek,

Féreg mentes selyem „ingek és nadrágok”

Hadbavonultaknak nélkülözhe-tetlen, a legolcsóbb árban szerezhetők be

Barta és Fürst divatáruházában

Nagykanizsán Fő-ut

CSENGERI-UTCA SAROK.
Naponta érkező ujdonságainkat
kérjük megtekinteni. Vétel
nem kötelező.

TAVASZI VETÉSRE lóhermag

készletemet kicsinyben is
kiárusítom

POLLÁK M. EMIL

gabonakereskedő
Kiszá-utca 2. szám

**Zala Hírlapkiadó és Nyomda R.-T.
Nagykanizsán**

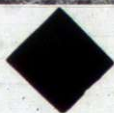
ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkek, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

Schmiedt altábornagy Nagykanizsán.

Laktanya és kórházépítési.

Schmiedt altábornagy, pozsonyi katonai parancsnok szemleutjában hétfőn Nagykanizsára érkezett és kedden déli előtt látogatást tett Szabó Gyula dr. polgármesternél. A kegyelmes ur város házi látogatása annál nagyobb érdeklődést keltett, mert egyedül az ő járadatának köszönhető, hogy az új két és félmillió lakosú városban annyi versenyző közül Nagykanizsa nyerte el. A katonai parancsnok a polgármesternél tett látogatása előtt megnézte a laktanya helyét és annak pompás fekvése valósággal elragadta. A polgármesternél tett látogatás nemcsak udvariassági aktus volt, hanem ezen beszélték meg a laktanyaépítési ügy utolsó részét is. Az altábornagy kijelentette, hogy a laktanyaépítési terv és a várossal kötött szerződés végleges jóváhagyást nyert. Ennél fogva

április 6-án egy katonai bizottság kezeli Nagykanizsára, amely a Teleki-ut végében levő telket véglegesen birtokba veszi s azt az építkezés haladéktalan megkezdése végett átadja az építési vállalkozóknak.

Az építkezés tehát a jövő héten teljes bizonyossággal megkezdődik. De mi az is, mert máskülönben a momentumális épületet észre nem lehetne átadni rendeltetésének. Az új építkezés tulajképpen két részből áll: ezerszáz ember befogadására alkalmas laktanyából és 600 ágyas katonai kórházból. A kegyelmes ur ugyanis kijelentette, hogy a kórházat azért épített a hadvezetőség, hogy észre az összes iskolák főszabályosnak a rendeltetésüket szolgálhassák. A kórház épülete közvetlenül az új kórházra szomszédoságában épül s majdan szintén laktanyául fog szolgálni. Schmiedt altábornagy kedden délután utazott tovább, ugyancsak automobilon, a dunántúli garnizonok vizsgálatára. A kegyelmes ur, akinek Nagykanizsa mely házával tartozik, — rendkívül szimpatikus katoná. Jelenlegi beosztása előtt a hadvezetés töltött be magasabb parancsnokságot és egy ellenséges golyóval súlyosan megsebesült. Még föl sem gyógyult, mikor újra munkát kért s ekkor birtokba meg a pozsonyi hadparancsnokság ügyének vezetésével.

HIREK

Vizsgálat a nagykanizsai katonai kórházban. A Zala már említette, hogy hétfőn Pozsonyból Nagykanizsára érkezett Pozsonyi István orvos, hogy az itteni katonai kórházakat amelyekben a háború kitörése óta sok ember beteg nyerte vissza egészségét, felülvizsgálja. A főorvos és tapasztalt főorvos legteljesebb ellenőrzésének adott ki-jezést. Főnök Mór dr. kórházparancsnok előtt. Főnök dr. rövid nagykanizsai tartózkodása alatt gyökeres változtatásokat eszközölt a kórház vezetésében s az ő kiváló szakmájának, árszáthatatlan buzgalma-
nak tulajdonítható, hogy a nagykanizsai katonai kórházban elért eredmények minden városban példának szolgálnak. A pozsonyi hadtest egészségügyi főnökeinek díszes, elismerés-
teljes méltóságban jutott ki a katonai kórházak különböző orvosi karának, névszerint: Ország Lajos, Hamburger József, Szekeres József, Nagy Lajos, Miklós Imre, Szabó Zsigmond, Pillitz

Soma Alpár és Fodor Oskár doktoroknak, akiknek odaadó, önfeláldozó munkásságáról háláteljes szívvel emlékeztek meg a világháborúban sok ezer áldozat. Az orvosfőnök meglátogatta a közös szarabos bűllőtelepet is, ahol Schlehter dr. orvosfőnök lakozott. A nagyrend itt is meglepte. A cs. és kir. tartalékkórházak példás ügyvezetéséről Raft István főhadnagyot és Detrich Mihály hadnagy alezredésparancsnokot illette. Díszesre, akik a ridet szolgáló orvos-
kaszókat is humánuosan és szívesen alkalmazták. A hadtest orvos főnöke arról a kijelentéssel fejezte be hivatalos útját, hogy a nagykanizsai tartalékkórház valóságos mintatartomány.

A Kárpátokban. E címmel ifj. Krajnc László, a Dél-vasúti vendéglő-
szék pénztosa verset írt, amelyből a következő sorokat közöljük:

Elmúlt majd a harcok,
Vége lesz mindennek
Utána majd, szép tavasz
Dunapartok jönnék!
Ott, hol most a magyar hős
Pálya vár a hősre,
Utána a hősök orsán
Pálya vár a hősre.

Felvételi pályázat. A vallás és közoktatásiügyi miniszternek 10644 sz. rendelete értelmében az 1915/16 iskolai évre a csáktornyai m. kir. áll. elemi népiskolai tanítóképző intézet I. osztályába összesen 42 növendék vételköltséget és pedig teljes fizetést helyre 70, felvételi helyre 10, fogynak helyre 4, képzési segélyt helyre 2, segély nélküli bejárónak 19 növendék. A teljes fizetéseket 30, a felvételi 15 Kt fizetnek havonként köztársasági című az intézet pénztárába. A képzési segélyt havonként 15 Kt ösztöndíjat kap. A képzéshez a következők elengedhetetlen feltételek: 1. születési bizonyítvány, 2. iskolai bizonyítvány a megkezdés évéről és f. é. érettség, 3. fizeti orvosi bizonyítvány a folyamatos és tartós pályára alkalmas voltáról, 4. segélykérés esetében hiteltel közszolgabíró tanuló vételköltséget, aki 14 életévét már betöltötte, de 18 évesnél nem idősebbek s akik a polgári vagy középiskola 4-ik osztályát sikeresen elvégezték. A végleges felvételt az intézeti orvos véleményéről és az ének-hallásbeli vizsgálat eredményéről függ. A vallás és közoktatásiügyi m. kir. Miniszter Urbos elismert folyamodványokat az előírt okmányokkal együtt 1915. május 31-ig kell a csáktornyai m. kir. áll. el. népiskolai tanítóképző-intézet igazgatóságának benyújtani a folyamodó lakóhelyének, az utolsó posta és vármegye feljuttatásával. Csáktornya, 1915. március 25-én, Zrínyi Károly igazgató.

Nálunk és másutt. Egyik olvasónktól kaptuk az alábbi megfigyelésre méltó sorokat: Mindenfelé, s így b. lapjokban is olvassuk, hogy az idén miy nagy fontossággal bír a főzelek felék és egyéb vetemények termelése, miért is minden talpalatnyi földet ki kell használni e célra. A nép széles rétegeiben meg is találai a nyomát e felfogásnak, sok felé láttam már volt virágos kerít konyhakerttel átalakított, de a batóságok részéről még nem igen látni intézkedésnek nyomát, pedig a miniszterium meg aranykönyvban való megörökítést is ígér. Például városunkban úgy látnak az illetékesek nem vették szívükre, mert elfeledtek a parlagon heverő földeknek vele mények alá való felhasználásáról. Ott van a fervezett postapalota telke bekerítve úresen; tudtommal van a városnak a Csengeri-utca és Vécsey-utca sarkán körülbelül 1 holdnyi földje, gazsál-benyőre, s ha eddig nem is volt feltűnő kihasználással hagyni, az idén egyenesen vétek. Vagy talán szegényebb volna a városnak ha a csoportház telkét beültetn? Veleményem szerint nem, sőt díszre válna és az idők megértésének, a helyzet átértésének jele volna. Ha a schönbrunni parkban, Augartenban, Belvedereben lehet kiépíteni termelni az idén, becsületére válna városunknak is, ha hasonló szelleműl áthatva törekednek jó példával előjárni. Adják csak oda a városban levő üres telkeket valamely szegényebb városi alkalmazottnak, rendőrnök, utkaparancsnok díjazásul, majd annak családjára elvégzi a többi. A csoportház telkét pedig még városi költségek is beültet-
tetném konyhakerti veteményekkel s a városi kertész utmutatása mellett, diákokkal művel-
tetném, például dísul és örök emlékül. A mai n. maigokhoz mindenesetre élénk emlékeztetője lenne a mai időkre. Tekintetes Szerkesztő úrnak öslete felvételje R. P.

Száz éves díszet egy világ-
laphan Zalamegyéről. Most, mikor élet-
halál harcát vívuk ellenségeinkkel, nem lesz
érdektelen fölemlíteni, miként vélekedett rólunk
a legelterjedtebb angol lap a Times 1873-ban.
A lap, amely akkor világteljesítésként számba
ment, a magyar-országi helyzettel foglalkozván,
ezeket írta:

Ausztria, mely addig való világadati,
főnődését Magyarország nyolc századánál
előzőbb konstitúciójának köszönheti; mely a
dísz magyar nemzet egész Európa és Ázsia
előtt ismeretes világsége és virága nélkül már
csak a világba volt nemzetek sorában talál-
nánk a történetben, az az Ausztria, amelynek
magyarjai iránt való bizodalmanak és hálado-
ságnak a határaitannak kellene lennie, —
nem szégyenli az egész világ előtt megmutatni,
hogy le akarja aloszontani e nemzetet. De
hogy ezen nemzetben nem remélte még meg a
háza előzők vére, eléggé bizonyítja, hogy az or-
szág egyes osztályai az udvar parancsokait
és fengeltetést bátor megeléggel viszonozzák.
Ezek között első helyen áll Zalamegye, mely
Ausztriának irigya szomszédoságát meg nem
rettenve, a közelgő veszedelmében oly példá-
san viseli magát, hogy századunk történetében
arany betűkkel fog a késő nemzedékek előtt
is ragogni.

Szóval az alattomos angol lap már akkor
is értette a módját, miként kell az államokat
egymás ellen ugratni. Megpróbálta ezt a mon-
tani világháború idején is, de eredménytelenül.
Mindenesetre érdekes, hogy amikor érdekelik
egy kíváncsi, azt is tudják az angolok, hogy
mit tesz Zalamegye. Márkor meg azt se akar-
ják tudni, hogy Magyarország Európában van.

Megvevett ötven személyt. Fe-
cselt egy ur fogadott egy- p. k. mestertel, hogy
felőrs alatt ötven személyt megessék. A szem-
lyt hamarosan fölülített a nagy érdeklődés
mellett megkezdődött a fogadás előntése. De
nem telt bele negyedóra se, az ötven szem-
lyből már egy darab se volt. Így tehát az ur
nyerte meg a fogadást. Érdekes, hogy a fogá-
dás közvetlen ebéd után történt s a nyert
tulajdonképpen — gyomorbeteg ember. De rö-
gön megértjük a lehetetlenség teljese dolgát,
ha megtudjuk, hogy a személyek — hadlase-
m lyek voltak.

Rossz üzlet a háború. E címen
jelent meg, dr. Kunfi Zsigmond fordításában
Norman Angell híres angol publicista The great
illusion című munkája. Ez a munka egyike a
világhírdalom háborúval foglalkozó legnép-
szerűbb és legelterjedtebb műveinek. Ezen
érdekes munka ára K. 1.60 füve és kapható
Fischer Fülöp. Fia könyvkereskedésben Nagy-
kanizsán.

Waldemár Psilander legújabb
film kreációját mutatja be az Úrania mozgó-
képlatoja ma szerdán és holnap este öt órák-
kor „Az élet iskolája” című drámában. E képen
Psilander minden eddigi sikeresét felülmúlja,
s nem csak a szakmabeli, hanem az egész or-
szág sajtója a legnagyobb elismerés hangján
adózik e nagy művésznő, kire méltán se állik a
„mexi imperatore” című jelző. — De egy ma-
sik hatalmas slágert is bemutat az Úrania, még
pedig egy nagyarányú kulturális kép, melynek
címe „Az iszlám elbredése, vagy India a hin-
duk országa”, amely kép 3 felvonáson át tár-
gyazza a mohamedánizmus kultúráját a Szultán
altal hirdett „szent háború” közepett.

Liszt-ártáblák. A polgármester
elrendelte, hogy minden lisztelárusító köteles
üzlethelyiségében feltűnő helyen alkalmazni a
maximális lisztárak jegyzékét. — Ezen lisztár-
táblák kéregpapírra, felbuzva Fischer Fülöp, Fia
könyvkereskedésben 60 fillérért kaphatók.
Telefon 179 szám.

A legújabb határozati vezetés
kutatások kaphatók Fischer Fülöp Fia könyv-
kereskedésben Nagykanizsán.

Szerkesztői üzenetek.

Tavasz, 1915. Mely érzéssel megitt ver-
nét — abjusz — nem közölhetjük, mert leh-
goltástgot kelte, N. N. Hadtápszámlál volt.
Mostanában nevezik ki őket tisztekké A had-
tápszámlál földadati a hidak, vasútonalek,
művelő és élelmiszerállító közök védelme,
hadifoglyok kisérete és őrsége.

ABBZIA

Klimatikus gyógyhely a szlovén
Riviera. Ideális hely, nyugodt, egészséges
körülmények, nagy terjedelmű kórház, gyógy-
szerek és gyógykezelés, szlovén és magyar
nyelven, a város központjában, a tengerpart
10 km. hosszú, a tengerparton és a város-
központban kórházak.

Parkzene stb. Pensiók minden árban.
Prospektus ingyen küldi a

KURKOMMISSIO

Magtárosi állás

betöltendő Breuer Testvérekéél
Bánokszenyörgy. — Harcképtelen
vagy rokkant katonák jelentkezhetnek.

Rozgonyi-utca

10 szám alatt
egy istálló 3
lóra, tágas
kocsiszínnal
azonnal vagy május 1-re kiadó. Bővebbet
BLUMENSCHNEIDER Vilmosnál Sugár-ut 12.

Lakásváltozás miatt butorok és több- féle berendezések

eladandók.
Kinizai utca 9 szám

TAVASZI VETÉSRE lóhermag

készletemet kicsinyben is
kiárusítom
POLLÁK M. EMIL
gabonakereskedő
Kinizai utca 2. szám

Jó házból való jól nevelt keresztény fia

TANULÓNAK FELVÉTELEK KÖHLER TESTVÉREK

vaskereskedésben. 1200

URANIA mozgóké- palota ROZGONYI-UTCA 4. szám

Rét nagy sláger bemutató!

VALDEMÁR PSILANDER

második film kreációja ez évadban.

Március 31. és április 1-én szerdán
és csütörtökön kerül bemutatásra:

Az élet iskolája.

Életrajz 3 felvonásban.

India a hinduk országa, vagy az iszlám elbredése

Nagy kulturális 3 felvonásban

Norvég vizesések.

Természeti felvétel.

Rendező helyek: Kárpátok és a szlovén parton
3, 5, 7 és 9 órák. Hét naponta, kedd és péntek

Pénteken a szlovén szarva, a hűvös
hűvösben nagy és újabb szar-
vok kárpátok bemutatása.

Zala Hírlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkek, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlesebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

